

Ivalon kaakkoispuolisen metsätalousalueen kulttuuriperintöinventointi 2010

Osa 1 Raportti

KUVAILELEHTI

JULKAISUA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	2011
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	ASIANUMERO	2209/41/2011
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI	Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ	Metsätalous, Ympäristötoiminto		
TEKIJÄ(T)	Eija Ojanlatva		
JULKAISUN NIMI	Ivalon kaakkoispuolisen metsätalousalueen kulttuuriperintöinventointi 2010		
TIIVISTELMÄ	<p>Inarin kunnassa Ivalon kaakkoispuolisella metsätalousalueella inventoitiin 27.5.-20.9.2010 välisenä aikana noin 95 000 ha Metsähallituksen metsätalousmaata. Kulttuuriperintöinventointi on osa Metsähallituksen Kansallista metsäohjelma 2015 -hanketta, jonka tavoitteena on valtion omistamien maiden kulttuuriperintökohteiden inventointi vuoteen 2015 mennessä. Inventoinnissa kootaan kattavasti tietoa valtion maiden kaikista kulttuuriarvoista eli ihmisen metsään jättämistä jäljistä aina esihistorialliselta ajalta 1950-1960 -lukujen taitteeseen saakka. Inventoinnilla varmistetaan metsien monipuolinen hyödyntäminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen, ja samalla tuetaan kulttuuriperintökohteiden säilyttämistä ja kunnostamista sekä niiden hyödyntämistä retkeilyn kehittämisessä.</p> <p>Ivalon kaakkoispuoliselta metsätalousalueelta tunnettiin ennen inventointia 15 esihistoriallista muinaisjäännöstä, 4 irtolöytökohdetta ja yksi valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Vuoden 2010 inventoinnissa dokumentoitiin yhteensä 230 kohdetta, joista on 64 muinaisjäännöstä tai irtolöytökohdetta, 34 toisen maailmansodan aikaista kohdetta, kuusi koltasaamelaisten väliaikaisasutukseen ja 15 poronhoitoon liittyvää kohdetta, 37 savottahistoriallista kohdetta ja 67 uuden ajan kulttuuriperintökohdetta. Edellä mainittuihin kohderyhmiin, paitsi muinaisjäännöskohteisiin, sisältyy 18 rakennusperintökohdetta, jotka raportissa käsitellään pääryhmänsä alla. Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö sisältyy koltasaamelaiskohteisiin. Lisäksi kaksi muinaisjäännösrekisteriin merkittyä kohdetta todettiin inventoinnissa luonnonmuodostelmiksi, ja yksi muinaisjäännöskohde tarkastettiin alueen ulkopuolelta yhteistyössä Museoviraston kanssa. Inventoinnissa löytyi myös neljä jokihelmisimpukan (<i>Margaritifera margaritifera</i>) eli raakun pyyntipaikkaa. Näiden kohteiden paikkatietoja ei ole sisällytetty raporttiin, sillä raakku on vaarantunut ja rauhoitettu, luontodirektiivin liitteen II priorisoitu ja liitteen IV laji.</p> <p>Uusia muinaisjäännöksiä löytyi inventoinnissa 45 kappaletta, joista 41 on esihistoriallista ja 4 ajoittamatonta muinaisjäännöstä. Esihistoriallisen ajan muinaisjäännöskohteista 26 on asuinpaikkoja, yhdeksän pyyntikuoppakohdetta ja kuusi löytöpaikkaa. Kolmea tulisijaa ja yhtä purnua ei voitu ajoittaa tarkemmin.</p> <p>Alueen 35 sotahistoriallista kohdetta liittyvät toiseen maailmansotaan. Ne ovat pääasiassa saksalaisten laajoja asemapaikkoja tai tukikohtia, jotka sisältävät usein kymmeniä erilaisia alakohdetta. Poronhoitoon liittyvään 15 kohteeseen sisältyy erotuspaikkoja ja johdin- ja väliaitoja sekä poromiesten kämppiä. Savottahistorialliset kohteet ovat pääasiassa laajoja toisen maailmansodan jälkeen rakennettuja savottakämppäalueita. Uuden ajan kulttuuriperintökohteissa suurimman ryhmän muodostavat rakennelmien jäännökset, pilkka- ja merkkipuut, ladot, suovat ja sillat.</p>		
AVAINSANAT	Kansallinen metsäohjelma 2015, kulttuuriperintöinventointi, Inari		
KANSIKUVAT	Osa 1 Moitakurunvaara poroerotusaidan jäännös (IN0080). Kuvaaja E. Ojanlatva. Osa 2 Könkäänjärvi 2 saksalaisten asemapaikalta löytynyt patteri, jossa on kotkan pää (IN0328). Kuvaaja E. Ojanlatva.		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU)	
		ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	771	KIELI	SUOMI
KUSTANTAJA	Metsähallitus, metsätalous	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, metsätalous	HINTA	

Tiivistelmä

Metsähallituksen metsätalous inventoi kesällä 2010 Inarin kunnassa Ivalon kaakkoispuolisella metsätalousalueella noin 95 000 ha Metsähallituksen metsätalousmaata. Kulttuuriperintöinventointi on osa Metsähallituksen Kansallista metsäohjelmaa 2015 -hanketta, jonka tavoitteena on valtion omistamien maiden arkeologisten ja kulttuuriperintökohteiden inventointi vuoteen 2015 mennessä. Inventoinnissa kootaan kattavasti tietoa valtion maiden kaikista kulttuuriarvoista eli ihmisen metsään jättämistä jäljistä aina esihistorialliselta ajalta 1950-1960 -lukujen taitteeseen saakka. Inventoinnilla varmistetaan metsien monipuolinen hyödyntäminen kestävä kehityksen periaatteita noudattaen, ja samalla tuetaan kulttuuriperintökohteiden säilyttämistä ja kunnostamista sekä niiden hyödyntämistä retkeilyn kehittämisessä.

Vuoden 2010 inventointialue rajautui lännessä E4-tiehen ja pohjoisessa Nellimintiehen. Koillisessa alueen raja kulki Vellijärven, Mellajärven ja Ison Saarijärven pohjoispuolitse Tsarmitunturin erämaa-alueen etelälaitaa pitkin itärajalle. Idässä aluetta rajasi valtionraja ja etelässä talousmetsäalue UKK-puiston pohjoisreunaan saakka. Saariselkä-Kaunispää-alue jäi inventointialueen ulkopuolelle. Työ tehtiin 27.5.-20.9.2010 välisenä aikana työparityöskentelynä. Toukokuun lopusta juhannukseen arkeologin työparina toimi Metsähallituksen metsuri Tapani Silventoinen ja heinäkuusta syyskuun loppuun Helsingin yliopiston harjoittelija Kirsi Koskela.

Ivalon kaakkoispuoliselta metsätalousalueelta tunnettiin ennen inventointia 15 muinaisjäännöstä, 4 irtolöytökohdetta ja yksi valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Inventoinnissa dokumentoitiin yhteensä 230 kohdetta, joista on 64 esihistoriallista, historiallista tai ajoittamatonta muinaisjäännöstä tai irtolöytökohdetta, 34 toisen maailmansodan aikaista kohdetta, 6 kolttasaamelais-ten väliaikaisasutukseen ja 15 poronhoitoon liittyvää kohdetta, 37 savottahistoriallista kohdetta ja 67 uuden ajan kulttuuriperintökohdetta. Edellä mainittuihin kohderyhmiin, paitsi muinaisjäännöskohteisiin, sisältyy 18 rakennusperintökohdetta, jotka tässä raportissa käsitellään pääryhmänsä alla. Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö sisältyy kolttasaamelaiskohteisiin. Lisäksi kaksi muinaisjäännösrekisteriin merkittyä kohdetta todettiin inventoinnissa luonnonmuodostelmiksi, ja yksi muinaisjäännöskohde tarkastettiin alueen ulkopuolelta yhteistyössä Museoviraston kanssa. Inventoinnissa löytyi myös neljä jokihelmisimpukan (*Margaritifera margaritifera*) eli raakun pyyntipaikkaa. Näiden kohteiden paikkatietoja ei ole sisällytetty raporttiin, sillä raakku on vaarantunut (VU), erityisesti suojeltava, rauhoitettu, luontodirektiivin liitteen II priorisoitu ja liitteen IV laji.

Uusia muinaisjäännöksiä löytyi inventoinnissa 45 kappaletta, joista 41 on esihistoriallista ja 4 ajoittamatonta muinaisjäännöstä. Esihistoriallisen ajan muinaisjäännöskohteista 26 on asuinpaikkoja, yhdeksän pyyntikuoppakohdetta ja kuusi löytöpaikkaa. Kolmea tulisijaa ja yhtä purnua ei voitu ajoittaa tarkemmin.

Alueen sotahistorialliset kohteet ovat pääasiassa saksalaisten laajoja asemapaikkoja tai tukikohtia, jotka sisältävät usein kymmeniä erilaisia alakohteita. Kohteet sijaitsevat E4-tien ja Rajajoosepintien sekä Nangujärven ympäristössä. Poronhoitoon liittyvät kohteet ovat erotuspaikkoja ja johdin- ja väliaitoja sekä poromiesten kämppejä. Savottahistoriallisista kohteista suurin osa on laajoja, toisen maailmansodan jälkeen rakennettuja savottakämppeäalueita. Uuden ajan kulttuuriperintökohteissa suurimman ryhmän muodostavat rakennelmien jäännökset, pilkka- ja merkkipuut, ladot, suovat ja sillat.

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimusalue:	Valtion omistama talousmetsäalue Ivalon itä- ja kaakkoispuolella, joka rajautui kesän 2010 inventoinnissa lännessä E4-tiehen ja pohjoisessa Nellimintiehen. Koillisessa alueen raja kulki Vellijärven, Mellajärven ja Ison Saarijärven pohjoispuolitse Tsarmitunturin erämaa-alueen etelälaitaa pitkin itärajalle. Idässä aluetta rajasi valtionraja ja etelässä talousmetsäalue UKK-puiston pohjoisreunaan saakka. Saariselkä-Kaunispää –alue jäi inventointialueen ulkopuolelle.
Tutkimuksen laatu:	arkeologinen ja kulttuuriperintöinventointi
Kohteiden ajoitus:	esihistoriallinen aika – nykyaika 1950-1960 –luvulle saakka
Peruskartat:	38311, 38312, 38331, 38322, 38341
Maanomistaja:	Valtio/Metsähallitus (Lisäksi inventoitiin muutamia yksityismailla sijaitsevia kohteita, jotka sijaittivat inventointialueen sisällä tai rajalla.)
Tutkimuslaitos:	Metsähallitus, metsätalous
Tutkija:	FM Eija Ojanlatva
Kenttätyöaika:	27.5.-20.9.2010
Löydöt:	KM 38543-38571, KM 38675
Kuvat:	©Metsähallitus. Osa digitaalikuvista on Metsähallituksen Reiska-tietokannassa. Suuriresoluutioiset kuvat (IN0001-IN0643) säilytetään hankkeen tietokannassa.
Inventointiraportin sivumäärä:	Osa 1 raportti 23 s., osa 2 kohdekuvaukset 748 s.
Liitteet:	Löytöluettelon kopio, luuanalyysin kopio, ajoitustuloste kopio
Alkuperäisen inventointikertomuksen säilytyspaikka:	Metsähallitus
Kopiot:	Museovirasto arkeologian osaston topografinen arkisto, Museovirasto rakennushistorian arkisto, Saamelaismuseum Siida, Lapin maakuntamuseo.

Sisällys

Osa 1 Raportti

TIIVISTELMÄ.....	1
ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT.....	2
SISÄLLYS.....	3
1. JOHDANTO.....	4
1.1. Tausta.....	4
1.2. Inventointialueen sijainti.....	4
1.3. Inventoinnin esiselvitys.....	5
1.2. Inventoinnin toteutus ja menetelmät.....	5
2. INVENTOINTIALUEEN GEOLOGIA JA LUONTO.....	7
3. ALUEEN TUTKIMUSHISTORIA.....	7
3.1. Esihistoriallinen ja historiallinen aika.....	9
3.2. Perinteiset ja uudet elinkeinot.....	10
4. TULOSTEN TARKASTELUA.....	11
4.1. Muinaisjäännökset.....	14
4.2. Sotahistorialliset kohteet.....	16
4.3. Poronhoitoon liittyvät kohteet.....	17
4.4. Kolttien väliaikaiset asuinpaikat.....	17
4.5. Savottahistorialliset kohteet.....	18
4.6. Uuden ajan kulttuuriperintökohteet.....	18
5. LOPUKSI.....	19
LÄHTEET.....	20

Osa 2 Kohdekuvaukset

KOHDELUETTELO.....	2/2
Esihistorialliset kohteet.....	2/8
Historiallisen ajan kohteet.....	2/178
Ajoittamattomat kohteet.....	2/191
Sotahistorialliset kohteet.....	2/203
Poronhoitoon liittyvät kohteet.....	2/336
Kolttien väliaikaiset asuinpaikat.....	2/381
Savottahistorialliset kohteet.....	2/402
Uuden ajan kulttuuriperintökohteet.....	2/521
LIITTEET.....	2/717
Liite 1 Ajoitustulokset.....	2/717
Liite 2 Luuanalyysi.....	2/720
Liite 3 Löytö- ja kuvaluettelo.....	2/722

1. Johdanto

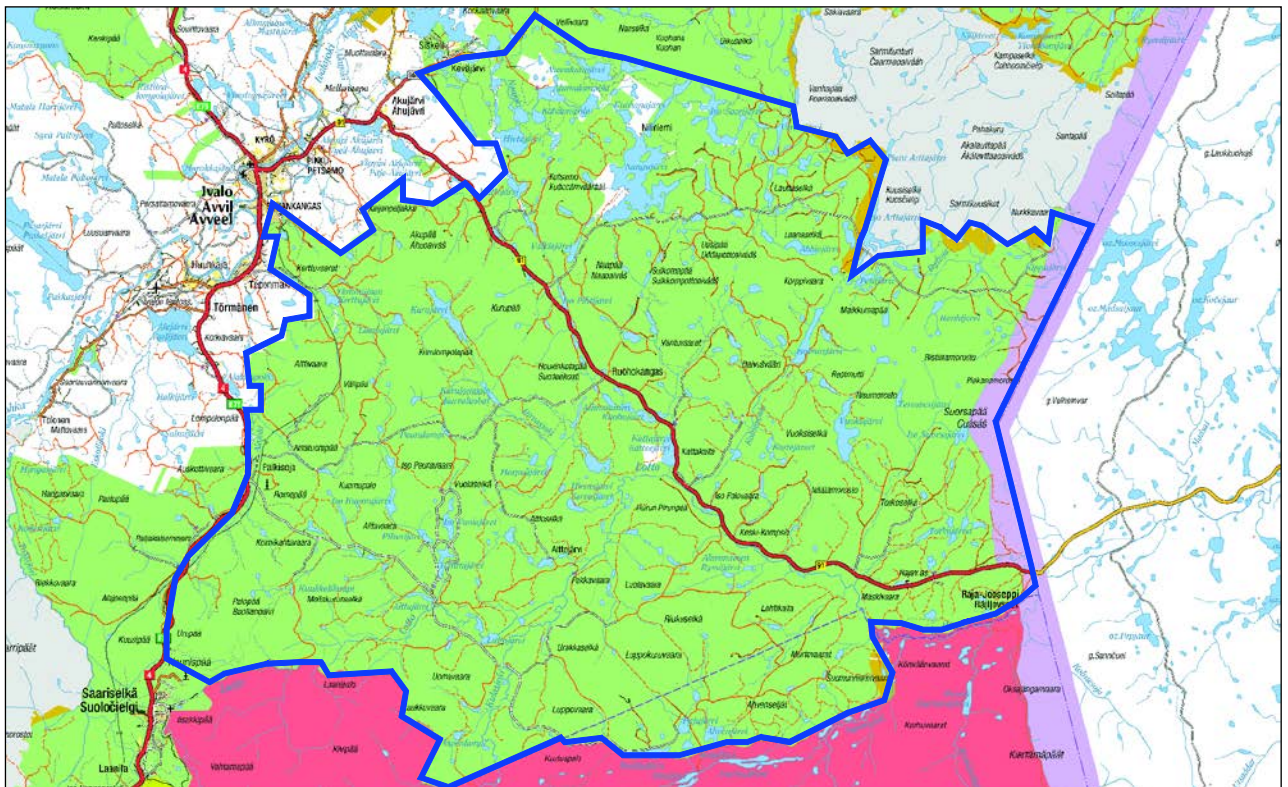
1.1. Tausta

Metsähallituksen metsätalous suoritti Inarin kunnassa Ivalon kaakkoispuolisen metsätalousalueen kulttuuriperintöinventoinnin 27.5. - 20.9.2010 välisenä aikana. Inventointihanke on osa Metsähallituksen Kansallista metsäohjelma 2015 -konsernihanketta, jonka tavoitteena on valtion omistamien maiden arkeologisten ja kulttuuriperintökohteiden inventointi vuoteen 2015 mennessä. Inventoinnilla varmistetaan metsien monipuolinen hyödyntäminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen, ja samalla tuetaan kulttuuriperintökohteiden säilyttämistä ja kunnostamista sekä niiden hyödyntämistä retkeilyn kehittämisessä.

Kulttuuriperintökohteiden inventointihanke käynnistyi vuoden 2009 kesäkuussa Taivalkosken pilotti-inventoinnilla. Kesällä 2010 inventoitiin Ylä-Lapissa Inarin Ivalon kaakkoispuolisen metsätalousalueen lisäksi valtion maita Länsi-Suomessa Salon Teijon retkeilyalueella ja Jyväskylän lähistöllä, Itä-Suomessa Lieksan Ruunaan retkeilyalueella, Pohjanmaalla Taivalkoskella ja Pudasjärvellä ja Länsi-Lapissa Ranualla, Posiolla ja Rovaniemellä.

Ivalon kaakkoispuoliselta metsätalousalueelta tunnettiin ennen inventointia 15 muinaisjäännettä, 4 irtolöytökohdetta ja yksi valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Inventoinnin tarkoituksena oli saada kattavasti tietoa alueen kaikista kulttuuriarvoista eli ihmisen metsään jättämistä jäljistä aina esihistorialliselta ajalta 1950 - 1960 -lukujen taitteeseen saakka.

1.2. Inventointialueen sijainti

Kuva 1. Kesän 2010 inventointialueen sisään jäi muutamia laajempia yksityismaita. @Metsähallitus.

Vuonna 2010 inventoitiin noin 95 000 ha Metsähallituksen Inarin metsätalousaluetta Ivalon kaakkoispuolella. Inventointialue on saamelaisaluetta ja kuuluu osittain myös koltta-alueeseen (Kolttalaki 253/1995). Kolttalain mukaan koltalla on tällä alueella sijaitsevilla valtion maa- ja vesialueilla ilman

eri korvausta eräitä oikeuksia, mm. rakennus-, poltto- ja muun kotitarvepuun sekä soran ja täytemaan saantioikeus rakennus- ja muuta kotitarvetta varten metsähallintoviranomaisen osoituksen mukaan määräytyiltä paikoilta. Inventointialue on myös Ivalon paliskunnan aluetta, ja sen eteläisin osa Sodankylän kunnan puolella kuuluu Lapin paliskuntaan. Lapin paliskunnalla on erotusaita Raja-Joosepissa ja Ivalon paliskunnalla Moitakurussa. (Heikkuri & al. 2001:27)

Laaja inventointialue rajautuu lännessä E4-tiehen ja luoteessa ja pohjoisessa yksityismaihin ja Nelli-minttiehen. Koillisessa sen raja kulkee Vellijärven, Mellajärven ja Ison Saarijärven pohjoispuolitse Tsarmitunturin erämaa-alueen etelälaitaa pitkin Venäjän ja Suomen rajalle. Idässä alue rajautuu valti-onrajaan ja etelässä talousmetsäalueeseen eli UKK-puiston pohjoisreunaan saakka. Saariselkä-Kaunispää –alue jää inventointialueen ulkopuolelle. Alueen eteläosan metsätalousalue, ns. Kuutuan alue, ulottuu Sodankylän kunnan puolelle. Tätä aluetta ei ehditty inventoida kesän 2010 aikana, vaan sen inventoinnin toteuttaminen siirtyi kesään 2011. Laajan alueen sisällä on myös yksityismaita.

1.3. Inventoinnin esiselvitys

Varsinaiseen esiselvitystyöhön ehdittiin käyttää noin viikko. Esiselvityksessä käytettiin Museoviraston ja Metsähallituksen arkistojen aineistoja, Museoviraston rekisteriportaalia, GTK:n kallio- ja maaperäkartoja, lähdekirjallisuutta ja Metsähallituksen Reiska- ja Sutigis-tietokantoja ja vanhoja kartoja. Paikallislehti Inarilaisessa julkaistiin ennen inventointityön aloittamista ja sen aikana kaikkiaan kolme tiedotetta ja/tai artikkelia, joissa paikallisilta asukkailta pyydettiin tietoja alueen maankäytöstä ja kulttuuriperinnöstä. Lehtiartikkeleiden perusteella saatiin kesän aikana vajaat parikymmentä yhteydenottoa. Ylen Lapin radiossa ja Saamen radiossa luettiin tiedotteita meneillään olevasta kulttuuriperintöinventoinnista ja pyydettiin paikallisia asukkaita kertomaan tietoja alueella mahdollisesti havaitsemistaan kohteista. Lisäksi haastateltiin Metsähallituksen nykyisiä ja entisiä työntekijöitä, vanhoja savotta-työntekijöitä, poromiehiä, Lapin sotahistoriallisen seuran jäseniä, rajavartiomiehiä ja aluetta muuten tuntevia henkilöitä. Haastattelut olivat erittäin hyödyllisiä, sillä pelkästään niiden perusteella peruskartoille merkittiin ennen inventoinnin aloittamista noin 70 potentiaalista, tarkastettavaa kohdetta.

1.4. Inventoinnin toteutus ja menetelmät

Kulttuuriperintöinventointi toteutettiin 27.5. - 20.9.2010 välisenä aikana työparityöskentelynä. Touku-kuun lopusta juhannukseen arkeologin työparina toimi Metsähallituksen Ivalon toimipisteen metsuri Tapani Silventoinen ja heinäkuusta syyskuun loppuun Helsingin yliopiston arkeologian opiskelija Kirsi Koskela. Metsuri-arkeologi -työparityöskentelyn avulla inventoinnissa hyödynnettiin metsäalan ammattilaisen vankkaa tietotaitoa inventointialueen metsistä ja kulttuuriperintökohdehavainnoista, jotka Ivalon kaakkoispuolisella alueella olivat lähinnä savotta- ja sotahistoriallisia kohteita. Samalla opastettiin metsäalalla työskentelevälle muinaisjäännösten ja muiden kulttuuriperintökohteiden tunnistamista maastossa sekä niiden dokumentointia ja suojelua. Opiskelija-arkeologi -työparityöskentelyllä pyrittiin kouluttamaan mahdollisia uusia työntekijöitä projektin tulevaisuuden tarpeisiin.

Inventointi aloitettiin alueen keskiosista, ns. Anninkadun ympäristöstä. Anninkatu on rakennettu sotien jälkeen tehtyjen suurten savotoiden vuoksi. Se kulkee Palkisojalta E4-tien varresta aina Ruohokankaalle, Rajajoosepintielle saakka. Anninkadun länsipäästä eroaa Kuutuantie kohti kaakkoa, Luttoa ja Kuutusjärveä. Anninkadun ympäristö valittiin inventoinnin aloitusalueeksi, koska metsuri Silventoinen tunsi tienoon kaikki savottakämpäkohteet. Kesäkuun aikana edettiin Palkisojalta Ruohokankaalle ja Rajajoosepintien sotahistoriallisiin kohteisiin, lisäksi inventoitiin useita paikallisten henkilöiden ilmoittamia kohteita. Kesäkuun aikana inventoinnissa käytettiin arkeologin omaa autoa, mutta paikoitellen sen maavara ei riittänyt huonokuntoisilla metsäautoteillä ajamiseen. Heinäkuusta alkaen arkeologian opiskelija Koskelan kanssa keskityttiin arkeologisesti potentiaalisiin alueisiin, kuten Mattojärven, Luton ja Kerttujärvien ympäristöön sekä luontaisiin kulku- eli vesistöreitteihin. Luton ympäristö koettiin jo etukäteen haastavaksi, sillä sen eteläpuoliset alueet olivat vaikeasti saavutettavissa. Sateisen kesän vuoksi tiet olivat hyvin huonossa kunnossa ja monet tierummut olivat poikki koko kesän. Onneksi metsätaloudelta saatiin työparin käyttöön heinäkuuksi maastoauto, joka helpotti liikkumista huomattavasti. Helpoiten Lutto olisi ollut inventoitavissa meloen, mutta siihen ei inventoinnissa ollut

aikaa. Inventoinnin ulkopuolelle päätettiin jättää pahimmat suot, kivikot ja kalliot sekä vaara- ja tuntu-alueet, eikä niiltä alueilta saatu paikallisiltakaan yhtään tiedonantoa. Ainoastaan Suorsapään päällä tiedettiin olevan rajamerkin, mutta sinne ei ajanpuutteen vuoksi päästy rajamiesten kanssa.

Kesän inventoinnissa ei liikuttu ohjeistuksesta huolimatta yksinomaan metsätalousmaalla, vaan paikoitellen inventoitiin muinaisjäännöksiä luontopalveluiden Tsarmitunturin erämaa-alueelta ja yksityismailta. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että paikoitellen metsätalousalueelle jouduttiin kulkemaan luontopalveluiden ja yksityismaiden läpi. Näillä mailla sijainneet kohteet olisi toki voinut jättää dokumentoimatta, mutta sitä ei haluttu tehdä, sillä alueella ei varmasti tulla lähiaikoina suorittamaan kulttuuriperintöinventointia. Muutamissa tapauksissa kohteet sijaitsivat osin yksityis- ja osin metsätalousmaalla tai metsätaloukseen välittömässä läheisyydessä. Osa kohteista oli myös paikallisten asukkaiden ilmoittamia kohteita, minkä vuoksi niiden tarkastaminen kesällä 2010 koettiin tärkeäksi. Lisäksi Alttjärveltä ja Laanajärveltä inventoitiin Villin Pohjolan omistuksessa olevat savottakämpäkohteet.

Kulttuuriperintöinventoinnissa dokumentoitiin kaikki havaitut ihmisen jäljet aina esihistorialliselta ajalta 1950–1960-luvuille saakka. Muinaismuistolaki suojelee esihistorialliset kohteet aina ensimmäiseen maailmansotaan saakka, mutta toisen maailmansodan kohteita se ei enää suojele. Tämän vuoksi inventoinnissa haluttiin paikantaa ja dokumentoida mahdollisimman tarkasti myös uuden ajan nopeasti häviävä kulttuuriperintö, joka ei kuulu muinaismuistolain piiriin. Inventointialueella tällaisia kohteita ovat mm. toisen maailmansodan aikaiset ja savottahistorialliset kohteet. Sotahistoriallisissa kohteissa vuosikymmeniä jatkunut maalöytömateriaalin kerääminen jatkuu edelleen, vaikka sotamateriaalin omistusoikeus kuuluu Suomen valtiolle ja sen kerääminen edellyttää maanomistajan lupaa. Näin ollen kohteista on muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta jäljellä erilaisia kaivantoja, saksalaisten tai suomalaisten polttamia rakennusten jäännöksiä ja metalli- ja lasiromua. Savottahistoriallisten kohteiden dokumentointi on myös tärkeää, sillä savotoiden jälkeen hirsirakenteisia savottakämppejä on myyty, siirretty ja jopa poltettu. Metsähallituskin on 1980-luvulla syyllistynyt savottakohteiden tuhoamiseen Inarin kunnassa, sillä tuolloin kohteiden pelättiin kokoavan metsiin epätoivottuja aineksia eikä vielä ymmärretty kämppäalueiden kulttuurihistoriallista arvoa. Nyt ovat myös viimeiset hetket haastatella savotoissa työskennelleitä henkilöitä.

Kaikista kohteista tallennettiin paikkatieto joko Panasonic Toughbook-maastotallentimen MapInfo-pohjaisella GPS-ohjelmalla tai arkeologin omalla Garmin 60scx-laitteella. Panasonicin GPS ei usein saanut yhteyttä satelliitteihin etenkin tiheissä männiköissä, joten Garminilla tallennettiin useimmat laajat sotahistorialliset kohteet ajan ja hermojen säästämiseksi. Paikkatiedon lisäksi kohteet dokumentoitiin kuvaamalla ne digitaalikameralla ja kuvailemalla sanallisesti maastotietolomakkeelle. Lämpikäydystä alueista tallentui myös jälkiloki, minkä perusteella inventoinnissa saavutettiin sen tavoitteena ollut 8 % kattavuus.

Esihistoriallisten asuinpaikkojen paikantamiseksi maaperä- ja peruskartalta seulottiin ensin potentiaaliset, esihistorialliselle asutukselle suotuisat alueet järvien ja jokien varsilta. Asuinpaikat havaittiin usein sen perusteella, että maanpinta kohteessa oli rikkoutunut. Asuinpaikkojen laajuus määritettiin maaperäkairanäytteillä ja pääasiassa enintään noin 50 cm x 50 cm kokoisilla koepistoilla. Löytöpaikkojen tarkka sijainti otettiin talteen GPS-laitteella. Suurin osa kesän 2010 inventointilöydöistä on kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. FM Kristiina Mannermaa teki luuaineistosta luuanalyysin syksyllä 2010. Lisäksi muutama luu lähetettiin ajoitettavaksi Uppsalan ajoituslaboratorioon.

Pyyntikuoppakohteiden paikantamiseksi maaperä- ja peruskartoilta valittiin potentiaalisia alueita, mm. harjuja, kapeita järvien välisiä niemiä ja hietikoita. Pyyntikuopista mitattiin halkaisija ja syvyys ja otettiin maakairanäyte pohjalta ja reunalta sekä kuoppien ympäristöstä niiden suhteellisen iän arvioimiseksi. Kuivilla kankailla podsolimaannoksen muodostuminen on hidasta, joten maakairassa juuri ja juuri näkyvän huuhtoutumiskerroksen muodostuminen kestää satoja vuosia.

Kaikista kohteista pyrittiin määrittämään niiden laajuus ja mittaamaan kaikkien alakohteiden paikkatiedot. Tämä oli välillä ongelmallista etenkin laajoja sotahistoriallisia ja savotta-aikaisia kohteita inventoitaessa. Kaikkia alakohteita ei voitu kuvata, sillä muutoin luetteloitavia kuvia olisi kertynyt muu-

tamia tuhansia. Rakennuksista tai niiden jäännöksistä dokumentoitiin niiden koko, hirsikertojen määrä, salvostyyppi, tiivistemateriaali, katon, lattian, seinien, oviaukon ja ikkunoiden rakenne, seinien kaiverukset, tulisija ja sisäosa kalusteineen.

Jälkityövaiheessa kohteet rajauksineen ja osa kuvista vietiin Metsähallituksen Reiska-tietokantaan. Keväällä 2011 kaikki kohteet siirretään tästä tietokannasta Metsähallituksen SutiGis-paikkatietojärjestelmään ja muinaismuistolain suojelemista kohteista toimitetaan Museovirastolle koordinaattitiedot ja rajaukset ennen raportin valmistumista. Muinaisjäännösten tyyppiluokitus perustuu Museoviraston kolmiportaiseen rauhoitusluokkaohjeeseen ja kulttuuriperintökohteiden tyyppiluokitus Metsähallituksen suojelualueiden kulttuuriperinnön inventointiohjeeseen (Metsähallitus 1241/43/2008).

2. Inventointialueen geologia ja luonto

Inventointialueen maaperä on pääasiassa sora- ja hiekkamoreenia. Rajajoosepintien pohjoispuolella on Akujärveltä Suorsapäälle paikoitellen kumpumoreenialueita. Luton rannoilla on Raja-Joosepin tienoilla jokikerrostuma ja jokiuoman ympärillä paikoitellen harjuja ja harjujen ulkopuolisia sora- ja hiekkakerrostumia. Lisäksi aluetta laikuttavat prekvartaarisen kallioperän paljastumat (GTK 1984: Suomen maaperäkartta 1:100 000).

Alue sijaitsee kokonaisuudessaan Lapin granuliittivyöhykkeellä, joka on ainutlaatuinen geologinen yksikkö Suomessa. Sen kallioperä on graniittigneissia ja dioriittia. Akujärveltä Nangujärven kautta itärajalle sijaitsee lisäksi itä-länsisuuntainen ortopyrokseenidioriittialue. Inventointialueen halki kulkee koillis-lounaisuuntainen diabaasijuoni. Alueella on lisäksi kaakko-luodesuuntaisia siirroksia ja ylityöntövyöhykkeitä. (Korsman & al. 1997: Suomen kallioperäkartta 1:1000 000).

Alue kuuluu pohjoisboreaaliseen havumetsävyöhykkeeseen ja sen mantereiseen Metsä-Lapin alueeseen. Se onkin kasvuolosuhteiltaan Ylä-Lapin luonnonhoitoalueen edullisimpia. Laaja alue on lähes kokonaisuudessaan talousmetsäaluetta, vain sen lounaisosa on suojametsäaluetta. Suurin osa metsistä on kuivaa tai kuivahkoa mäntykangasta, joka on taimikkoa tai nuorta ja varttunutta kasvatusmetsikköä. Vanhojen metsien osuus on vähäinen, koska menneinä vuosikymmeninä alueen metsiä on hakattu voimakkaasti. Koivun vähentynyt osuus metsissä johtuu metsänkäsittelystä, porolaidunnuksesta ja 1960-luvun puolivälin tunturimittarituhoista. (Heikkuri & al. 2001: 10, 19–25)

Inventointialueen vesistöreitit laskevat Barentsinmereen. Alueen lounaisosista, Saariselältä alkunsa saavaan Luttoon yhdistyy etelästä Kulasjoki. Lutto virtaa Raja-Joosepin eteläpuolelta Venäjän puolelle yhtyen Tuulomajoen vesistöön. Luttojoesta haarautuu vesireitti myös Kolmosjokea pitkin Kolmosjärvelle, Valolompoloon ja Isolle Arttajärvelle Tsarmitunturin erämaa-alueen eteläosiin. Alueen pohjoisosassa on Nangujärvi, joka laskee pienten lompoloiden ja järvien kautta Inarijärveen. Inarijärvi puolestaan laskee Paatsjoen kautta Barentsinmereen.

Alueen halkaisee vaara- ja tunturijono, joka lähtee itärajalta Suorsapäältä, kulkee Nangujärven eteläpuoliselle Naapäälle ja sieltä edelleen kohti länttä aina alueen ulkopuolella sijaitsevaan Hammastunturin erämaahan saakka.

3. Alueen tutkimushistoria

Ivalon kaakkoispuolisella metsätalousalueella ei ole tehty aiemmin kattavaa inventointia. Vuonna 1986 Hannu Kotivuori on suorittanut Ivalon eteläpuolella tarkastuksia mm. Alajärvellä, Kerttjärvien ympäristössä ja Törmässä. Museoviraston arkeologisella osastolla oli toimipiste vuosina 1987 - 1991

Ivalossa, jolloin Aki Arponen teki alueella useita tarkastuksia mm. Luttojoen ja Kulasjoen ympäristössä. Miikka Tallavaara ja Mervi Varonen suorittivat Ivalon paliskunnan yleiskaava-alueen arkeologisen inventoinnin vuonna 2007. Tuolloin he tarkastivat rakennuspaikkoja ja arkeologisesti potentiaalisia alueita mm. Nangujärven länsirannalla, Kerttujärvillä, Tsarmitunturin erämaa-alueen eteläosassa, Könkäänjärvellä ja Alumalompolalla (Tallavaara & Varonen 2007: 6, 9). Lisäksi vuonna 2008 Metsähallituksen Lapin luontopalveluiden kulttuuriperinnön erikoissuunnittelija Pirjo Rautiainen tarkasti Petteri Polojärven ja Jari Kangasniemen kanssa yhden kohteen Ahvenkutujärvellä.

Ivalon kaakkoispuoliselta metsätalousalueelta tunnettiin ennen inventointia 15 muinaisjäännöstä, neljä irtolöytökohdetta ja yksi valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Näistä kiinteistä muinaisjäännöksistä kahdeksan oli kivikautista tai esihistoriallista asuinpaikkaa, yksi ajoittamaton asuinpaikka, kaksi pyyntikuoppakohtetta, kaksi muinaisjäännösryhmää, yksi mahdollinen muinaisjäännös ja yksi historiallisen ajan kivirakenne. Alueen ainoa valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö on Kolmosjärvellä sijaitseva kolttien väliaikaisasutusta hyvin edustava Fofonoffin suvun mansardikattoinen pirtti navettoineen (http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=2132).

Kivikautiset/esihistorialliset asuinpaikat	
Hanhirimpi	148010376
Hiekkalahti	148010462
Kerttujärvi	148010377
Kolmostupa	148010456
Kulasjoen silta	148010607
Kulasniemi	148010609
Luttojoki/Kolmosjoki	148010367
Pitkäjärvi	148010594
Ajoittamattomat asuinpaikat	
Littoksenkoski	148010610
Ajoittamattomat pyyntikuoppakohteet	
Ahvenkutujärvi	1000013660
Naapää	148010457
Historiallisen ajan kivirakenteet	
Pukinpuro	1000008776
Muinaisjäännösryhmät	
Lähdelahdi	148010461
Pirtti-Kompsio	148010611
Mahdolliset muinaisjäännökset	
Könkäänjärvi	1000009039
Irtolöytöpaikat	
Aittajärvi	1000002819
Kulasniemi kaakko	1000002826
Mattojärvi	1000002827
Saarineitämönjärvi itä	1000002813

Taulukko 1. Ivalon kaakkoispuolisen metsätalousalueen tunnetut muinaisjäännökset ennen kesän 2010 inventointia.

3.1. Esihistoriallinen ja historiallinen aika

Mannerjäätikö vetäytyi Inarin alueelta noin 10 000 vuotta sitten, viimeksi sen lounaisosasta (Luhta 2003:21). Ihmiskasutukselle otollisten olosuhteiden muodostuminen kesti muutamia vuosisatoja ennen kuin ensimmäiset asukkaat saapuivat alueelle. Ivalon kaakkoispuolisella metsätalousalueella sijaitsevilla esihistoriallisilla asuinpaikoilla ei ole koskaan suoritettu arkeologisia kaivauksia, joten asuinpaikkojen tarkempi ikä on selvittämättä. Alueen asuinpaikkojen ajoittamiseen ei voida myöskään suoraan soveltaa rannansiirtymiskronologiaa, sillä asuinpaikat sijaitsivat jokien ja järvien rannoilla.

Inarin kunnan vanhimmat ajoitetut asuinpaikat sijaitsivat Inarijärven rannalla, kesän 2010 inventointialueen pohjoispuolella. Inarin Saamen museon eli nykyisen Saamelaismuseo Siidan paikalla sijainneen asuinpaikan jätekeskittymän koivuntuohitervamallit on ajoitettu seuraavin tuloksin: 7960 eaa., 7830 eaa. ja 7430 eaa. Inarin kivikautisilta asuinpaikoilta on löydetty saviastianpaloja, ns. Säräisniemi I-keramiikkaa. Inarin Rönkön raivio -nimiseltä asuinpaikalta, joka sijaitsee lähellä Ivalon lentokenttää, on ajoitettu saviastianpala noin 4680 eaa. (Carpelan 2003: 24, 37). Osa Inarin alueen pyyntikuoppajärjestelmistäkin ajoittuu kivikaudelle, vaikka aiemmin niiden oletettiin olleen historiallisen ajan saamelaisien tekemiä.

Varhaismetallikautisia (1900 eaa. – 300 jaa.) asuinpaikkoja Inarista tunnetaan varsin vähän. Tämä varmasti johtuu tutkimusten vähäisyydestä. Varhaismetallikaudelle ajoittuvaa keramiikkaa tunnetaan Inarista ainakin 15 asuinpaikalta. Lisäksi Inarin Lusmasaaresta on löytynyt pronssikätkö, joka sisältää yhdeksän pronssiesinettä. Myös keskirautakautiset (300 – 800 jaa.) esinelöydöt ovat Inarin alueella vähäisiä. Kyseiselle ajalle ajoittuvia asuinpaikkoja ei ole voitu maastosta erottaa varhaisemmista, sillä alueen asutus jatkui kivikaudelta rautakaudelle hyvin samanlaisena. Inarin alueelta on löydetty vain yksi varmasti keskiselle rautakaudelle ajoittuva esine, väkipuukko Inarin Varankiniemestä (Carpelan 2003:61). Inarin alueen myöhäisrautakautisessa (800 – 1300 jaa.) esineistössä näkyy selkeä muutos aiempaan: metalliesineistöä on kulkeutunut kaupan mukana alueelle neljältä eri taholta: Pohjois-Norjasta, Länsi-Suomesta, Karjalasta ja Pohjois-Venäjältä. Lähimmät kesän 2010 inventointialuetta sijaitsivat kohteet ovat rautaisten nuolenkärkien löytöpaikat Kaunispaällä ja Kotajärvellä. Noin 700 – 800 jaa. pohjoiseen ilmaantuu uusi, selvästi saamelaisiin liittyvä muinaisjäännöstyyppi, liesilatamus. Latamus on pistekohdan suorankaiteenmuotoinen tulisija, joka on ladottu maan päälle. Latomuksia esiintyy noin 1600-luvulle saakka (Carpelan 2003: 62–63, 68). Ensimmäiset selvät uskonnon ilmaisut liittyvät myös tälle ajanjaksolle. Inarin Ukonsaaresta on löytynyt hopeinen, itäistä perua oleva, filigraanikoristeinen naisen ohimorenkaan katkelma, joka esinetyypinsä perusteella ajoittuu noin 1200-luvulle. Inarin Ukonjärven Ukon seitapaikan palaneiden luiden radiohiiliajoituksen perusteella uhraustoiminta on alkanut 1000-luvun puolivälissä ja jatkunut 1400-luvun ensimmäisille vuosikymmenille (Harlin E. & E. Ojanlatva 2008:).

Keskiaika (1300 – 1500) on Inari alueella myös vähälöytöinen, vaikkakin osa liesilatamuksista voidaan ajoittaa tähän ajanjaksoon. Käsitteenä keskiaika viittaa ajanjaksoon, jolta on historiallisia asiakirjalähteitä, mutta näin ei Inarin kohdalla kuitenkaan ole. Inarin aluetta koskevia asiakirjalähteitä alkoi muodostua vasta 1500-luvulla. Talvikyläaikana (1550 – 1800) saamelaisyhteisöt kokoontuivat talvikyliin, joissa hoidettiin lapinkylien yhteisiä asioita ja jonne saapuivat myös verottajat, papit, kauppiat ja tuomarit. Talvikyliä ei ole Ivalon kaakkoispuolisella inventointialueella, vaan ne sijoittuvat Inarijärven ympäristöön. Ensimmäinen kirkko rakennettiin Inarin Pielpajärvelle 1646 Pielpajärvellä vuonna 1740 pidettyjen käräjien pöytäkirjan mukaan (Itkonen T. 1952: 28).

Ensimmäinen hirsirakenteinen tupa rakennettiin Pielpajärvelle vuonna 1666 pappi Gabriel Tuderukselle ja hänen perheelleen (Itkonen T. 1952: 39). Varhaisin tieto inarilaisten itselleen rakentamasta tuvasta on 1740-luvulta. Ns. talvitupa-aika (1750 – 1900) merkitsi Inarissa uuden rakennus- ja talousmuodon saapumista ja samalla uuden aikakauden alkua. Ensimmäinen tilallinen oli Inarissa Kittilän Lapis-ta kotoisin oleva Henrik Kyrö, joka asettui uudisasukkaaksi Ivalojoen alajuoksulle vuonna 1758. Inarin verolappalainen Isak Paadar aloitti uudistilallisina samana vuonna Vaskojoen rannalla. Inarin ensimmäistä uudistilaa oli kuitenkin alkanut viljellä Muddusjärven rannalla Johan Aikio jo 1740-luvulla ennen Lapin asutusplakaatin antamista vuonna 1749. Inarissa oli 1800-luvun alussa vain kaksi uudisti-

laa. Vasta vuonna 1829 Inarin uudistilojen perustaminen käynnistyi uudelleen, kun Utsjoen kirkkohera Jakob Fellman anoin käräjiltä uudistilan paikkaa. Ivalon kaakkoispuoliselle alueella uudistiloja on perustettu mm. Hoikkaniemeen 1850-luvulla ja Nangujärvelle 1880-luvulla. (Nahkiaisaja T. 2003: 167–169, 502.)

3.2. Perinteiset ja uudet elinkeinot

Inarijärven ympäristössä on perinteisesti asunut inarinsaamelaisia, jotka ovat eläneet kalastuksella ja peuranpyynnillä. Inventointialueen eteläosassa ovat sijainneet myös kolttasaamelaisten vanhat kalavedet, koko vesistö Saariselän Kaunispaältä Luttoa pitkin Nuorttijärveen ja Tuulomajokea pitkin Jäämerelle saakka. Lisäksi Saariselän alue Jaurujoesta pohjoiseen on kuulunut mm. Suonikylän kolttien perinteisiin riistamaihin (Sverloff 2003:13).

Peuranpyynti oli vielä 1700-luvulla yksi tärkeimmistä elannon antajista, mutta 1800-luvun puoliväliin tultaessa se alkoi vähetä ja saaliit huonontuivat. Toki 1500- ja 1600-lukujen veroluetteloiden mukaan inarilaisilla oli myös poroja, mutta niitä pidettiin lähinnä veto- ja houkutusporoina eikä teuraseläiminä. Lisäksi poroja lypsettiin ja maidosta tehtiin juustoa. Suurporonhoito levisi Inarin alueelle vasta noin 1860–1890 välisenä aikana, mikä näkyi poromäärien nopeassa lisääntymisessä. Paliskuntajärjestelmään siirtyminen oli edessä, kun valtio vuonna 1898 määräsi, että valtion maita saisivat laiduntaa ainoastaan yhteishoidossa olevat porot. Inarin kunta sai oman poronhoidon ohjesääntönsä vuonna 1901 ja samalla kunta jaettiin viiteen paliskuntaan. Mikäli metsä ei jokapäiväistä leipää antanut, saattoi inarilainen kuitenkin luottaa kalastukseen. Inarista tehtiin myös kalastusmatkoja Jäämerelle, Ruijan rannalle, missä inarilaiset olivat käyneet kalastamassa jo ”muinaisista ajoista” lähtien. Kalastusmatkat päättyivät toiseen maailmansotaan. (Vahtola 2003: 127, Nahkiaisaja 2003: 176-178, 231-232.)

Helmenkalastusta tai raakunpyyntiä on harjoitettu inarin- ja kolttasaamelaisten keskuudessa kalastuksen ohella. Saamelaisilla on ilmeisesti ollut yksinoikeus raakunpyyntiin tietyissä alueen joissa. Kuolan Lapin vuosien 1608-1611 verokirjan mukaan saamelaiset ovat pyytäneet raakkuja Uuravuonon seudun joilla ja vuoden 1738 verokirjan mukaan Inarin ja Sompion välillä Lutolla. Kolttien Suonikylän ja Muotkan siidoissa kerrottiin olleen runsaasti raakkuja, ja helmenpyyntiä harjoitettiin eniten Suonikylän siidassa. Ruotsin kruunulla, venäläisillä, karjalaisilla ja etenkin Venäjän luostareilla on myös ollut suuri intressi pohjoisen alueen helmenpyyntiin ja helmikauppaan 1500-1600-luvuilta saakka. Idän ortodoksisen kirkon vaikutus näkyikin 1500-luvulta alkaen kolttien käsityöperinteessä kuten helmikirjonnassa. Koltansaamenkielessä on myös hyvin rikas erilaisten helmien kuvaukseen ja luokitukseen liittyvä sanasto, joka on osittain lainattu venäjän kielestä. Inarinsaamelaiset etsivät helmiä Uutuan- ja Näätämojoesta, mutta luopuivat siitä kolttien vastustuksen vuoksi. Vain neljän inarinsaamelaisen tiedetään harjoittaneen raakunpyyntiä 1900-luvun alussa. Suomalaisia helmenpyyntijä alueelle saapui 1800-luvun lopulla, ja Lutolla ja Inarijoella helmenpyynnin tiedetään olleen 1900-luvun alussa merkittävä tulonlähde muutamille ihmisille. (Fellman 1906: 343-344; Itkonen 1945: 588-589. Veersalu 2006: 50-53.)

Lampaan- ja karjanhoito edellytti saamelaiselta asutukselta aloilleen asettumista. Ensimmäiset lehmät Inariin saatiin vasta 1750-luvulla. 1770-luvulla Inarin kalastajasaamelaisilla oli yli 30 lammasta ja uudisasukkailla 30 lammasta ja 15 päätä karjaa. Poroja ja lampaita pidettiin tärkeimpinä kotieläiminä, mutta 1850-luvulla nautakarjan määrä alkoi kasvaa nopeasti. (Vahtola 2003: 127, Nahkiaisaja 2003:179.)

Ainoa Inarissa menestynyt viljalaji oli ohra, eikä senkään viljely koskaan saavuttanut suurta suosiota. Sadot olivat huonoja, ja ohraa viljeltiinkin usein vain syystarpeiksi. Monesti jauhot nimittäin sulan maan aikana loppuivat, eikä Norjaan päästy hakemaan uusia ennen talven tuloa. Heinät kuivatettiin joko maassa tai kerättiin haasioihin, mistä ne siirrettiin latoihin, suoviin tai luoviin suojaan poroilta. (Nahkiaisaja 2003: 230-231.)

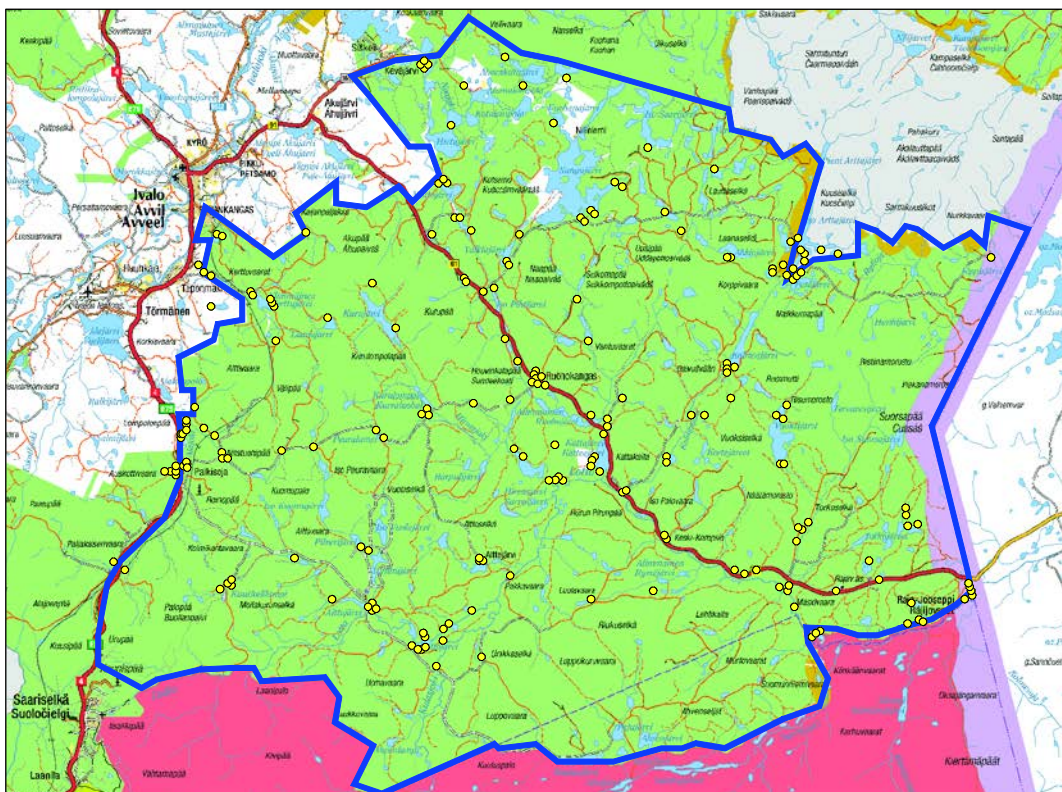
Kultaryntäys Ivalojoelle alkoi 1868, kun Johan Konrad Lihrin johtama retkikunta löysi kultaa Ivalojoelta. Kulta-alueen ulkopuolella on kaivettu kultaa satunnaisesti myös Tolosjokeen laskevalla Har-

rinojalla ja Luttojoen latvoilla. Kultaryntäys synnytti myös uusia kulkureittejä ja teitä ja samalla ensimmäiset tietyt Ylä-Lapissa käynnistyivät. Teiden myötä perustettiin kestiekievariasetuksen nojalla myös kestiekievareita. (Nahkiaisoja 2003:234, 245-247.) Näistä kaksi, Paljakaisen ja Könkäänjärven kievarit, sijoittuvat kesän 2010 inventointialueelle.

Metsähakkuut käynnistyivät Inarissa Paatsjoella vuonna 1904 tukkipuiden leimauksella myyntiä varten. Allmänna Trävaru-Aktiebolaget i Finland (ATIF) osti sahapuuta 2,3 miljoonaa runkoa vuosina 1918-39, ja Inarin hoitoalue oli yksi tärkeimpiä puuntuottajia. Sotien jälkeen käynnistyivät Inarissa jälleenrakennushakkuut heti maaliskuussa 1945. Ivalon Saha Oy tuotti suurimman osan sahausista paikalliseen käyttöön ja Imatran Voima Oy toimitti puutavaraa Jäniskosken ja Rajakosken voimalaitostyömaille. Hakkuut alkoivat koneellistua 1950-luvulla, mutta vielä vuonna 1954 Inarin savotoilla oli töissä 910 työntekijää, joista paikallisia asukkaita oli nelisensataa. (Lehtola 2003: 426-429.)

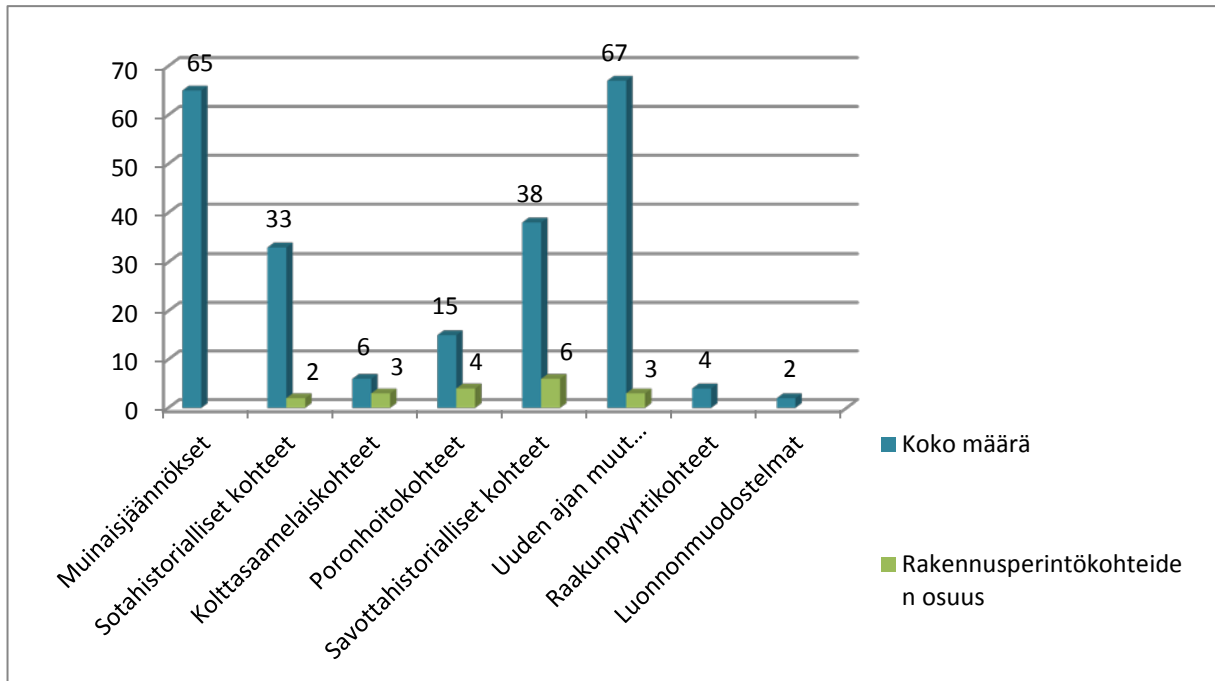
4. Tulosten tarkastelua

Ivalon kaakkoispuoliselta metsätalousalueelta tunnettiin ennen vuoden 2010 kulttuuriperintöinventointia 15 muinaisjäännöstä, 4 irtolöytökohdetta ja yksi valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Inventoinnissa dokumentoitiin yhteensä 230 kohdetta, joista on 65 esihistoriallista, historiallista tai ajoittamatonta muinaisjäännöstä tai irtolöytökohdetta, 33 toisen maailmansodan aikaista kohdetta, 6 kolttasaamelaiden väliaikaisasutukseen ja 15 poronhoitoon liittyvää kohdetta, 38 savotahistoriallista kohdetta ja 67 uuden ajan kulttuuriperintökohdetta. Lisäksi kaksi muinaisjäännösrekisteriin merkittyä kohdetta todettiin inventoinnissa luonnonmuodostelmiksi. Inventoinnissa löytyi myös neljä jokihelmisimpukan (*Margaritifera margaritifera*) eli raakun pyyntipaikkaa. Näiden kohteiden paikkatietoja ei ole sisällytetty raporttiin, sillä raakku on vaarantunut (VU), erityisesti suojeltava, rauhoitettu, luontodirektiivin liitteen II priorisoitu ja liitteen IV laji.

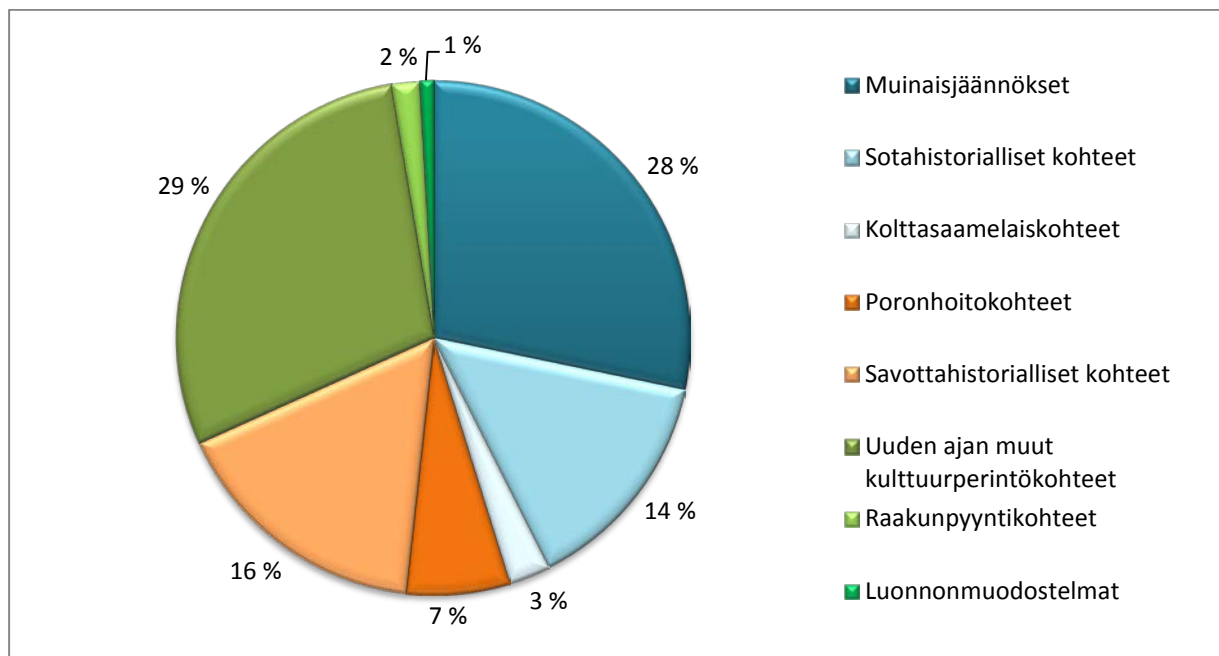

Kuva 2. Kohteiden sijoittuminen inventointialueella. @Metsähallitus

Edellä mainittuihin kohderyhmiin, paitsi muinaisjäännöskohteisiin, raakunpyyntikohteisiin ja luonnonmuodostelmiin, sisältyy 18 rakennusperintökohdetta, jotka tässä raportissa käsitellään pääryhmän-
sä alla. Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö sisältyy kolttasaamelaisten väliai-
kasiin asuinpaikkoihin.

Taulukko 2. Kesällä 2010 inventoidut kohteet tyypeittäin: lukumäärä ja rakennusperintökohteet (RP-kohde).

Taulukko 3. Vuonna 2010 inventoitujen kohteiden prosentuaalinen jakauma. Otantaan on sisällytetty kaikki 230 kohdetta.

Taulukko 4. Seuraavalla sivulla on luettelo kesän 2010 inventoinnissa löytyneistä kohteista tyypeittäin.

Muinaisjäännökset	Lkm
<i>Esihistorialliset kohteet</i>	
Esihistoriallinen asuinpaikka	5
Kivikautinen asuinpaikka	31
Kivi- ja pronssikautinen asuinpaikka	2
Liesilatamus	1
Varhaismetallikautinen asuinpaikka	1
Pyyntikuoppakohde	10
Irtolöytöpaikka	7
Muinaisjäännösr ryhmä	1
<i>Historiallisen ajan kohteet</i>	
Kenttä	1
Kestikievari	2
<i>Ajoittamattomat ja muut kohteet</i>	
Tulisija	3
Purnu	1
<i>Todettiin luonnonmuodostelmiksi</i>	2

Savottahistorialliset kohteet	Lkm	RP-kohde
keittokatos	1	1
parkkuupukki	2	
rakennus jäännös	2	
saha jäännös	1	
sauna	1	1
sauna jäännös	1	
savottatie ja leimapuut	1	
savottakämppä	2	2
savottakämppä ja sauna jäännös	1	
savottakämppä ja talli jäännös	3	
savottakämppä jäännös	3	
savottakämppäalue jäännös	15	
savottatie	1	
talli jäännös	1	
ulkokäymälä	1	1
vaja jäännös	1	
varasto	1	1

Sotahistorialliset kohteet	Lkm	RP-kohde
saksalaisten asemapaikka	17	1
saksalaisten asemapaikka ja venäläisten sotilaiden hautapaikka	1	
saksalaisten korsi jäännös	1	
saksalaisten muulitalli jäännös	1	
saksalaisten potero jäännös	2	
saksalaisten rakennelma jäännös	2	
saksalaisten silta jäännös	2	
saksalaisten tieura ja silta jäännös	1	
saksalaisten tieura jäännös	2	
saksalaisten tiilitehdas jäännös	1	
suomalaisten ja saksalaisten asemapaikka	1	
venäläisten sotilaiden hautapaikka	1	
venäläisten vankileiri ja saksalaisten asemapaikka	2	1

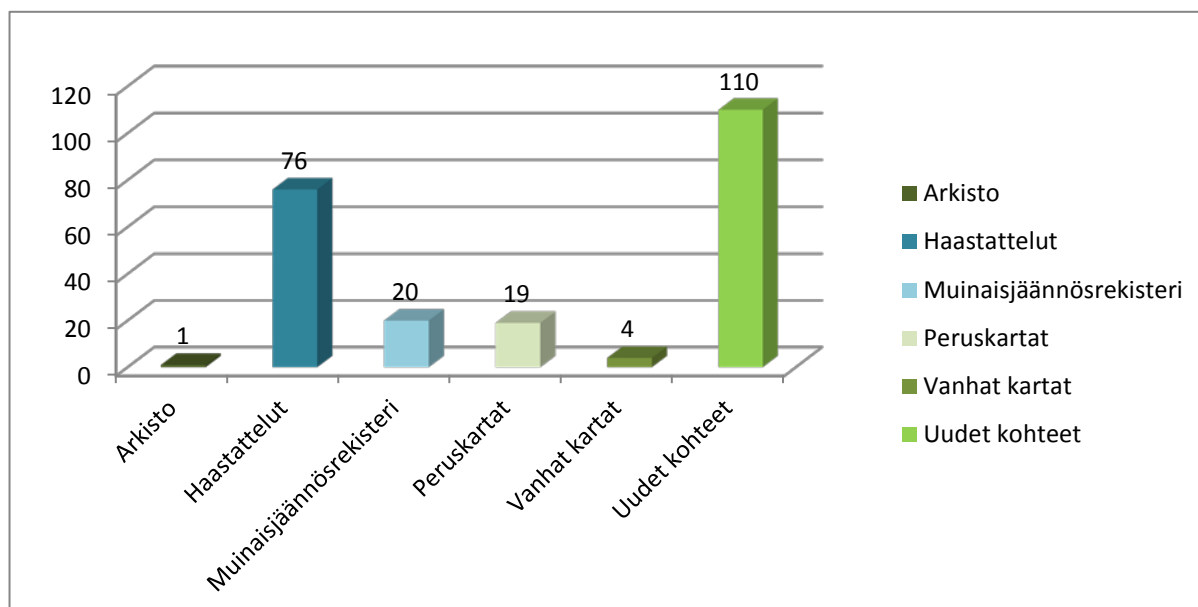
Kolttasaamelaisten väliaikaiset asuinpaikat	Lkm	RP-kohde
hauta	1	
kolttaitta	1	1
kolttakenttä jäännös	2	1
kolttapirtti	1	1
navetta jäännös	1	

Poronhoitoon liittyvät kohteet	Lkm	RP-kohde
poroaita jäännös	4	
poroerotusaita jäännös	4	
poroerotusaita ja väliaita jäännös	1	
porokämppä	4	4
porokämppä jäännös	2	

Uuden ajan kulttuuriperintökohteet	Lkm	RP-kohde
hiilimiilu jäännös	1	
kellari jäännös	2	
Kivekkään terveyskylpylä jäännös	1	
korsi jäännös	5	
kortesuova jäännös	5	
kämppä jäännös	1	
laidunaita jäännös	1	
lammaspuura jäännös	1	
lastauslaituri jäännös	3	
lato / ladot	3	2
lautta jäännös	1	
leima- ja merkkipuut	6	
niliaitta jäännös	1	
piisikiveys jäännös	1	
pilkkapolku, pilkkapuu	3	
pilkkapuu ja tulisija jäännös	1	
päivätupa	1	1
rakennelma ja kellari jäännös	1	
rakennelma jäännös	13	
silta jäännös	9	
tielana jäännös	1	
tukkireki jäännös	2	
vene jäännös	3	
vetotaival	1	

Raakunpyyntikohteet	Lkm
Raakunpyyntipaikat	4

Haastattelujen perusteella tarkastettiin inventointialueelta 76 kulttuuriperintökohdetta, ja inventoinnin aikana löytyi 110 uutta kulttuuriperintökohdetta. Näistä uusista kohteista 45 on muinaisjäännöksiä, 45 uuden ajan kulttuuriperintökohteita, 13 sotahistoriallisia kohteita, 4 poronhoitoon liittyviä kohteita ja 3 raakunpyyntikohdetta. Peruskarttoja, arkistoja, vanhoja karttoja ja muinaisjäännösrekisteriä hyödyntämällä tarkastettiin 44 kohdetta.

Taulukko 5. Ivalon kaakkoispuolisen metsätalousalueen inventoinnissa löytyi 110 uutta kulttuuriperintökohdetta, mikä on lähes puolet kaikista vuonna 2010 inventoiduista kohteista.

4.1. Muinaisjäännökset

Inventoinnissa tarkastettiin kaikkiaan 65 muinaisjäännöskohdetta. Kuten aiemmin on jo todettu, metsätalousalueelta tunnettiin ennen inventointia 15 muinaisjäännöstä ja neljä irtolöytöpaikkaa. Näistä muinaisjäännöksistä kahdeksan on esihistoriallista tai kivikautista asuinpaikkaa, yksi ajoittamaton asuinpaikka, kaksi pyyntikuoppakohdetta, kaksi muinaisjäännösryhmää, yksi historiallisen ajan kivirakenne ja yksi mahdollinen muinaisjäännös. Littoksenkosken ajoittamaton asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteritunnus 148010610) ja toinen pyyntikuoppakohteista, Naapää (mjrt 148010457), osoittautuivat luonnonmuodostelmiksi. Lisäksi Luttojärven etelärannalla sijaitseva muinaisjäännösryhmä Hiekkalahti (mjrt 148010462) sekä irtolöytöpaikat Kulasniemi kaakko (Rt 131013, mjrt 1000002826), Aittajärvi (Rt 131885, mjrt 1000002819) ja Mattojärvi (Rt 117109, mjrt 1000002827) todettiin inventoinnissa kivikautisiksi asuinpaikoiksi. Tunnetuista kohteista ei tarkastettu pyyntikuoppakohdetta Ahvenkutuajärvi (mjrt 1000013660), koska se oli kartoitettu vain kaksi vuotta aiemmin, eikä Pukinpuron latomusta, sillä Kaunispään alue jäi kesällä 2010 inventoimatta

Uusia muinaisjäännöksiä kesän 2010 inventoinnissa löytyi 45 kappaletta, joista 41 on esihistoriallista ja 4 ajoittamatonta muinaisjäännöstä. Esihistoriallisen ajan muinaisjäännöskohteista 26 on asuinpaikkaa, yhdeksän pyyntikuoppakohdetta ja kuusi irtolöytöpaikkaa. Historiallisen ajan kohteita inventoitiin kaksi, ja ne molemmat ovat kestikievareita. Kolmea tulisijaa ja yhtä purnua ei voitu ajoittaa tarkemmin. Uusia esihistoriallisia kohteita löytyi mm. Lutolta, Mattojärveltä, Mellajärveltä, Isolta Arttajärveltä (Stuorrá Árttáájávri), Valolompolalta (Čuováluobál), Pesäjärveltä (Pierváljávri), Vuoksijoelta ja Vuoksijärveltä. Meanderoivan Luton hiekkarannat ja umpeutuneet lompot päätettiin jo ennen inventoinnin alkua esihistorialliselle asutukselle suotuisiksi alueeksi, ja sellaisiksi ne osoittautuivatkin, sillä Luton varresta löytyi 11 uutta muinaisjäännöstä.

Inventoiduista muinaisjäännöksistä 12 sijoittui Luontopalvelujen ja neljä yksityismaille. Täysin yksityismailloilla sijaitsevia muinaisjäännöksiä ovat Kattajärven kenttä (Reiska-tunnus 111982), Kattajärvi 1

(Rt 111962), Kerttuoja (Rt 113141 ja mjrt 148010357) ja Korppivaara (Rt 113473). Kattajärven kenttä inventoitiin sen vuoksi, että kentässä on ollut inarinsaamelasta asutusta ilmeisesti jo 1700-luvulla, sen niitty kuuluu Lapin perinnemaisemiin (Kalpio & Bergman 1999: 58) ja kentän poikki kulkee saksalaisten tekemä toisen maailmansodan aikainen juoksuhauta. Juoksuhauta liittyy kentän lounaispuolella sijaitsevaan kohteeseen Kattajärvi 2 (Rt 111970). Kattajärven kivikautinen asuinpaikka, Kattajärvi 1, ja Korppivaaran pyyntikuopat löytyivät kuljettaessa yksityismaiden läpi metsätalousmailla. Samalla tavalla Kerttuojan aiemmin tunnetun kivi- ja/tai pronssikautisen asuinpaikan rajausta laajennettiin ojan pohjoispuolelle, kun ojan pohjoispuolta kuljettiin metsätalousmaalle.

Tsarmitunturin erämaa-alueen lounaisosa pistää Ivalon kaakkoispuolisen metsätalousalueen sisään, joten metsätalousalueelle kuljettiin erämaa-alueen läpi, ja erämaa-alueelta löytyikin useita muinaisjäännöksiä. Luontopalveluiden mailla sijaitsevia muinaisjäännöksiä ja irtolöytöpaikkoja ovat Iso Arttajärvi 2-4 (Rt 118681, 118702 ja 129481), Čuovâluobâl 1-2 (Rt 129301 ja 131562), Piervâljävri 1-3 (Rt 129541, 129361 ja 129461), Harjujärvi (Rt 88519, mjrt 1000008878), Oskarinjärvi (Rt 132023, mjrt 148010459), Oskarinjärvi/Utjananlampi 2 (Rt 131018) ja Oskarinkoski/Utjanankoski lammet (Rt 131016). Tsarmitunturin lounaisosaan, Isolle Arttajärvelle ja Pesäjärvelle (Piervâljävri) kulkeekin vesireitti Lutolta soistuneiden Kolmoslompoloiden, Kolmosjärven ja -joen ja Valolompolon (Čuovâluobâl) kautta. UKK-puiston ja metsätalousalueen rajalla sijaitsevan Oskarinkosken ja -järven alueella liikuttii puhtaasti inventoijien omasta mielenkiinnosta, minkä johdosta alueelta löytyi kaksi uutta muinaisjäännöstä.

Luttojoen rannalla tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee kaikkiaan 16 inventoitua muinaisjäännöstä tai irtolöytöpaikkaa. Puolet näistä kohteista sijaitsee paikalla, joissa ihmisen aiheuttama maaperän eroosio on suuri. Etenkin Rajajoosepintien varrella on useita ”villejä” leiriytymis- ja tulipaikkoja, joiden määrää supistamalla ja ohjaamalla alueella liikkuja muutamille merkityille tulipaikoille voitaisiin muinaisjäännosalueiden tuhoutumista ainakin hidastaa. Toisaalta ilman eroosion aiheuttamaa maan pinnan rikkoutumista ei muinaisjäännoskohteita olisi voinut maastosta havaita, sillä suurin osa kesällä 2010 inventoiduista esihistoriallisista asuinpaikoista oli ns. asuinpaikkapintoja, joista ei näy mitään rakenteita, kuten asumuspainanteita, valleja tai tulisijoja maan päälle.

Kuva 3. Luttojoki/Kolmoskoski asuinpaikalta löytynyttä varhaismetallikautista keramiikkaa (KM 38557:1). Kuvat P. Pesonen.

Asuinpaikkojen ajoittaminen on Inarin alueella ongelmallista, sillä pääasiassa löydöt ovat kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Kesällä 2010 Luton varrelta, Hirvasvuopaja 1 kivikautiselta asuinpaikalta (Rt 130661) löytyi myös yksi pii-iskos (KM 38559). Toinen merkittävä asuinpaikkalöytö tuli myös Luton pohjoisrannalta, Luttojoki/Kolmoskosken asuinpaikalta (Rt 130561), josta kuluneelta asuinpaikkapinnalta löytyi kvartsi-iskosten ja palaneiden luiden seasta kaksi saviastianpalaa (KM 38557:1). Koristelemattomat, asbestisekoitteiset palat liittyvät toisiinsa ja muodostavat yhden astian suun reunapalan. Sekoitteen, koristelemattomuuden ja pinnan käsittelyn puolesta palaset voidaan määrittää varhaismetallikautiseksi, ns. lovozeron keramiikaksi. Carpelanin mukaan kyseistä keramiikkaa valmistet-

tiin Kainuusta Ruijaan ja Kuolan niemimaalta Jämtlantiin ulottuvalla alueella noin 1900 eaa. – 600 eaa. (Carpelan 2003: 46). Saviastian palat ovat merkittävä löytö, sillä ne ovat ensimmäiset Suomen puolelta löytyneet palat Luttojokivarresta. Kyseistä keramiikkatyyppeä on löytynyt Inarin alueelta vain noin kymmeneltä asuinpaikalta, joista lähin sijaitsee Paatsjokilaaksossa.

Inventointialueen asuinpaikoilta otettiin talteen palaneita luita, joista Kristiina Mannermaa teki luuanalyysin kuudesta eri kohteesta (Ks. Liite 2). Aineistossa oli hyvin paljon luita, joita ei voinut tunnistaa, mm. Luttojoki/Kolmoskosken ja Ahvenlammen asuinpaikoilta löytyneet luut. Ainoa tunnistettu laji oli peura (*Rangifer tarandus*), jonka lantion pala tunnistettiin Pierväljäväri 2 (Rt 129361) asuinpaikalta. Lisäksi Pierväljäväri 3 (Rt 129461) asuinpaikalta tunnistettiin märehitjän (*Ruminata*) hampaan kiilteen kappale, joka kuulune peuralle tai hirvelle. Pierväljäväri 2 ja 3 sekä Torkojoen (Rt 131004) ja Hirvaslompolon (Rt 130242) asuinpaikoilta tunnistettiin useita nisäkkäiden luita (*Mammalia*).

Kolmelta esihistorialliselta asuinpaikalta saatiin talteen riittävästi palanutta luuta radiohiiliajoituksia varten. Ajoitukset tehtiin Uppsalan yliopiston Ångströmin laboratoriossa keväällä 2011 (Ks. Liite 1). Pierväljävrin kivikautiset asuinpaikat 2 ja 3 (Rt 129361 ja 129461) sijaitsevat Tsarmitunturin erämaa-alueella, aivan metsätalousalueen ja erämaa-alueen rajalla. Asuinpaikka 2 sijaitsee korkean hiekkatörmän päällä, missä havaittiin kolmelta tasanteelta merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta. Radiohiiliajoitus tehtiin palaneesta luusta (KM 38552:2), jonka Mannermaa määrittä peuran luuksi. Luu ajoittuu 6470 – 6650 cal BC (Ua-41330). Pierväljävrin asuinpaikka 3 sijaitsee järven pohjoisosan soistuneen lahden itärannalla. Neljä ajoitettavaa luuta Mannermaa määrittä nisäkkään luuksi (KM 38553:2). Luiden radiohiiliajoituksen perusteella asuinpaikka on ollut käytössä 5880 – 6060 cal BC (Ua-41331). Erämaa-alueen eteläisille järville on kuljettu Lutolta mitä ilmeisimmin aiemmin mainittua Kolmosjoen vesistöreittä pitkin. Kolmannet, Torkojoen asuinpaikalta (Rt 131004) löydetty kolme näytettä Mannermaa määrittä nisäkkään luuksi (KM 38563:2). Asuinpaikka sijaitsee Luttojokivarresssa, siihen laskevan Torkojoen ja Luton risteyskohdassa, Luton rantaan johtavalla metsäautotiellä, noin 100 m Torkojoen rannasta itään, korkean törmän päällä. Paikalta löytyneet luut ajoittuvat ajalle 6240 – 6440 cal BC (Ua-41332).

Historiallisen ajan kohteista Paljakaisen kievari (Rt 106461) sijaitsee juuri inventointialueen rajalla, aivan E4-tien länsilaidalla. Kievarin kentässä näkyy selkeästi rakennusten perustukset, ja kenttä on toiminut viime vuosikymmeniin saakka Metlan koealueena. Kohde inventoitiin, sillä siihen liittyvä Paljakaisen laidunaita sijaitsee inventointialueella E4-tien itäpuolella. Laidunaita (Rt 117063) on luetteloitu uuden ajan kulttuuriperintökohteisiin. Toinen, Könkäänjärven kievari (Rt 116701) sijaitsee Nellimintien eteläpuolella, Könkäänjärven etelälaidalla. Kohdetta oli vaikea rajata maastossa, sillä paikalla sijaitsee myös saksalaisten asemapaikka Könkäänjärvi 2 (Rt 115983).

4.2. Sotahistorialliset kohteet

Inventointialueen sotahistorialliset kohteet liittyvät kaikki toiseen maailmansotaan ja Lapin sotaan. Kohteet sijoittuvat Rajajoosepintien ja E4-tien varsille sekä Nangujärven vesistön ympäristöön. Suurin osa 33 kohteesta on saksalaisten laajoja asemapaikkoja, joissa alakohteita dokumentoitiin parhaimmillaan kymmeniä. Tällaisia ovat mm. Ison Kuivajärven (Rt 110543) ja Nangujärven (Rt 118121) kohteet. Asemapaikoilta dokumentoitiin mm. poteroita, tuliasemia, juoksuautoja, rakennusten ja rakennelmien jäännöksiä, kuusikulmaisten vaneriteltojen pohjia, korsuja, jätekuoppia, talleja, piikkilankaaitoja sekä mitä erilaisimpia kaivantoja ja rakennelmia, joiden tarkoitus jäi osin epäselväksi. Osan rakentamistaan tai venäläisten vankien rakentamista rakennelmista saksalaiset olivat ehtineet polttaa lähtiessään ja osa rakennelmista on ilmeisesti tuhottu suomalaisten toimesta sodan jälkeen.

Muita sotahistoriallisia kohteita alueella ovat mm. saksalaisten tiilitehtaan jäännös, tieurat, sillat ja venäläisvankien hautapaikat. Nangujärven ympäristö muodostaa mielenkiintoisen kokonaisuuden, sillä siellä sijaitsee useita saksalaiskohteita, mm. Saiholompolan vankileiri (Rt 117461), Nangujärven eteläosan asemapaikka Nangujärvi 1 (Rt 118121), Joutavanlahden asemapaikka ja venäläisten sotilaiden hautapaikka (Rt 132024). Saksalaisten rakentama tieura on kulkenut Isolta Pihtijärveltä Valkijärven kautta Nangujärven etelärantaan, mistä se edelleen jatkuu Joutavanlahdelle ja sieltä Isolle Saarijärvelle

(Stuorrâ Suollušjärvi). Tieuran varrelle sijoittuu asemapaikkoja ja rakennelmia Isolle Saarijärvelle saakka. Laajalla ja karikkoisella Nangujärvellä saksalaiset kulkivat veneillä. Inarilaisen Jorma von Pandyn mukaan Nangujärven lounaispään pohjassa makaa syöksyvene, jossa on kahden saksalaissotilaan jäänteet.

Sotahistoriallisiin kohteisiin sisältyy myös kaksi rakennusperintökohdetta. Saiholompolan vankileirillä on pystyssä vielä yksi rakennus, jonka katto on osin romahtanut. Rakennuksessa on säilynyt vielä alkuperäisiä kalusteita, kuten kerrossänkyjä, pöytä, seinänvieruspenkkejä ja oven pielessä seinän asete-line. Lapin sotahistoriallinen seura, joka haluaisi peruskorjata rakennuksen, on suojannut kämpän katon pressuilla ja laittanut rakennuksen sisälle tukipuita, ettei välikatto romahtaisi lopullisesti alas. Nangujärven etelärannan kohteessa Nangujärvi 1 on järven rannassa yksi rakennus, jossa on vielä katto päällä; muista rakennuksista ei ole jäljellä enää kuin hirsikehikot. Katon reikiä ovat ilmeisesti paikalliset ihmiset suojanneet ympäristöstä löytyneillä tynnyrin kansilla ja puilla. Mikäli kattoa ei korjata pian, on tästäkin rakennuksesta muutaman vuoden päästä jäljellä vain hirsikehikko.

4.3. Poronhoitoon liittyvät kohteet

Alueelta inventoitiin 15 poronhoitoon liittyvää kohdetta, joista neljä oli poroerotusaidan ja neljä poroaidan jäännöksiä, jotka ovat jo käytöstä poistuneita. Kolme poroaidan jäännöstä on osa laajempaa kokonaisuutta, palkisten välistä väliaitaa. Latovaarassa (Rt 112358) kartoitettiin poroerotusaita ja sen väliaitaa ja johdintoja vähän laajemmaltikin. Porokämppiä inventoitiin neljä ja porokämppien jäännöksiä kaksi. Heinä- ja kortesuovat sekä ladot on sisällytetty uusiin kulttuuriperintökohteisiin.

Poronhoitoon liittyvistä kohteista on neljä rakennusperintökohdetta. Nämä ovat alueen käytössä olevia, vanhoja porokämppejä, jotka sijoittuvat kaikki Rajajoosepintien itäpuoliselle metsätalousalueelle: Čuováluobálin 3 eli Valolompolan (Rt 131565), Ruohokankaan 9 (Rt 110376), Vyelebaš Läävdisjärvin eli Alemman Lauttajärven (Rt 118247) ja Káranášjärvin 1 eli Korppijärven (Rt 118329) porokämppeä.

4.4. Kolttien väliaikaiset asuinpaikat

Kolttien perinteinen asuinalue on ulottunut Näätamöstä Petsamoon ja Tuuloman Lappiin, mutta valtioiden väliset rajanvedot ovat aikojen saatossa muuttaneet heidän asuinalueitaan radikaalisti. Toisen maailmansodan seurauksena Petsamon, Paatsjoen ja Suonikylän siitojen kolttsaamelaisia evakuoitiin Suomeen, ja vuonna 1944 koko Lapin läänin asukkaat evakuoitiin Pohjanmaalle. Evakosta koltat palasivat Ivalon, Akujärven, Luttojoen ja Virtaniemen rajaamalle alueelle. He perustivat väliaikaisia asuinpaikkoja Luton ja Nellimin väliselle alueelle, mahdollisimman lähelle entisiä kotiseutujaan. Fofanoffit rakensivat pirtit Kolmosjärvelle ja Vuoksijärvelle. Luton Oskarinkosken ja Oskarinjärven kolttakentät olivat sekä Fofanoffin että Semenoffin suvun asuinpaikkoja 1940-luvulla. Vasta vuonna 1948 valtioneuvosto antoi päätöksen kolttien asuttamisesta Näätamö-Sevettijärvi -alueelle, ja väestö pääsi muuttamaan sinne maaliskuussa 1949. (Sverloff 2003, s. 133-13; http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=2132).

Kolttien väliaikaisia asuinpaikkoja tai niihin liittyviä kohteita inventoitiin kesällä 2010 kuusi kappaletta. Ne kaikki sijaitsevat Kolmosjärven ja Vuoksijärven rannoilla. Näistä kolme kohdetta on myös rakennusperintökohteita, joista kaksi on vielä käytössä. Kolmosjärvi on alueen ainoa valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Kolmosjärveltä inventoitiin erillisinä kohteina kolttapirtti (Kolmosjärvi 2, Rt 131701), navetan jäännös (Kolmosjärvi 3, Rt 131702) ja koltta-aita (Kolmosjärvi 4, Rt 131703). Koltta-aitta on korjattu ja siirretty Kolmosjoen itärannalle, vuokratupana toimivan Kolmostuvan pihapiiriin. Upea mansardikattoinen Fofanoffin suvun kolttapirtti sijaitsee Kolmosjärven länsirannan vuokratuvan pihapiirissä. Vuoksijärveltä inventoitiin Naskan ja lapsen hauta (Vuoksijärvi 4, Rt 131682), järven länsirannalla sijaitseva kolttakenttä (Vuoksijärvi 2, Rt 131675), jonka pirtti toimii nykyään autiotupana, sekä järven itärannalla sijaitseva kolttakentän jäännös (Vuoksijärvi 5, Rt 131683). Näistä rakennusperintökohteita ovat Kolmosjärven koltta-aitta ja kolttapirtti sekä Vuoksijärven kentän pirtti.

4.5. Savottahistorialliset kohteet

Kesällä 2010 inventoitiin 38 savottahistoriallista kohdetta, jotka liittyvät toisen maailmansotaan tai sen jälkeiseen aikaan. Savottakohteiden rakennukset on savotoiden päätyttyä useimmiten purettu, myyty ja siirretty esimerkiksi yksityishenkilöiden pihapiireihin tai metsähallituksen omistamiin muihin kohteisiin. Muutamia kohteita on tietoisesti myös tuhottu, jotteivät ”epätoivotut ainekset” jäisi asustelemaan alueen metsiin. Edellä mainittujen asioiden vuoksi inventoijilla ei ollut kohteissa enää paljon dokumentoitavaa. Savottahistoriallisista kohteista sai kuitenkin paljon arvokasta tietoa haastatteluissa sekä suoraan metsuri Tapani Silventoiselta, jonka kanssa kyseisiä kohteita kierrettiin toukokuun lopusta juhannukseen saakka. Silventoinen on asunut lapsuutensa Palkisojalla sekä elänyt ja kokenut Anninkadun ja Kuutuan alueen savotta-ajan.

Suurin osa eli 15 savottahistoriallista kohdetta on luetteloitu Reiskaan nimellä savottakämppeäalueen jäännös. Savottakämppeäalueilla on sijainnut yleensä talli, ulkokäymälä, likakaivantoja, erilaisia varastorakennuksia ja useita kämppien jäännöksiä, sillä herrojen, naiskokkien ja jätkien kämpät ovat olleet erikseen. Tämän vuoksi nämä kohteet voivat sisältää parhaimmillaan kymmenkunta alakohdetta. Kolmessa kohteessa maastossa oli erotettavissa tallin ja savottakämpän ja kolmessa saunan ja savottakämpän jäännös. Muita inventoituja savottahistoriaan liittyviä kohteita olivat mm. savottatieurat, leimapuut, parkkuupukit, tallin ja sahan jäännökset. Inventointialueella sijaitsee kymmenittäin lanssipaiikkoja jokaisen savottakohteen ympäristössä, joten niitä inventoitu ajan puutteen vuoksi. Lansseja sijaitsee myös alueilla, joiden lähistöllä ei ole savottakämppeä.

Inventoidut kohteet sijaitsevat metsätalousmaalla, mutta Altojärveltä ja Laanajärveltä päätettiin inventoida myös Villin Pohjolan omistuksessa olevat savottakämppeäpihiirit. Altojärven savottakämppeäalue oli kesällä 2010 vielä myynnissä eikä ollut mitään takeita siitä, haluaisiko uusi omistaja säilyttää tontilla sijaitsevia rakenteita. Altojärven pääkämppeä dokumentoitiin tarkasti, sillä se on säilynyt sisustuksineen savotta-aikaisessa tilassaan. Toki kämpästä on viety kaikki irti lähtävä tavara pois, mutta esimerkiksi keittiön kaapistot ja vesipadat, katoissa sijaitsevat kaasulamput, pannuhuoneen kuivatustelineet ja muutamat kerrossängyt olivat säilyneet paikoillaan. Laanajärven kämppeä on myös vanha savottakämppeä, joka on kunnostettu. Rannassa on kämppeään liittyvä saunarakennus, joka on yhä käytössä.

Rakennusperintökohteita inventoituihin savottahistoriallisiin kohteisiin sisältyy kuusi. Nämä ovat Altojärven savottakämppeä (Rt 1631), keittokatos (Rt 108104) ja ulkokäymälä (Rt 109232) sekä Laanajärveltä savottakämppeä (Rt 1634), sauna (Rt 5052) ja uudehko varasto (112824).

4.6. Uuden ajan kulttuuriperintökohteet

Muita uuden ajan kulttuuriperintökohteita inventoitiin 67 kappaletta. Suurimman joukon muodostavat erilaiset rakennelmien jäännökset, joita inventoitiin 13 kohdetta. Muita kohderyhmiä olivat mm. korujen, siltojen ja kortesuovien jäännökset, ladot, pilkkapolku ja -puut sekä leima- ja merkkipuut. Alueella liikkumisesta kertovat lautan jäännös sekä veneiden, tielanojen ja tukkirekien jäännökset.

Uuden ajan kulttuuriperintökohteisiin sisältyy kolme rakennusperintökohdetta: Kotiaron heinälato (Rt 111921), Kolmâsluobbâleh 1 eli Kolmoslompolon ladot (Rt 131678) ja Moitakurun päivätupa (Rt 27614). Moitakurun päivätupa on rakennettu 1950-luvulla, mutta se on korjattu siten, että alkuperäistä siinä on enää vain hirsikehikko. Päivätupa kuuluu luontopalveluille, mutta sen nykytila dokumentoitiin kesällä 2010.

5. Lopuksi

Inventoinnissa saatiin mielenkiintoisia ajoitustuloksia Lutolta ja Tsarmitunturin erämaa-alueelta, minkä perusteella alueella on liikuttu ja asuttu jo varhain kivikaudella, noin 6000-6600 eaa. Lisäksi Luttojoen rannalla sijaitsevalta asuinpaikalta löydettiin vesistön ensimmäiset saviastianpalat, jotka voidaan ajoittaa varhaismetallikaudelle.

Savottahistorialliset kohteet saatiin kartoitettua hyvin metsuri-arkeologi –työparin työskentelyllä. Kyseisten kohteiden dokumentointi onkin tällä hetkellä tärkeää, sillä se, mitä niistä vielä on jäljellä, tulee katoamaan maastosta todella nopeasti lähivuosisikymmeninä. Savotoissa työskennelleitä henkilöitä ei ole enää paljon elossa, joten heitä tulisi lähivuosina haastatella lisätietojen hankkimiseksi. Sotahistoriallisia kohteita on hyvin paikallisten tiedossa, mutta niiden laajamittaisempi kartoitustyö toisi lisävalaistusta saksalaissotilaiden toiminnan intensiivisyyteen Inarin alueella toisen maailmansodan aikana.

Raakkukasoja eli raakunpyyntipaikkoja löytyi kolme, ja lisäksi tarkastettiin yksi vanha helmenpyyntipaikka. Raakkukasat ovat lähes maantasaisia, laajimmillaan halkaisijailtaan noin 2 m kokoisia alueita, joissa on maan pinnalla runsaasti raakunkuoria. Osa kuorista on jo pitkälle maatuneita ja hauraita. Lajin uhanalaisuuden vuoksi kohteiden paikkatietoa ja kuvauksia ei sisällytetty raporttiin, vaan niitä koskevat tiedot on luovutettu luontopalveluille.

Kesän 2010 inventointi saavutti sille asetetun 8 % kattavuustavoitteen. Ivalon kaakkoispuoliselta metsätalousalueelta dokumentoitiin riittävä otos erilaisia kulttuuriperintökohteita. Kuutuajärven aluetta eli rajatun inventointialueen eteläosaa eikä Saariselän pohjoispuolista aluetta ehditty inventoida lainkaan, minkä vuoksi ne tullaankin inventoimaan kesällä 2011 KMO-kulttuuriperintöhankkeen toimesta. Luton etelärantaa ei myöskään päästy kulkemaan kuin paikoitellen ajan puutteen ja huonojen tieolosuhteiden vuoksi. Luton pohjoisrannan inventointitulosten ja alueen topografian perusteella joen eteläpuolisella alueella on myös arkeologista potentiaalia. Luton vesistöreitillä varrella olisikin suotavaa tehdä tulevaisuudessa tarkempia arkeologisia inventointeja.

Inarissa 14.4.2011

Eija Ojanlatva

Lähteet

Haastattelut:

Pertti Heikkuri
Matti Huru
Urho Lustig
Jorma von Pandy
Veikko Rajala
Aki Romakkaniemi
Matti Romakkaniemi
Tapani Silventoinen
Vesa Taskila

Kartat:

Geologian tutkimuskeskus 1984. Suomen maaperä 1:1000000.

Korsman, K., Koistinen, T., Kohonen, J., Wennerström, M., Ekdahl, E., Honkamo, M., Idman, H. ja Y. Pekkala 1997. Suomen kallioperäkartta 1:1000 000.

Painetut:

Carpelan, C. 2003. Inarilaisten arkeologiset vaiheet. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Fellman, J. 1906. Anteckningar under min vistelse i Lappmarken III.

Heikkuri, P., Stolt, E. ja M. Seipäjärvi 2001. Kuutuan alue-ekologinen suunnitelma. Metsähallitus.

Inarilainen 15.9.2010, s.20-21. Paljakaisen majatalo majoitti herrat ja narrit.

Itkonen T.I. 1948. Suomen lappalaiset vuoteen 1945, osa I.

Itkonen T. 1952. Inari. Inarin kirkkojen ja paimenten muisto.

Kalpio, S. ja T. Bergman 1999. Lapin perinnemaisemat. Lapin ympäristökeskus ja Metsähallitus. Alueelliset ympäristöjulkaisut 116.

Lehtola, V.-P. 2003. Tuhon ja kasvun vuodet 1939-1960. Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Luhta, V. 2003. Inarin luonnonhistoria. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Nahkiaisoja, T. 2003. Inarilaisyhteisön murroksen aika 1877-1920. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Nahkiaisoja, T. 2003. Uudisasuttajien aika 1750-1876. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Sverloff, M. 2003. Suonjelin saamelaisten perintö.

Vahtola, J. 2003. Saamelaiset Inarin kansa 1550 – 1660. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Veersalu, A. 2006. Helmestyksen historiaa – monenlaisia helmenpyytäjiä. Teoksessa Pohjoisten virtojen raakat. Interreg-kartoitushanke Itä-Inarissa, Norjassa ja Venäjällä. Toim. M. Meila.

Painamattomat:

Arponen A. 1988, tarkastusraportit kohteista: Inari 456 Kolmostupa, Inari 460 Aittajärvi, Inari 461 Lähdelahdi, Inari 462 Hiekkalahdi. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Arponen A. 1989, tarkastusraportit kohteista: Inari 607 Kulasjoen silta, Inari 608 Kulasniemi kaakko, Inari 609 Kulasniemi, Inari 611 Pirtti-Kompso ja Inari 612 Mattojärvi. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Harlin E. & E. Ojanlatva 2008. Inari 146 Ukonjärvi Ukko ja 488 Akku. Inventointiraportti Saamelaismuseum Siidan arkisto.

Inari, Muinaisjäännösrekisteri. Kulttuuriympäristö rekisteriportaali, Museovirasto. <http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>

Kolttalaki 253/1995. 24.2.1995. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1995/19950253>

Kolttasaamelaisten asutuspaikat. Inari, Sodankylä. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY. http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=2132.

Kotivuori H. 1986, inventointiraportit kohteista: Inari 357 Kerttuoja, Inari 376 Hanhirimpi (Hanhilampi), Inari 377 Kerttjärvi ja Inari 378 Saarineitämöjärvi itä. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Metsähallitus asia 1241/43/2008. Metsähallituksen suojelalueiden kulttuuriperinnön inventointiohje.

Muinaismuistolaki 295/1963. 17.6.1963. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1963/19630295>

Rautiainen P. ja T. Karjalainen 2009: Kulttuuriperintökohteiden inventointi 2009, Tsarmitunturin erämaa-alue, Inari. Metsähallitus, Luontopalvelut, inventointiraportti.

Tallavaara, M. & M. Varonen 2007. Inari, Ivalon paliskunnan yleiskaava-alueen arkeologinen inventointi. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Torvinen M. 1985, Inari 367 Luttojoki/Kolmosjoki, tarkastusraportti. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Ivalon kaakkoispuolisen metsätalousalueen kulttuuriperintöinventointi 2010

Osa 2 Kohdekuvaukset

Kohdeluettelo

	ESIHISTORIALLISET KOHTEET	REISKA	KOORDINAATIT
1	Ahvenkutujärvi 2 esihistoriallinen asuinpaikka	115503	X=3538587 Y=7624090 Z=172
2	Ahvenlampi kivikautinen asuinpaikka	130642	X=3548610 Y=7609766 Z=188
3	Aittajärvi kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 1000002819)	131885	X=3531019 Y=7598104 Z=174
4	Alajoki kivikautinen asuinpaikka, ylim. tarkastus (muinaisjäännösrekisteri 1000002819)	<i>ei merk.</i>	X=3519188 Y=7613562 Z=130
5	Alumavaara pyyntikuoppia	117082	X=3535624 Y=7624041 Z=150
6	Čuovâluobâl 2 liesilatamus	131562	X=3552121 Y=7615673 Z=205
7	Hanhirimpi kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 148010376)	112506	X=3526488 Y=7611407 Z=172
8	Harjujärvi 1 pyyntikuoppa	88519	X=3554057 Y=7615851 Z=211
9	Hiekkalahti kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 148010462)	131904	X=3533555 Y=7596275 Z=165
10	Hirvaslompola kivikautinen asuinpaikka	130242	X=3538113 Y=7606145 Z=155
11	Iso Arttajärvi 4 esihistoriallinen löytöpaikka	129481	X=3552494 Y=7615221 Z=212
12	Iso Arttajärvi 2 kivikautinen asuinpaikka	118681	X=3552220 Y=7615939 Z=204
13	Iso Arttajärvi 3 kivikautinen irtolöytöpaikka	118702	X=3552411 Y=7615750 Z=204
14	Kattajärvi 1 kivikautinen asuinpaikka	111962	X=3542095 Y=7605363 Z=148
15	Kerttujärvi kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 148010377)	112470	X=3526178 Y=7613285 Z=140
16	Kerttuoja 2 kivikautinen asuinpaikka	112195	X=3523130 Y=7614555 Z=135
17	Kerttuoja kivi- ja pronssikautinen asuinpaikka	113141	X=3522950 Y=7614788 Z=135
18	Kippisjärvi pyyntikuoppia	118621	X=3561565 Y=7615465 Z=152
19	Kolmostupa kivi- ja/tai pronssikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 148010456)	131664	X=3548678 Y=7610081 Z=183
20	Korppivaara pyyntikuoppia	113473	X=3523236 Y=7613044 Z=162
21	Kulasjoen silta kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 148010607)	131981	X=3534319 Y=7595321 Z=160
22	Kulasniemi kaakko kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 1000002826)	131013	X=3534716 Y=7596697 Z=163
23	Kulasniemi kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 148010609)	131946	X=3535086 Y=7597526 Z=162
24	Kurräjärvi 1 kivikautinen löytöpaikka	117661	X=3531071 Y=7614243 Z=246
25	Könkänsuvanto 1 esihistoriallinen asuinpaikka	115561	X=3533982 Y=7624974 Z=135
26	Könkänsuvanto 2 pyyntikuoppia	116761	X=3533922 Y=7625120 Z=141
27	Leonjärvi 1 pyyntikuoppia	106787	X=3521740 Y=7606601 Z=164
28	Leonjärvi 2 pyyntikuoppia	106767	X=3521718 Y=7606861 Z=165
29	Luttojoki/Hirvasvuopaja 1 kivikautinen asuinpaikka	130661	X=3540246 Y=7604697 Z=149
30	Luttojoki/Hirvasvuopaja 2 kivikautinen asuinpaikka	130681	X=3540182 Y=7604517 Z=149
31	Luttojoki/Kolmosjoki kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 148010367)	131667	X=3543470 Y=7603850 Z=145
32	Luttojoki/Kolmoskoski varhaismetallikautinen asuinpaikka	130561	X=3543364 Y=7603947 Z=148
33	Luttojoki/Littoskoski kivikautinen asuinpaikka	131003	X=3551140 Y=7599249 Z=130
34	Luttojärvi 1 kivikautinen asuinpaikka	131011	X=3533401 Y=7596342 Z=163
35	Luttojärvi 2 kivikautinen asuinpaikka	131014	X=3533738 Y=7596820 Z=163
36	Lähdelahdi kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 148010461)	131921	X=3533250 Y=7596411 Z=165
37	Mattojärvi kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 1000002827)	117109	X=3534500 Y=7619209 Z=140

38	Mattojärvi 2 kivikautinen asuinpaikka	117148	X=3534864 Y=7619182 Z=140
39	Miellijävi pyyntikuoppia	113518	X=3540657 Y=7624396 Z=178
40	Nilatuohioja 1 pyyntikuoppia	106599	X=3521972 Y=7607456 Z=158
41	Oskarinjärvi kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäänösrekisteri 148010459)	132023	X=3553185 Y=7597057 Z=125
42	Oskarinjärvi/Utjananlampi 2 kivikautinen asuinpaikka	131018	X=3553018 Y=7596954 Z=125
43	Oskarinkoski/Utjanankoski lammet kivikautinen asuinpaikka	131016	X=3552879 Y=7596743 Z=126
44	Pierväljävi 1 kivikautinen asuinpaikka	129541	X=3551818 Y=7614487 Z=204
45	Pierväljävi 2 kivikautinen asuinpaikka	129361	X=3551862 Y=7614557 Z=208
46	Pierväljävi 3 kivikautinen asuinpaikka	129461	X=3552218 Y=7614900 Z=206
47	Pirtti-Kompsio muinaisjäänösryhmät (muinaisjäänösrekisteri 148010611)	131789	X=3550047 Y=7600129 Z=143
48	Pirtti-Kompsio 2 kivikautinen asuinpaikka	131002	X=3549473 Y=7599902 Z=137
49	Pitkäjärvi kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäänösrekisteri 148010594)	112881	X=3527621 Y=7617421 Z=153
50	Ryssäjärvenjänkä esihistoriallinen asuinpaikka	131342	X=3544933 Y=7598990 Z=163
51	Saarineitämöjärvi itä irtolöytöpaikka (muinaisjäänösrekisteri 1000002813)	112622	X=3523630 Y=7616450 Z=142
52	Sovskamuvjäävräs pyyntikuoppa	118323	X=3546412 Y=7616749 Z=197
53	Torkojoki kivikautinen asuinpaikka	131004	X=3551718 Y=7599376 Z=135
54	Uusijoki kivikautinen löytöpaikka	130201	X=3542675 Y=7607532 Z=152
55	Vuoksijoki 1 kivikautinen asuinpaikka	131008	X=3552169 Y=7602092 Z=167
56	Vuoksijoki 2 kivikautinen löytöpaikka	131009	X=3552286 Y=7602146 Z=167
57	Vuoksijärvi 1 kivikautinen asuinpaikka	131007	X=3551341 Y=7605261 Z=219
58	Ylimmäinen Kerttjärvi 1 esihistoriallinen löytöpaikka	112602	X=3525210 Y=7613791 Z=139

HISTORIALLISET KOHTEET

REISKA

KOORDINAATIT

1	Kattajärvi 2 kenttä	111982	X=3542116 Y=7605589 Z=148
2	Könkäänjärvi 1 kestikievari	116701	X=3534046 Y=7625399 Z=137
3	Paljakainen 1 kestikievari	106461	X=3518605 Y=7600255 Z=213

AJOITTAMATTOMAT KOHTEET

REISKA

KOORDINAATIT

1	Čuováluobâl 1 ajoittamaton tulisija jäännös	129301	X=3551809 Y=7614924 Z=206
2	Harjujärvi 2 ajoittamaton tulisija jäännös	118622	X=3554114 Y=7615685 Z=207
3	Martin Haukijärvi ajoittamaton purnu	131568	X=3541808 Y=7611347 Z=187
4	Ristilompola 2 ajoittamaton tulisija	117281	X=3535854 Y=7616877 Z=148

SOTAHISTORIALLISET KOHTEET

REISKA

KOORDINAATIT

1	Hangasvalkamajärvi saksalaisten muulitali jäännös	118254	X=3541592 Y=7617334 Z=171
2	Heteoja saksalaisten asemapaikka	110687	X=3542510 Y=7606809 Z=153
3	Houvinkotajärvi potero jäännös	110943	X=3538328 Y=7610441 Z=173
4	Iso Kuivajärvi saksalaisten asemapaikka	110543	X=3534170 Y=7616527 Z=185
5	Iso Palovaara saksalaisten asemapaikka	131793	X=3545490 Y=7601759 Z=140
6	Iso Pihtijärvi 1 saksalaisten asemapaikka	111462	X=3536524 Y=7613887 Z=180
7	Joutavanlahti saksalaisten asemapaikka ja venäläisten sotilaiden hautapaikka	132024	X=3542953 Y=7619073 Z=155
8	Kattajärvi 3 saksalaisten asemapaikka	111970	X=3542031 Y=7605266 Z=152
9	Könkäänjärvi 2 saksalaisten asemapaikka	115983	X=3534127 Y=7625167 Z=137
10	Mokkamökinlampi saksalaisten asemapaikka	131864	X=3556004 Y=7599610 Z=155
11	Nangujärvi 1 saksalaisten asemapaikka	118121	X=3541516 Y=7617551 Z=160
12	Nangujärvi 2 saksalaisten potero jäännös	118102	X=3541846 Y=7617832 Z=158

13	Nangujärvi 3 saksalaisten tieura ja silta jäännös	118081	X=3542053 Y=7617604 Z=150
14	Palkisoja 1 neuvostosotilaiden hauta	106063	X=3521970 Y=7605273 Z=166
15	Palkisoja 2 saksalaisten asemapaikka	116841	X=3521339 Y=7605018 Z=185
16	Palkisoja 3 vankileiri ja saksalaisten asemapaikka	132101	X=3521824 Y=7605294 Z=167
17	Pienempi Kuivajärvi saksalaisten tiilitehdas jäännös	110775	X=3535651 Y=7614439 Z=186
18	Pirtti-Kompsio 3 saksalaisten asemapaikka	131791	X=3548935 Y=7600026 Z=140
19	Rajajooseppi 1 suomalaisten ja saksalaisten asemapaikka	131868	X=3560310 Y=7598799 Z=117
20	Ruohokangas 4 saksalaisten asemapaikka	110381	X=3539548 Y=7609356 Z=175
21	Ruohokangas 5 saksalaisten asemapaikka	110384	X=3539202 Y=7609410 Z=174
22	Ruohokangas 6 saksalaisten rakennelma jäännös	110389	X=3539285 Y=7609615 Z=182
23	Ruohokangas 7 saksalaisten silta jäännös	110375	X=3539061 Y=7609680 Z=168
24	Ruohokangas 8 saksalaisten rakennelma jäännös	110377	X=3539144 Y=7609963 Z=183
25	Saarineitämöjärvi saksalaisten asemapaikka	112168	X=3523556 Y=7616592 Z=141
26	Saiholompola vankileiri	117461	X=3539995 Y=7622119 Z=153
27	Sarrelompola saksalaisten asemapaikka	110690	X=3541821 Y=7607732 Z=153
28	Stuorrâ Suollusjärvi saksalaisten asemapaikka	118185	X=3544731 Y=7620909 Z=166
29	Taimensakia saksalaisten tieura	132066	X=3543296 Y=7619031 Z=190
30	Valkiajärvi 1 saksalaisten korsu jäännös	117422	X=3537828 Y=7615087 Z=172
31	Valkiajärvi 2 saksalaisten tieura	132088	X=3537795 Y=7615269 Z=175
32	Vyepää 1 saksalaisten asemapaikka	132071	X=3538368 Y=7616636 Z=164
33	Ylimmäinen Kettujärvi saksalaisten asemapaikka	131634	X=3545652 Y=7617712 Z=185

PORONHOITOON LIITTYVÄT KOHTEET

REISKA KOORDINAATIT

1	Aitavaara poroaita jäännös	113322	X=3527588 Y=7616422 Z=220
2	Čuovâluobâl 3 porokämpä	131565	X=3551464 Y=7614516 Z=201
3	Čuovâluobâl 4 poroerotusaita jäännös	118381	X=3551235 Y=7614988 Z=220
4	Hirvasvaara poroerotusaita jäännös	131642	X=3540272 Y=7606419 Z=215
5	Káránâsjävi 1 porokämpä	118329	X=3550715 Y=7614824 Z=214
6	Könkänsuvanto 3 poroaita jäännös	116694	X=3533902 Y=7625099 Z=140
7	Latovaara poroerotusaita ja väliaita jäännös	112358	X=3525197 Y=7613486 Z=150
8	Moitakurunoja 1 porokämpä jäännös	106799	X=3524414 Y=7599753 Z=254
9	Moitakurunoja 2 porokämpä jäännös	106813	X=3524411 Y=7599726 Z=252
10	Moitakurunvaara poroerotusaita jäännös	111043	X=3524410 Y=7599483 Z=255
11	Peuravaara poroaita jäännös	109423	X=3533870 Y=7607792 Z=183
12	Ruohokangas 1 poroerotusaita jäännös	110940	X=3539228 Y=7609347 Z=175
13	Ruohokangas 9 porokämpä	110376	X=3539116 Y=7609844 Z=172
14	Sylvenvaara poroaita jäännös	112202	X=3522595 Y=7615145 Z=130
15	Vyelebas Läävdisjärvi porokämpä	118247	X=3548018 Y=7619703 Z=184

KOLTTIEN VÄLIAIKAISET ASUINPAIKAT

REISKA KOORDINAATIT

1	Kolmosjärvi 2 kolttapirtti	131701	X=3548565 Y=7610241 Z=183
2	Kolmosjärvi 3 navetta jäännös	131702	X=3548558 Y=7610280 Z=186
3	Kolmosjärvi 4 kolttaitta	131703	X=3548527 Y=7610077 Z=183
4	Vuoksijärvi 2 kolttakenttä	131675	X=3550955 Y=7607662 Z=223
5	Vuoksijärvi 4 hauta	131682	X=3551524 Y=7608248 Z=223
6	Vuoksijärvi 5 kolttakenttä jäännös	131683	X=3551253 Y=7607496 Z=225

SAVOTTAHISTORIALLISET KOHTEET		REISKA	KOORDINAATIT
1	Alajoki 2 savottakämppeäalue jäännös	106634	X=3521950 Y=7607178 Z=160
2	Alimmainen Altojärvi keittokatos	108104	X=3536556 Y=7600495 Z=164
3	Alimmainen Altojärvi rakennelma jäännös	109348	X=3536407 Y=7600551 Z=166
4	Alimmainen Altojärvi sauna jäännös	1632	X=3536577 Y=7600495 Z=164
5	Alimmainen Altojärvi savottakämppeä	1631	X=3536542 Y=7600533 Z=166
6	Alimmainen Altojärvi talli jäännös	109347	X=3536609 Y=7600542 Z=165
7	Alimmainen Altojärvi ulkokäymälä jäännös	109232	X=3536608 Y=7600517 Z=164
8	Alimmainen Altojärvi vaja jäännös	1633	X=3536487 Y=7600521 Z=166
9	Hankapeukalonoja savottakämppeäalue jäännös	106671	X=3522546 Y=7608344 Z=185
10	Heinäjärvet parkkuupukki ja savottakämppeäalue jäännös	107425	X=3527354 Y=7600657 Z=202
11	Iso Arttajärvi 5 savottakämppeä jäännös	88547	X=3552025 Y=7616444 Z=206
12	Itäinen Torkojärvi savottakämppeät jäännös	131830	X=3558031 Y=7602234 Z=181
13	Joutsenpesälampi/Joukhaispesälampi savottakämppeä- alue	106718	X=3528158 Y=7606166 Z=245
14	Kerrisjävri savottakämppeä ja sauna jäännös	118262	X=3548802 Y=7615655 Z=200
15	Kolmäsjuuhä 2 savottakämppeäalue	131669	X=3543681 Y=7603945 Z=143
16	Kolmoskämppeä/Nilatuohioja savottakämppeäalue jäännös	106422	X=3523702 Y=7605662 Z=193
17	Kotaoja savottakämppeäalue jäännös	109424	X=3536163 Y=7608360 Z=200
18	Kuninkaanlakkioja savottakämppeäalue jäännös	106562	X=3523404 Y=7606677 Z=183
19	Kurulompola savottakämppeä jäännös	109421	X=3533916 Y=7608021 Z=190
20	Kämppeälampi savottakämppeä ja talli jäännös	131862	X=3557722 Y=7598488 Z=158
21	Laanajärvi pa-vkr / savottakämppeä	1634	X=3528884 Y=7612544 Z=225
22	Laanajärvi sauna	5052	X=3528941 Y=7612552 Z=225
23	Laanajärvi varasto	112824	X=3528899 Y=7612598 Z=227
24	Luolajärvi savottakämppeäalue jäännös	111841	X=3541903 Y=7598585 Z=185
25	Nilatuohioja 2 saha jäännös	106121	X=3523628 Y=7605870 Z=183
26	Palkisvaara savottakämppeä ja talli jäännös	116801	X=3520884 Y=7604990 Z=190
27	Peuralampi savottakämppeäalue jäännös	107184	X=3531623 Y=7606629 Z=235
28	Rajajoosepin tulli leimapuut ja savottatie	131883	X=3560534 Y=7599643 Z=126
29	Rajalammet savottatie	131881	X=3560593 Y=7599100 Z=115
30	Ruohokangas 3 savottakämppeäalue jäännös	110378	X=3539435 Y=7609667 Z=173
31	Siika-Torkojärvenoja 1 savottakämppeä ja talli jäännös	131831	X=3557428 Y=7602840 Z=172
32	Tammijärvi savottakämppeäalue jäännös	111117	X=3530977 Y=7601055 Z=197
33	Urakkaselkä savottakämppeäalue jäännös	111822	X=3536561 Y=7595698 Z=183
34	Vellijärvi savottakämppeäalue jäännös	132122	X=3537505 Y=7625470 Z=172
35	Vuoksijoki 3 savottakämppeä ja talli jäännös	131807	X=3552570 Y=7602416 Z=163
36	Vuoksijoki 4 savottakämppeä jäännös	131825	X=3552002 Y=7601508 Z=150
37	Vuolaoja parkkuupukki jäännös	109422	X=3533698 Y=7607801 Z=187
38	Ylimmäinen Kerttjärvi 2 savottakämppeäalue jäännös	112382	X=3526010 Y=7613434 Z=140

UUDEN AJAN KULTTUURIPERINTÖKOHTEET		REISKA	KOORDINAATIT
1	Aittalompola vetotaival	117566	X=3535131 Y=7621934 Z=140
2	Alajoki 1 rakennelma jäännös	106614	X=3521916 Y=7607409 Z=160
3	Alajoki korsi jäännös	106742	X=3521750 Y=7607003 Z=169
4	Alajoki/Anninkatu silta jäännös	106347	X=3521959 Y=7605363 Z=165
5	Alajoki/Palkisoja silta jäännös	106421	X=3521885 Y=7605184 Z=164
6	Aukustinlammet rakennelma jäännös	131672	X=3547435 Y=7607546 Z=187
7	Hankapeukalovaara korsi jäännös	106577	X=3523020 Y=7606990 Z=183

8	Herrapalo/Anninkatu lastauslaituri jäännös	109443	X=3537901 Y=7608389 Z=166
9	Hirvasjärvi kortesuova jäännös	131643	X=3538502 Y=7605706 Z=150
10	Iso Pihtijärvi 2 kortesuova jäännös	131567	X=3537112 Y=7613899 Z=158
11	Itäinen Torkojärvi leimapuu	131829	X=3557543 Y=7602224 Z=180
12	Karánâsjävi 2 rakennus jäännös	118365	X=3550674 Y=7614867 Z=216
13	Kolmâsjuuhâ 1 kellari jäännös	131661	X=3546878 Y=7607752 Z=163
14	Kolmâsluobbâleh 1 latojen jäännökset	131678	X=3545670 Y=7605663 Z=158
15	Kolmâsluobbâleh 2 lato jäännös	131792	X=3545558 Y=7605328 Z=158
16	Kolmosjärvi 1 piisin jäännös (?)	131665	X=3548768 Y=7610050 Z=182
17	Kontiojärvi leimapuut	131827	X=3553831 Y=7599046 Z=190
18	Kortelahti	131784	X=3539578 Y=7604770 Z=150
19	Kotiaro heinälato	111921	X=3542322 Y=7604970 Z=148
20	Kurrâjâvri 2 rakennelma jäännös	117601	X=3532238 Y=7612039 Z=221
21	Kutuoja rakennelma jäännös	117222	X=3535237 Y=7617487 Z=148
22	Laanâjâvri vene jäännös	131566	X=3551636 Y=7616288 Z=208
23	Luttojoki/Hirvasvuopaja 3 rakennelma jäännös	131783	X=3540452 Y=7604505 Z=148
24	Luttojoki/Hirvasvuopaja 4 vene jäännös	131788	X=3539897 Y=7604520 Z=148
25	Luttojoki/Kulasniemi pilkkapuu	131944	X=3534761 Y=7597239 Z=159
26	Luttojoki/Pakkavaara silta jäännös	132020	X=3537826 Y=7599705 Z=150
27	Luttojoki/Tamminiemi vene jäännös	131964	X=3536124 Y=7598087 Z=158
28	Luttojoki/Tammioja 1 Kivekkään terveyskylpylä jäännös	111369	X=3530927 Y=7598218 Z=179
29	Luttojoki/Tammioja 2 merkkipuu	111333	X=3531133 Y=7598197 Z=173
30	Luttojärvenpalo niliaitta jäännös	131961	X=3533669 Y=7596943 Z=187
31	Luttojärvi korsu jäännös	107431	X=3533771 Y=7596290 Z=172
32	Luttovuopaja hiilimiilu jäännös	131945	X=3535030 Y=7597514 Z=162
33	Mattojärvensuvanto kortesuova jäännös	117181	X=3534699 Y=7619443 Z=140
34	Mattojârvi 3 rakennelma jäännös	117222	X=3535237 Y=7617487 Z=148
35	Metsonmäennysoja silta jäännös	131884	X=3529288 Y=7598559 Z=178
36	Moitakuru päivätupa	27614	X=3523489 Y=7599135 Z=268
37	Mâskivaara rakennus jäännös	131790	X=3551631 Y=7599169 Z=131
38	Nilatuohijârvi silta jäännös	132000	X=3526668 Y=7606036 Z=238
39	Nilatuohioja 3 silta jäännös	131992	X=3523873 Y=7605707 Z=188
40	Paljakainen 2 laidunaita jäännös	117063	X=3519080 Y=7600188 Z=207
41	Palkisojansuu 1 kâmppe jäännös	117045	X=3521659 Y=7605224 Z=168
42	Palkisojansuu 2 korsu jäännös	117055	X=3521665 Y=7605101 Z=169
43	Palkisojansuu 3 korsu jäännös	117057	X=3521665 Y=7605059 Z=170
44	Pannunkansilampi tukkireki jäännös	131570	X=3543407 Y=7608432 Z=161
45	Peuralampi/Anninkatu lastauslaituri jäännös	111821	X=3531373 Y=7607081 Z=238
46	Pienempi Kuivajârvi rakennelma jäännös	110776	X=3535819 Y=7614368 Z=190
47	Pieni Pihtijârvi lautta jäännös	110945	X=3537721 Y=7611351 Z=159
48	Pilverijârvi kortesuova jäännös	111182	X=3530548 Y=7601334 Z=198
49	Puolivälinoja leimapuu	131800	X=3545628 Y=7601571 Z=140
50	Rajajooseppi 2 lammaspuura jäännös	131869	X=3560642 Y=7598796 Z=115
51	Rajakoski leimapuut	131826	X=3551839 Y=7598200 Z=132
52	Rajalammet merkkipuu	131882	X=3560568 Y=7599537 Z=126
53	Ristolampola 1 kortesuova jäännös	117241	X=3535523 Y=7617450 Z=148
54	Ruohokangas 2 lastauslaituri jäännös	110371	X=3539065 Y=7609458 Z=169
55	Saari-Torkojârvi pilkkapuu	131828	X=3555592 Y=7600510 Z=168
56	Siika-Torkojârvenoja 2 rakennelma jäännös	131831	X=3557428 Y=7602840 Z=173
57	Siliälampi 1 silta jäännös	131865	X=3557448 Y=7597449 Z=125
58	Siliälampi 2 silta jäännös	131866	X=3557929 Y=7597581 Z=127

59	Siliälampi 3 silta jäännös	131867	X=3558266 Y=7597553 Z=126
60	Tammioja rakennelma jäännös	111262	X=3531205 Y=7598406 Z=180
61	Tupejäávráš rakennus jäännös	131569	X=3541250 Y=7613436 Z=210
62	Uusijoki leirikeskus 1 tielana jäännös	131585	X=3542758 Y=7607228 Z=152
63	Uusijoki leirikeskus 2 tukkireki	131601	X=3542785 Y=7607233 Z=154
64	Vuoksijärvi 3 rakennelma jäännös	131676	X=3550563 Y=7607306 Z=221
65	Vuoksijärvi 6 pilkkapuu ja tulisija jäännös	131803	X=3551223 Y=7605347 Z=220
66	Ylimmäinen Kerttujärvi 3 kellari jäännös	112494	X=3526232 Y=7613178 Z=140
67	Ylimmäinen Vuoksiselkä rakennelma jäännös	131673	X=3548771 Y=7608609 Z=220

Ahvenkutujärvi 2 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 115503

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7624090, Y 3538587, Z 172	Löydöt:	KM 38544 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Ahvenkutujärvi sijaitsee Ivalon kirkosta noin 17,3 km itäkoilliseen, Miellijävrin (Miellajärvi) länsipuolella. Järven pohjoisosan rannat ovat hyvin on kiviset, mutta etelärannassa sijaitsevan itä-länsisuuntaisen harjun maaperä on hienoa hiekkaa. Ahvenkutujärven etelärannalla on pyyntikuoppakohde Ahvenkutujärvi 1000013660.

Kohteen kuvaus

Pienialainen kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Ahvenkutujärven luoteispäästä 1,3 km eteläkaakkoon, Vellijärven kaakkoispäästä Ahvenkutujärven kaakkoisrannalle kulkevalla metsäautotiellä, noin 140 m järven rannasta etelään.

Palanutta luumurskaa ja kvartsi-iskoksia havaittiin metsätieuran itäreunasta noin 10 m² kokoiselta alueelta. Löytöalueen ympärille, pääasiassa sen itäpuolelle tehtiin koskemattomaan maaperään koepistoja, mutta ne olivat löydöttömiä. Ilmeisesti kyseessä on pienialainen esihistoriallinen ”levähdyspaikka” hiekkaharjun päällä, pyyntikuoppa-alueen pohjoispuolella.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöalueen ja koepistojen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 15.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

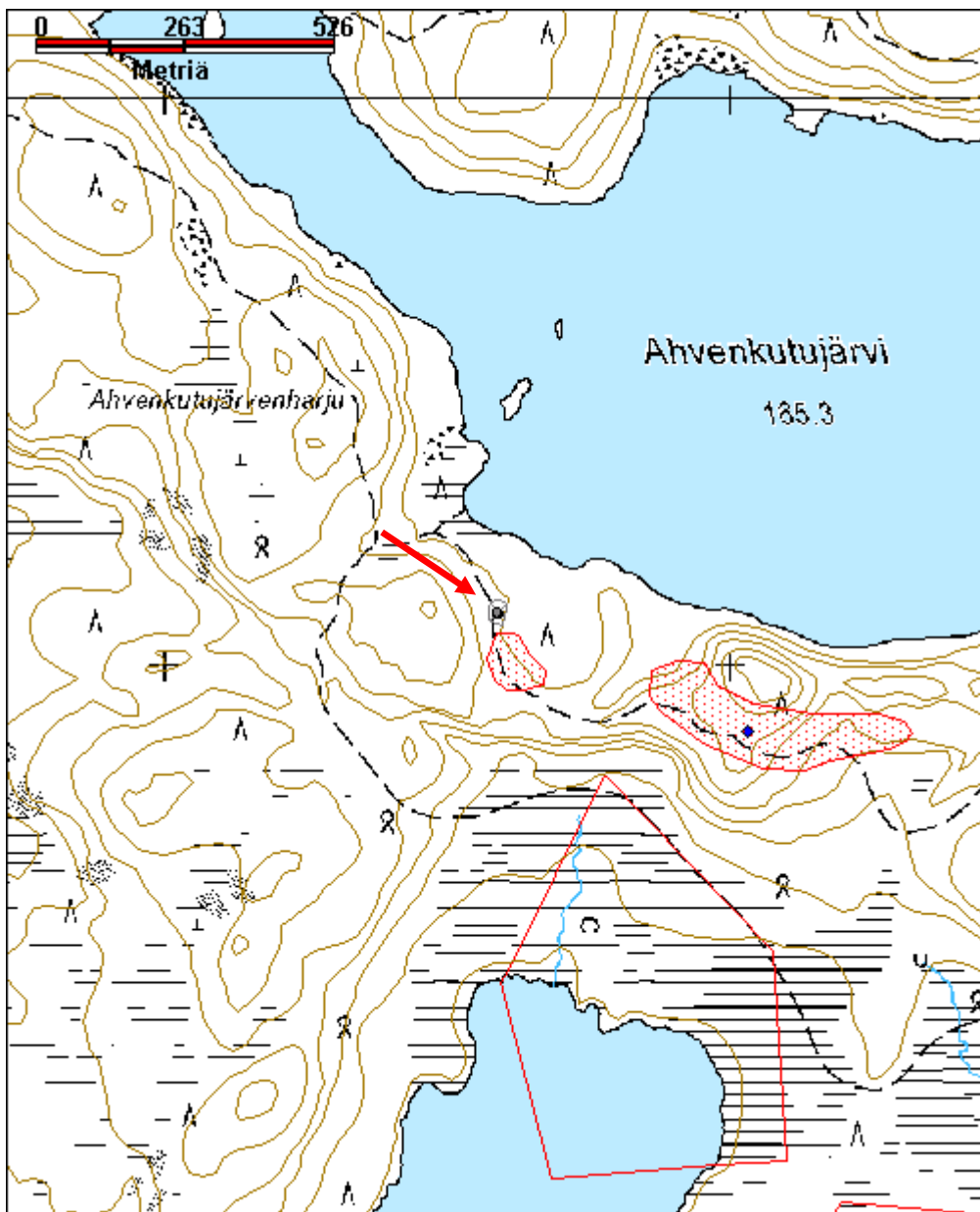
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Palanutta luuta ja kvartsi-iskoksia löytyi tieuralta, erityisesti kairan osoittamalta alueelta. Kuvan suunta on pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7624090, Y 3538587, Z 172	Mittakaava:	1:10000

Ahvenlampi kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 130642

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7609766, Y 3548610, Z 188	Löydöt:	KM 38558:1-2 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee noin 28,7 km Ivalon kirkosta kaakkoon, noin 7 km Rajajoosepintiestä ja Kattajärvestä itään ja noin 400 m Kolmosjärven ja Kolmosjoen yhtymäkohdasta etelään. Kohteen itäpuolitse virtaa oja, jonka lähteet ovat Ylimmäisen Vuoksiselän pohjoisosissa, Keittämättömänjärven itäpuolella ja Ahvenlammella. Asuinpaikka sijaitsee noin 140 m Ahvenlammen pohjoisosasta koilliseen, Ahvenlammen länsipuolitse Kolmosjärven rantaan kulkevan metsätieuran ja lammen itäpuolitse kulkevan tieuran risteyskohdassa. Kohteen maaperä on hienoa hiekkaa ja teiden kohdalta hyvin kulunut. Paikalla kasvaa tiheää, nuorta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on jäkälää, variksenmarjaa, kanervaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kivikautisen asuinpaikan jäännöksiä havaittiin 2010 inventoinnissa Ahvenlammen pohjoispuolella metsäautotieltä. Hyvin kuluneelta tieuralta poimittiin talteen kvartsi-iskos ja palanutta luuta noin 5 m x 20 m kokoiselta alalta. Metsätien ympäristöön tehtiin koepistoja, mutta ne olivat löydöttömiä. Koepistojen ja maakairausten perusteella voitiin todeta, että asuinpaikan itäpuolella virtaavan ojan ja Ahvenlammen ympäristön maaperä on ilmeisesti käännetty hakkuiden yhteydessä. Asuinpaikka lieneekin suurimmaksi osaksi tuhoutunut. Löytöjä havaittiin eniten pisteessä X=3540296, Y=7604720, Z=149. Kohde on jo osin tuhoutunut, ja jäljet esihistoriallisesta asutuksesta katoavat tulevana vuosina hyvin nopeasti eroosion vuoksi.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja***Toimenpiteet***

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 24.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys: **Selitys:**

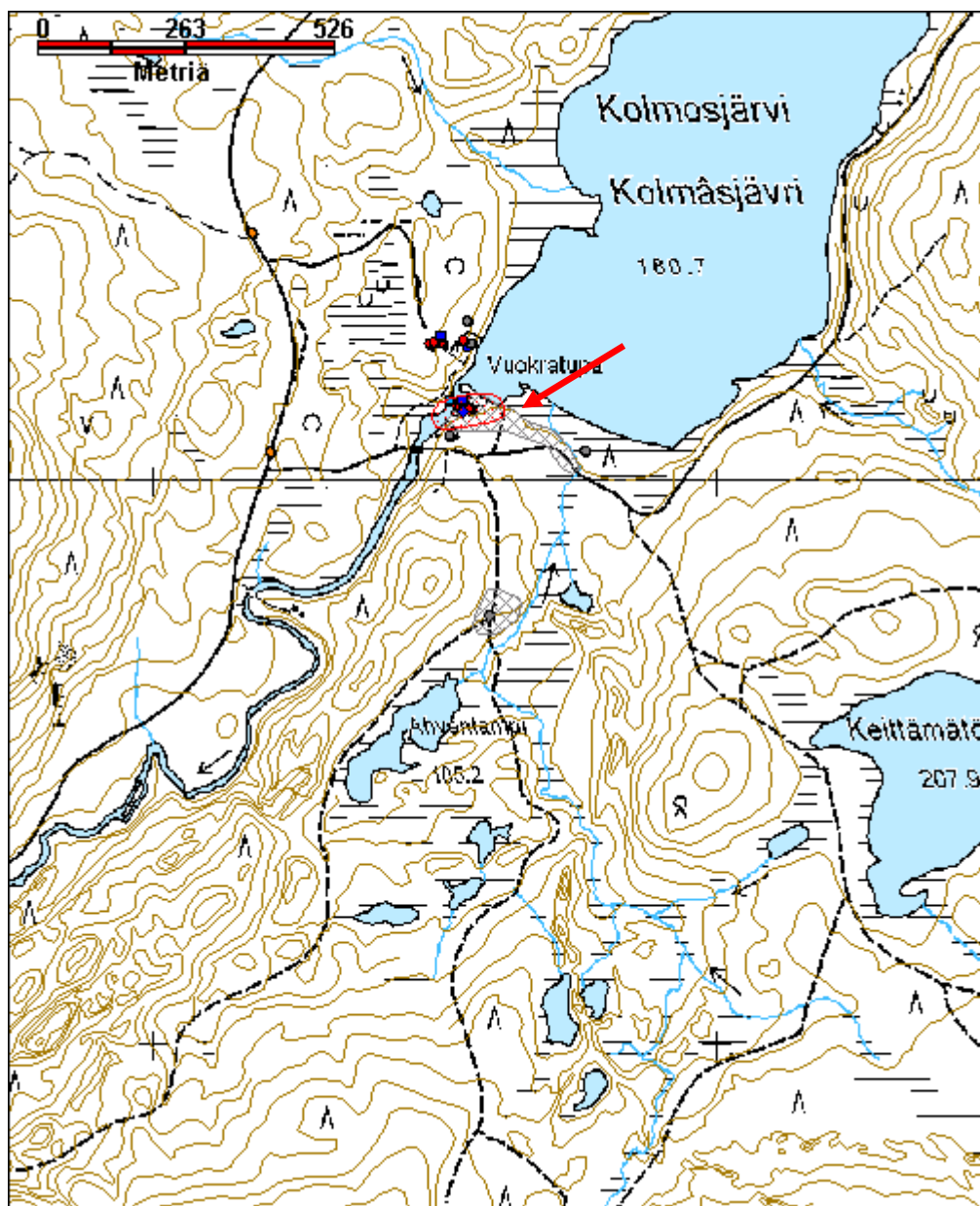
Ympäristön suo-
jelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Kaira on tiellä paikassa, mistä löytyi eniten kvartsi-iskoksia hiekkamaasta. Kuva otettu etelään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7609766, Y 3548610, Z 188	Mittakaava:	1:10000

Aittajärvi kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131885

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7598104, Y 3531019, Z 174	Löydöt:	KM 24521 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohteen on tarkastanut Aki Arponen vuonna 1988.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta noin 23,5 km etelälounaaseen, Luttojoen etelärannalla, noin 150 m Luttojoen ylittävältä sillalta itäkaakkoon. Aittajärven laskupuron ja kohteen välissä kulkee valtatieltä 4 erkaantuva Kuutuantie. Alueen maaperä on hienoa sora-moreenia ja paikalla kasvaa kuivaa, hakattua kangasmet-sää. Aluskasvillisuutena on jäkälää, puolukkaa ja variksenmarjaa.

Kohteen kuvaus

Kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä on paikalta löytynyt jo vuonna 1988, kun Aki Arponen inventoi alueella. Tuolloin hän havaitsi kuluneella, joen syömällä rantapenkalla useita eri-ikäisiä tulenpito-paikkoja. Kvartsi-iskoksia löytyi tuolloin uuden ja suurehkon lieden vierestä, jossa maaperä oli kulunut. Lisäksi yksi kvartsi löytyi rantatörmästä (KM 24521). Tämän perusteella kohde oli merkitty irtolöytöpaikaksi.

Kohde tarkastettiin vuonna 2010 ja tällöinkin rantapenkan todettiin olevan hyvin kulunut. Alueella on edelleen useita nuotiopaikkoja, joista osa on selkeästi uusia, mutta osa jo kuntan peittämiä. Erään uuden nuotiokiveyksen luota havaittiin noin kymmenkunta kvartsi-iskosta. Kyseisen kiveyksen pohjoispuolella, aivan kiinni kiveyksen pohjoisreunassa, havaittiin myös kuntan peittämä, halkaisijaltaan noin 1 m kokoi-nen liesikiveys, joka on vaarassa sortua jokuomaan ($x=3531031$, $y=7598109$, $z=174$). Tästä kiveyksestä noin 30 m länteen sijaitsee myös toinen, uudehko liesikiveys, jonka ympäriltä löytyi myös pari kvartsi-iskosta. Iskoksia ei otettu talteen. Koska iskoksia on havaittu kahdessa eri inventoinnissa laajalta alueelta, on kohde järkevää merkitä ennemmin kivikautiseksi asuinpaikaksi kuin irtolöytöpaikaksi.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Aki Arponen 1988, Inari 460 Aittajärvi, asuinpaikan tarkastus.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 14.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:	1000002819	Kunto:	3 Huono
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
		Selitys:	

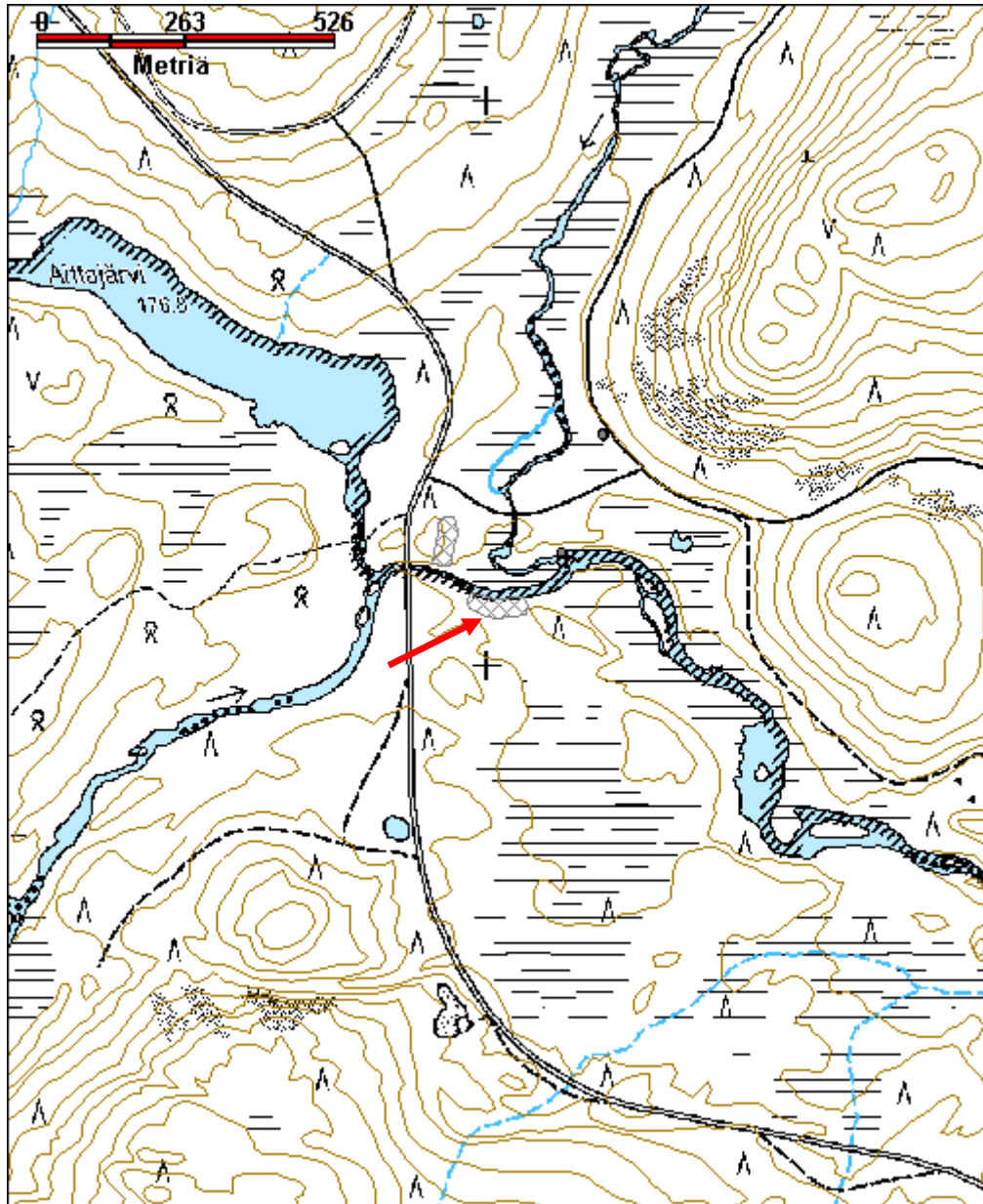
Ympäristön suo- jelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
----------------------------------	------------------------------------

Selitys:	
-----------------	--

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee aivan Luton rannassa. Kuva otettu länteen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7598104, Y 3531019, Z 174	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7624041, Y 3535624, Z 150	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa. Kohde sijaitsee suurelta osin yksityismailla, mutta pohjoisosastaan on valtion mailla.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta 14,5 km koilliseen, Alumalompolan ja Könkänsuvannon välissä sijaitsevan Alumavaaran loivalla kaakkoisrinteellä, noin 200 m Alumavaaran itäpuolella sijaitsevan lammen rannasta lounaaseen ja noin 100 m Alumalompolan Hoikkaniemeen kulkevan tien koillispuolella. Kohteen maaperä on hiekkaa, ja paikalla kasvaa varttunutta kasvatusmetsää, aluskasvillisuutena on puolukkaa, jäkälää ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on viisi pyyntikuoppaa, jotka sijaitsevat Alumavaaran kaakkoisrinteessä kaakko-luodesuuntaisessa rivissä.

Pyyntikuoppa 1

Mahdollinen pyyntikuoppa 1 on kuopparivistön luoteisin kuoppa, ja se sijaitsee pyyntikuopasta 2 noin 20 m luoteeseen. Kuopan halkaisija on 3,3, m ja syvyys 0,5 m. Se sijaitsee hiekkarinteen luontaisessa painanteessa, eikä sen maakairauksesta saatu selkeää huuhtoutuneen hiekan kerrosta. (x=3535 562, y=7624 089, z=153)

Pyyntikuoppa 2

Kuopan halkaisija on 2,8 m ja syvyys 0,6 m. Maakairauksessa kuopassa todettiin noin 5 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros. (x=3535 580, y=7624 079, z=153)

Pyyntikuoppa 3

Kuopan halkaisija on noin 2 m ja syvyys 0,4 m. Se sijaitsee pyyntikuopasta 2 noin 55 m kaakkoon. Maakairauksessa kuopassa todettiin 10 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros. (x=3535 624, y=7624 052, z=149)

Pyyntikuoppa 4

Kuopan halkaisija on 2,8 m ja syvyys 0,7 m. Se sijaitsee pyyntikuopasta 3 noin 30 m kaakkoon. Maakairauksessa kuopassa todettiin vajaat 10 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros. (x=3535 652, y=7624 038, z=148)

Pyyntikuoppa 5

Kuopan halkaisija on 3 m ja syvyys 0,5 m. Se sijaitsee pyyntikuopasta 4 noin 43 m kaakkoon. (x=3535

683, y=7624 009, z=147)

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Pyyntikuoppia.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 27.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

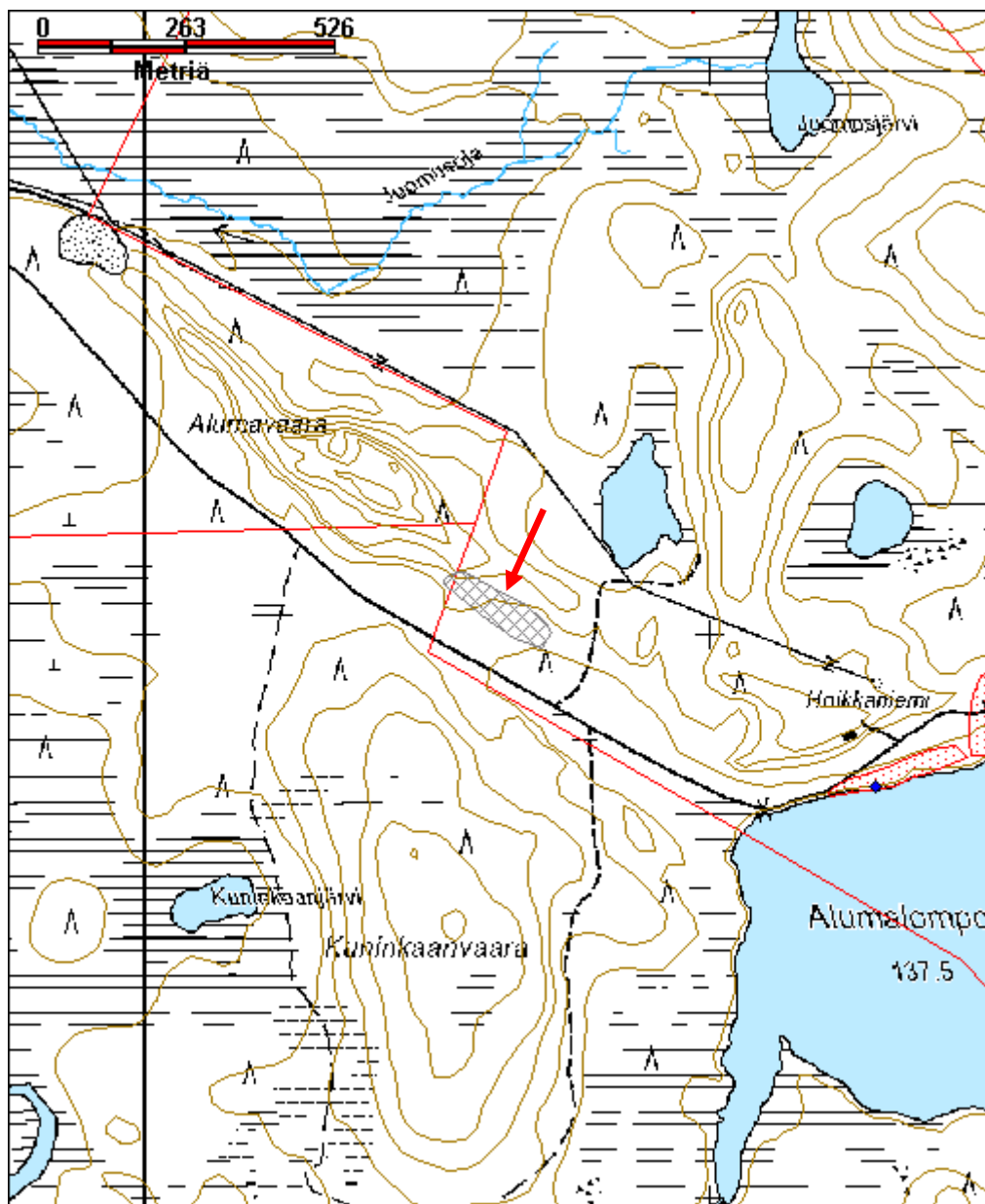
**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Pyyntikuoppa 4 kuvattuna koilliseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7624041, Y 3535624, Z 150	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7615673, Y 3552121, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Liesilatamus sijaitsee Ivalon kirkosta noin 30,6 km itäkaakkoon, Tsarmitunturin erämaa-alueen eteläpäässä, noin 60 m Nangujärventien eteläpuolella ja 65 m Laanajärvestä Cuovâluobâliin eli Valolompoloon laskevan ojan suulta koilliseen, Cuovâluobâlin koillispään pohjoisrannalla. Alueen maaperä on soramoreenia. Paikalla kasvaa kuivaa mäntykangasta, aluskasvillisuutena on sammalia, puolukkaa ja jäkälää.

Kohteen kuvaus

Liesilatamus sijaitsee noin 15 m Cuovâluobâlin rannasta pohjoiseen, tasaisen törmän päällä, noin 4 m törmän jyrkästä eteläreunasta pohjoiseen (x=3552129, y=7615665). Sammalen peittämän, noin 10 cm korkean liesilatamuksen pituus on pohjois-eteläsuunnassa 1,8 m ja leveys noin 1 m. Siihen on ladottu 3-4 kivikertaa päällekkäin, ja kivipakan paksuus on noin 20 cm. Kivipakan seasta oli vaikea saada maakairanäytettä, mutta muutamassa näytteessä havaittiin kivien seassa olevan hiilisilppua. Latomuksen ikää on vaikea määrittää. Noin 3 m latomuksesta lounaaseen sijaitsee uusi, käytössä oleva nuotiokiveys.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvän rakenteen perusteella

Tulkinta

Ajoittamaton liesilatamus.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

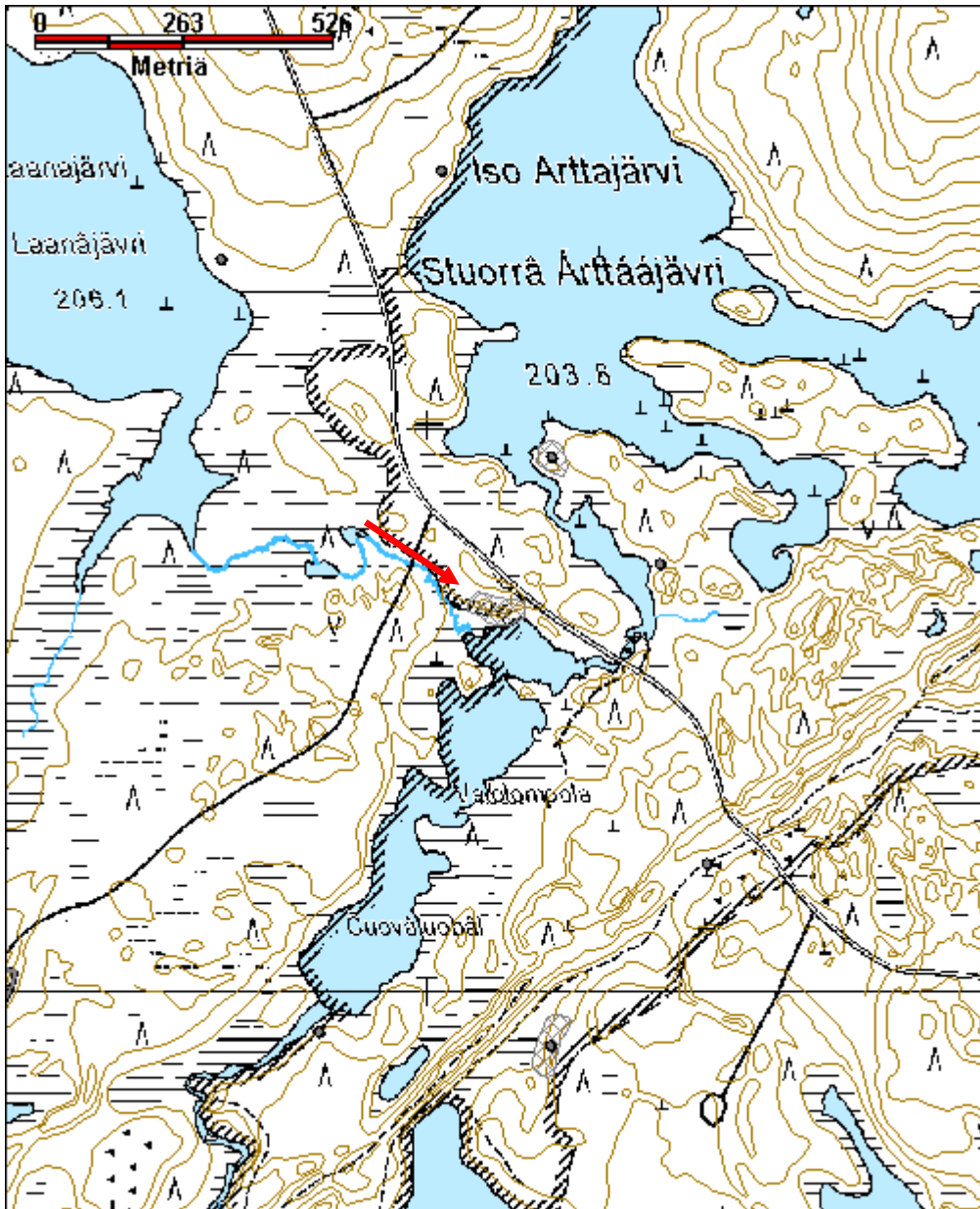
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 11.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeleuarvoa sisältävä alue		
Selitys:			

Liesilatamus kuvattuna lounaaseen. Liesikiviä näkyvissä keskellä kuvaa.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7615673, Y 3552121, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Hanhirimpi kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 112506

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7611407, Y 3526488, Z 172	Löydöt:	KM 23349:1-2 kvartsia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Mahdollinen kivikautinen asuinpaikka löytyi vuoden 1986 inventoinnissa. Kohteen nimi on Inari 376 Hanhirimpi (Hanhilampi).

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Inarin kirkosta noin 41 km kaakkoon, noin 530 m Pannuharjun ja Vasavaaran välissä sijaitsevan Hanhilammen kaakkoispuolella, Kerttjärventien länsipuolella. Kerttjärventie ylittää paikalla noin 10 m korkean ja 150 m x 50 m laajan mäntötyrään, jonka itä- ja länsipuolella virtavat Altto-ojaan laskevat ojat. Tienvierus kasvaa eri-ikäistä, harvennettua mäntymetsää, muutoin tyrään laki on hakattu. Maaperä on hienoa hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Vuonna 1986 tyrään laella, tieleikkauksessa havaittiin jälkiä tulenpidosta ja vähäisiä asuinpaikkalöytöjä: kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Vuonna 2010 tyrään laki oli hakattu ja alueen maaperään oli myös ka-jottu. Tieleikkauksesta ei löytynyt enää merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta, vaikka tyrään laelle tehtiin koepistoja ja tieleikkaus tutkittiin tarkasti.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu vanhan aluerajauksen mukaisesti.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka, joka on varmasti suurelta osin tuhoutunut.

Lisätietoja

Hannu Kotivuori 1986, Inari 376 Hanhirimpi (Hanhilampi), inventointiraportti.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

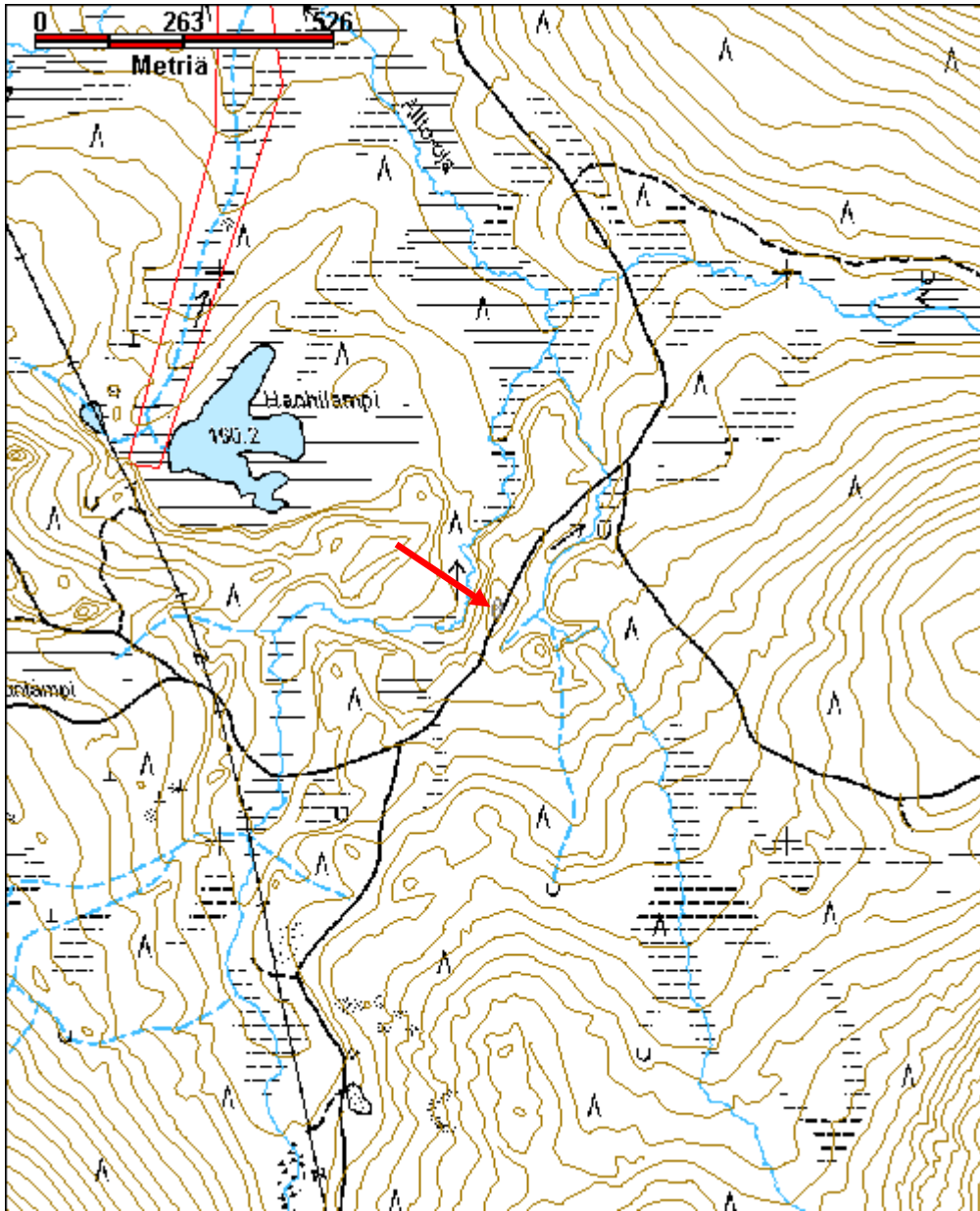
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 12.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	148010376	Kunto:	3 Huono
Arvotus:	4 Esitys mj-luokka III	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Tieleikkauksesta on tehty asuinpaikkalöytöjä, mutta kohteelta ei enää löytynyt merkkejä asutuksesta. Kuvaussuunta pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7611407, Y 3526488, Z 172	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7615851, Y 3554057, Z 211	Löydöt:	

Taustatiedot

P. Rautiainen ja T. Karjalainen olivat inventoineet kohteen 10.8.2009.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 32,5 km Ivalon kirkosta itäkaakkoon, Tsarmitunturin erämaa-alueen lounaisosassa sijaitsevan Harjuriären koillisrannalla.

Alueella kasvaa kuivahkon kankaan mäntymetsä, jossa aluskasvillisuutena on puolukkaa ja variksenmarjaa. Maaperä on hiekkaa. Lähistöltä ei löydetty muita pyyntikuoppia, vaikka alue on niille otollista.

Lähin pyyntikuoppa on noin 350 metriä pohjoisluoteeseen Siskeljärven koillisrannalla.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppa sijaitsee Tsarmitunturin erämaa-alueen lounaisosassa sijaitsevan Harjuriären koillisrannalla noin 10 metrin päässä järvestä. Pyyntikuoppa sijaitsee lounaasta tulevan, Harjuriären ja Siskeljärven välistä kulkevan harjujakson itäliepeessä. Pyyntikuopan kohdalla harjun pää kohoaa seitsemisen metriä Harjuriärvettä korkeammalle.

Pyyntikuoppa on halkaisijaltaan 3 metriä ja syvyydeltään 50 cm.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu pistemäisesti havainnon perusteella.

Tulkinta

Pyyntikuoppa.

Lisätietoja

P. Rautiainen ja T. Karjalainen 2009: Kulttuuriperintökohteiden inventointi 2009, Tsarmitunturin erämaa-alue, Inari.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 6.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
--	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7615851, Y 3554057, Z 211	Mittakaava:	1:10000

Hiekkalahti kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131904

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7596275, Y 3533555, Z 165	Löydöt:	KM 24523 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Aki Arposen tarkastusraportti vuodelta 1988.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee noin 26,4 km Ivalon kirkosta eteläkaakkoon, noin 4,5 km Luttojoen ja Kulasjoen risteyskohdasta lounaaseen, 300 m Kulasniemen- ja Kuutuantien ristyksestä itäkoilliseen, Luttojärven lounaisosan etelärannalla. Luttojärven lounais- ja etelärannalla sijaitsee kolme kivikautista asuinpaikkaa, Lähdelähti, Luttojärvi 1 ja Hiekkalahti. Hiekkalahti sijaitsee näistä asuinpaikoista kaakkoisimpana, ja se sijaitsee noin 140 m kaakkoon kohteesta Luttojärvi 1. Hiekkalahden asuinpaikan maaperä on hiekkamoreenia. Osa asuinpaikasta lienee huuhtoutunut järveen, ja asuinpaikan maaperä on hyvin kulunut, sillä rannassa sijaitsevalle nuotiopaikalle tulee etelästä pistotie, Pohjoiseen viettävällä kuivalla mäntykankaalla kasvaa harvahkoa, varttunutta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on kanervaa, jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Arponen havaitsi vuonna 1988 kivikautisia asuinpaikkalöytöjä Luttojärven lounaiskulmassa etelään pistävän lahden pohjukan rantaterassilla. Tästä noin 25 m koilliseen hän havaitsi mäntykankaalla kolme pyyntikuoppaa. Ryhmä muodostaa kolmion, jonka sivujen pituus 6 m. Kuopat ovat matalia, halkaisijaltaan 2-3 m.

Kohde inventoitiin uudelleen vuonna 2010, ja kuluneella rantaterassilla, noin 20 m etäisyydellä rannasta, havaittiin useita kvartsi-iskoksia, joita ei otettu talteen. Yksi iskos löytyi myös rantavedestä. Terassilla on eri-ikäisiä tulisijojen jäännöksiä, joista suurin osa on aivan uusia. Tasanteelta, jonne pääsee ajamaan autolakin, ei löytynyt mitään. Löydetyt kvartsi-iskokset sijaitsevat vanhan kohteen aluerajauksen ulkopuolella, pisteessä $x=3533547$, $y=7596268$.

Arposen havaitsemat kuopat sijaitsevat hiekkatörmällä, kvartsien löytöpaikasta noin 50 m itäkoilliseen. Kuopat todellakin muodostavat kolmion, jonka sivujen pituus on alle 3 m. Kuopista suurin on läntisin kuoppa 1. Sen halkaisija on 2 m ja syvyys 30 cm. Maakairanäytteen perusteella kuopassa todettiin olevan turpeen alla noin 20 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros sekä paikoitellen hiilensekaista hiekkää. Kuoppa 2 on kolmion pohjoisin kuoppa, ja sen halkaisija on 1,2 m ja syvyys 20 cm. Kuopassa ei ollut huuhtoutuneen hiekan kerrosta turpeen alla. Kolmannen eli itäisimmän kuopan halkaisija on 1 m ja syvyys 15 cm. Siinä havaittiin paikoin 5 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros. Kuopat tuskin ovat pyyntikuoppia, kuopat 2 ja 3 vaikuttavat tuulenkaadoilta. Sen sijaan kuoppa 1 voisi olla ihmisen tekemä, joten kohteen rajaus ulotettiin sisältämään törmän kuoppakohteenkin ($x=3533598$, $y=7596291$).

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja havaittujen kuoppien sekä vanhan rajauksen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Aki Arponen 1988, Inari 462 Hiekkalahti, asuinpaikan tarkastusraportti.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 8.6.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:	148010462	Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

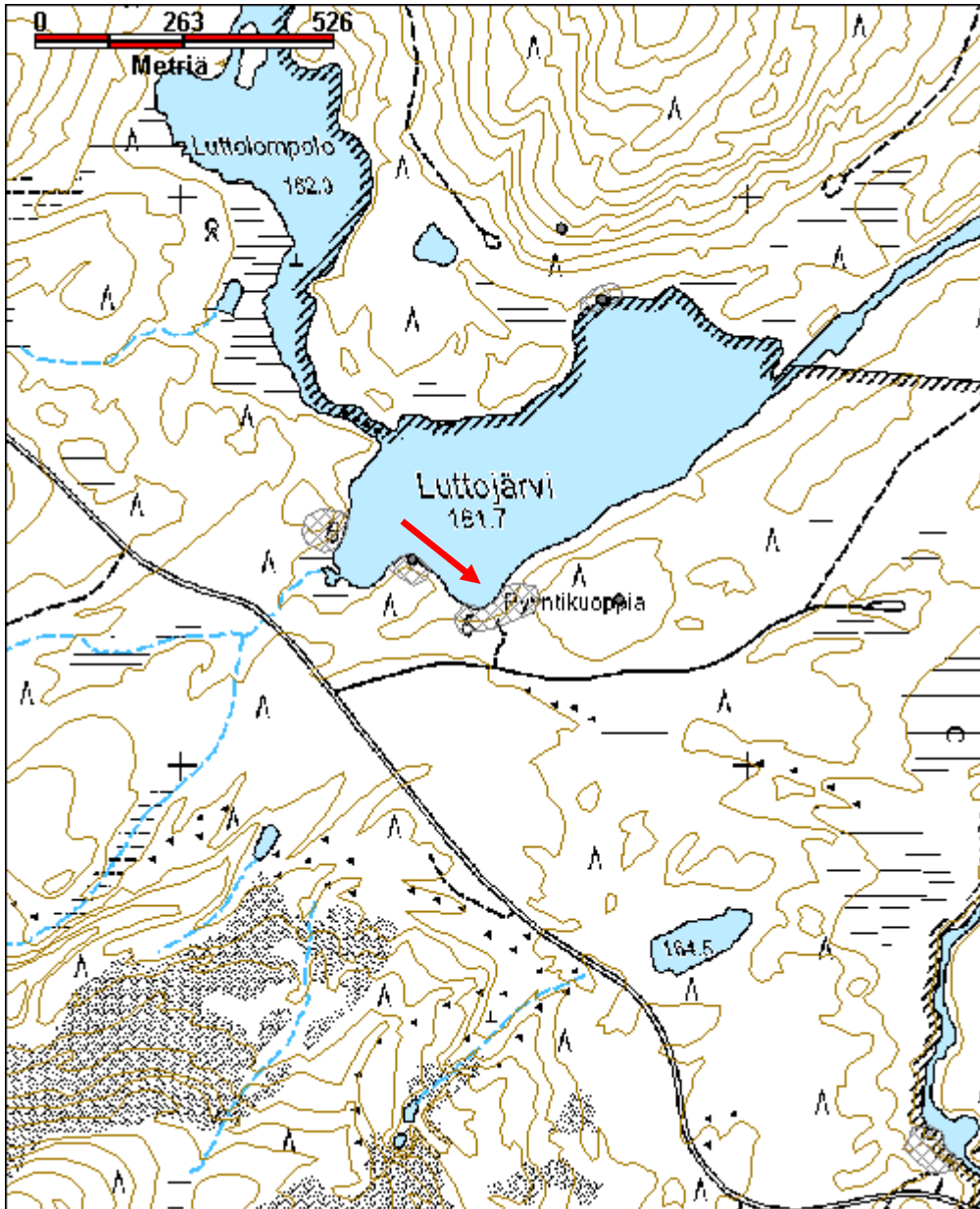
**Ympäristön suo-
jelu:** 99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

Kivikautinen asuinpaikka Luttojärven rannassa. Kaira on pystyssä löytöpaikalla. Kuvattu itäkoilliseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7596275, Y 3533555, Z 165	Mittakaava:	1:10000

Hirvaslompolo kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 130242

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7606145, Y 3538113, Z 155	Löydöt:	KM 38556:1-2 kvartsi-iskos ja palanutta luuta

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Hirvaslompolon kivikautinen asuinpaikka sijaitsee noin 21,3 km Ivalon kirkosta kaakkoon, noin 3,6 km Anninkadun ja Rajajoosepintien risteyksestä etelälounaaseen, Hirvasjärven luoteisosassa sijaitsevan Hirvaslompolon ja siihen Herra- ja Harpulijärvestä laskevan puron suun pohjoispuolella. Alueen maaperä on käännetty ja äestetty hakkuiden yhteydessä muutama vuosikymmen sitten. Maaperä on soramoreenia. Paikalla kasvaa harvahkoa nuorta mäntymetsää ja männyntaimia. Jokuoma on rehevämpi, siellä kasvaa nuoria koivuja ja heinää. Aluskasvillisuutena on jäkälää, mustikkaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee lompolon pohjoispuolella, noin 50 m soistuneen puron uomasta pohjoiseen sijaitsevalla tasaisella niemikkeellä. Alue on avohakattu ja äestetty, joten kvartsiitti-iskos ja palanut luu löytyivät äestysurasta. Kvartsiitti-iskos löytyi pisteestä $x=3543365$, $y=7603943$, $z=148$. Tasaiselle hiekkatörmälle tehdyissä koepistoissa ja maakairanäytteissä havaittiin ohuen turvekerroksen alla monin paikoin palaneen hiekan laikkuja, mutta muutoin tasanne oli löydötön.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 20.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

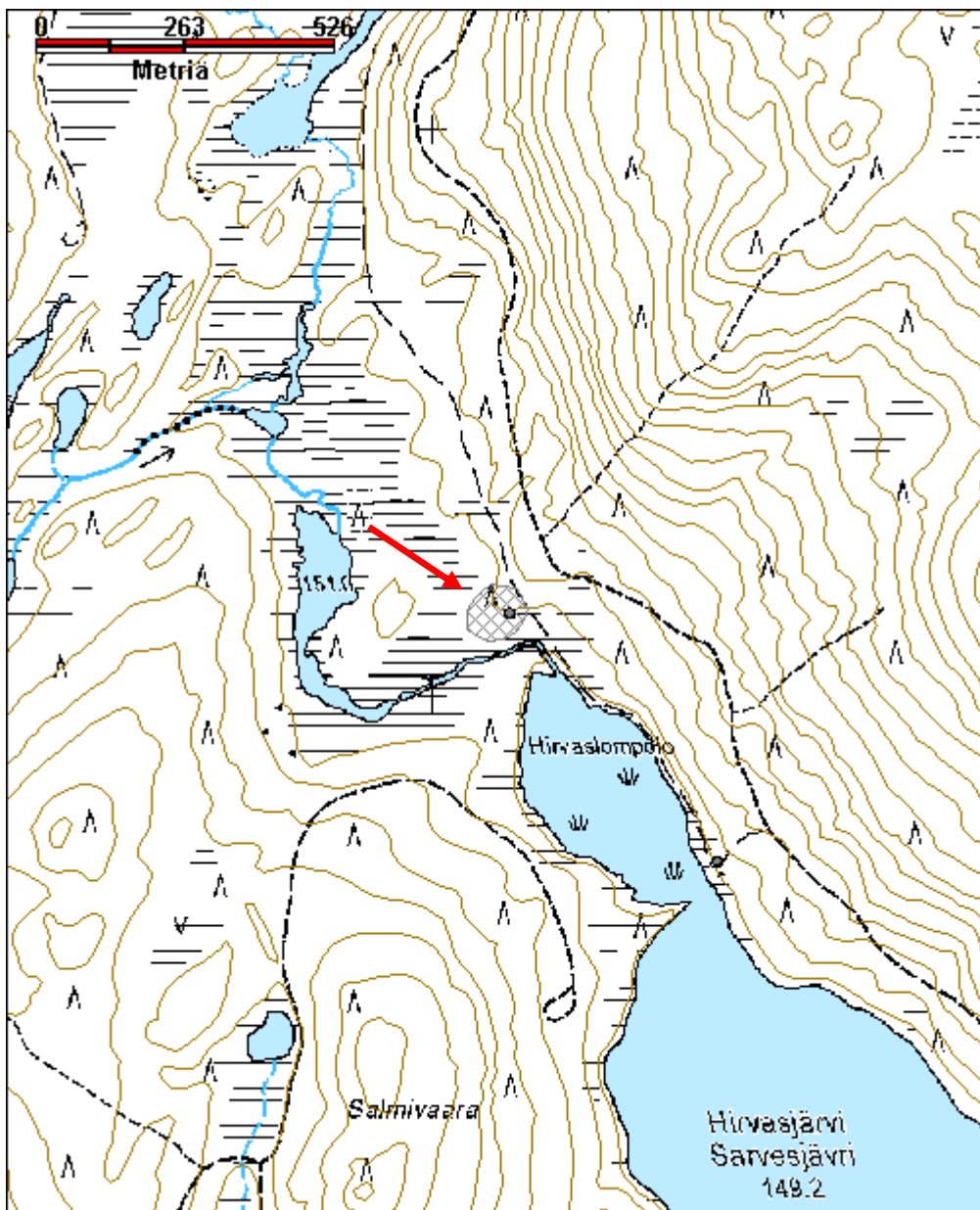
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Asuinpaikka sijaitsee tasaisella, osin käännetyllä kuivalla niemellä. Kuva otettu etelään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7606145, Y 3538113, Z 155	Mittakaava:	1:10000

**Iso Arttajärvi 4 esihistoriallinen löytöpaikka
(Tsarmitunturin erämaa)**

MH-tunnus: 129481

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7615221, Y 3552494, Z 212	Löydöt:	Kvartsi-iskos

Taustatiedot

Kohde havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kvartsi-iskoksen löytöpaikka sijaitsee noin 30,7 km Ivalon kirkosta itäkaakkoon, Ison Arttajärven (Stuorrâ Árttáájávri) ja Pesäjärven (Pierväljávri) välisen, koillis-lounaissauntaisen harjumuodostelman notkelmassa. Iso Arttajärvi sijaitsee Kippisjärvelle kulkevan Nangujärventien pohjoispuolella, mutta varsinainen löytöpaikka sijaitsee noin 400 m Ison Arttajärven ja Valolompolan välisestä sillasta kaakkoon, noin 100 m tien eteläpuolella. Paikalla kasvaa pääasiassa harvahkoa varttunutta mäntymetsää ja nuoria koivuja. Harjun alaosassa aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kvartsi-iskos löytyi koillis-lounaissauntaisen harjun eteläpuolelta, noin 100 m Nangujärventieltä lounaaseen kulkevalta polun pohjoisreunalta ja noin 12 m kartassa näkyvän suuren siirtolohkareen pohjoispuolelta. Polku kulkee jyrkän harjun alapuolella hiekkaisessa maaperässä. Se on porojen ja ihmisten käyttämä luontainen kulkureitti, eikä siinä ole lainkaan turvekerrosta. Löytöpaikan ympäristöön tehtiin koepistoja, mutta ne olivat kaikki löydöttömiä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu pistemäisesti irtolöydön perusteella.

Tulkinta

Esihistoriallinen irtolöytöpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

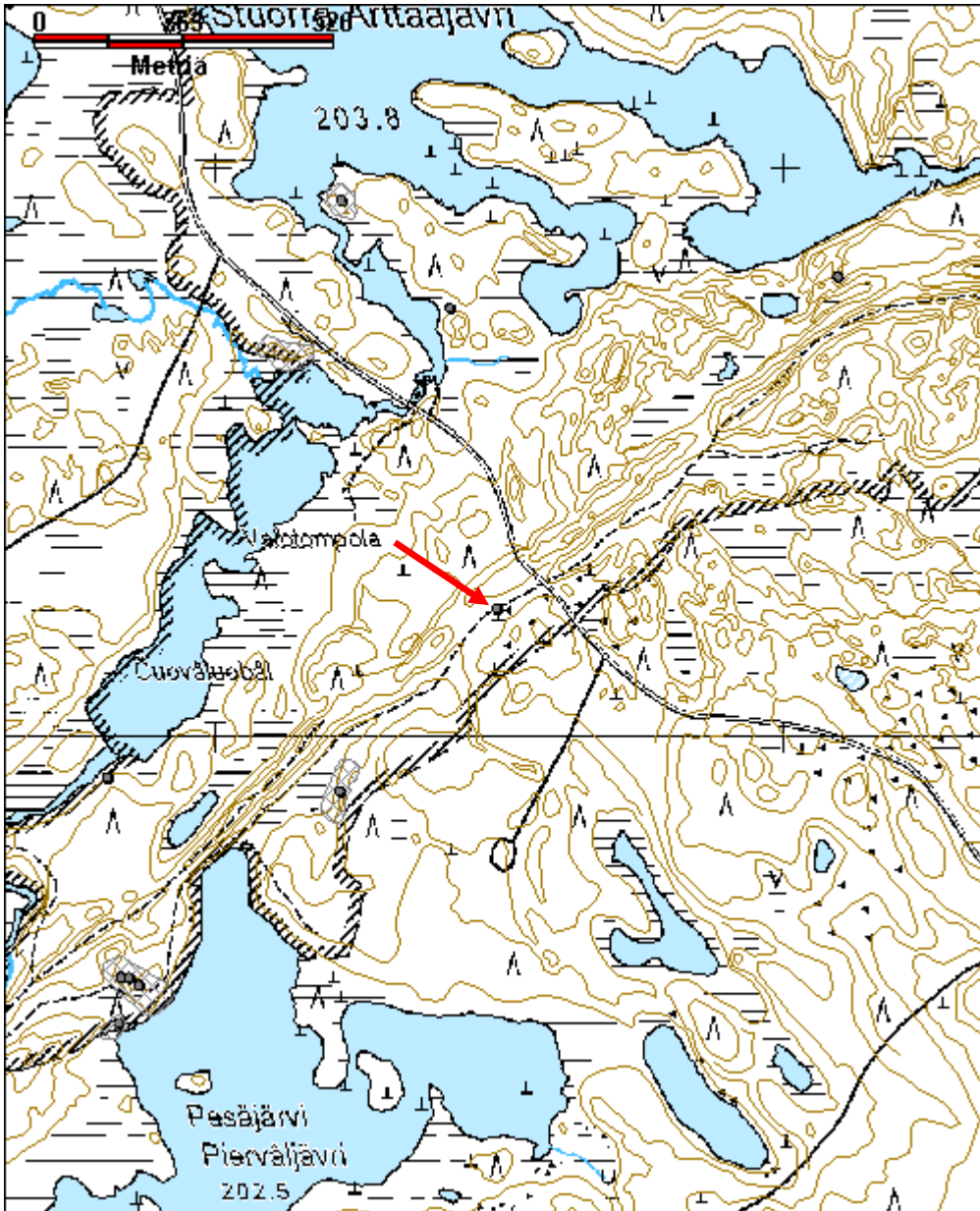
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 10.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:	KM 38554	Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	0 Ei määritelty	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
		Selitys:	
Ympäristön suo- jelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:			

Harjujen välistä hiekkapolulta löytyi kvartsi-iskos. Kuva otettu lounaaseen

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7615221, Y 3552494, Z 212	Mittakaava:	1:10000

Iso Arttajärvi 2 kivikautinen asuinpaikka (Tsarmitunturin erämaa)

MH-tunnus: 118681

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7615939, Y 3552220, Z 204	Löydöt:	KM 38549:1-2 kvartsi-iskoksia ja palanut luu

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Iso Arttajärven (Stuorrâ Árttáájávri) esihistoriallinen asuinpaikka sijaitsee noin 30,7 km Ivalon kirkosta itäkaakkoon, Kippisjärvelle kulkevan Nangujärventien pohjoispuolella, noin 380 m Valolompolan ja Stuorrâ Árttáájávrin ylittävästä sillasta pohjoisluoteeseen, Stuorrâ Árttáájávrin eteläosassa. Järven eteläosassa on kaksi luoteeseen pistävää nimeä ja asuinpaikka sijaitsee eteläisemmän niemen luoteisosassa, aivan niemen kärjessä. Järven alavat rannat ovat monin paikoin soistuneet. Kohteesta noin 270 m kaakkoon on vuoden 2010 inventoinnissa havaittu irtolöytökohde Iso Arttajärvi 3. Asuinpaikan maaperä on hiekkamoreenia. Niemellä kasvaa kuivaa kangasmetsää ja sen rannalla myös koivuja. Aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Merkkejä esihistoriallisesta asuinpaikasta havaittiin loivasti lounaaseen viettävältä, tasaiselta niemenkärjeltä kaatuneen männyn juurakosta. Tuulenskaato sijaitsee noin 10 m rannasta, ja sen juurakosta löytyi palanutta luuta, kvartsi-iskoksia ja punaiseksi palanutta hiekkaa. Löytöpaikan ympäristöön tehtiin muutamia koepistoja, joista vain yhdestä löytyi mahdollista kulttuurimaannosta. Koepisto sijaitsee tuulenskaadosta 15 m etelään.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

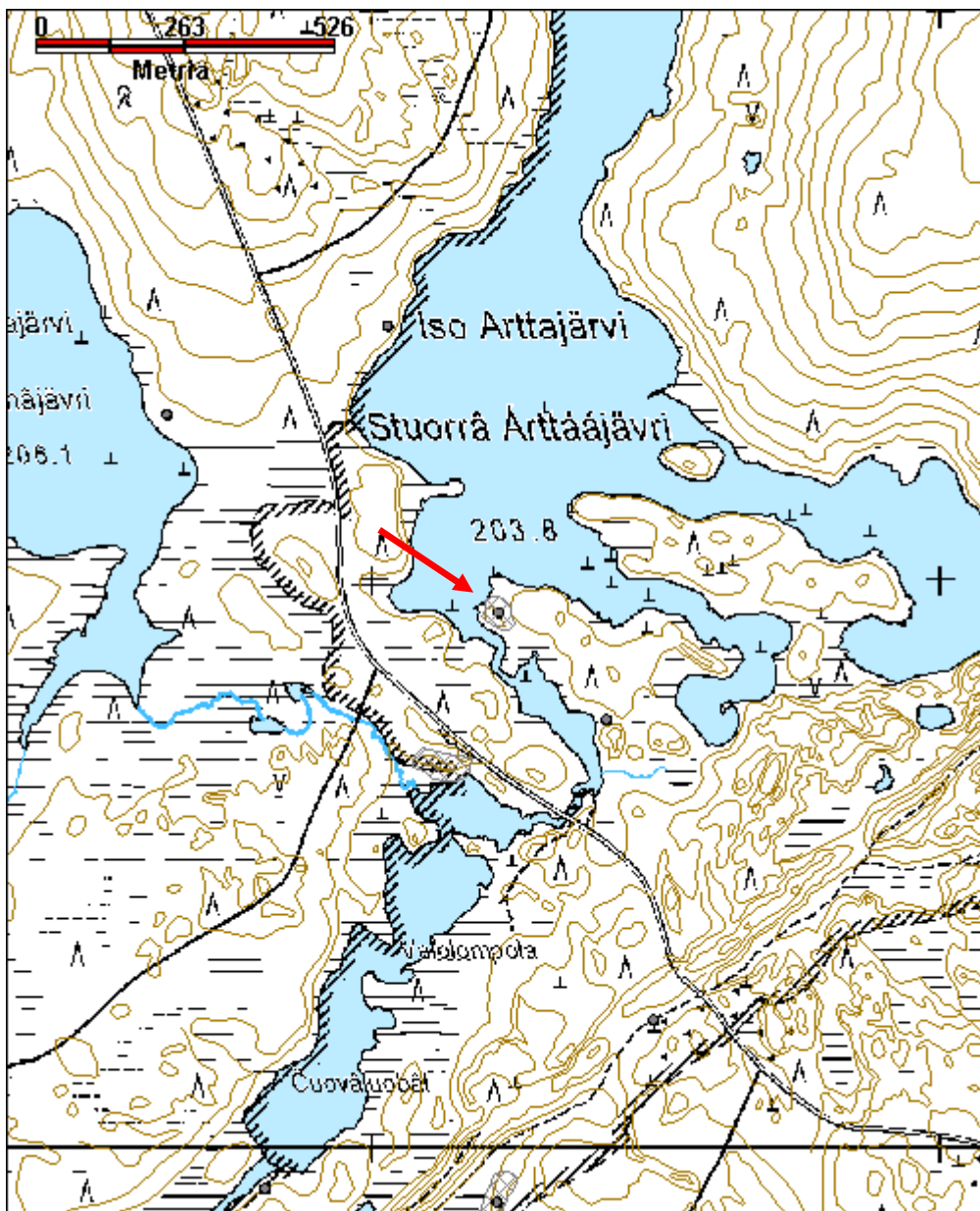
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 10.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suo- jelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:			

Kivikautisia löytöjä tuli rantaterassin tuulenkaadosta. Kuva otettu koilliseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7615939, Y 3552220, Z 204	Mittakaava:	1:10000

**Iso Arttajärvi 3 kivikautinen irtolöytöpaikka
(Tsarmitunturin erämaa)**

MH-tunnus: 118702

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7615750, Y 3552411, Z 204	Löydöt:	KM 38550 kvartsi-iskos

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kvartsi-iskoksen löytöpaikka Iso Arttajärvi (Stuorrâ Árttáájävi) 3 sijaitsee noin 30,9 km Ivalon kirkosta itäkaakkoon, Kippisjärvelle kulkevan Nangujärventien pohjoispuolella, noin 185 m Valolompolan ja Ison Arttajärven yhdistävästä sillasta pohjoiskoilliseen, Arttajärven eteläosassa. Järven eteläosassa on kaksi luoteeseen pistävää nimeä ja löytöpaikka sijaitsee eteläisemmän niemen lounaisosassa, niemen rantaa pitkin kulkevalla polulla. Järven alavat rannat ovat monin paikoin soistuneet. Kohteesta noin 270 m luoteeseen on vuoden 2010 inventoinnissa havaittu esihistoriallinen asuinpaikka Iso Arttajärvi 2. Löytöpaikan maaperä on hiekkaa. Niemellä kasvaa kuivaa kangasmetsää ja sen rannalla myös koivuja. Aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Ison Arttajärven eteläosassa on kaksi luoteeseen pistävää nimeä, ja löytöpaikka sijaitsee eteläisemmän niemen lounaisosassa, niemen rantaa pitkin kulkevalla polulla, noin 5 m vesirajasta itään. Alueen maaperä viettää loivasti länteen. Suojainen paikka soveltuisi hyvin esihistorialliselle asutukselle, joten löytöpaikan ympäristöön, etenkin sen koillis- ja itäpuolelle tehtiin muutamia koepistoja, mutta ne olivat löydöttömiä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löydön ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen löytöpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 10.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

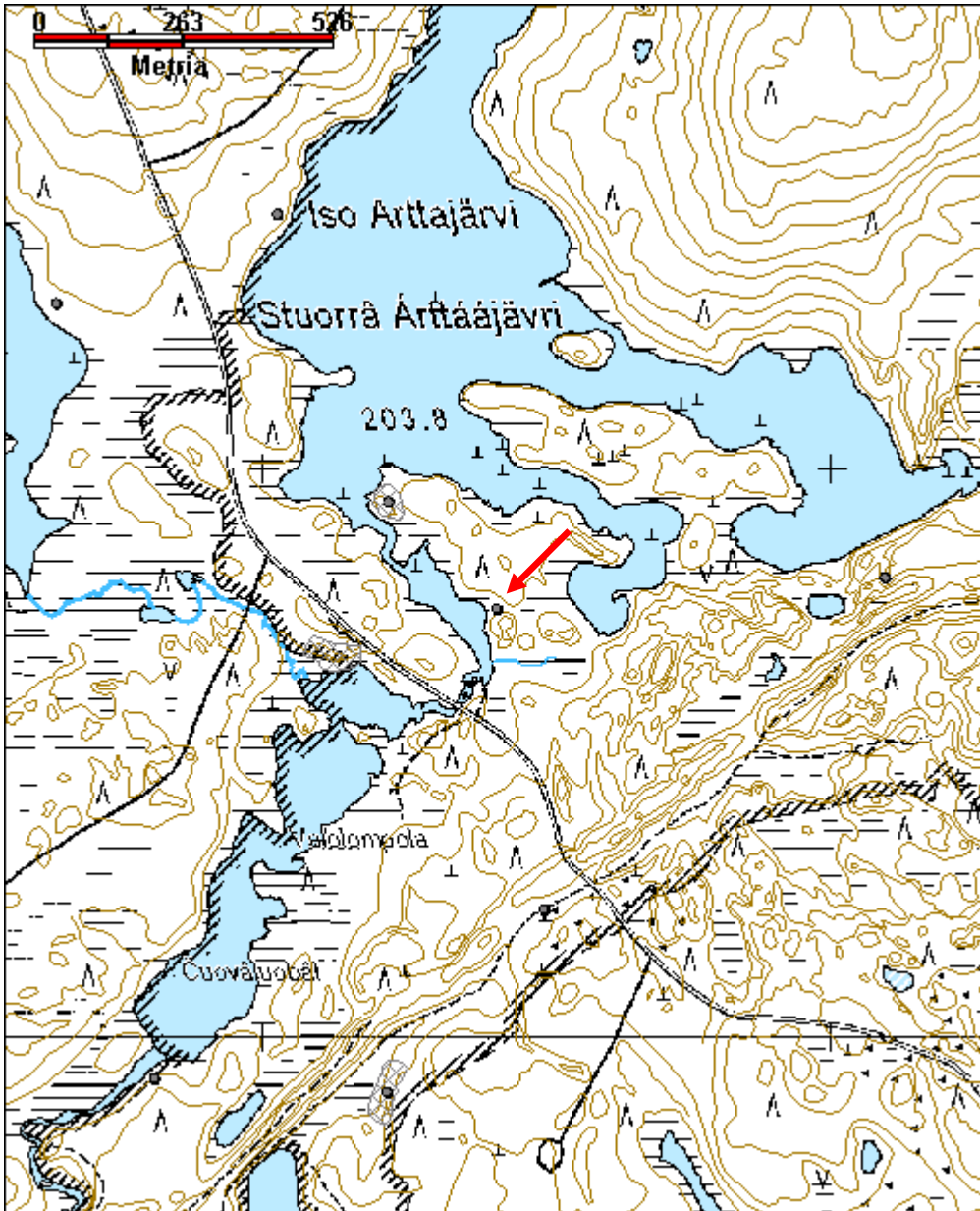

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	0 Ei määritelty	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty
		Selitys:	
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeleuarvoa sisältävä alue		
Selitys:			

Kvartsi-iskos löytyi kairan kohdalta rannassa kulkevalta polulta. Kuva otettu pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7615750, Y 3552411, Z 204	Mittakaava:	1:10000

Kattajärvi 1 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 111962

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7605363, Y 3542095, Z 148	Löydöt:	KM38675 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa. Se merkittiin Reiskaan, koska sen eteläraja on melkein kiinni valtion maassa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta noin 25 km kaakkoon, Rajajoosepintien itäpuolella sijaitsevan Kattajärven lounaisosassa, aivan järjän ja kuivan maan reunassa olevalla hiekkakummulla. Sähkölinja kulkee kohteen päältä. Kohteen maaperä on kulunut, sillä sen läpi kulkee saksalaisten toisen maailmansodan aikana käytämä polku. Polku on johtaa kohteen pohjoispuolella sijaitsevasta Kattajärven kentästä järven eteläpuoliselle järjälle. Kuivalla kankaalla kasvaa pääasiassa mäntyä ja aluskasvillisuutena on puolukkaa ja jäkälää.

Kohteen kuvaus

Polulta löytyi kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta noin 2 m x 0,5 m kokoiselta alueelta. Kaksi iskosta otettiin talteen. Löytöpaikasta rantaan on 12 m. Alueen eteläosassa, noin 20 m rannasta länteen, on hiekkatöyräällä halkaisijaltaan noin 2 m kokoinen kuoppa. Sen viereen tehdystä 0,5 m x 0,5 m kokoisesta koepistosta tuli likamaata, mutta muutoin koepisto oli löydötön.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen levinnän ja paikalle tehtyjen koepistojen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

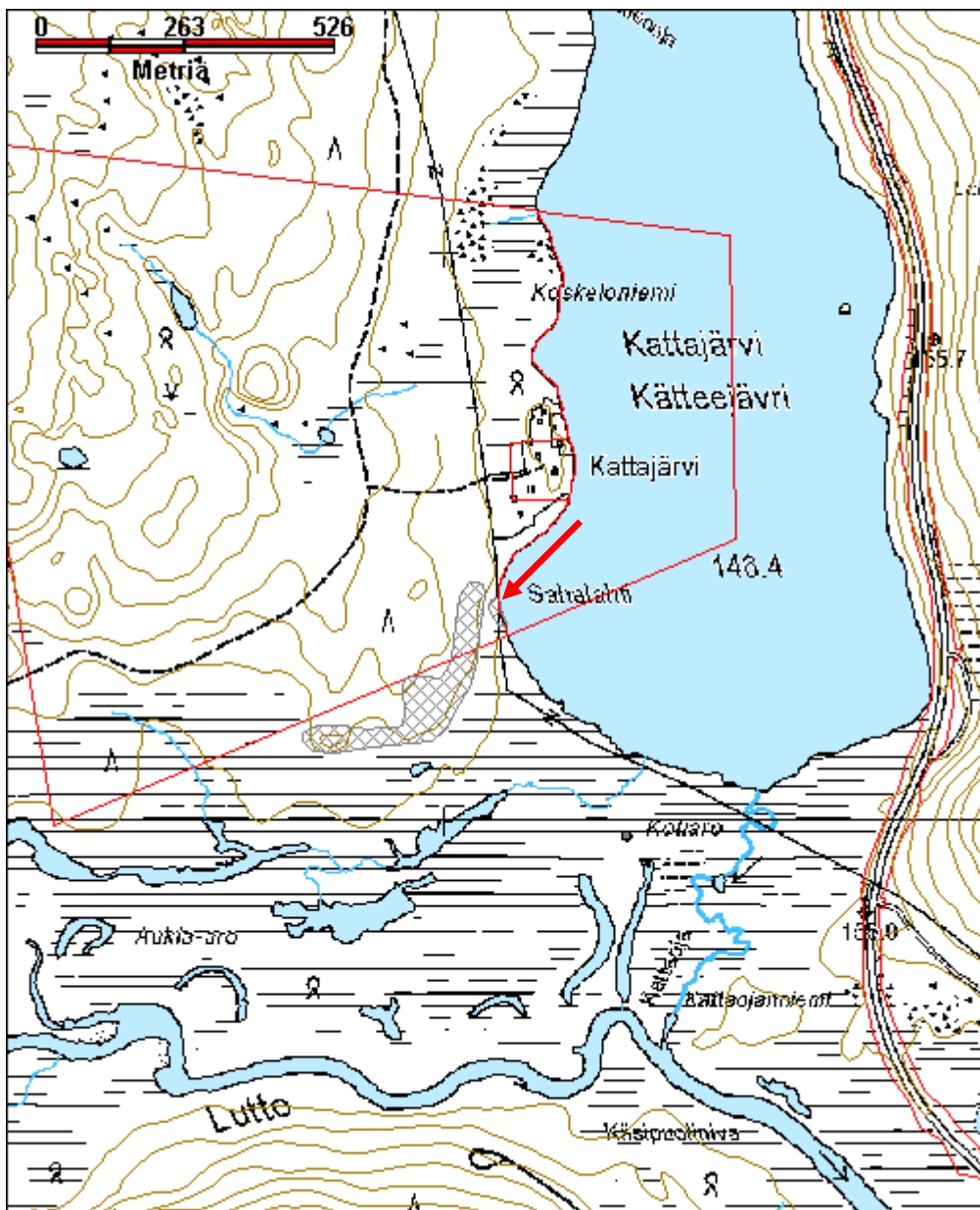
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 29.6.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Kattajärven kiviakautisen asuinpaikan löydöt tulivat pääasiassa rantaa pitkin kulkevalta polulta.
Kuva otettu etelään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7605363, Y 3542095, Z 148	Mittakaava:	1:10000

Kerttjärvi kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 112470

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7613285, Y 3526178, Z 140	Löydöt:	KM 23350:1-3 kvartsia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Asuinpaikan luoteisosa löytyi vuoden 1986 inventoinnissa ja se on tarkastettu myös vuonna 2007. Kohteen nimi on Inari 377 Kerttjärvi, vaikkakin se sijaitsee Ylimmäisen Kerttjärven rannalla. Eteläisempi rajausta kohteeseen tehtiin vuonna 2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Inarin kirkosta noin 42 km kaakkoon, Ylimmäisen Kerttjärven kaakkoisrannalla, Kerttjärventien ja järven välisellä kapealla kaistaleella. Luoteisosa rajatusta alueesta on hyvin kulunutta hiekkatörmää, ja siellä on käytössä oleva tulipaikka. Hiekkatörmä sortuu vähitellen järveen. Eteläosassa hiekkakankaan halki kulkee pohjois-eteläsuunnassa pistotie, ja alueen aluskasvillisuus on vain paikoin kulunut. Kankailla kasvaa mäntyä ja aluskasvillisuutena on pääasiassa puolukkaa, jäkälää ja variksenmarjaa

Kohteen kuvaus

Vanha asuinpaikan rajausta käsittää nykyisen rajauksen luoteisosan. Vuonna 1986 siitä havaittiin tien ja järvenrannan välistä, parimetrisen hiekkatörmän päältä tulenpidon jälkiä, joita epäiltiin esihistoriallisiksi. Tuolloin paikalta otettiin myös talteen asuinpaikkalöytöjä, kvartsia ja palanutta luuta. Vuoden 2010 inventoinnissa kohteen maaperän todettiin olevan erittäin kulunut, mutta paikalta löytyi vielä muutama kvartsi-iskos ja palanutta luuta.

Vuoden 2010 inventoinnissa noin 50 m vanhan asuinpaikan rajauksesta etelään, soistuneen notkelman eteläpuolelta, havaittiin Kerttjärventieltä rantaan haarautuvalta pistotieltä noin 20 m matkalta palanutta luusilppua sekä punaisenruskeita likamaaläikkiä ja punaiseksi palanutta hiekkaa. Pistotien pätkä ei ole ollut käytössä, siitä on poistettu turvekerros ja se on hieman kulunut.

Kohteen rajaus

Vanhaan kohderajaukseen on lisätty vuoden 2010 löytöalue.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Hannu Kotivuori 1986, Inari 377 Kerttjärvi, inventointiraportti.
Miikka Tallavaara ja Meri Varonen 2007, Ivalon paliskunnan yleiskaava-alueen inventointi.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 20.10.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:	148010377	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

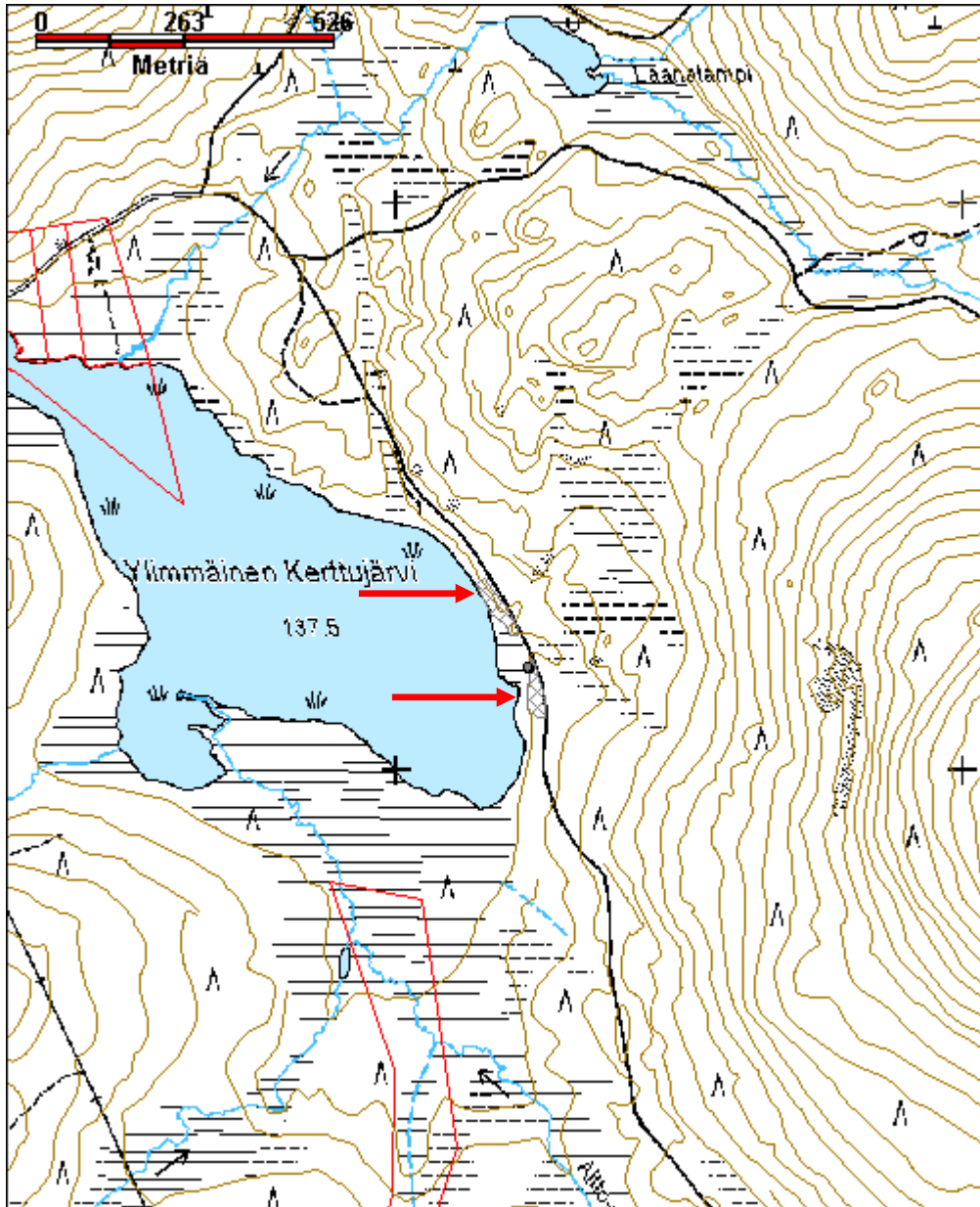
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
----------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Kuluneella rannalla on paikoin havaittavissa kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Kuvan suunta pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7613285, Y 3526178, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Kerttuoja 2 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 112195

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	995 Yksityinen
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7614555, Y 3523130, Z 135	Löydöt:	KM 38543 kvartsi-iskos

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta 5,4 kilometriä etelään, noin 130 m Alimmaisen Kerttujärven luoteispäästä Ivalojokeen laskevan Kerttuojaan eteläpuolella ja noin 25 m Kerttuojaan laskevan Mulkuojan pohjoispuolella. Alue on hyvin tasaista hiekkakangasta, missä kasvaa harvennettua mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on puolukkaa ja jäkälää. Kohteesta noin 250 m luoteeseen sijaitsee kivi- ja/tai pronssikautinen asuinpaikka Kerttuoja (1000002811).

Kohteen kuvaus

Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä havaittiin kolmesta kohdasta metsäautoteiltä, jotka johtavat Kerttuojaan ja Mulkuojan yhtymäkohdassa sijaitseville mökeille. Kvartsi-iskoksia löytyi itään päin kulkevalta tieuralta, noin 23 m mökeille kulkevien teiden risteyksestä itään, aivan kiinteistöjen rajalta. Kvartsi-iskoksia löytyi myös pohjoiseen kääntyvältä tieuralta, noin 17 m risteyksestä pohjoiseen. Kolmas löytöpaikka sijaitsi teiden risteyksessä. Hiekkakankaalle tehtiin useita koepistoja, mutta ne kaikki olivat täysin löydöttömiä - kuopissa oli vain hienoa hiekkää.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja koepistojen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

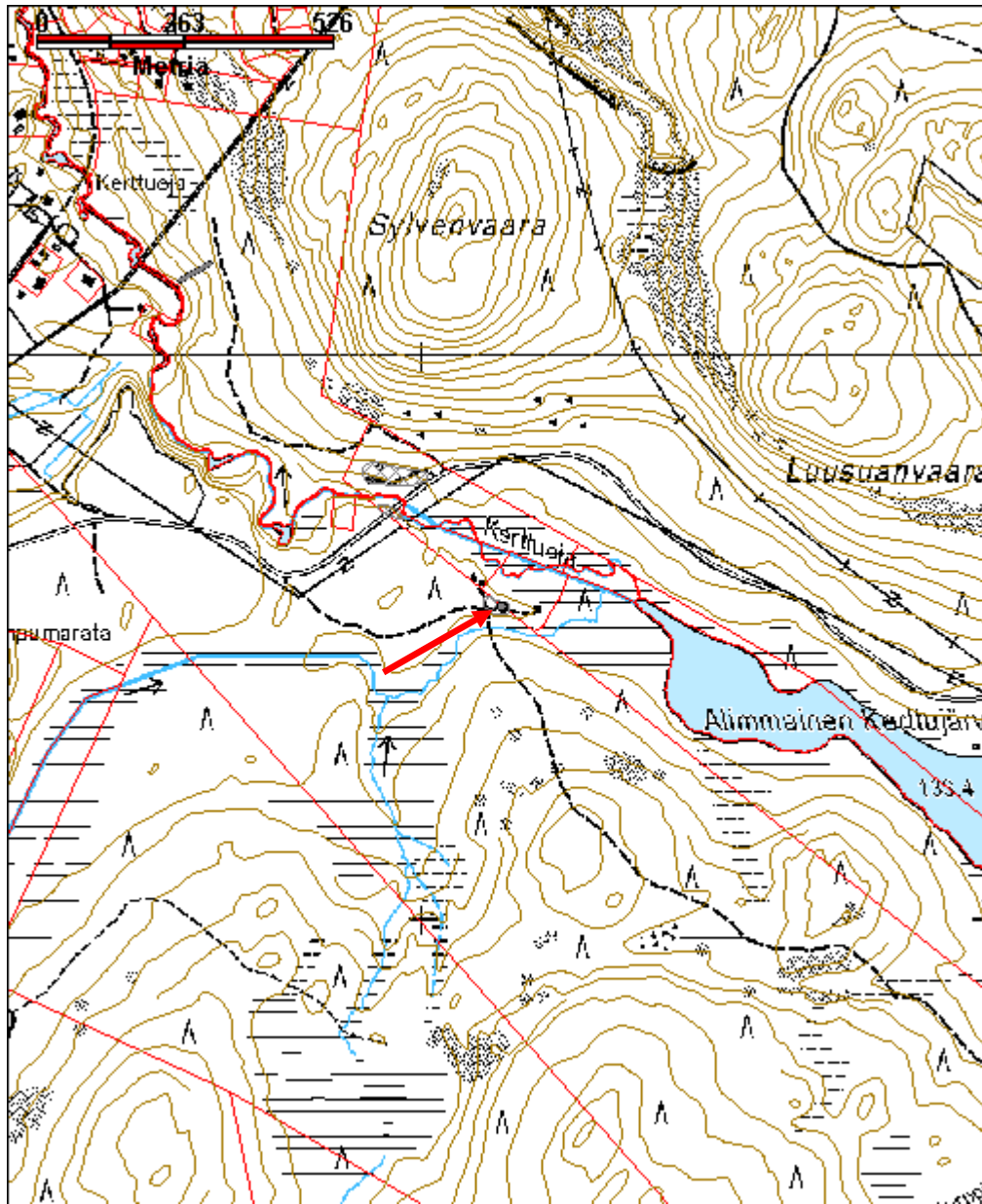
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 9.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Kvartsi-iskoksia löytyi tieuralta. Kuvan suunta länteen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7614555, Y 3523130, Z 135	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	995 Yksityinen
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	995 Yksityinen
Rakentamivuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7614788, Y 3522950, Z 135	Löydöt:	KM 23351:1-2, KM 36843: 1-2 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Vanha kohde ojan eteläpuolella on merkitty muinaisjäännösrekisteriin numerolla 1000002811 (Inari 357 Kerttuoja). Sen on löytänyt Hannu Kotivuori vuonna 1987. Kohteen ovat tarkastaneet vuonna 2007 myös Miikka Tallavaara ja Mervi Varonen. Paikalta on löytynyt kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Kohde on pääosin yksityismaalla, mutta länsiosistaan se ulottuu myös valtion maalle.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta 5,4 kilometriä etelään, Sylvenvaaran eteläpuolella, E4-tiestä noin 1 km kaakkoon, Ivalojokeen laskevan Kerttuojan ylittävän sillan molemmin puolin. Kerttuojan etelätörmä on hienoa hiekkaa, mutta pohjoistörmä kivisempää moreenia. Alueella kasvaa pääasiassa harvennettua mäntymetsää, aluskasvillisuutena on puolukkaa ja jäkälää.

Kohteen kuvaus

Asuinpaikkalöytöjä havaittiin vuosien 1987 ja 2007 inventoinneissa Kerttuojan eteläpuolelta, Kerttjärvelle johtavan tien leikkauksen molemmilta puolilta. Tien länsipuolella oli neliömetrin laajuinen hiekanottokuoppa, jonka seinämissä havaittiin punaiseksi palanutta maata sekä palaneita kiviä. Paikalta poimittiin talteen kvartsi-iskoksia ja runsaasti palanutta luuta.

Kohde tarkastettiin myös vuoden 2010 inventoinnissa. Tien länsipuolella, hiekkakuopan profiilissa oli runsaasti palanutta luuta, mutta tien itäpuolella luuta löytyi vain muutama pala. Luuta ei otettu talteen. Löytöalueen itä- ja länsipuolelle, tasaiselle hiekkakankaalle tehtiin koepistoja, mutta ne olivat löydöttömiä.

Kerttuojan pohjoispuolella, tien länsipuolella on myös 135 m mpy korkea terassi, jonne kääntyy mökille johtava pistotie. Pistotieltä havaittiin palanutta luuta sekä muutama kvartsi-iskos. Samoin mökin ympäriltä, pohjois- ja itäseinämältä löytyi runsaasti palanutta luuta. Mökki on mitä ilmeisimmin rakennettu asuinpaikan päälle. Mökin ympärille tehdyt koepistot olivat löydöttömiä. (Löydöt tiellä: x=3522 973, y=7614 783, z=135; mökin ympärillä olevat löydöt: x=3522 911, y=7614 789, z=135)

Kohteen rajaus

Vanhaan rajaukseen on liitetty uusi löytöalue Kerttuojan pohjoispuolella.

Tulkinta

Kivi- ja/tai pronssikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Hannu Kotivuori 1986: Inventointiraportti.

Miikka Tallavaara ja Meri Varonen 2007: Ivalon paliskunnan yleiskaava-alueen inventointi.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 9.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	1000002811	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

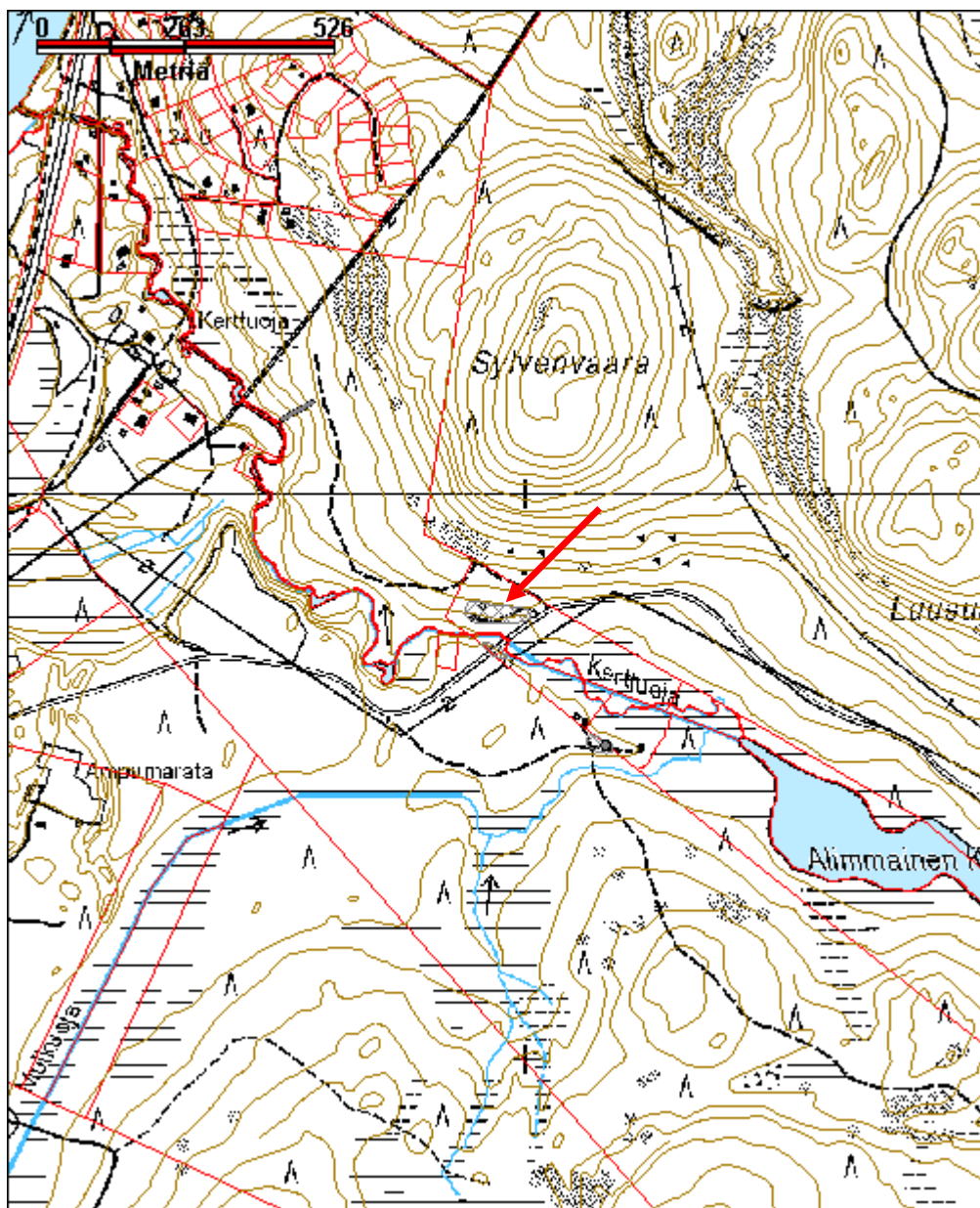
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Mökin pihasta ja pihatieltä löytyi palanutta luuta ja kvartsi-iskoksia. Kuvan suunta pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7614788, Y 3522950, Z 135	Mittakaava:	1:10000

Kippisjärvi pyyntikuoppia

MH-tunnus: 118621

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7615465, Y 3561565, Z 152	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Pohjois-eteläsuuntainen Kippisjärvi sijaitsee Ivalon kirkosta noin 40 km itäkaakkoon, Nurkkavaaran kaakkoispuolella, Nangujärventien itäpäässä ja rajavyöhykkeen sisällä. Kippisjärven eteläosa on Venäjän puolella, ja Venäjänvastainen raja-aita kulkee sen eteläosan poikki. Kohde sijaitsee noin 1,4 km järven eteläpään rajalinjasta pohjoisluoteeseen, 100 m Kippisjärven länsipuolella. Alue on hiekkaista kumpumoreenia. Paikalla kasvaa varttunutta mäntymetsää ja aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta, suopursua ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kolme pyyntikuoppaa, jotka sijaitsevat hiekkaharjun pohjoispäässä kaakko-luodesuuntaisesti.

Pyyntikuoppa 1

Pyyntikuoppa 1 sijaitsee harjun luoteispäässä. Sen halkaisija on 2,7 m ja syvyys 0,6 m. Maakairauksessa kuopan pohjalla todettiin paikoin 10 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros ja parista paikasta kaksois-maannos. x=3561564, y=7615468, z=153

Pyyntikuoppa 2

Pyyntikuoppa on lähes kiinni pyyntikuopassa 1 sijoittuen sen eteläpuolelle. Kuopan 2 halkaisija on 2,7 m ja syvyys 0,5 m, ja sen pohjasta otetussa maakairauksessa oli turpeen alla noin 15 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros. Kuoppien 1 ja 2 yhteispituus on 5,1 m. x=3561565, y=7615467, z=153

Pyyntikuoppa 3

Pyyntikuoppa 3 sijaitsee kuopasta 2 noin 5 m kaakkoon. Sen koko on 3,7 m x 2 m ja syvyys 0,6 m. Maakairauksessa kuopassa todettiin olevan noin 15 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros. x=3561568, y=7615462, z=152

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kolme pyyntikuoppaa.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 6.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
		Selitys:	

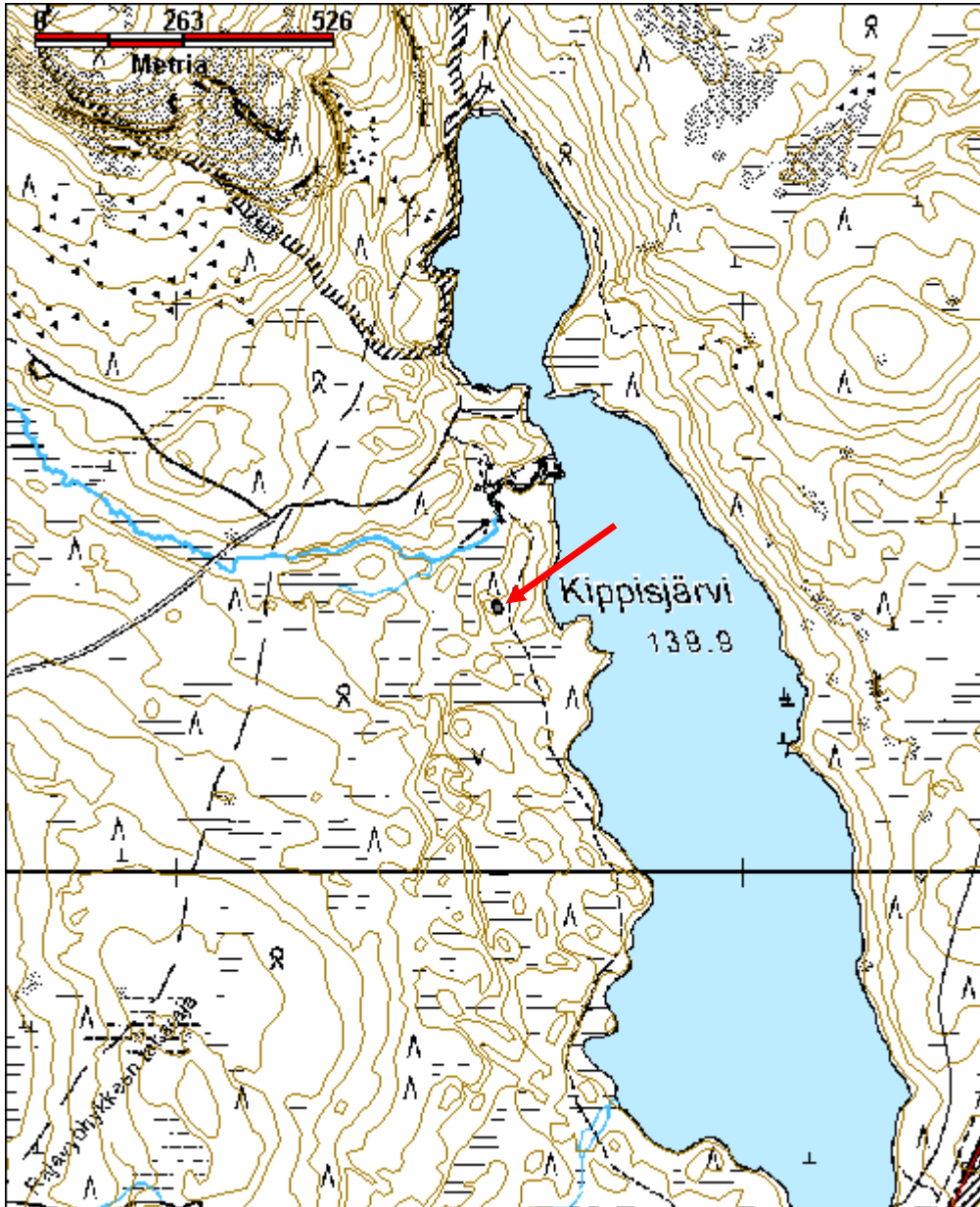
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Pyyntikuoppa 3 kuvattuna itään.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7615465, Y 3561565, Z 152	Mittakaava:	1:10000

Kolmostupa kivi- ja/tai pronssikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131664

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7610081, Y 3548678, Z 183	Löydöt:	KM 24518 kvartsi-iskoksia, punaista liusketta, palanutta luuta.

Taustatiedot

Kolmostuvan kivi- ja /tai pronssikautisen asuinpaikan on löytänyt Aki Arponen vuonna 1988.

Ympäristön kuvaus

Kivi- ja /tai pronssikautinen asuinpaikka sijaitsee Inarin kirkosta noin 60 km kaakkoon, Kolmosjärven eli Kolmâsjävrin lounaisrannalla, Kolmosvaaran ja Luusuavaaran välissä, Kolmosjoen luusuan itärannalla. Paikalla sijaitsee myös Metsähallituksen vuokrakämpä Kolmostupa ulkorakennuksineen. Alueen maaperä on hienoa hiekkaa. Paikalla kasvaa kuivaa kangasmetsää, mutta järven rannat ovat soistuneet. Aluskasvillisuutena on jäkälää, puolukkaa ja sammalia, ja monin paikoin se on kulunut pois.

Kohteen kuvaus

Kolmostuvan kivi- ja /tai pronssikautisen asuinpaikan on löytänyt Aki Arponen vuonna 1988. Tuolloin löytöjä havaittiin Kolmostuvan pihapiirissä, noin 70 m luusuasta etelään sekä 70 m itään, lisäksi pihapiirissä erottui kaksi liesikiveystä. Vuoden 2010 inventoinnissa ei vuokrakämpän pihapiiristä voitu havaita liesikiveyksiä eikä enää muitakaan esihistorialliseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä. Sen sijaan kvartsi-iskoksia havaittiin Kolmostuvan itäpuolella rantaan kulkevalta pistotieltä, noin 30 m etäisyydellä rannasta (x=3548620, y=7610109, z=184). Lisäksi Ahvenlammesta Kolmosjärveen laskevan ojan länsipuolelta, kuluneelta metsäautotieltä löytyi kvartsi-iskoksia (x=3548739, y=7610042, z=183). Löytöjä ei otettu talteen.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen perusteella.

Tulkinta

Kivi- ja /tai pronssikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Aki Arponen 1988, Inari 456 Kolmostupa, asuinpaikan tarkastus.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

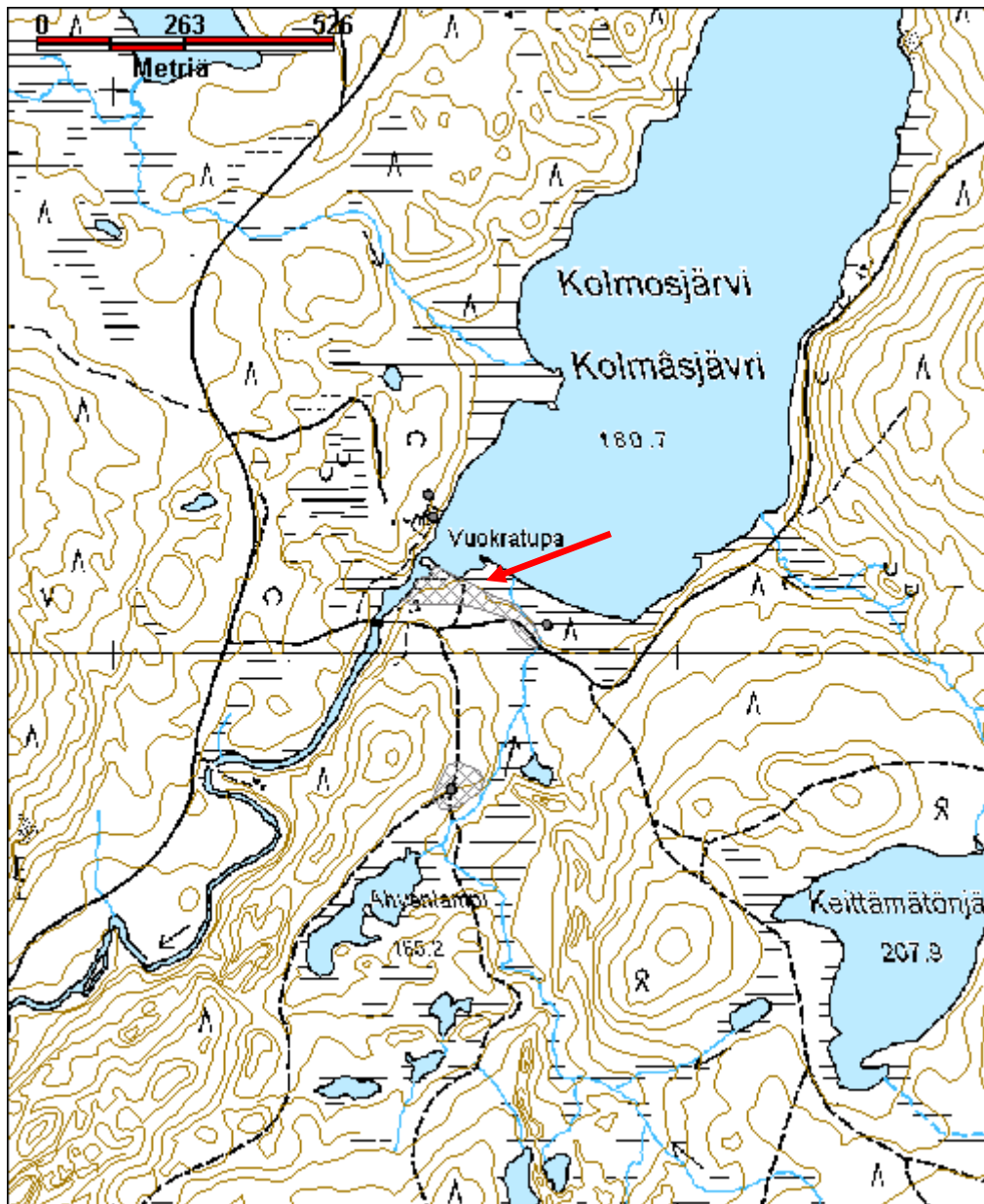
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 20.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	148010456	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Löytöpaikan taustalla on soistunut Kolmosjärveen laskeva puron uoma. Kuva otettu itäkaakkoon.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7610081, Y 3548678, Z 183	Mittakaava:	1:10000

Korppivaara pyyntikuoppia

MH-tunnus: 113473

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	995 Yksityinen
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	995 Yksityinen
Rakentamivuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7613044, Y 3523236, Z 162	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi yksityismaalta vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 7 km Ivalon kirkosta eteläkaakkoon, Ylimmäisen Kerttjärven ja Ala-Mulkujärven välissä sijaitsevan Korppijärven länsipäässä, Korppivaaran pohjoisosassa. Kohdetta rajaa pohjoisessa ja idässä Korppijärven soistunut ranta. Korppivaaran pohjoisrinne on hakattu ja maaperä on hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Neljä pyyntikuoppaa sijaitsee Korppivaaran pohjoisosassa kulkevan metsätieuran ja vaaran pohjoisosassa sijaitsevasta lammesta koilliseen virtaavan ojan pohjoispuolella. Itäisin pyyntikuoppa 4 on järven rannasta noin 80 m länteen.

Pyyntikuoppa 1

Luoteisimman pyyntikuopan 1 halkaisija on 3 m ja syvyys 0,6 m. Maakairanäytteessä oli 20 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros. (x=3523 212, y=7613 016, z=162)

Pyyntikuoppa 2

Pyyntikuoppa 2 sijaitsee kuoppien 1 ja 3 välissä, noin 30 m kaakkoon kuopasta 1. Sen halkaisija on 3 m ja syvyys 0,4 m. Kuopan päällä on runsaasti hakkuujätettä. (x=3523 231, y=7613 039, z=162)

Pyyntikuoppa 3

Pyyntikuoppa 3 sijaitsee alueen kaakkoisosassa, noin 15 m kaakkoon kuopasta 2. Sen halkaisija on 3,2 m ja syvyys 0,8 m. Kuopan päältä on ajettu metsäkoneella. (x=3523 241, y=7613 028, z=162)

Pyyntikuoppa 4

Pyyntikuoppa 3 sijaitsee alueen koillisosassa, noin 40 m pyyntikuopasta 3 koilliseen. Se on pohjois-eteläsuunnassa 3 m pitkä ja itä-länsisuunnassa 2,5 m leveä. Kuopan syvyys on 0,4 m. (x=3523 268, y=7613 057, z=162)

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Neljä pyyntikuoppaa.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 14.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojaus: 0 Ei määritelty

Selitys: **Selitys:**

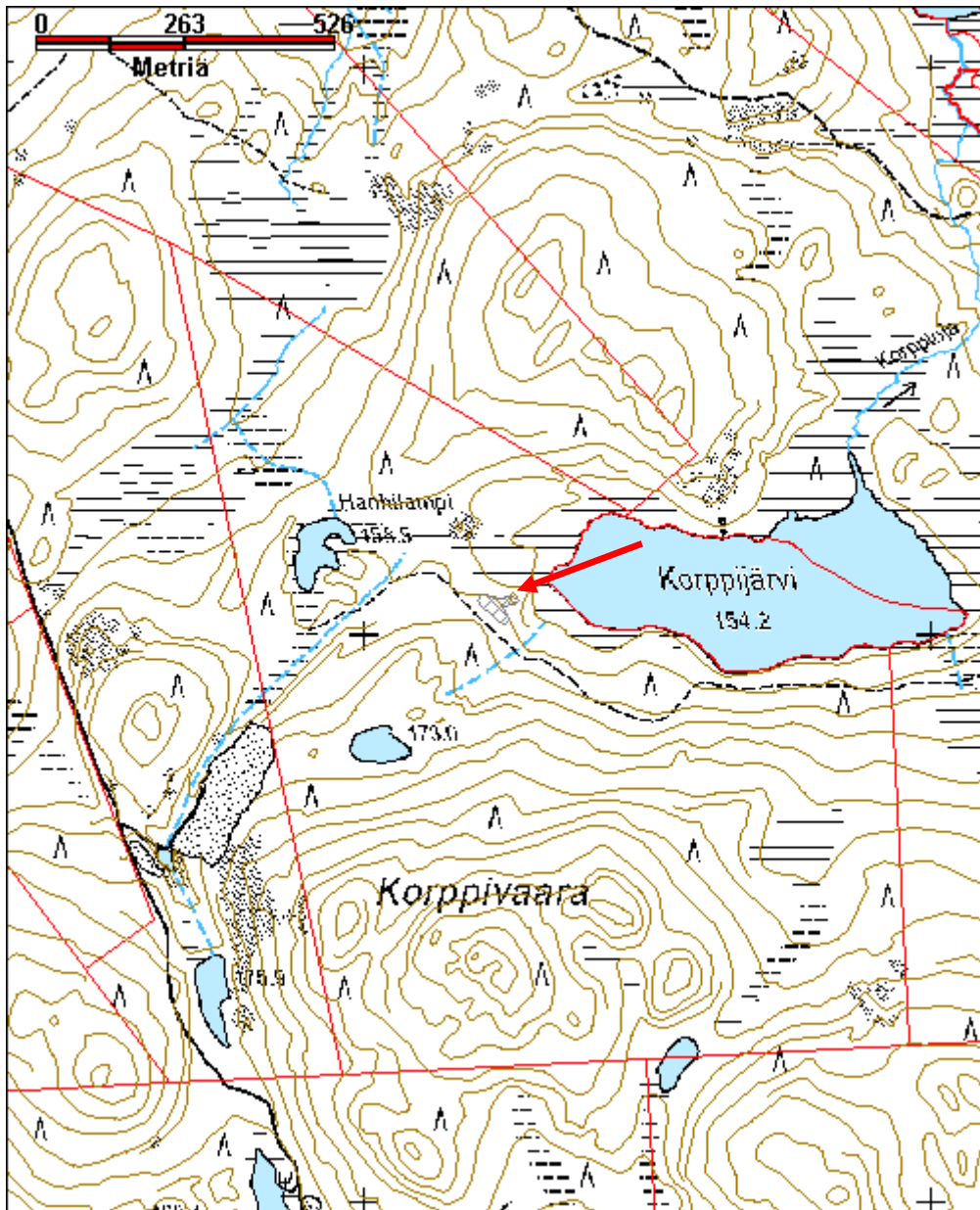
Ympäristön suo-
jelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Etuoikealla havujen peitossa on yksi kohteen neljästä pyyntikuopasta. Taustan pienellä kumpareella on toinen pyyntikuoppa. Kuvaussuunta koilliseen.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7613044, Y 3523236, Z 162	Mittakaava:	1:10000

Kulasjoen silta kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131981

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7595321, Y 3534319	Löydöt:	KM 25451 palanutta luuta ja kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Aki Arponen löysi kohteen vuonna 1989.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 27,7 km Ivalon kirkosta ja noin 1,3 km Luttojärvestä 1,3 km eteläkaakkoon, noin 40 m Kulasjoen ylittävästä Kuutuantien sillasta luoteeseen, Luton latvoille laskevan Kulasjoen länsirannalla. Alueen maaperä on hiekkaa ja paikalla kasvaa varttunutta kuivaa kangasmetsää. Aluskasvillisuutena on juolukkaa, katajaa, mustikkaa, puolukkaa, heiniä ja katajaa.

Kohteen kuvaus

Arponen on löytänyt kohteen vuonna 1989 ja havainnut noin 10-15 m rannasta, alimmalla rantaterassilla palanutta luuta ja kvartsiä. Paikalla erottuu vanhoja rantaterasseja. Tältä alimmalta, noin 2 m joen pinnasta kohoavalta rantaterassilta ei löytynyt vuonna 2010 enää merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta, sillä se on hyvin kulunut. Sen sijaan kvartsi-iskoksia havaittiin vanhasta löytöalueesta alavirtaan päin, alueen halki kulkevalta länsi-itäsuuntaiselta hiekkatieltä. Lisäksi alueen koillisosassa on kellarin ja parin puukehikon jäännökset, jotka saattaisivat olla peräisin savotta-ajalta.

Kohteen rajaus

Kohde on löytöjen ja vanhan rajauksen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Aki Arponen 1989, Inari 607 Kulasjoen silta, asuinpaikan tarkastus.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 15.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

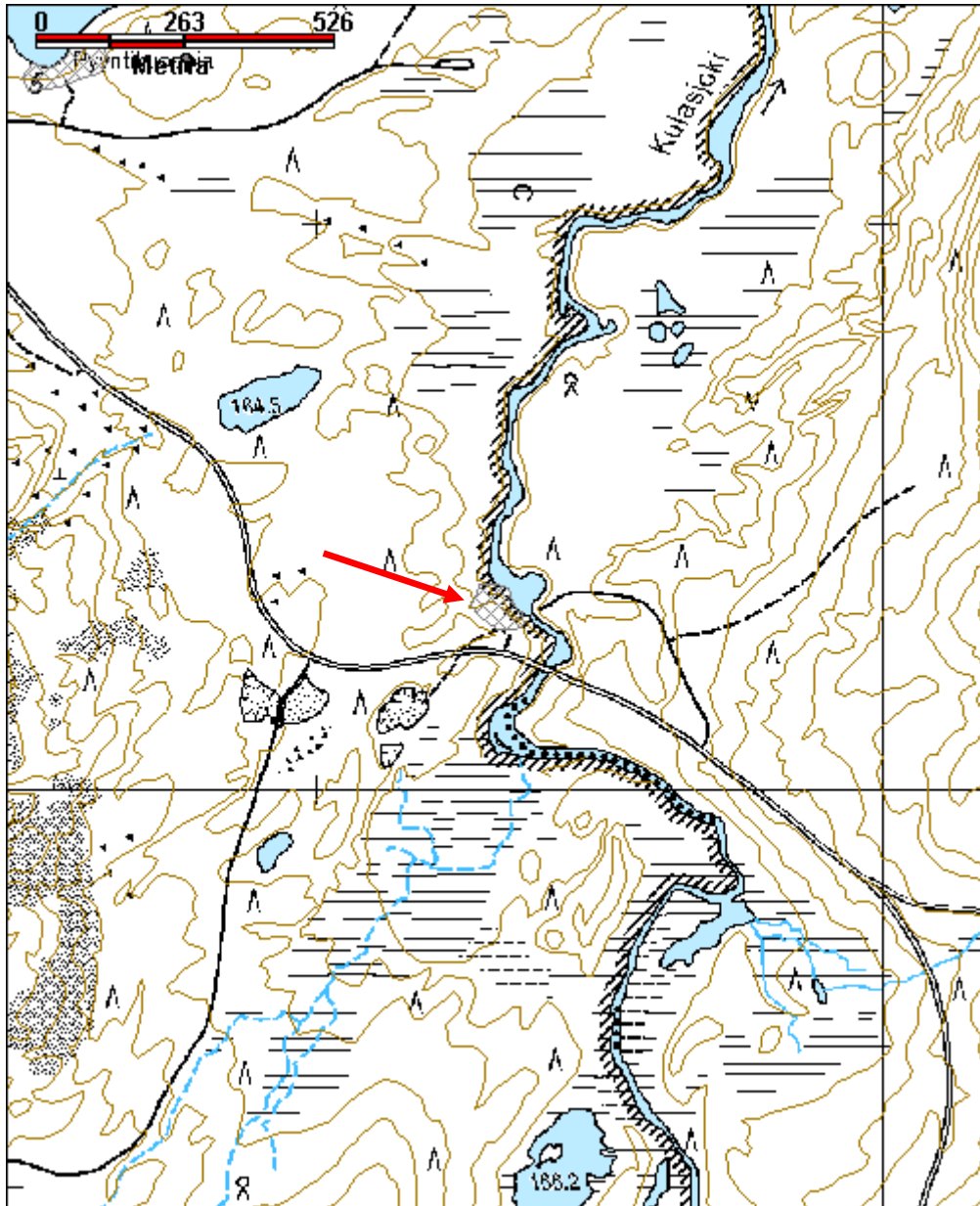

Viranomaisrekisterinro:	148010607	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:			

Yleiskuva alueesta itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7595321, Y 3534319	Mittakaava:	1:10000

Kulasniemi kaakko kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131013

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7596697, Y 3534716, Z 163	Löydöt:	KM 25452 kvartsiittikaavin, KM 38568 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Aki Arponen on löytynyt paikalta kvartsiittikaapimen vuoden 1989 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee noin 26,7 km Ivalon kirkosta eteläkaakkoon, noin 3,3 km Luttojoen ja Kulasjoen risteyskohdasta lounaaseen, Luttojoen ja Kulasjoen välisellä, lounais-koillisuuntaisella pitkällä niemellä, Kulasjoen pohjoisrannalla. Kohde sijaitsee 1,5 km Kuutuan- ja Kulasniementien ristiksestä koilliseen, noin 130 m Kulasniemeen vievän hiekkatien eteläpuolella, kaakkoon pistävällä hiekkatörmällä. Lähin kivikautinen asuinpaikka Luttojärvi 2 on Luttojärven pohjoisrannalla, kohteesta noin 1 km länteen. Kulasniemen maaperä on hienoa hiekkaa, ja meanderoivan Kulasjoen 3 m korkeat törmät ovat monin paikoin huuhtoutuneet jokeen. Tasaisella kuivalla kankaalla kasvaa harvaa nuorta mäntymetsää, aluskasvillisuutena on kanervaa, jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Aki Arponen on löytynyt paikalta kvartsiittikaapimen vuoden 1989 inventoinnissa. Kohde on Inarin inventointiluettelossa järjestysnumerolla 608. Kaavin löytyi avoimen törmän itäpäästä 10 m länteen, törmän päältä, kohdasta missä pintamaa on kulunut pois.

Löytöpaikka tarkastettiin uudelleen vuonna 2010. Merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta havaittiin saman törmän päältä, noin 5 m törmän reunasta pohjoiseen, kahden kaatuneen kelon juurelta. Juurakoista poimitiin palaneen hiekan ja tummanruskean likamaan seasta talteen kaksi kvartsi-iskosta. Maan päälle asuinpaikasta ei ollut havaittavissa mitään rakenteita. Törmälle tehtiin koepistoja, mutta ne olivat löydöttömiä. Osa asuinpaikasta on jo tuhoutunut, ja lähivuosina se tulee tuhoutumaan kokonaan hiekkatörmän sortuessa eroosion vaikutuksesta Kulasjokeen.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Aki Arponen 1989, Inari 608 Kulasniemi kaakko, tarkastusraportti.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 15.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:	1000002826	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
		Selitys:	

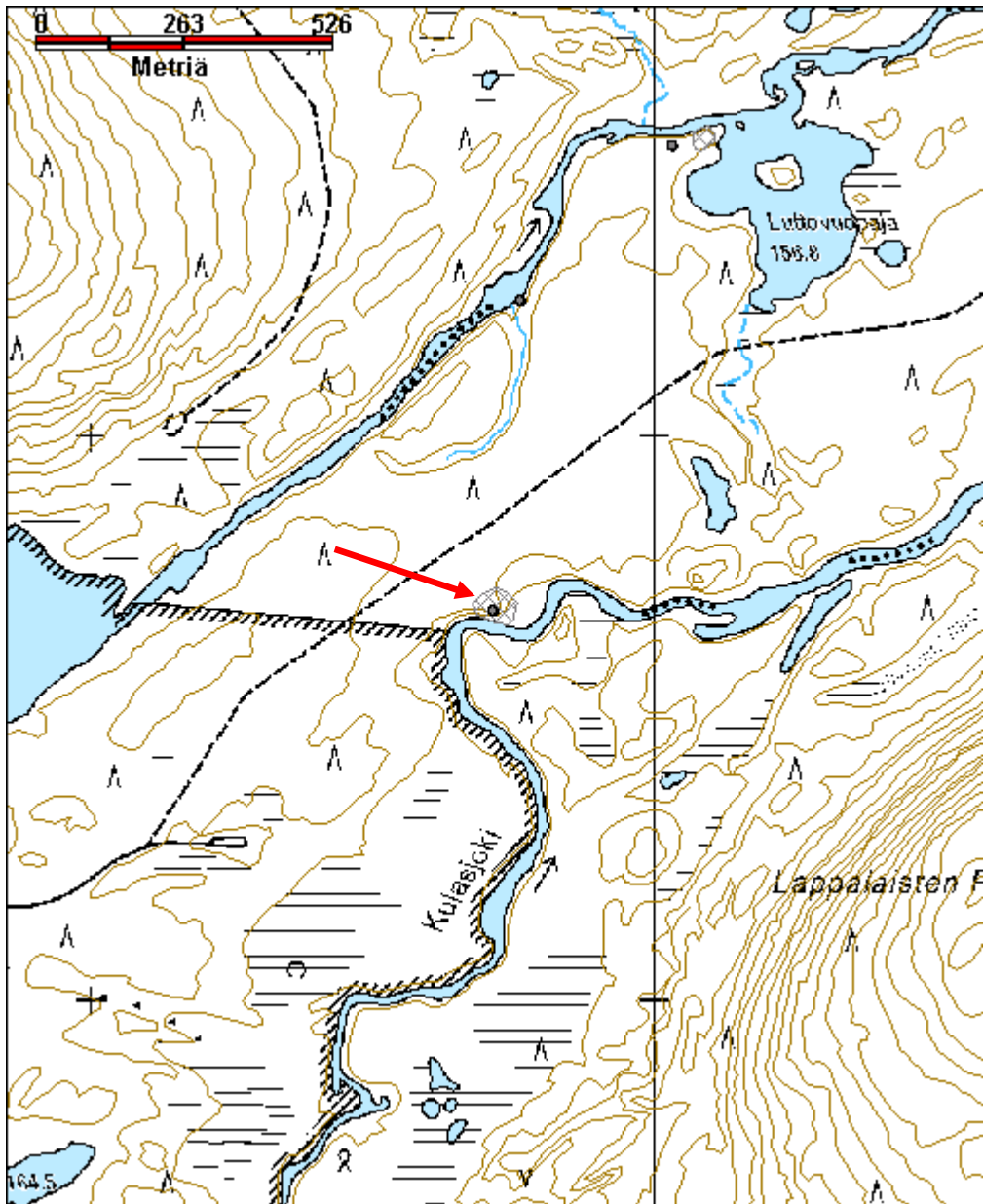
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
----------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Asuinpaikkaa Kulasjoen sortuvalla rantatörmällä. Etualalla oikealla olevasta tuulenkaadosta löytyi kvartsi-iskoksia. Kuva otettu etelään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7596697, Y 3534716, Z 163	Mittakaava:	1:10000

Kulasniemi kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131946

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7597526, Y 3535086, Z 162	Löydöt:	KM 25453 kvartsia

Taustatiedot

Kohteen on tarkastanut Aki Arponen vuonna 1989.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 26,1 km Ivalon kirkosta eteläkaakkoon, Luttojoen ja Kulasjoen välisellä, koillis-lounaissuuntaisella Kulasniemellä, Asuinpaikkalöytöjä havaittiin vuonna 1989 Kuutuantien ja Kulasniemen tien risteyksestä 2,3 km koilliseen, Luttojoessa olevan Luttovuopajan ja Luttojoen yhtymäkohdasta noin 50 m länteen, Luttojoen etelärannalla. Alueen maaperä on hienoa soramoreenia, ja joen törmät ovat monin paikoin sortuneet jokeen. Alueella kasvaa kuivaa mäntykangasta. Aluskasvillisuutena on jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Arponen löysi vuonna 1989 kivikautisia asuinpaikkalöytöjä veden kuluttamasta rantatörmästä. Paikka tarkastettiin vuonna 2010, mutta itään pistävältä niemekkeeltä ei löytynyt jälkiä kivikautisesta asuinpaikasta. On hyvin mahdollista, että suurin osa asuinpaikasta on sortunut parinkymmenen vuoden aikana Luttojokeen.

Kohteen rajaus

Kohde oli aiemmin rajattu siten, että se sijaitsi niemellä, noin 12 m etäisyydellä rannasta. Mikäli Arponen on löytänyt kvartsia veteen sortuneesta rantatörmästä, alueen rajaus on ulotettava sortuneeseen rantatörmään saakka. Vuonna 2010 kohdetta laajennettiin maastossa ulottumaan Luton rantaan saakka.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Aki Arponen 1989, Inari 609 Kulasniemi, asuinpaikan tarkastus.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 14.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

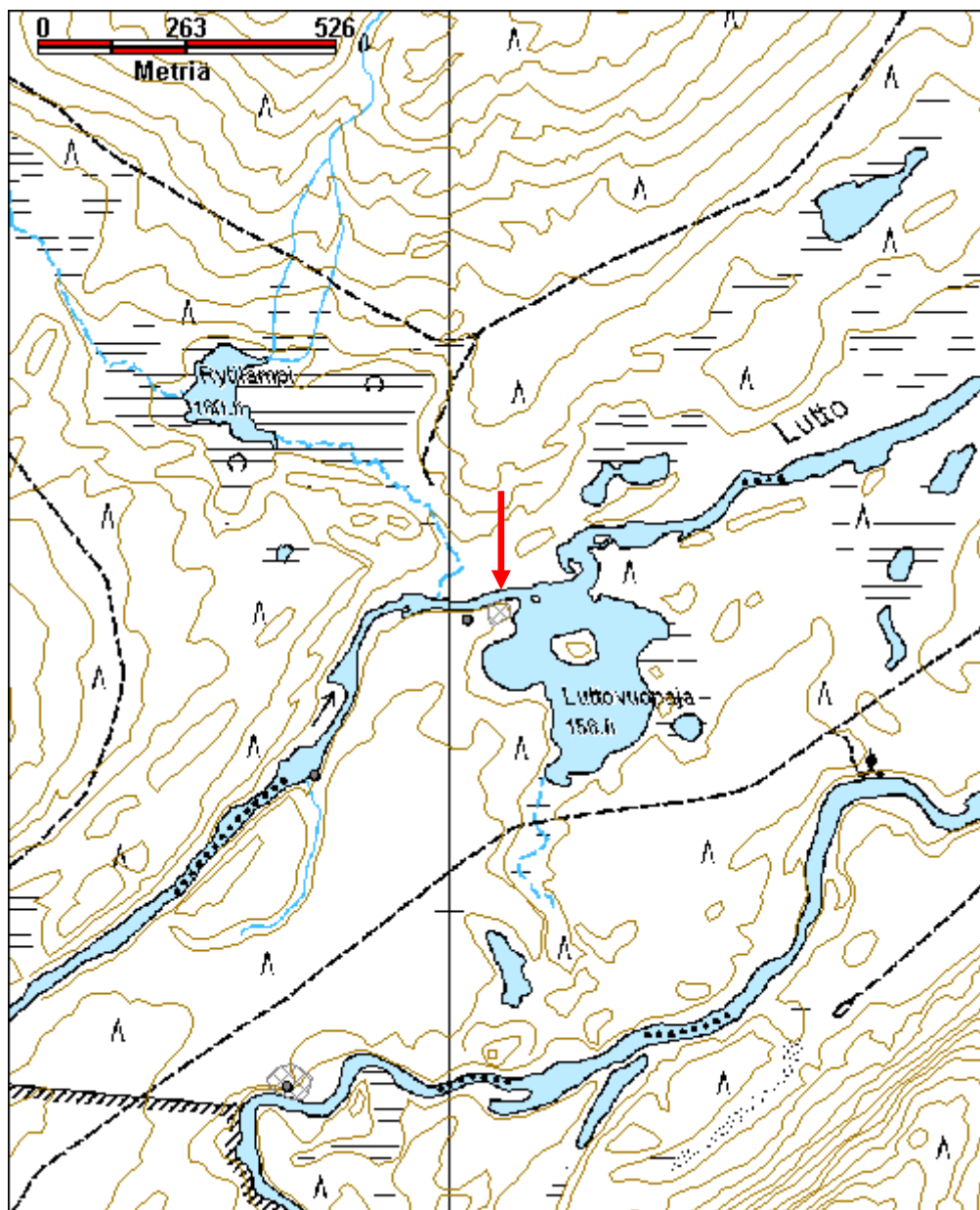
Viranomaisrekisterinro:	148010609	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Asuinpaikasta ei löytynyt enää mitään merkkejä Luton rannassa. Ranta on vahvan eroosion vaikutuksessa. Panoraama lounaasta luoteeseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7597526, Y 3535086, Z 162	Mittakaava:	1:10000

Kurrájävi irtolöytöpaikka

MH-tunnus: 117661

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7614243, Y 3531071, Z 246	Löydöt:	KM 38548 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kaakko-luodesuuntainen Kurrájävi (Kurujärvi) sijaitsee Kurruáivin (Kurupään) ja Laanapäiden välissä, noin 4,4 km Rajajoosepintiestä länteen. Kurrájävriin laskee kolme puroa koillisesta. Kohde sijaitsee noin 470 m pohjoisimman puron suusta koilliseen, 10 m puron uoman eteläpuolella ja 85 m metsätieuran pohjoispuolella. Paikalla on koillis-lounaisuuntainen hiekka/soratörmä, jonka länsireunalla kulkee polku. Alueella kasvaa nuorta mäntymetsää ja aluskasvillisuutena on jäkälää, variksenmarjaa, puolukkaa ja samalta. Monin paikoin aluskasvillisuus on hyvin kulunutta.

Kohteen kuvaus

Noin 470 m Kurrájävriin laskevan, pohjoisimman puron suusta koilliseen, 10 m puron eteläpuolelta löytyi hiekkatörmän länsipuoliselta polulta kaksi kvartsi-iskosta. Puron varteen tehtiin useita koepistoja, mutta ne olivat löydöttömiä. Puron uoman alkupää on Pahakurun lounaispuolella, ja Pahakuru on alueen vedenjakajana. Sieltä saa alkunsa puro, joka laskee Kivijärven kautta Kirvelijärveen ja sieltä edelleen Ylempään Akujärveen. On mahdollista, että kurua on käytetty esihistoriallisena aikana kulkuväylänä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöpiirteen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen irtolöytöpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

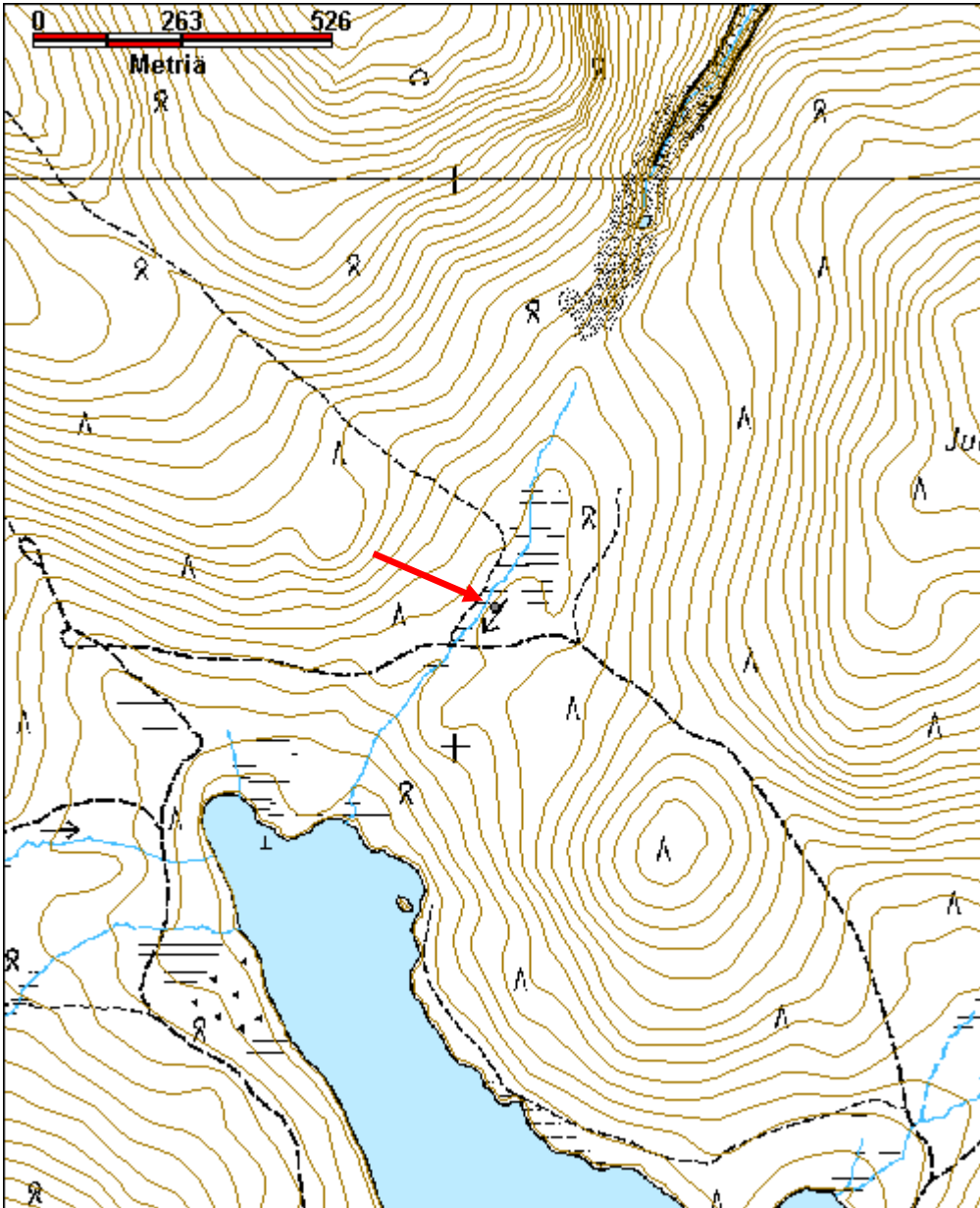
Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 2.8.2010   Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	0 Ei määritelty	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Kivikautinen löytöpaikka hiekkatörmässä kuvattuna pohjoiskoilliseen.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7614243, Y 3531071, Z 246	Mittakaava:	1:10000

Könkäänsuvanto 1 kivistinen asuinpaikka

MH-tunnus: 115561

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7624974, Y 3533982, Z 135	Löydöt:	KM 38545 kvartsikaavin

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Könkäänsuvanto sijaitsee Ivalon kirkosta noin 13,1 km itäkoilliseen, Könkäänjärven ja Pävkkyjärvin (Pöykkäjärvi) välissä, Nellimintien eteläpuolella. Suvannon rannat ovat pääosin soistuneet, ainoastaan suvannon pohjoisosassa on pätkä soistumatonta hiekkarantaa. Kohde sijaitsee metsäautotiellä, joka kääntyy Nellimintieltä etelään ja kulkee kohteen itäpuolella sijaitsevalle mökille. Kohteesta on Nellimintielle matkaa on noin 435 m ja Könkäänsuvannon rantaan noin 30 m. Paikalla kasvaa tiheää mäntyvaltaista sekametsää; Aluskasvillisuutena on puolukkaa, jäkälää, mustikkaa, sammalta ja heiniä. Maaperä on hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Nellimintieltä Könkäänsuvannon rannassa sijaitsevalle mökille kulkevalta metsäautotieltä löytyi palanutta luuta, kvartsi-iskoksia sekä kvartsikaapimen pala pisteestä (X=3533003, Y=7624986, Z=135). Tieura on hyvin kulunut, ja tielle on rannassa kasvanut jo lyhyttä heinikkoa. Palanutta luuta ja kvartsi-iskoksia havaittiin metsätieuran länsireunalla noin 10 m² kokoisella alueella. Löytöalueen länsipuolelle tehtiin tasaiselle hiekkakankaalle neljä koepistoa, mutta ne olivat löydöttömiä. Löytöalueen itäpuolinen maasto mökin suuntaan on kulunut hiekkamaata ja se oli täysin löydötön. On mahdollista, että hyvin tiheällä koekuopituksella kohteen länsipuoliselta kankaalta voisi löytyä lisää merkkejä esihistoriallisesta asuinpaikkapinnasta.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja koepistojen perusteella.

Tulkinta

Esihistoriallinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 16.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva

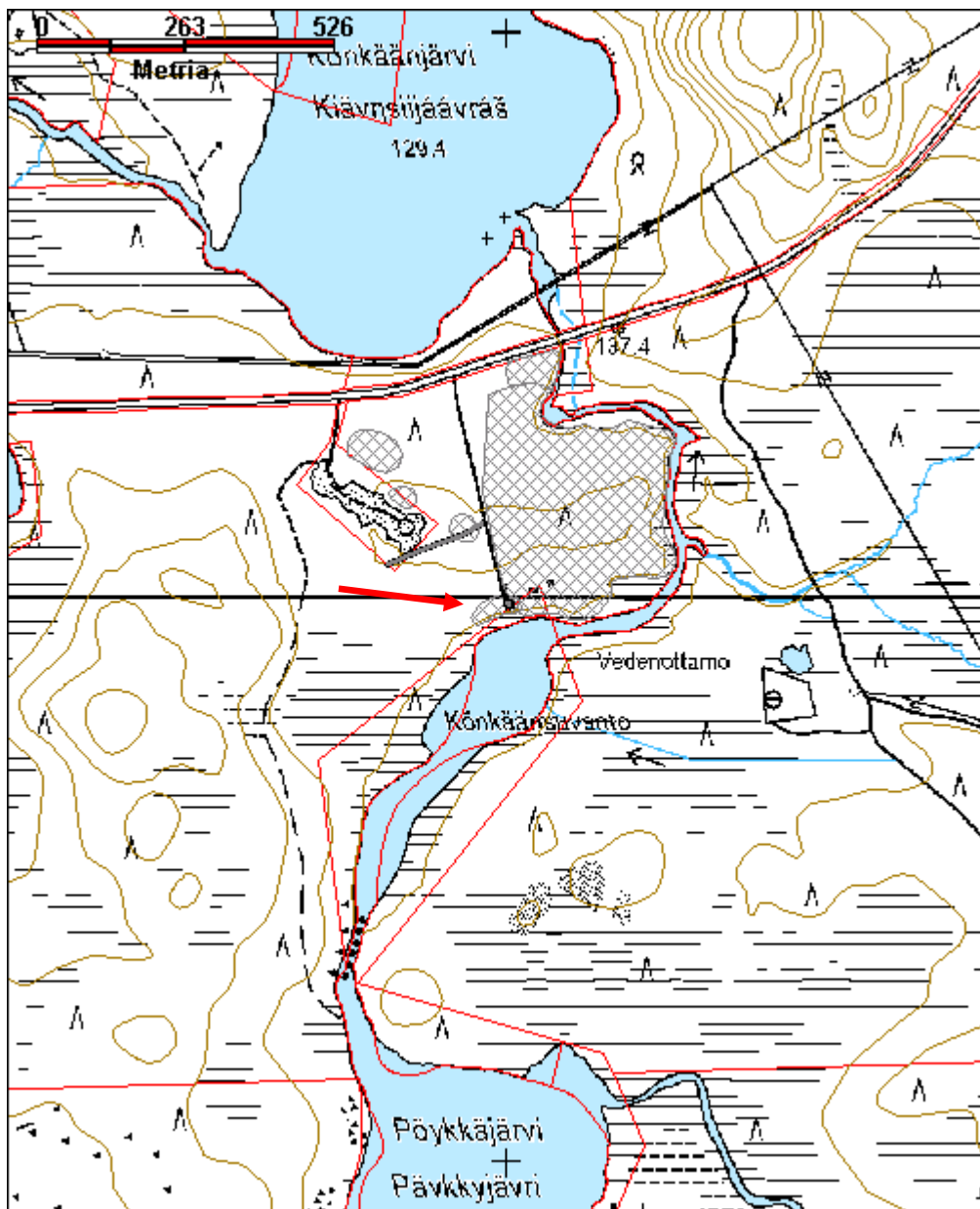
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kairan osoittamasta paikasta metsän reunasta löytyi kvartsikaavin ja muualta rannasta kvartsi-iskoksia. Ranta on pahoin kulunut. Kuvaussuunta etelään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7624974, Y 3533982, Z 135	Mittakaava:	1:10000

Könkäänsuvanto 2 pyyntikuoppia

MH-tunnus: 116761

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7625120, Y 3533922, Z 141	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Könkäänsuvanto sijaitsee Ivalon kirkosta noin 13,2 km itäkoilliseen, Nellimintien eteläpuolella. Itse kohde sijaitsee Könkäänjärven ja Könkäänsuvannon välissä, Nellimintien eteläpuolella ja Nellimintieltä etelään kääntyvän metsäautotien ja sen länsipuolella sijaitsevan hiekkakuopan välissä. Kohteen läpi kulkee poroaita (116694) ja sen itä- ja länsipuolella on Könkäänjärven saksalaisten asemapaikka (115983). Paikalla kasvaa mänty- ja koivuvaltaista tiheää sekametsää; aluskasvillisuutena on mustikkaa, puolukkaa, jäkälää, mustikkaa, sammalta ja heiniä. Maaperä on hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kolme pyyntikuoppaa.

Pyyntikuoppa 1

Pyyntikuoppa 1 halkaisija on 4 m ja syvyys 0,9 m. Poroaita sijaitsee noin 10 m kohteen eteläpuolella ja pyyntikuoppa 2 noin 5 m sen koillispuolella. Paikoitellen maakairauksesta saatiin noin 10 cm huuhtoutuneen hiekan kerros, paikoitellen sitä ei kairauksessa ollut lainkaan. On mahdollista, että kuoppaa on kaivettu toisen maailmansodan aikana tai hiekanoton yhteydessä.

Pyyntikuoppa 2

Pyyntikuoppa 2 sijaitsee kuopasta 1 noin 5 m lounaaseen. Sen koko on noin 3,5 m x 2 m, ja syvyys 0,7 m. Maakairauksessa kuopassa todettiin noin 10 cm huuhtoutuneen hiekan kerros. Kuopan pohjalla on rautaromua.

Pyyntikuoppa 3

Kuoppa sijaitsee noin 20 m hiekkakuopan pohjoispuolella ja noin 120 m pyyntikuopista 1 ja 2 luoteeseen. Sen halkaisija on 4 m ja syvyys 0,9 m. Maakairauksessa kuopassa todettiin turpeen alla lähes 15 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Pyyntikuoppia, joita on mahdollisesti hyödynnetty sota-aikana.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 16.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Kesinkertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen 0 Ei määritelty
suojelu:

Selitys: **Selitys:**

Ympäristön suo-
jelu: 0 Ei määritelty

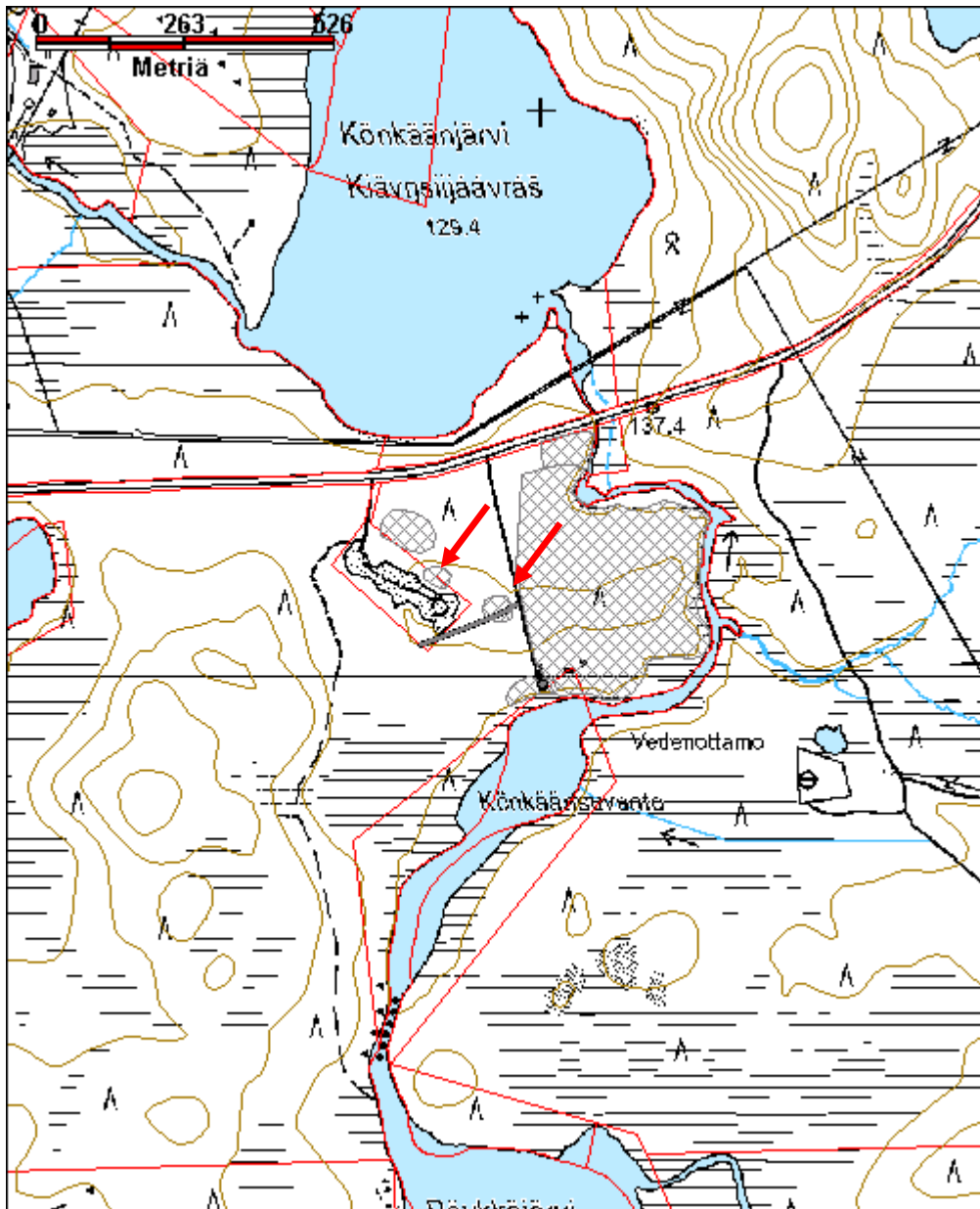
Selitys:

Etualalla pyyntikuoppa 1 kuvattuna kaakkoon. Taustalla on vanhaa poroaitaa.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7625120, Y 3533922, Z 141	Mittakaava:	1:10000

Leonjärvi 1 pyyntikuoppia

MH-tunnus: 106787

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7606601, Y 3521740, Z 164	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 1.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Leonjärven pohjoispäässä, kolmen tien risteyksen itäpuolella, E4-tien ja Alajoen välisellä hiekkaharjulla. Kuivalla hiekkatörmällä kasvaa pääasiassa mäntyä ja aluskasvillisuutena on variksenmarjaa, puolukkaa ja jäkälää.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppa 1 sijaitsee alueen pohjoispäässä. Sen pituus on pohjois-eteläsuunnassa 4 m, leveys itä-länsisuunnassa 3 m ja syvyys 0,9 m. Pyyntikuopat 2 ja 3 sijaitsevat kuopasta 1 noin 25 m eteläkaakkoon. (x= 3521 732, y=7606 610, z=163)

Pyyntikuoppa 2 sijaitsee alueen eteläpäässä. Sen pituus on koillis-lounaissuunnassa 3,5 m, leveys kaakko-luodesuunnassa 2,3 m ja syvyys 0,7 m. Pyyntikuoppa 3 sijaitsee kuopasta 2 noin 5 m koilliseen. (x= 3521 740, y=7606 690, z=164)

Pyyntikuoppa 3 sijaitsee alueen eteläpäässä. Sen pituus on koillis-lounaissuunnassa 3 m, leveys kaakko-luodesuunnassa 3,6 m ja syvyys 0,8 m. (x= 3521 744, y=7606 592, z=164)

Kohteen rajaus

Alue on rajattu maastossa näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kolme pyyntikuoppaa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

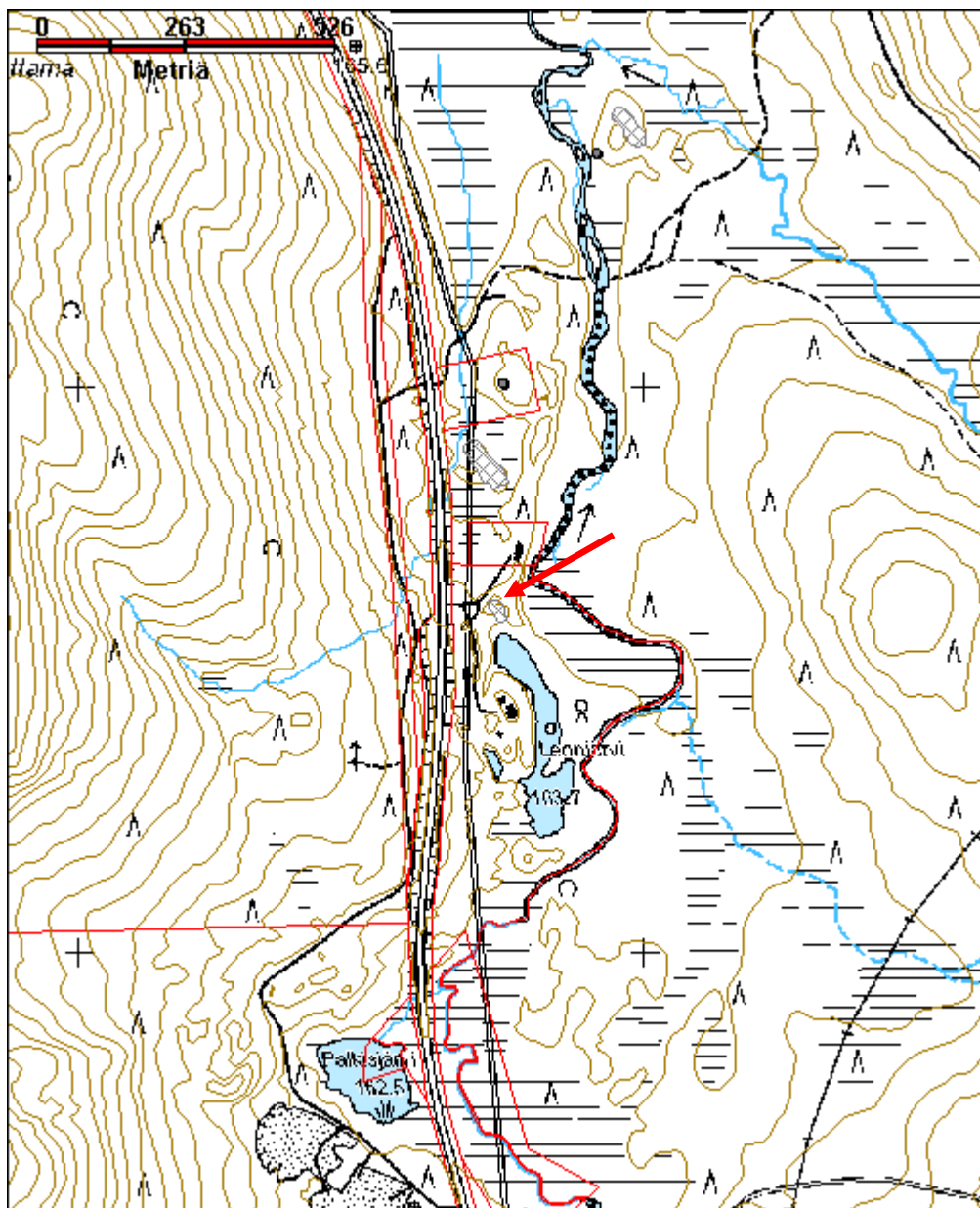
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 28.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Pyyntikuoppa 1 sähkölinjan itäpuolella kuvattuna luoteeseen.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7606601, Y 3521740, Z 164	Mittakaava:	1:10000

Leonjärvi 2 pyyntikuoppia

MH-tunnus: 106767

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7606861, Y 3521718, Z 165	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 1.6.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Lompolovaarasta laskevan puron itäpuolella, E4-tien ja Alajoen välisen hiekkaharjun länsipuolella. Kuivalla hiekkatörmällä kasvaa pääasiassa mäntyä ja aluskasvillisuutena on variksenmarjaa, puolukkaa ja jäkälää. Törmää ympäröi joka puolelta alava jänkä.

Kohteen kuvaus

Pohjoisempi pyyntikuoppa 1 sijaitsee noin 2 m sähkölinjan itäpuolella, hiekkatörmän luoteisosassa. Kuopan halkaisija on 3,5 m ja sen syvyys on noin 0,9 m. Maakairanäytteessä oli turpeen alla noin 5 cm huuhtoutunutta hiekkaa. (x=3521 702, y=7606 893, z=168)

Eteläisempi pyyntikuoppa 2 sijaitsee pyyntikuopasta 1 noin 50 m eteläkaakkoon, törmän keskellä. Kuopan pituus on koillis-lounaissuunnassa 3,8 m ja leveys kaakko-luodesuunnassa 3,2 m ja syvyys 0,8 m. Maakairanäytteessä oli turpeen alla noin 6 cm huuhtoutunutta hiekkaa ja paikoitellen myös tuplamaannos. (x=3521 721, y=7606 848, z=164)

Kohteen rajaus

Alue rajautuu maastossa näkyvien kuopanteiden perusteella.

Tulkinta

Kaksi pyyntikuoppaa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

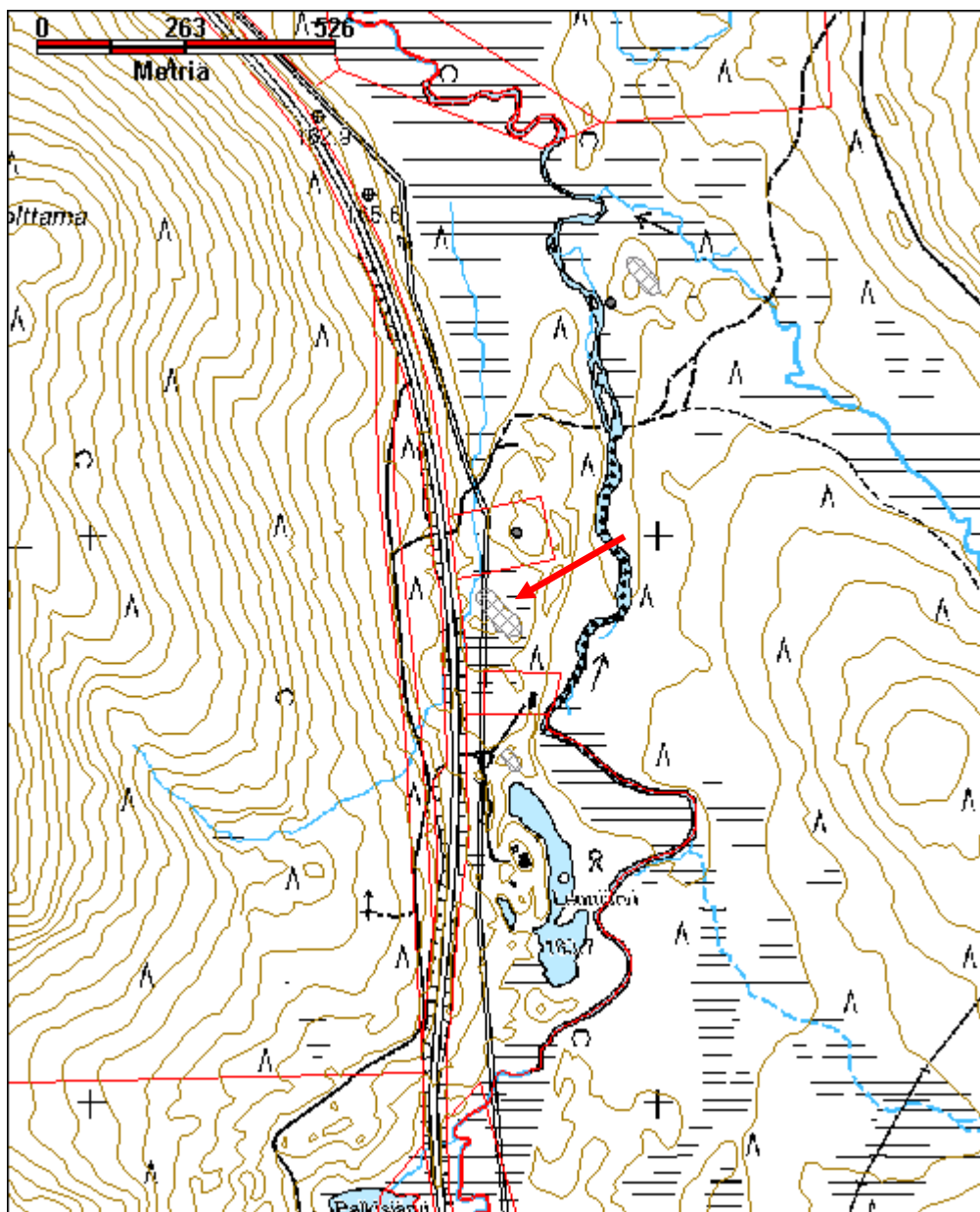
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 1.6.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Pyyntikuoppa 1 suolampareen ja lammen välissä kuvattuna länteen.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7606861, Y 3521718, Z 165	Mittakaava:	1:10000

Luttojoki/Hirvasvuopaja 1 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 130661

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7604697, Y 3540246, Z 149	Löydöt:	KM 38559 pii-iskos

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee noin 24 km Ivalon kirkosta kaakkoon, Hirvasvaaran itälaen eteläpuolella, Kattajärven ja Hirvaslompolon välissä, Hirvaslompoloon kulkevalla metsäautotiellä, Hirvasvuopajan pohjoisosassa. Noin 2,3 km Kattajärven eteläpäästä suoraan länsilounaaseen sijaitseva hevosenkengänmuotoinen Hirvasvuopaja on meandroivan Luttojoen umpeutunut uomanpätkä, ja metsäautotie sivuaa vuopajan pohjoisrantaa. Kohteesta noin 200 m etelälounaaseen sijaitsee kivikautinen asuinpaikka Luttojoki/Hirvasvuopaja 2. Alueen maaperä on hienoa hiekkaa. Rannassa kasvaa harvakseltaan varttuneita mäntyjä, ja tien pohjoispuolella on nuorta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta, variksenmarjaa, puolukkaa ja mustikkaa.

Kohteen kuvaus

Vuoden 2010 inventoinnissa Hirvasvuopajan kuluneelta hiekkatörmältä, noin 2 m etäisyydeltä vesirajasta, missä metsäautotie sivuaa vuopajan pohjoisrantaa, löytyi pii-iskos (X=3540296, Y=7604720, Z=149). Palanutta luusilppua, palaneita kiviä ja palanutta hiekkaa löytyi monin paikoin eroosion kuluttamalta rannalta ja tieuralta. Kaksi hiekan peittämää tulisijaa havaittiin vuopajan länsiosan rantaa pitkin kulkevalla polulla, noin 2 m etäisyydellä rannasta (X=3540228, Y=7604664, Z=149). Tulisijojen ympärillä oli havaittavissa tummanpunaruskeaa likamaata ja huonolaatuisia kvartsi-iskoksia. Tulisijoihin ei inventoinnissa kajottu. Lisäksi vuopajan matalassa rantavedessä oli rikkipalaneita kiviä eli osa asuinpaikasta on huuhtoutunut entiseen Luttojoen uomaan. Asuinpaikka rajautuu pohjoisessa tieuran pohjoispuolelle, ja idässä ja lännessä se on rajattu löytöjen perusteella vuopajan pohjois- ja länsiosaan.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu topografian ja löytöjen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 25.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojaus: 0 Ei määritelty

Selitys: **Selitys:**

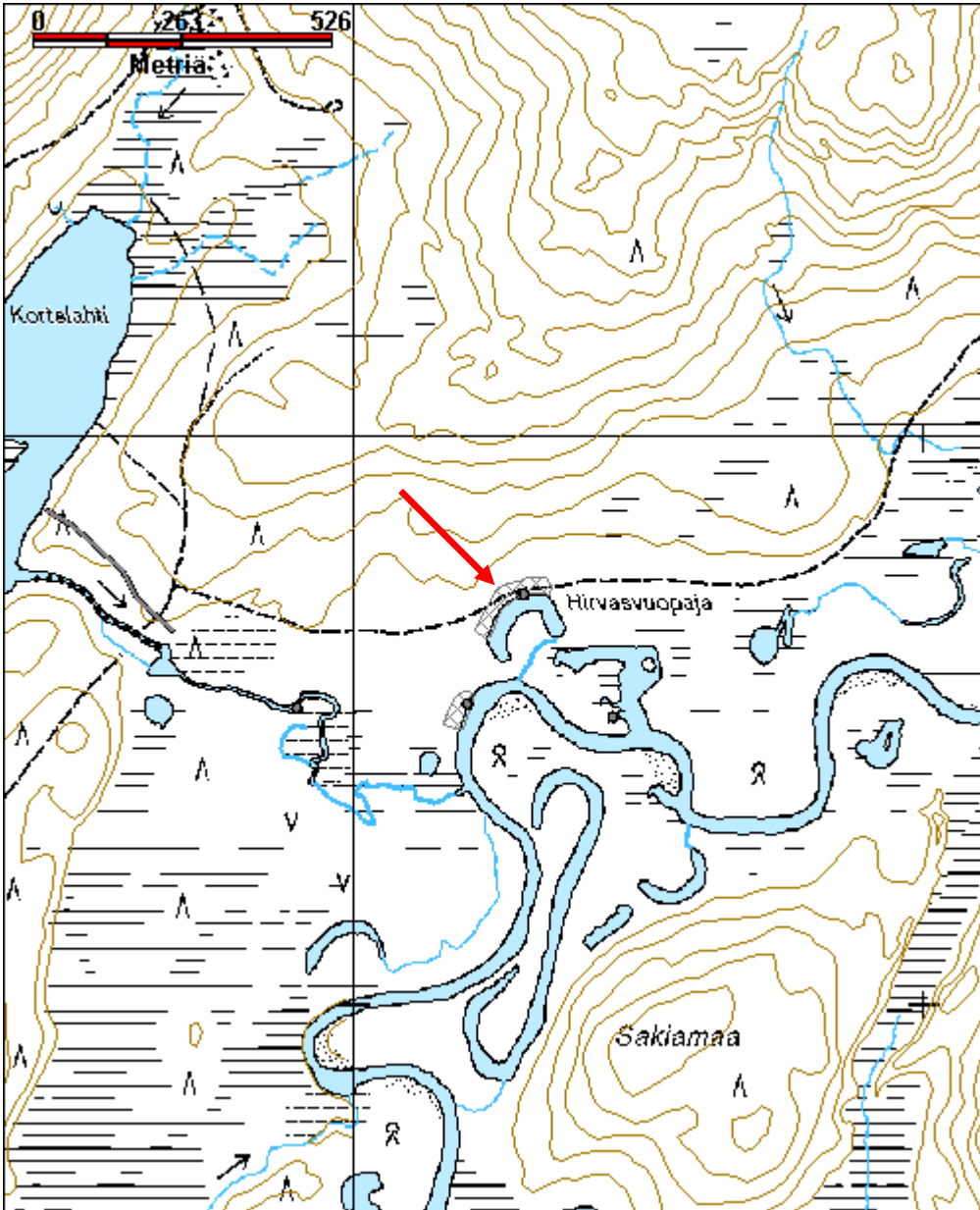
Ympäristön suo-
jelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Kaira piin löytöpaikalla. Asuinpaikkapintaa jatkuu vuopajan pohjukassa kohti lounasta.
Kuva otettu lounaaseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7604697, Y 3540246, Z 149	Mittakaava:	1:10000

Luttojoki/Hirvasvuopaja 2 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 130681

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7604517, Y 3540182, Z 149	Löydöt:	KM 38560 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee noin 24,1 km Ivalon kirkosta kaakkoon, Hirvasvaaran itälaen eteläpuolella, Kattajärven ja Hirvaslompolon välissä, noin 100 m Hirvaslompolosta Luttoon laskevan ojan suun pohjoispuolella Luttojoen länsirannalla. Kohteesta noin 200 m pohjoiskoilliseen sijaitsee kivikautinen asuinpaikka Luttojoki/Hirvasvuopaja 1. Noin 150 m kohteen pohjoispuolella on Kattajärveltä Hirvasjärvelle kulkeva metsäautotieura. Alueen maaperä on hienoa hiekkaa, ja tasainen kangas viettää paikalla loivasti pohjoiseen. Rantatörmän korkeimmalla kohdalla on uusi puun rungoilla rajattu tulipaikka. Alueella kasvaa pääasiassa varttunutta mäntymetsää, ja aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta ja puolukkaa. Maanpinta on monin paikoin rikkoontunut ja sen turvekerros on kulunut pois.

Kohteen kuvaus

Vuoden 2010 inventoinnissa kuluneelta, noin 2,5 m korkealta hiekkatörmältä, noin 2 m etäisyydeltä vesirajasta löytyi kvartsi-iskoksia noin 10 m x 10 m kokoisella alueella (X=3540196, Y=7604527, Z=149). Noin 20 m löytöpaikasta etelään (X=3540193, Y=7604505, Z=149) havaittiin rikkoontuneella maanpinnalla kirkkaan punaista, tahmaista hiekkaa. Maakairausten avulla voitiin todeta, että värjäytyneen hiekan alue jatkui pisteestä noin 30 m etelään ja vastaavasti rannasta noin 30 m länteen. Koepiston perustella 4-5 cm paksun turvekerroksen alla havaittiin noin 2-3 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros, minkä alla oli noin 3-5 cm paksuudelta punaista, tahmeaa ja tiivistä likamaata. Likamaan alla rikastuneen hiekan kerros vaihtui noin 5 cm matkalla puhtaaksi karkeaksi hiekaksi.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja koepistojen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 25.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus:
KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

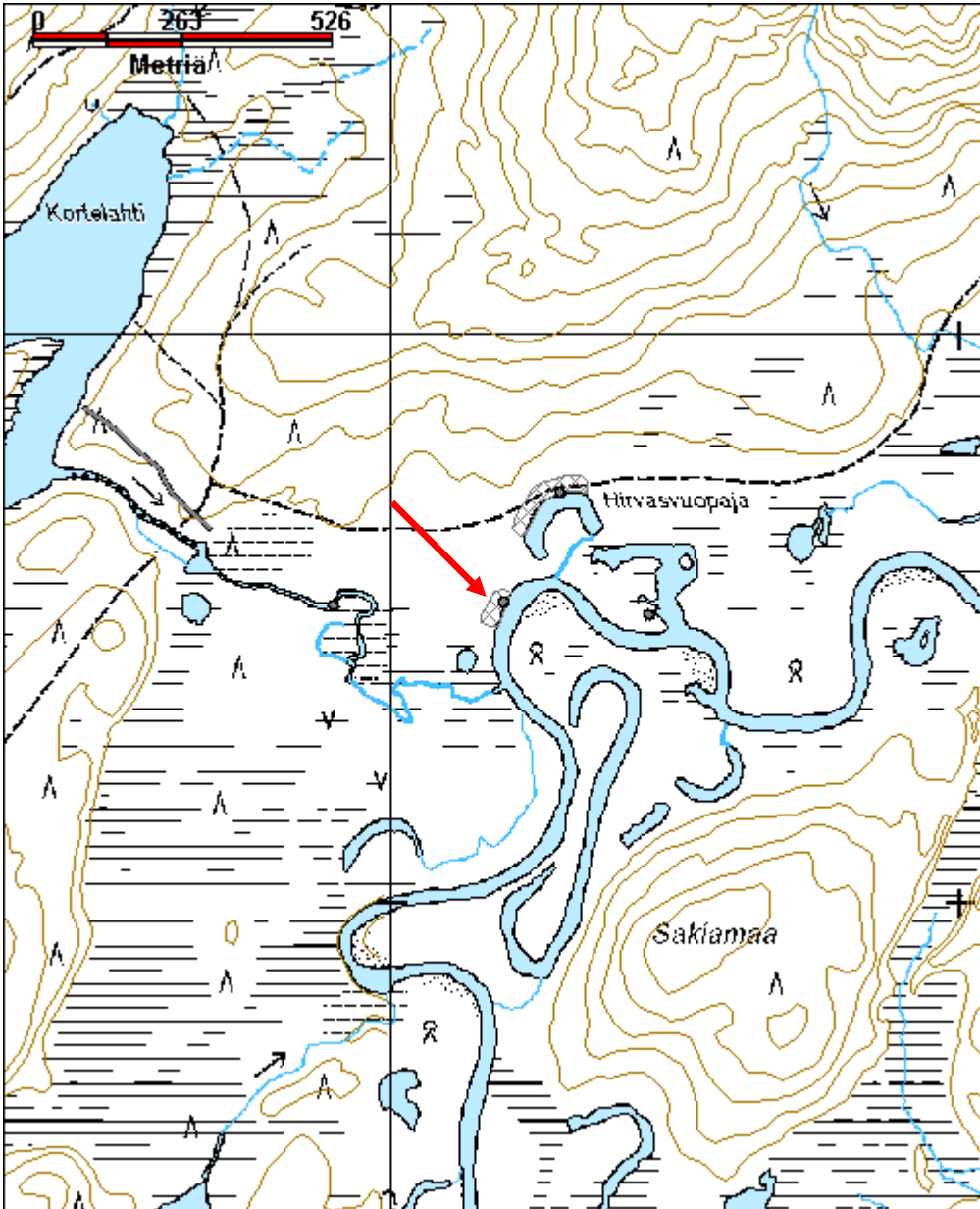
**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kvartsi-iskoksia löytyi törmän päältä, läheltä kuvan keskellä näkyvää tulipaikkaa.
Kuva otettu lounaaseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7604517, Y 3540182, Z 149	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7603850, Y 3543470, Z 145	Löydöt:	KM 22846 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kivikautisen asuinpaikan on havainnut tarkastusmatkallaan Markku Torvinen vuonna 1985.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 27,1 km Ivalon kirkosta kaakkoon, Luttojoen koillisrannalla, joen ja Rajajoosepintien tien välissä, Kolmosjoen ja Luttojoen yhtymäkohdasta noin 280 m länsiluoteeseen. Alue on harvaa männikkökangasta ja maaperä karkeahkoa hiekkaa. Aluskasvillisuutena on jäkälää ja puolukkaa, ja pintakasvillisuus on paikalla leiriytymisestä johtuen monin paikoin kulunut.

Kohteen kuvaus

Kivikautisen asuinpaikan on havainnut Markku Torvinen vuonna 1985 tarkastusmatkallaan. Kohde oli jo tuolloin hyvin kulunut leiriytymisen vuoksi, mutta paikalta löytyi kvartsi-iskoksia. Vuonna 2010 paikalle havaittiin rakennetun uuden, korkean ja pyöreän nuotiokiveyksen ja maaperän olevan hyvin alttiina eroosiolle, sillä pintakasvillisuutta rajatulla alueella oli hyvin vähän jäljellä. Paikalta löytyi vain pari palaneen luun sirua, joita ei otettu talteen.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu vuonna 1985 tehdyn aluerajauksen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Markku Torvinen 1985, Inari 367 Luttojoki/Kolmosjoki, tarkastus.

Toimenpiteet

Tarkastukset

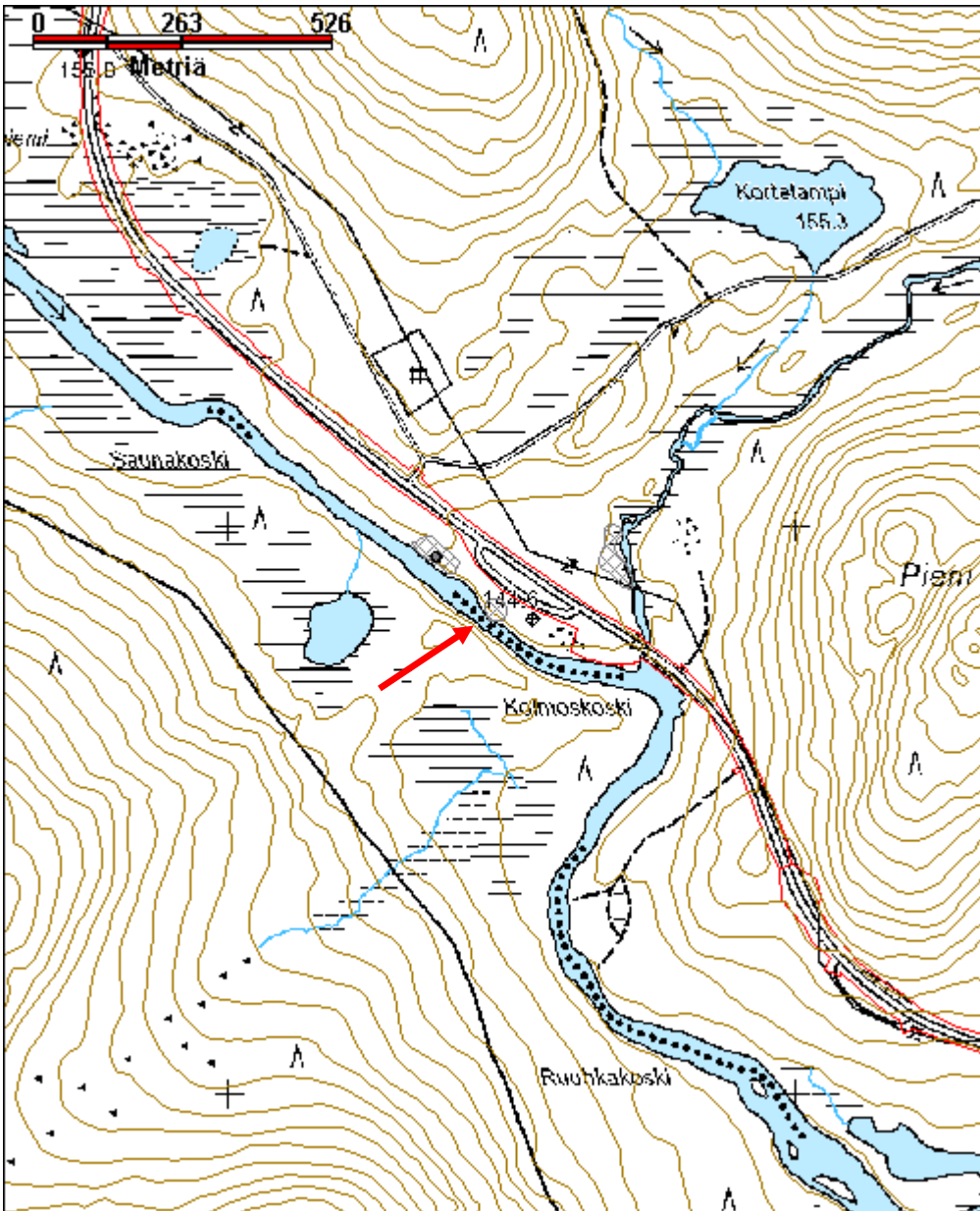
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 23.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	148010367	Kunto:	3 Huono
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kivikautinen asuinpaikka on jatkuvan kulutuksen vuoksi hyvin kulunut. Kuva otettu eteläkaakkoon.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7603850, Y 3543470, Z 145	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7114 Varhaismetallikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7603947, Y 3543364, Z 148	Löydöt:	KM 38557:1-3 saviastian paloja, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Varhaismetallikautinen asuinpaikka sijaitsee noin 27,2 km Ivalon kirkosta kaakkoon, noin 400 Luttojoen ja Kolmosjoen yhtymäkohdasta luoteeseen, 60 m Rajajoosepintien eteläpuolella, aivan Luttojoen pohjoisrannalla. Kohteesta noin 150 m kaakkoon sijaitsee pienialainen kivikautinen(?) asuinpaikka Luttojoki/Kolmosjoki.

Asuinpaikan maaperä on hienoa hiekkaa, mutta sen pohjois- ja luoteispuolella kohde rajautuu kiviseen moreeniin. Kohteelle kulkee metsäautotie kohteen itäpuoliselta parkkipaikalta, minkä vuoksi maaperä on hyvin kulunut. Paikalla kasvaa harvahkoa, varttunutta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on jäkälää, mustikkaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee aivan Luttojoen pohjoisrannalla, hyvin kuluneella joenrantaterassilla. Asuinpaikka rajautuu lännessä ja pohjoisessa, noin 25 m rannasta, kivikkoon. Osa asuinpaikasta on jo huuhtoutunut Luttojokiuomaan. Rannalla on kaksi uutta ja korkeaa nuotiokiveystä.

Kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta löytyi kaikkiaan noin 20 m x 20 m laajalta alueelta. Eniten löytöjä havaittiin noin 2 m itäisemmästä ja matalammasta nuotiokiveyksestä itään (GPS-piste x=3543365, y=7603943, z=148). Alueen turvekerros on monin paikoin kulunut pois, joten löydöt sijaitsivat aivan maan pinnalla, ohuen kariekerroksen seassa. Kariekerrosta puhdistettaessa tummanruskean likamaan ja rikkipalaneiden kivien seasta poimittiin talteen kaksi asbestisekoitteista saviastian palaa, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Kohde on jo osin tuhoutunut, ja jäljet esihistoriallisesta asutuksesta katoavat tulevana vuosina hyvin nopeasti paikan kovan kulutuksen vuoksi.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Varhaismetallinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 23.8.2010   Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	

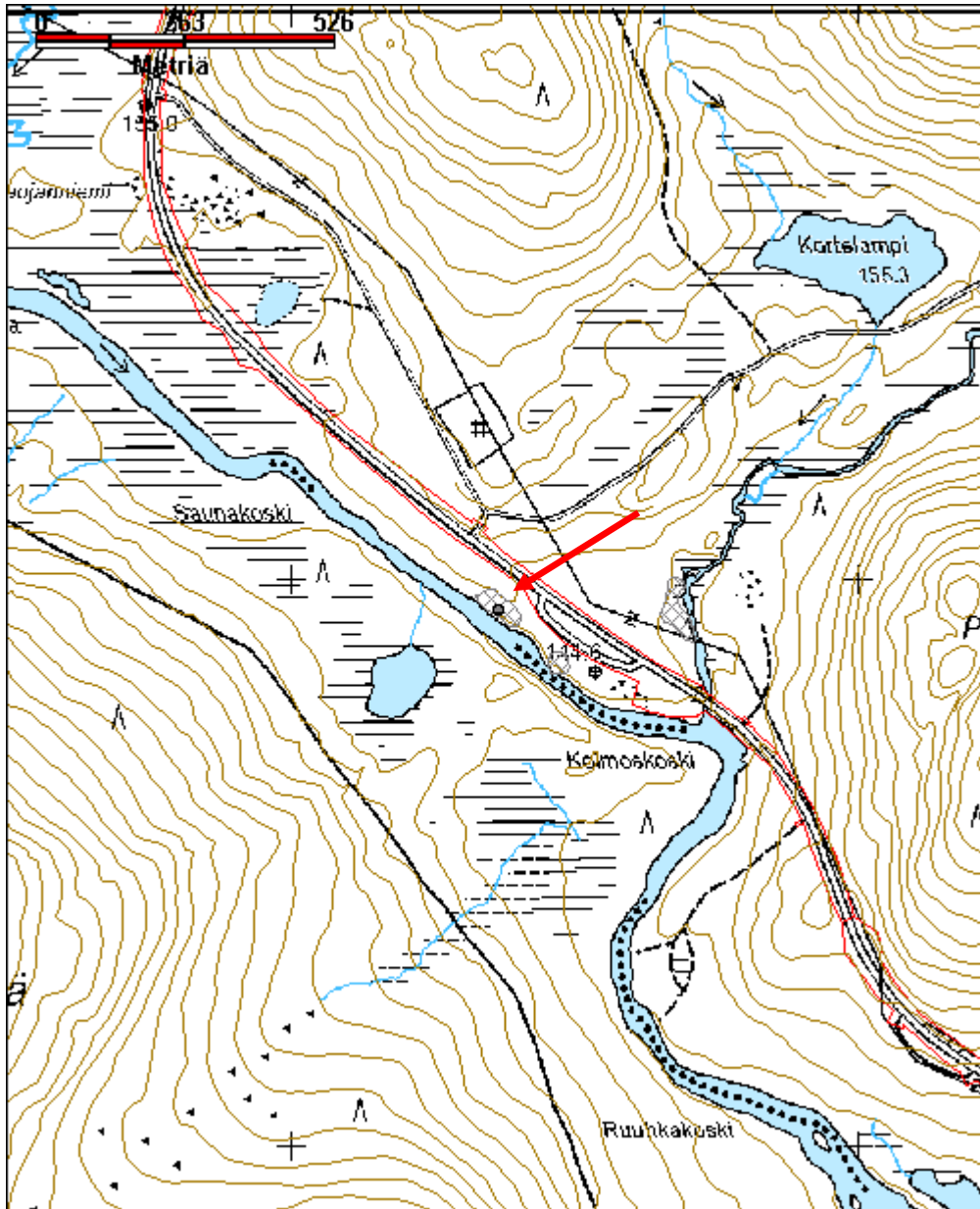
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
--	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Kaira on saviastianpalojen löytöpaikalla. Kuva otettu eteläkaakkoon.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7603947, Y 3543364, Z 148	Mittakaava:	1:10000

Luttojoki/Littoskoski kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131003

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7599249, Y 3551140, Z 130	Löydöt:	KM 38560 kvartsi-iskos

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee noin 35,9 km Ivalon kirkosta kaakkoon, 690 m Rajajoosepintien eteläpuolella, 460 m Luttojoen ja Torkojoen yhtymäkohdasta länteen, Luttojoen Littoskosken pohjoispuolisella rantatörmällä. Kohteelle kääntyy Torkojoen länsipuolelta metsäautotie, jonka eteläpäästä asuinpaikka sijaitsee noin 195 m lounaaseen. Törmän maaperä on hienoa hiekkaa, ja paikoitellen sieltä puuttuu täysin turve- ja huuhtoutuneen hiekan kerros. Alueella kasvaa varttunutta mäntymetsää, ja aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta, katajaa, puolukkaa ja mustikkaa.

Kohteen kuvaus

Merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta havaittiin noin 1,5 m korkeaa, veden syömyä Luttojoen pohjoistörmää pitkin kulkevalla polulla. Polun pinnalta turve- ja huuhtoutuneen hiekan kerros oli kulunut kokonaan pois. Polulta poimittiin talteen vain yksi kvartsi-iskos, mutta iskoksen löytöpaikasta noin 1,5 m pohjoiseen havaittiin törmässä jo osittain tuhoutunut, tulvahiekan peittämä tulisija (X=3551132, Y=7599252, Z=130). Pienialaisen asuinpaikan koillispuolella on suoalue, josta Luttojokeen on laskenut pieni oja. Oja on kuitenkin jo umpeutunut. Tulisija sijaitsee aivan tämän ojan sortuneella etelätörmällä, Luttojoen ja ojan yhtymäkohdassa. Ojan uomaan on tehty uusi nuotiokiveys.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja tulisijan jäännöksen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

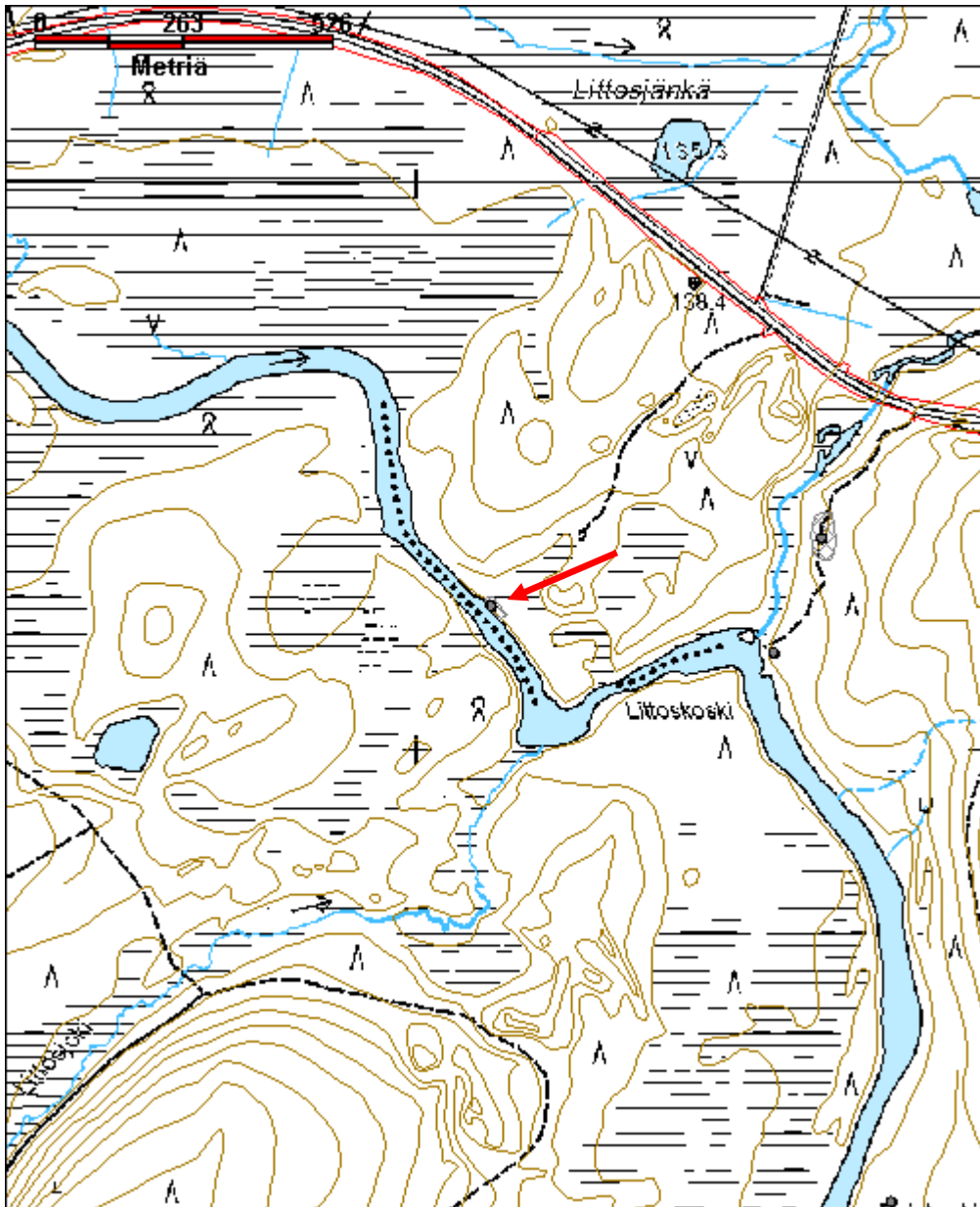
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 26.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Kairan etupuolelta löytyi osin jo ojauomaan sortunut tulisija. Kuva otettu pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7599249, Y 3551140, Z 130	Mittakaava:	1:10000

Luttojärvi 1 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131011

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7596342, Y 3533401, Z 163	Löydöt:	KM 38567 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee noin 26,3 km Ivalon kirkosta eteläkaakkoon, noin 4,5 km Luttojoen ja Kulasjoen risteyskohdasta lounaaseen, 240 m Kulasniemen- ja Kuutuantien ristiksestä koilliseen, Luttojärven lounaisosan etelärannalla. Luttojärven lounais- ja etelärannalla sijaitsee kaksi vuonna 1989 inventoitua kivikautista asuinpaikkaa, Lähdelahdi 148010461 ja Hiekkalahdi 148010462, joiden väliselle, pohjoiseen pistävälle niemelle Luttojärvi 1 asuinpaikka sijoittuu. Edellä mainittu sijaitsee kohteesta Luttojärvi 1 160 m luoteeseen ja jälkimmäinen 140 m kaakkoon. Vuoden 2010 inventoinnissa Luttojärven pohjoisrannalta havaittiin kolmas kivikautinen asuinpaikka, Luttojärvi 2. Luttojärvi 1 asuinpaikan maaperä on hienoa sora-moreenia. Niemen törmät ovat jyrkät, ja osa asuinpaikasta lienee huuhtoutunut järveen. Loivasti pohjoiseen viettävällä kankaalla kasvaa harvahkoa, varttunutta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on kanervaa, jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa pohjoiseen pistävältä niemeltä aivan sen pohjoiskärjestä. Kvartsi-iskokset, palaneen hiekan alue ja likamaata havaittiin noin 3 m etäisyydellä rantaviivasta ja noin 3 m niemellä sijaitsevasta uudesta nuotiokiveyksestä koilliseen. Löytöalueen koko oli noin 3 m x 3 m. Paikoin aluskasvillisuus oli kulunut niemeltä pois, joten maan pinnan havainnointi oli helppoa. Niemelle tehtiin koepistoja, mutta ne olivat löydöttömiä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 14.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Kesinkertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys: **Selitys:**

Ympäristön suo-
jelu: 0 Ei määritelty

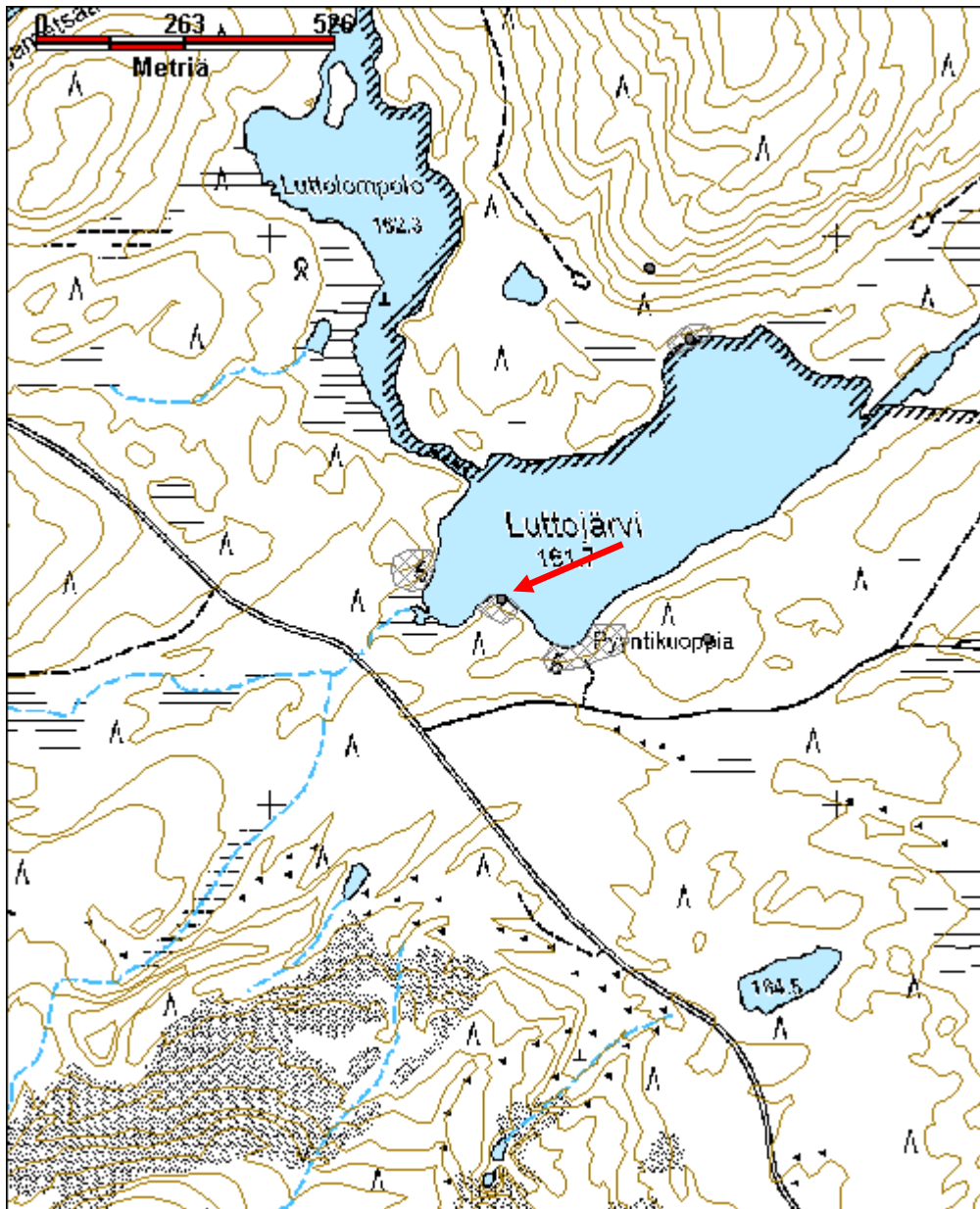
Selitys:

Kairan kohdalta löytyi iskoksia. Kuva otettu itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7596342, Y 3533401, Z 163	Mittakaava:	1:10000

Luttojärvi 2 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131014

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7596820, Y 3533738, Z 163	Löydöt:	KM 38569 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee noin 26,1 km Ivalon kirkosta eteläkaakkoon, noin 4 km Luttojoen ja Kulasjoen risteyskohdasta lounaaseen, Luttojärvenpalon eteläpuolella, Luttojärven koillisosan pohjoisrannalla. Järvelle lähtee metsäautotie Aittajärven ja Luttojoen yhtymäkohdan koillispuolelta. Luttojärven lounais- ja etelärannalla sijaitsee kaksi kivikautista asuinpaikkaa, Lähdelahdi 148010461 ja Hiekkalahti 148010462. Edellä mainittu sijaitsee kohteesta Luttojärvi 2 640 m ja jälkimmäinen 600 m lounaaseen. Vuoden 2010 inventoinnissa näiden kohteiden välistä havaittiin myös kolmas kivikautinen asuinpaikka, Luttojärvi 1. Luttojärvi 2 asuinpaikan maaperä on hienoa hiekkaa, ja suurin osa asuinpaikasta lieneekin huuhtoutunut järveen. Etelään viettävällä kankaalla kasvaa harvahkoa, varttunutta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on kanervaa, jäkälää, puolukkaa, juolukkaa ja mustikkaa.

Kohteen kuvaus

Merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa Luttojärven koillispuolella pohjoisrannalla. Löytöjä havaittiin noin 5 m etäisyydellä rantaviivasta, etelään viettävän mäntykankaan hiekkaterassilla, josta turvekerros oli paikoin kulunut pois. Kaikkiaan löytöalueen pituus itä-länsisuunnassa oli noin 30 m. Lisäksi kvartsi-iskoksia löytyi runsaasti vedestä ja eroosion kuluttamalta, noin 1 m korkealta rantatörmältä. Suurin osa iskoksista oli sinikvartsi- ja vain pieni osa maitokvartsi-iskoksia. Rantaterassilla oli useampia tulisijojen jäännöksiä, joista suurin osa oli ilmeisesti suhteellisen tuoreita.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 15.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys: **Selitys:**

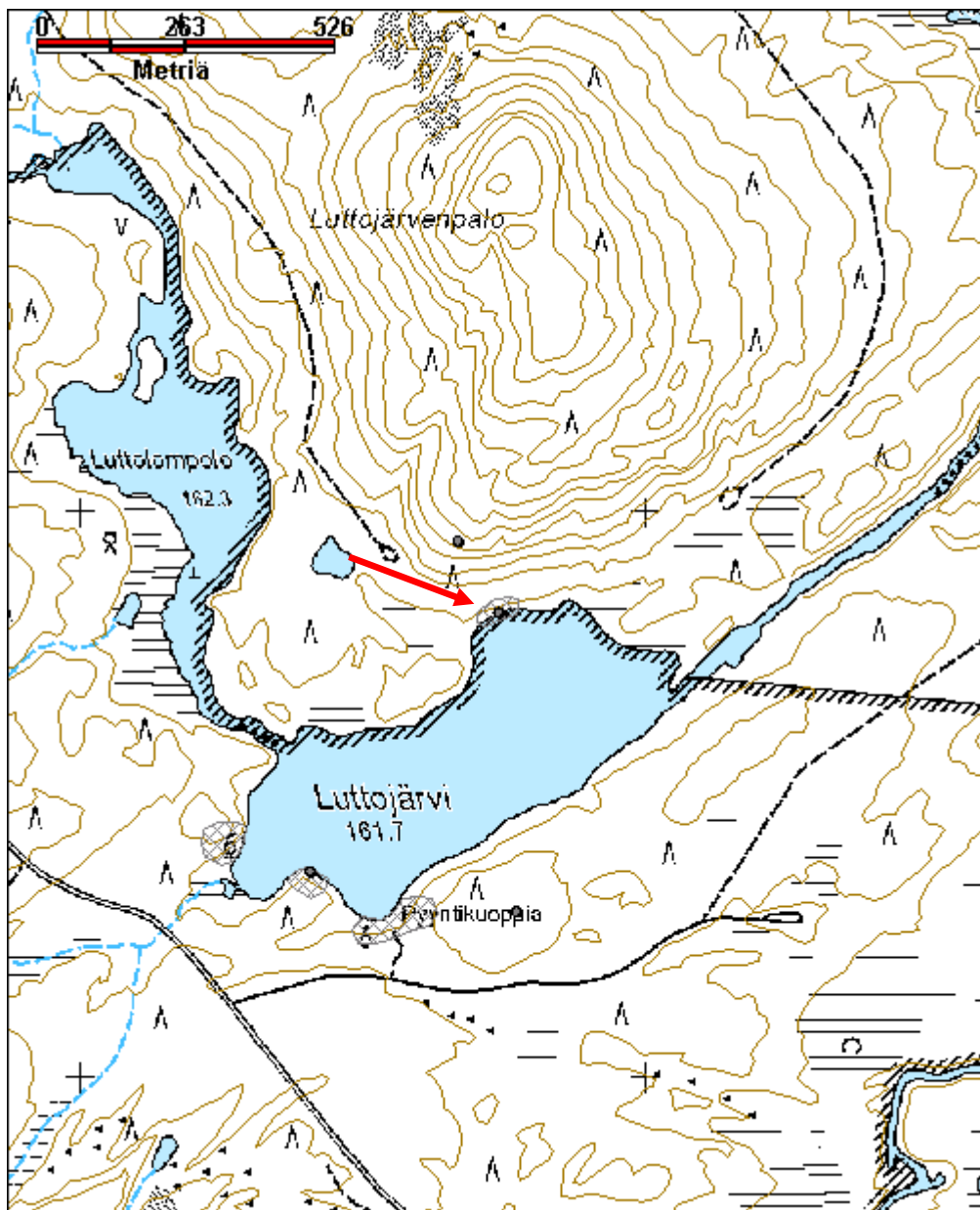
Ympäristön suo-
jelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Asuinpaikkaa rantaterassilla ja vedessä. Kuva otettu länsilounaaseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7596820, Y 3533738, Z 163	Mittakaava:	1:10000

Lähdelahdi kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131921

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7596411, Y 3533253, Z 165	Löydöt:	KM 24522:1-2 kvartsia

Taustatiedot

Aki Arposen vuoden 1988 tarkastusraportti.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee noin 26,2 km Ivalon kirkosta eteläkaakkoon, noin 4,5 km Luttojoen ja Kulasjoen risteyskohdasta lounaaseen, 275 m Kulasniemen- ja Kuutuantien ristyksestä pohjoiseen, Luttojärven lounaisosan länsirannalla, lahteen lännestä laskevan puron pohjoispuolella. Luttojärven lounais- ja etelärannalla sijaitsee kolme kivikautista asuinpaikkaa, Lähdelahdi, Luttojärvi 1 ja Hiekkalahti. Lähdelahdi sijaitsee näistä asuinpaikoista läntisimpänä, ja se sijaitsee noin 175 m länsilounaaseen kohteesta Luttojärvi 1. Lähdelahden asuinpaikan maaperä on soramoreenia, ja osa asuinpaikasta lienee huuhtoutunut järveen. Paikalla kasvaa harvahkoa, varttunutta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on kanervaa, jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Arponen löysi vuoden 1988 tarkastuksessa paikalta kvartsi-iskoksia. Vuonna 2010 kohde inventoitiin, ja Luttojärven sortuneelta ja paikoin käännettyltä soratormältä havaittiin muutamia kvartsi-iskoksia, joita ei otettu talteen. Ilmeisesti iskokset olivat valuneet eroosion vaikutuksesta rantaan hieman ylempänä sijaitsevalta hiekkaterassilta. Löytöpaikka sijaitsee noin 2,5 m itään järven rannasta (x=3533280, y=7596405).

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu vuoden 1988 aluerajauksen ja vuoden 2010 löytöjen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Aki Arponen 1988, Inari 461 Lähdelahdi, tarkastusraportti.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

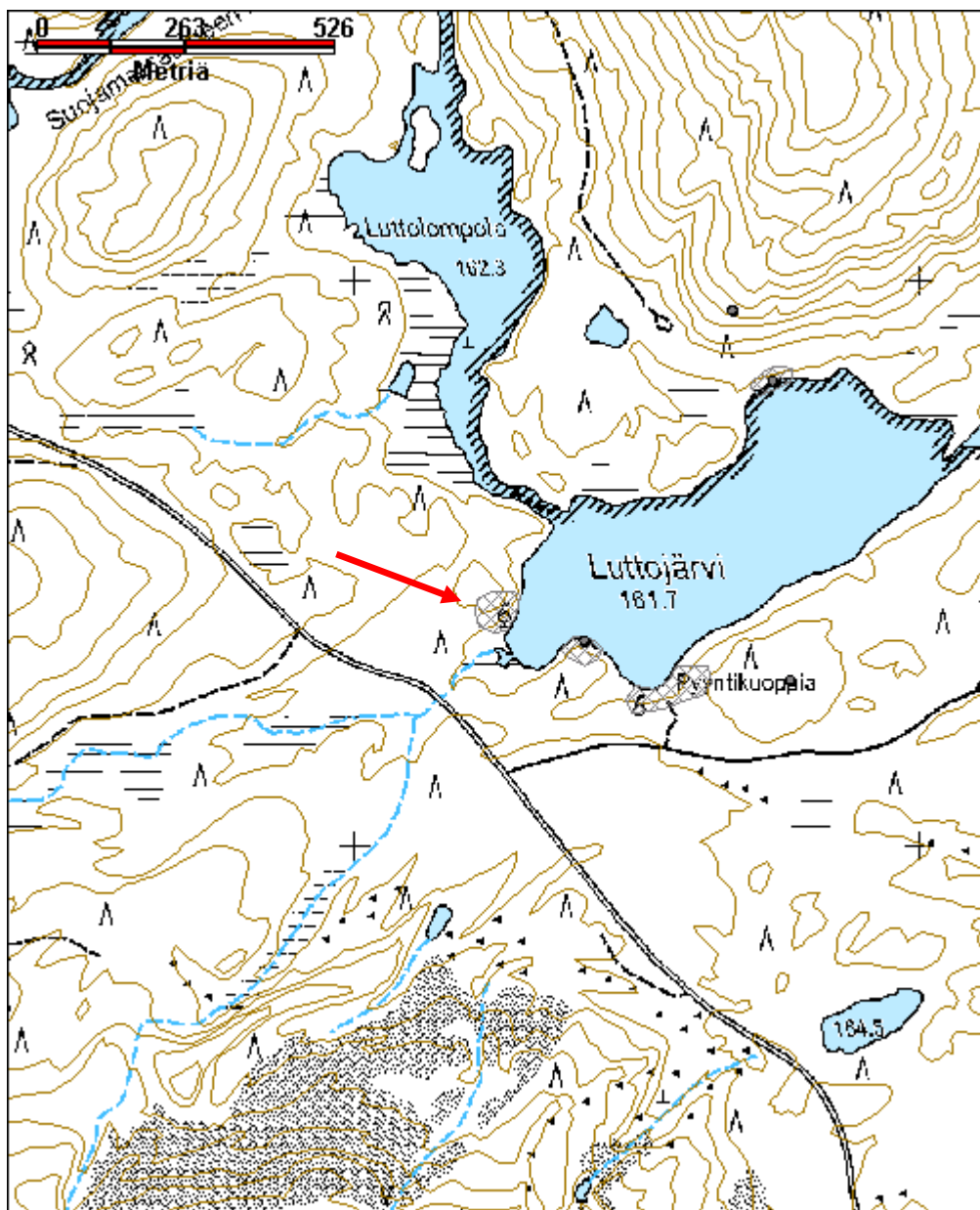
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 14.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	148010461	Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:			

Rannassa kulkevalta polulta löytyi kvartsi-iskoksia. Taustalla Luttojärvi 1 asuinpaikka. Kuva otettu itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7596411, Y 3533253, Z 165	Mittakaava:	1:10000

Mattojärvi 1 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 117109

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7619209, Y 3534500, Z 140	Löydöt:	KM 25456 pii-iskos, KM 38546 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Vuonna 1989 Aki Arponen on löytänyt Mattojärven rannasta irtolöydön, pii-iskoksen (KM 25456). Kohde on luetteloitu inventointijärjestysnumerolla Inari 612. Vuonna 2010 kohde tarkastettiin ja paikalla todettiin olevan laajan kivikautisen asuinpaikan, josta suuri osa lienee jo huuhtoutunut Mattojärveen. Kohde sijaitsee osin valtion ja osin yksityismailla.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta 12,8 km itään, Mattojärven metsäautotien ja E4-tien risteyksestä 1,9 km koilliseen, mattojärven pohjoisrannalla. Kohteen maaperä on hienoa hiekkaa, ja eroosio onkin kuluttanut rantatörmää pahoin. Rannalla on 10-30 m kaistale kuivaa mäntykangasta, mutta sen pohjoispuoli Mattojärvensuvannon ja luoteen suunnalla on mättäistä ja soistunutta. Aluskasvillisuus on monin paikoin kulu- nut rannalta pois, mutta kauempana rannasta kasvaa puolukkaa, jäkälää ja sammalta ja mäntykangaskaista- leen pohjoispuolella myös hillaa.

Kohteen kuvaus

Mattojärveltä on löytynyt vuonna 1989 pii-iskos pohjoisrannalla kulkevalta polulta, Mattojärveen luotees- ta laskevan puron suusta noin 20 m itäkoilliseen ja rannasta 5 m pohjoiseen. Vuoden 2010 inventoinnissa Mattojärven veden ja jään kuluttamalta pohjoisrannalta sekä rantavedestä löytyi palanutta luuta, rikkipala- neita kiviä ja kvartsi-iskoksia noin 260 m matkalta. Hiekkarannalta löytöjä havaittiin parhaimmillaan noin 15 m etäisyydellä rantaviivasta.

Pii-iskoksen löytöpaikka sijoittuu vuoden 2010 asuinpaikka-alueen sisäpuolelle. Pii-iskoksen löytöpaikalta ei havaittu mitään, mutta noin 80 m sen lounaispuolelta rannalla kulkevalta polulta löytyi kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Tämän löytöpaikka sijaitsee noin 15 m soistuneesta, kaislaa kasvavasta ja kivikkoisesta rannasta länteen. Polun itäpuolelle kiviseen maahan tehtiin 0,5 m x 0,5 m kokoinen koepisto, josta myös löytyi kvartsi-iskoksia. (Alueen lounaisina löytöpaikka: x=3534 458, y=7619 137, z=141)

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöalueen ja koekuopituksen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Aki Arponen 1989, Inari 612 Mattojärvi, tarkastusraportti.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 28.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- 1000002827 **Kunto:** 2 Keskinertainen
rekisterinro:

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä

Selitys: **Kohteen** 0 Ei määritelty
suojelu:

Selitys: **Selitys:**

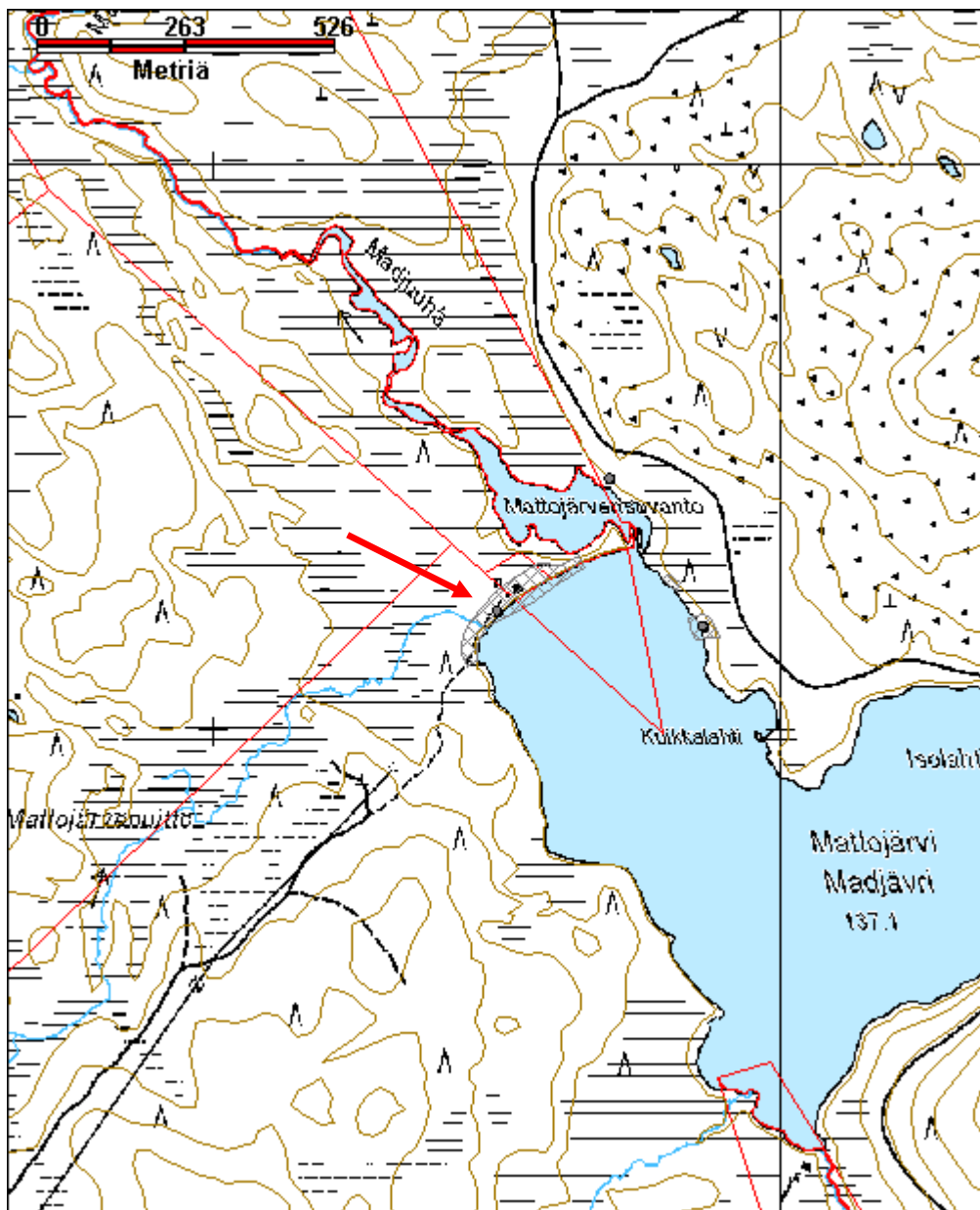
Ympäristön suo- 0 Ei määritelty
jelu:

Selitys:

Asuinpaikan rajaukseen sisältyvä vanha irtolöytöpaikka. Kuva otettu lounaaseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7619209, Y 3534500, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Mattojärvi 2 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 117148

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	2		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7619182, Y 3534864, Z 140	Löydöt:	KM 38547 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta 12,8 km itään, Mattojärven metsäautotien ja E4-tien risteyksestä 2,1 km koilliseen, Mattojärven koillisrannalla. Kohteen maaperä on hiekkaa ja hienoa soraa, ja eroosion kuluttama rantatörmä kivinen. Rannalla on molempien löytöalueiden kohdalla noin 15 m kaistale kuivaa mäntykangasta, mutta niiden itäpuoli on mättäistä ja soistunutta. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, jäkälää ja samalta ja mäntykangaskaistaleiden itäpuolella myös hillaa ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Pohjoisemmalla löytöalueelta havaittiin rannassa kulkevalla polulla, noin 6 m rantaviivasta kvartsi-iskoksia ja kaksi mahdollista tulisijaa. Palaneet kivet oli hyvin syvällä hiekka-/hienossa soramaassa. Eroosion paljastamat rannan suuret kivet ovat sitoneet maa-ainesta ja turvetta siten, että osa asuinpaikasta on säilynyt. Suurin osa on varmasti huuhtoutunut järveen.

Eteläisemmän löytöalueen rantavedessä havaittiin kvartsi-iskoksia noin 30 m matkalla. Kvantseja näkyi järvessä ainakin noin 10 m etäisyydellä rantaviivasta. Muutama kvartsi-iskos löytyi rannassa kulkevalta polulta, mutta rannalle tehdyt koepistot olivat löydöttömiä. Ilmeisesti suurin osa asuinpaikasta on huuhtoutunut järveen.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu löytöalueiden ja koepistojen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 28.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintoinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty
		Selitys:	

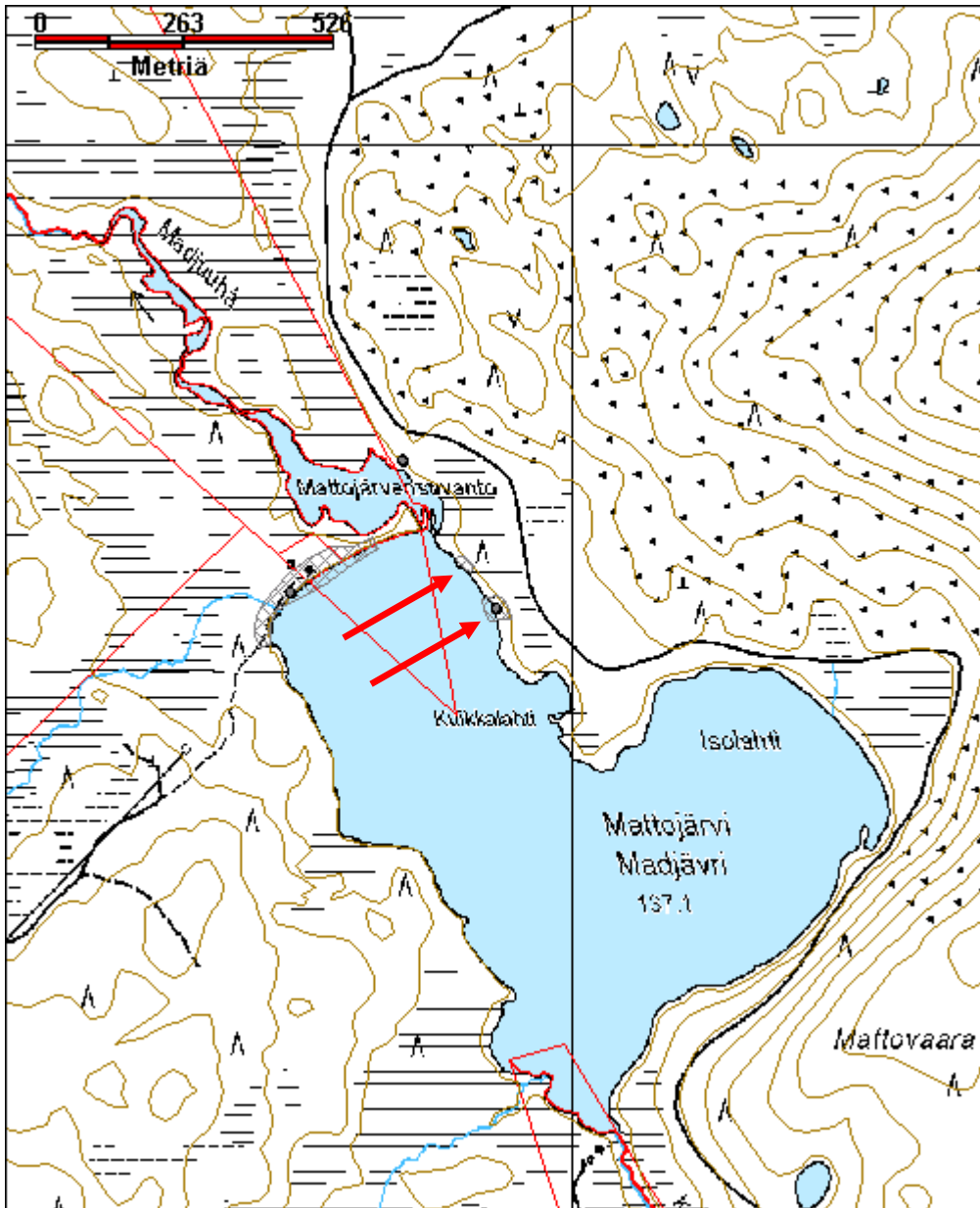
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Asuinpaikan pohjoisempi löytöpaikka Mattojärven rannalla. Kuva otettu itäkaakkoon.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7619182, Y 3534864, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Miellijävi pyyntikuoppia

MH-tunnus: 113518

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	11		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7624396, Y 3540657, Z 178	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Miellijävi (Mellajärvi) sijaitsee Ivalon kirkosta 19,2 km itäkoilliseen, Ahvenkutujärven ja Kuohanan vaaran välissä. Järven pohjoisranta on hyvin louhikkoinen, mutta etelärannan maaperä on hienoa hiekkaa. Yksitoista pyyntikuoppaa sijaitsee lähes itä-länsisuuntaisesti etelärannan harjulla, hakatulla metsäaukealla tai sen reunamailla.

Kohteen kuvaus

Yksitoista pyyntikuoppaa sijaitsee Mellajärven eteläpuolisella hiekkaharjulla lähes itä-länsisuuntaisesti noin 730 metrin matkalla. Kuoppaketjun molemmissa päissä on kaksi vierekkäin olevaa pyyntikuoppaa (1 ja 2 sekä 10 ja 11).

- Pyyntikuopan 1 halkaisija on 3,5 m ja syvyys 0,5 m. (x=3541 000, y=7624 501, z=173)
- Pyyntikuopan 2 halkaisija on 4 m ja syvyys 0,8 m. (x=3540 997, y=7624 497, z=173)
- Pyyntikuopan 3 halkaisija on 4 m ja syvyys 0,9 m. (x=3540 916, y=7624 469, z=173)
- Mahdollisen pyyntikuopan 4 halkaisija on 3 m ja syvyys 0,7 m. Kuopan päältä on ajettu metsäkoneella, ja sen sisäosassa kasvaa männyntaimia. (x=3540 736, y=7624 415, z=168)
- Pyyntikuopan 5 halkaisija on 4 m ja syvyys 0,8 m. Kuopan molemmin puolin on ajettu metsäkoneella. (x=3540 714, y=7624 401, z=168)
- Pyyntikuopan 6 halkaisija on 3 m ja syvyys 0,6 m. Kuoppa sijaitsee hakatulla aukealla. (x=3540 571, y=7624 352, z= 169)
- Pyyntikuopan 7 halkaisija on 4 m ja syvyys 0,8 m. (x=3540 577, y=7624 326, z=167)
- Pyyntikuopan 8 halkaisija on 3 m ja syvyys 0,6 m. (x=3540 488, y=7624 336, z=174)
- Pyyntikuopan 9 halkaisija on 4 m ja syvyys 0,7 m. (x=3540 458, y=7624 333, z=175)
- Pyyntikuopan 10 halkaisija on 2,5 m ja syvyys 0,5 m. (x=3540 345, y=7624 302, z=183)
- Pyyntikuopan 11 halkaisija on 3,5 m ja syvyys 0,5 m. Kuoppa sijaitsee aivan hakkuuaukean reunalla. (x=3540 334, y=7624 300, z= 183)

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien kuoppien perusteella.

Tulkinta

Yksitoista pyyntikuoppaa.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 15.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

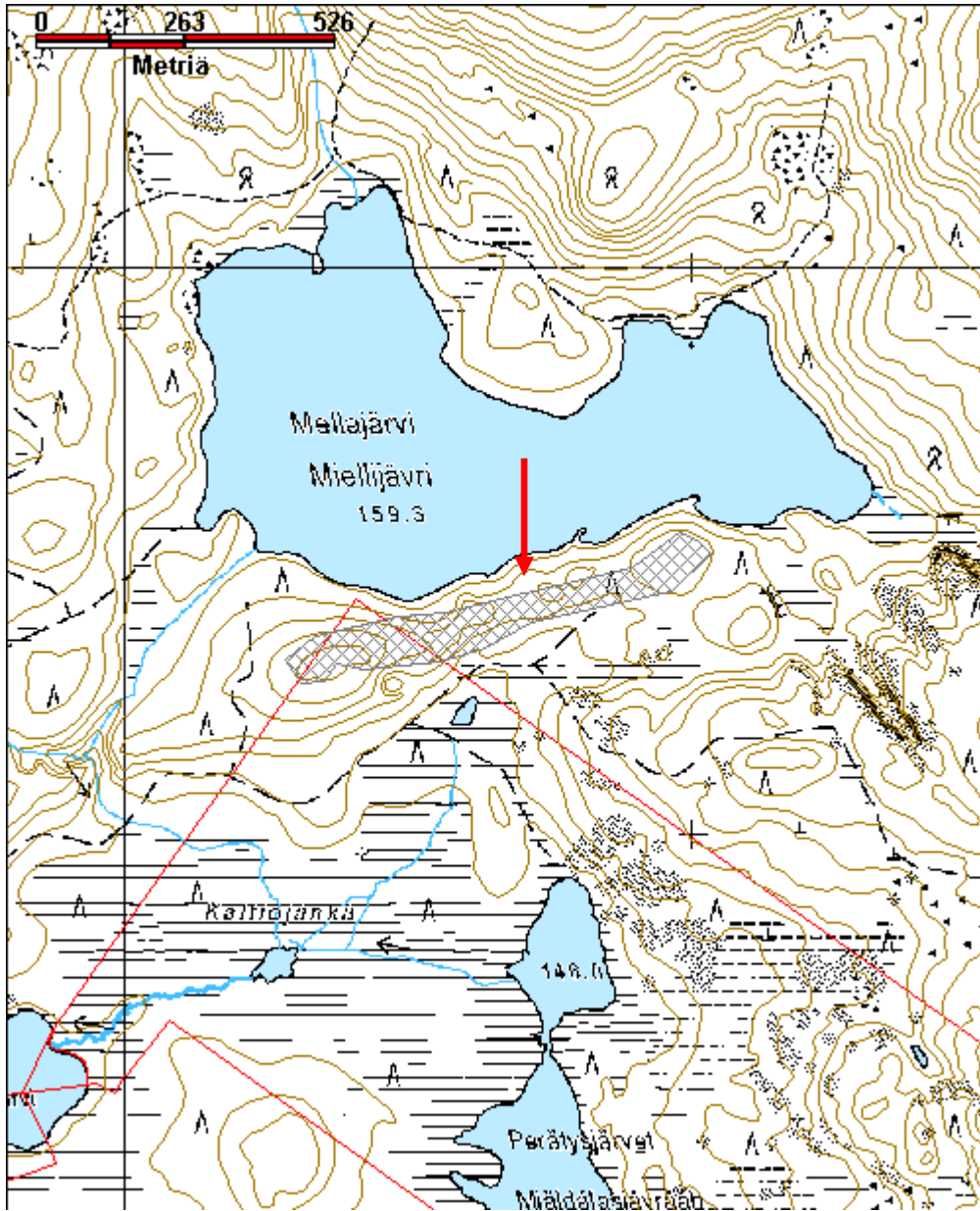
**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Pyyntikuoppa 1 kuvattuna kohti etelää.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7624396, Y 3540657, Z 178	Mittakaava:	1:10000

Nilatuohioja 1 pyyntikuoppia

MH-tunnus: 106599

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7607456, Y 3521972, Z 158	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa 31.5.2010.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Nilatuohiojan ja Alajoen yhtymänkohdan eteläpuolella olevan harjanteen pohjois-länsiosassa. Harjanteella kasvaa kuivaa mäntymetsää, ja aluskasvillisuutena on pääasiassa puolukkaa, sammalta ja jäkälää. Maaperä on pääasiassa hiekkaa/hienoa soraa.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppa 1 sijaitsee harjanteen pohjoisosassa, korkeuskäyrien 155 ja 160 välissä. Kuopan pituus on pohjois-eteläsuunnassa 4,6 m, leveys itä-länsisuunnassa 3,1 m ja syvyys 0,8 m. Maakairanäytteessä kuopassa oli noin 5 cm paksuinen huuhtoutuneen hiekan kerros. (x=3521 950, y=7607 475, z=158)

Pyyntikuoppa 2 sijaitsee pyyntikuopasta 1 noin 50 m kaakkoon. Se on kuivan kankaan reunalla ja sen itäpuolella maasto soistunutta Nilatuohiojan rantaa. Kuopan halkaisija on noin 3,5 m ja syvyys 0,8 m. Maakairanäytteessä kuopassa oli noin 3 cm paksuinen huuhtoutuneen hiekan kerros. (x=3521 993, y=7607 440, z=158)

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu maastossa näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kaksi pyyntikuoppaa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

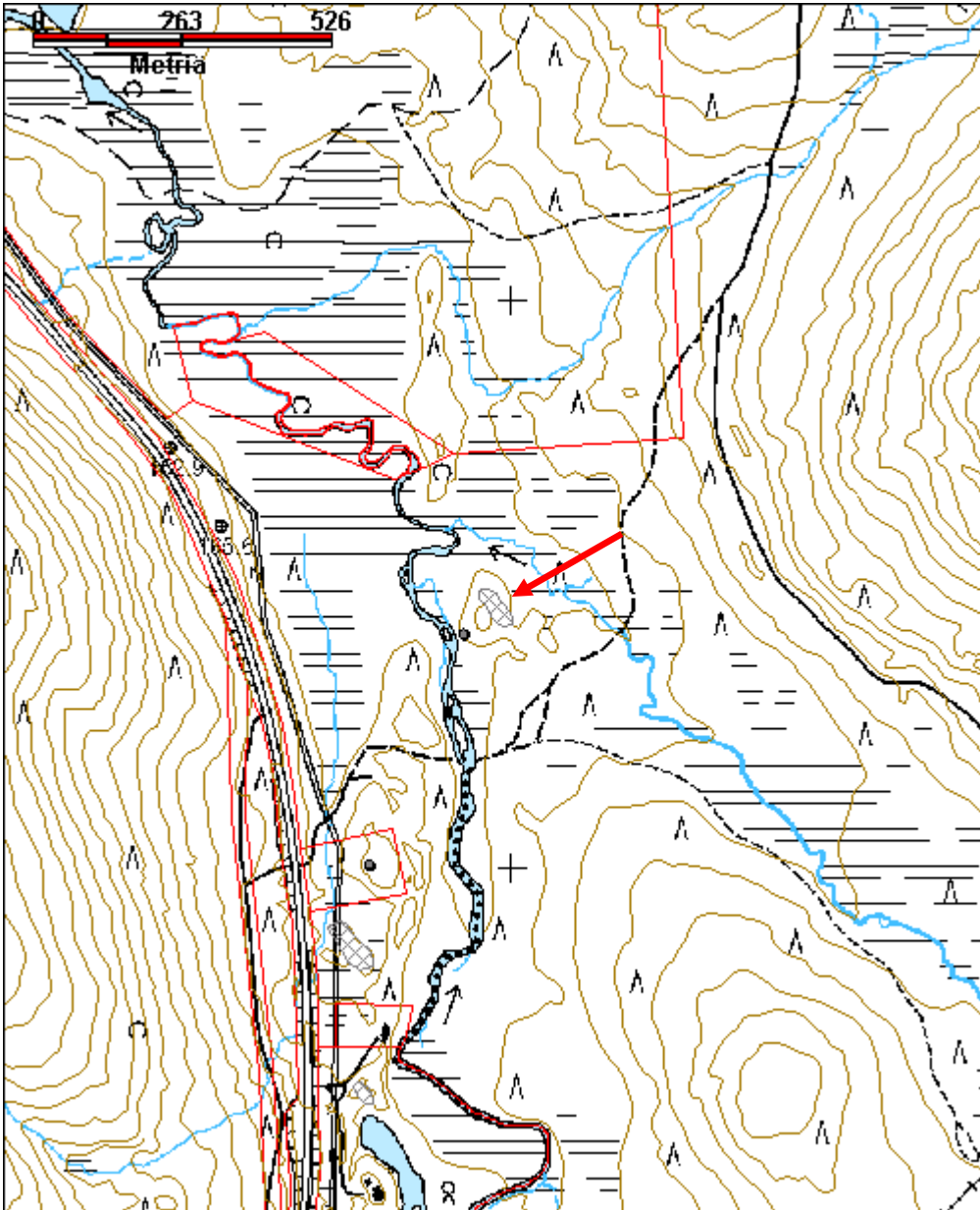
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 31.5.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Pyyntikuoppa 1 kuvattuna etelään.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7607456, Y 3521972, Z 158	Mittakaava:	1:10000

**Oskarinjärvi kivikautinen asuinpaikka
(Urho Kekkonen kansallispuisto)**

MH-tunnus: 132023

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7597057, Y 3553185, Z 125	Löydöt:	KM 24520 kvartsia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Aki Arponen on tarkastanut kohteen vuonna 1988.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee noin 39 km Ivalon kirkosta kaakkoon, noin 2,5 km Rajajoosepintiestä etelälounaaseen ja 250 m Luttojoen Oskarinkosken/Utjanankosken vanhasta kolttakylästä itään Luttojoen pohjoispuolella sijaitsevan Oskarinjärven/Utjananjärven pohjoisrannalla. Lammen rannat ovat pääosin hienoa hiekkaa ja paikoitellen soistuneet. Noin 180 m lounaaseen, järven pohjoisrannalla sijaitsee toinen kivikautinen asuinpaikka, Oskarinjärvi/Utjananlampi 2. Lisäksi vuoden 2010 inventoinnissa havaittiin kohteesta noin 425 m lounaaseen kolmas kivikautinen asuinpaikka Oskarinkoski/Utjanankoski lammet. Tasaisella kankaalla kasvaa harvahkoa, varttunutta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on sammalta, jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Arponen inventoi asuinpaikan vuonna 1988 ja löysi järven rantaa noudattavan tien leikkauksesta noin 30 m matkalta palanutta luuta ja kvartsia. Vuonna 2010 kohde inventoitiin uudelleen, ja kvartsi-iskoksia sekä palanutta luuta havaittiin entisen tulipaikan vierestä sekä tielinjalta. Tämän perusteella vanhaa aluerajausta laajennettiin lähinnä länteen päin noin 20 m. Löytöjä ei otettu vuonna 2010 talteen.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja vanhan aluerajauksen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Aki Arponen 1988, Inari 459 Oskarinjärvi, asuinpaikan tarkastus.

Toimenpiteet

Tarkastukset

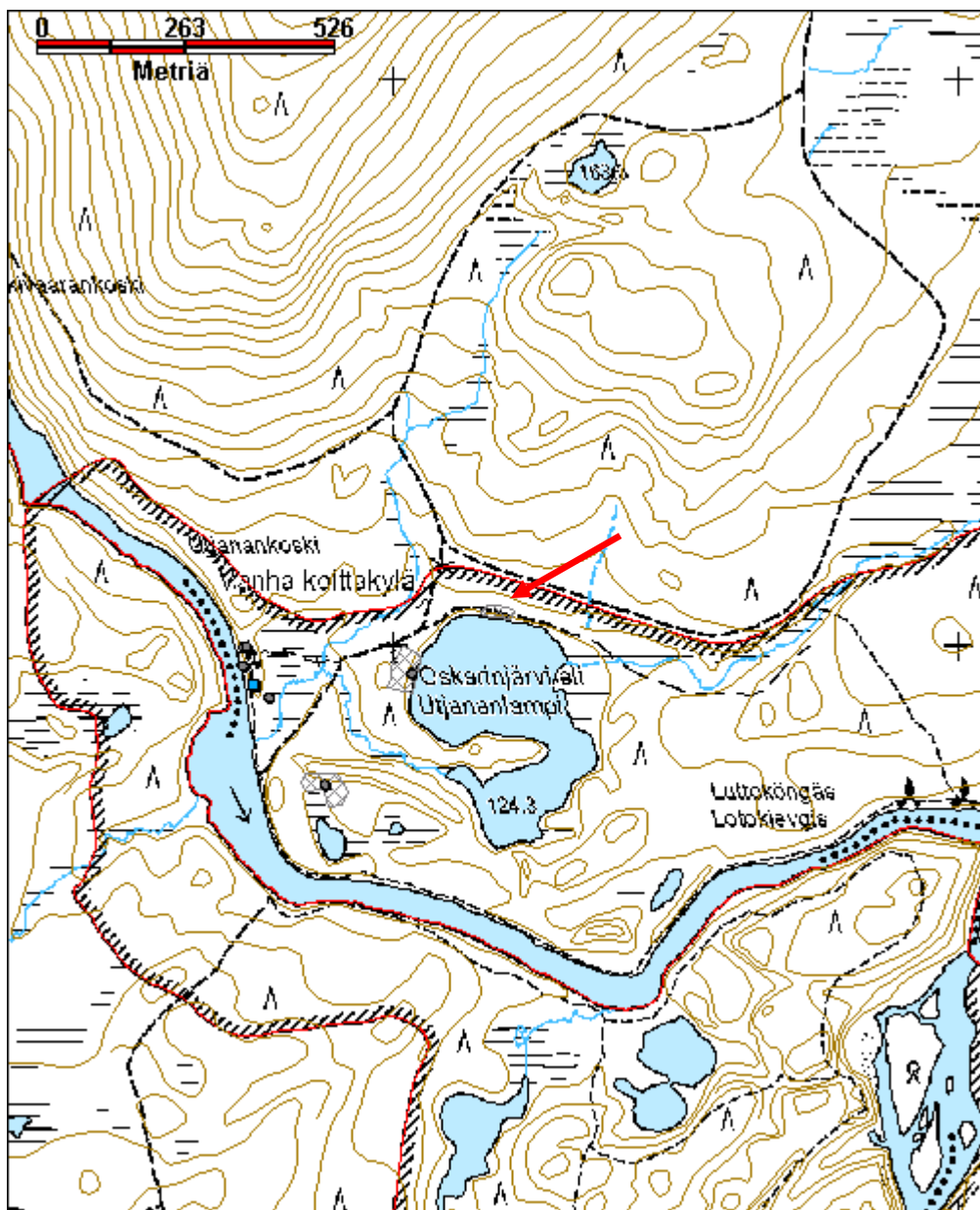
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 16.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	148010459	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:			

Kivikautinen asuinpaikka on vanhalla tulipaikalla, joka ei ole enää käytössä. Kuva otettu kaakkoon.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7597057, Y 3553185, Z 125	Mittakaava:	1:10000

**Oskarinjärvi/Utjananlampi 2 kivikautinen asuinpaikka
(Urho Kekkonen kansallispuisto)**

MH-tunnus: 131018

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7596954, Y 3553018, Z 125	Löydöt:	KM 38571 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee noin 39 km Ivalon kirkosta kaakkoon, noin 2,5 km Rajajoosepintiestä etelälounaaseen ja 250 m Luttojoen Oskarinkosken/Utjanankosken vanhasta kolttakylästä itään Luttojoen pohjoispuolella sijaitsevan Oskarinjärven/Utjananjärven länsirannalla. Lammen rannat ovat pääosin hienoa hiekkaa ja paikoitellen soistuneet. Noin 180 m koilliseen, järven pohjoisrannalla sijaitsee toinen kivikautinen asuinpaikka, Oskarinjärvi 148010459. Lisäksi vuoden 2010 inventoinnissa havaittiin kohteesta noin 250 m lounaaseen kolmas kivikautinen asuinpaikka Oskarinkoski/Utjanankoski lammet. Kohteen maaperä on hiekkamoreenia. Tasaisella kankaalla kasvaa harvahkoa, varttunutta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on sammalta, jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa Luttojoen pohjoispuolella sijaitsevan Oskarinjärven/Utjananlammen länsirannalla. Noin 8 m järven rannasta länteen, tasaisella mäntykankaalla kulkee polku, jonka pinnalta poimittiin kvartsi-iskoksia kahdesta eri paikasta. Toinen löytöpaikka (X=3553034, Y= 7596948, Z=126) on järven rannassa sijaitsevasta kellarista kaakkoon ja toinen kellarista noin 5 m itään (X=3553037, Y= 7596962, Z=126). Kaiken kaikkiaan löytöalueen koko on noin 20 m x 20 m. Polun viereen tehtiin koepistoja, mutta ne olivat löydöttömiä. Kohde rajattiin alueen topografian ja löytöjen perusteella.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

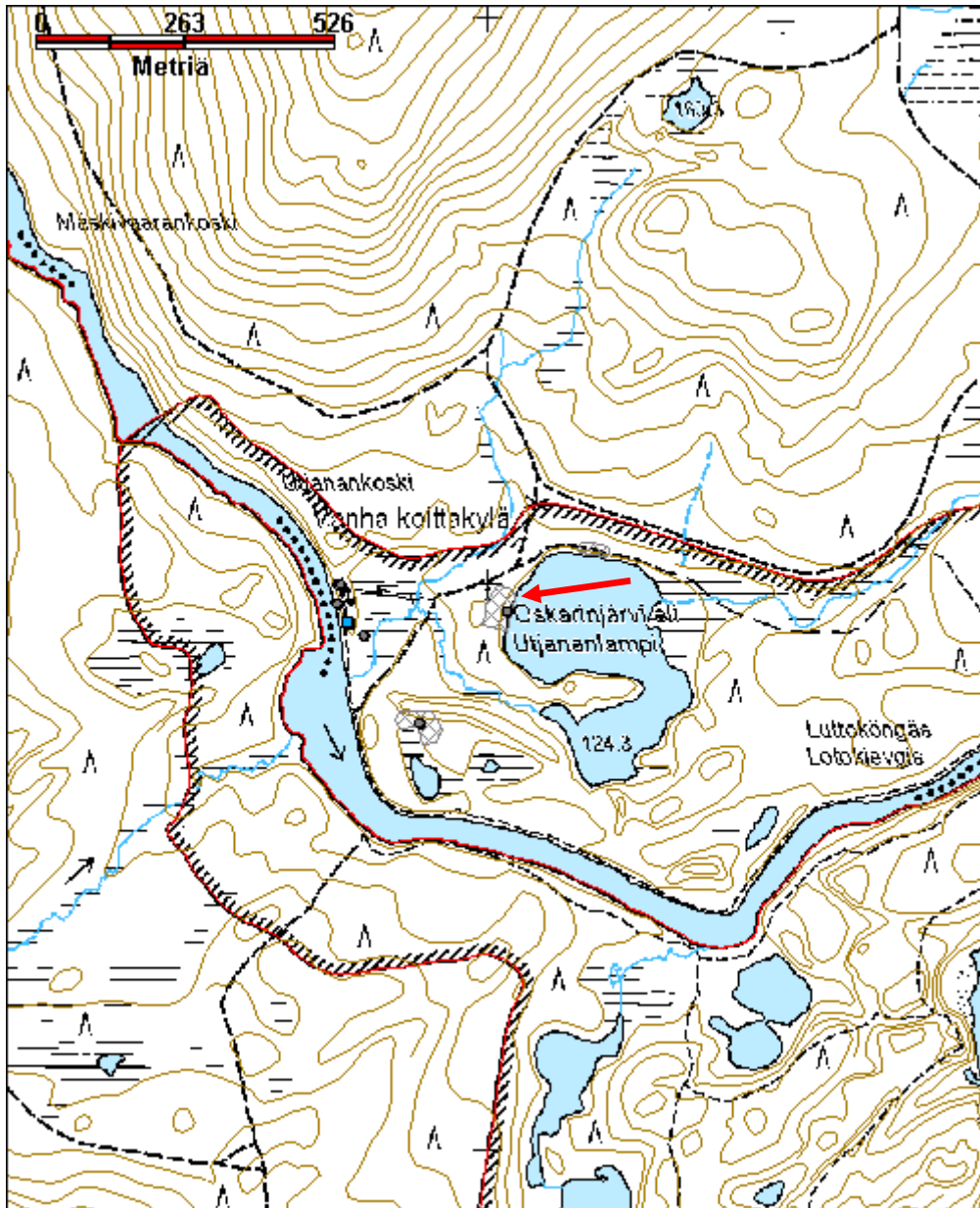
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 16.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Kesinkertainen**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kaira asuinpaikan löytökeskittymässä. Kuva otettu kaakkoon.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7596954, Y 3553018, Z 125	Mittakaava:	1:10000

**Oskarinkoski/Utjanankoski lammet kivikautinen asuinpaikka
(Urho Kekkonen kansallispuisto)**

MH-tunnus: 131016

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7596743, Y 3552879, Z 126	Löydöt:	KM 38570 kvartsi-iskos

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee noin 39 km Ivalon kirkosta kaakkoon, noin 2,9 km Rajajoosepintiestä etelälounaaseen ja 250 m Luttojoen Oskarinkosken/Utjanankosken vanhasta kolttakylästä eteläkaakkoon Luttojoen pohjoispuolella sijaitsevan läntisemmän lammen pohjoispuolella. Lammen rannat ovat soistuneet. Oskarinjärven eli Utjananjärven kaksi kivikautista asuinpaikkaa sijaitsevat kohteesta 250 m ja 430 m koilliseen. Kohteen maaperä on hiekkaa, ja vaikuttaa siltä, että maaperä on alueella paikoitellen käännetty. Paikalla kasvaa varttunutta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on jäkälää, variksenmarjaa, kanervaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kivikautisen asuinpaikan jäännöksiä havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa Luttojoen Oskarinkoskesta/Utjanankoskesta noin 250 m eteläkaakkoon sijaitsevan läntisemmän lammen ja itä-länsisuuntaisen soamoreeniharjun länsipään väliseltä alueelta. Noin 10 m harjun tyvestä etelään, loivasti etelään viettävällä terassilla kulkee polku, jonka kuluneelta pinnalta poimittiin talteen kaksi kvartsi-iskosta pisteestä X=3552880, Y=7596751, Z=126. Löytöpaikan välittömään läheisyyteen tehtiin noin 0,5 m x 0,5 m kokoinen koekuoppa. Noin 5 cm paksun turvekerroksen alla oli 2 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros, minkä jälkeen noin 4 cm paksun rikastuneen hiekkakerroksen pinnassa oli havaittavissa tummanpunaisia likamaaläikkiä. Sen jälkeen rikastunut hiekka vaihettui puhtaaksi hiekaksi. Terassille tehtiin muutamia koepistoja, joissa vain harvassa oli havaittavissa huuhtoutuneen hiekan kerros. Sen sijaan koepistoissa oli välittömästi turpeen alla monin paikoin likamaaläikkiä. Koska alueen maaperää on ilmeisesti paikoitellen käännetty, asuinpaikasta ei välttämättä ole enää paljon jäljellä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 16.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojaus: 0 Ei määritelty

Selitys: **Selitys:**

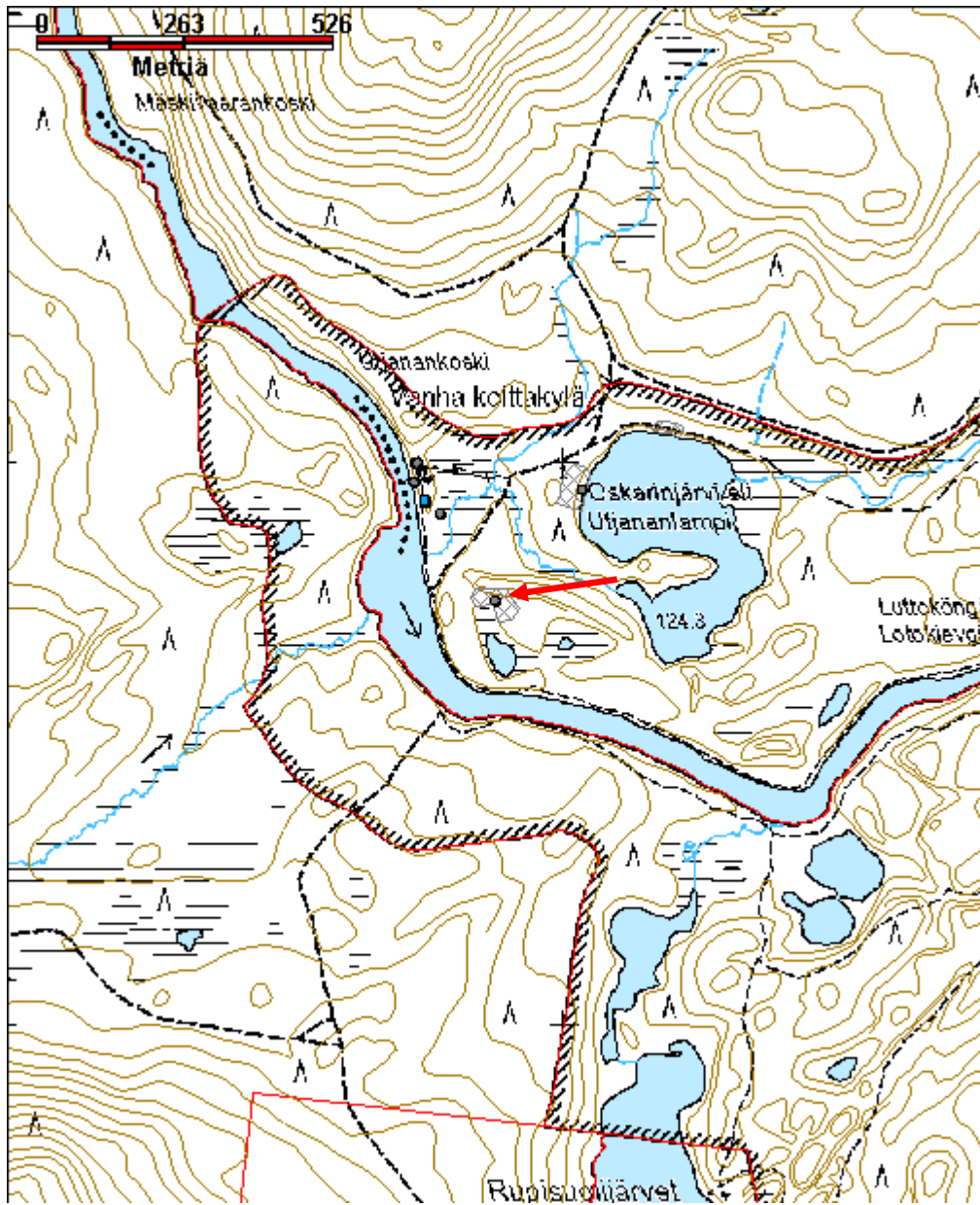
Ympäristön suo-
jelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Löytöpaikalle on asetettu polulle kaira. Kuva otettu länteen

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7596743, Y 3552879, Z 126	Mittakaava:	1:10000

Pierväljävri 1 kivikautinen asuinpaikka (Tsarmitunturin erämaa)

MH-tunnus: 129541

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7614487, Y 3551818, Z 204	Löydöt:	KM 38551 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Pierväljävriin (Pesäjärvi) esihistoriallinen asuinpaikka sijaitsee noin 30,5 km Ivalon kirkosta itäkaakkoon, Kippisjärvelle kulkevan Nangujärventien eteläpuolella, noin 1,1 km Valolompolan ja Ison Arttajärven ylittävältä sillasta etelälounaaseen, Pierväljävriin luoteisrannalla. Pierväljävri sijaitsee Kippisjärvelle kulkevan Nangujärventien eteläpuolella, Ison Arttajärven (Stuorrâ Árttáájärvi) ja Maikkumapään (Pánnááúuáiváš) välissä. Järven alavat rannat ovat monin paikoin soistuneet, mutta luoteis- ja pohjoisosassa järveä on korkeita hiekkatörmä. Kohteesta noin 70 m pohjoiskoilliseen, soistuneen lahden takana on hiekkatörmän päällä esihistoriallinen asuinpaikka Pierväljävri 2, joka löytyi myös vuoden 2010 inventoinnissa. Noin 570 m koilliseen sijaitsee myös esihistoriallinen asuinpaikka Pierväljävri 3 soistuneen lammen rannalla. Pierväljävri 1 asuinpaikan maaperä on hiekkamoreenia, ja soistuneella rannalla kasvaa eri-ikäisiä mäntyjä ja muutamia nuoria koivuja. Aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta, heiniä, mustikkaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee Pierväljävriin luoteisosassa, järven pohjoispäästä noin 380 m lounaaseen ja Pierväljävriin Kolmosjokeen laskevan ojan ja Kolmosjoen yhtymäkohdasta noin 340 m koilliseen, Pierväljävriin soistuneen, luoteeseen pistävän entisen lahden etelärannalla. Noin 10 m rannasta länteen havaittiin polku-uralla kvartsi-iskoksia, joista neljä poimittiin talteen (X=3552828, Y=7614492, Z=203). Iskosten lisäksi kuluneen puhdistettaessa polku-uraa karikkeesta, polun matalasta profiilista turpeen alta havaittiin hiililippua, jota oli levinnyt myös polku-uralle. Löytöpisteestä noin 5 m luoteeseen sijaitsee suuri maakivi. Polun ympärille tehtiin koepistoja, mutta ne olivat löydöttömiä. Ilmeisesti kyseessä on pienialainen asuinpaikka, josta ei näy maan päälle mitään merkkejä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu löytöjen ja topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 10.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojaus: 0 Ei määritelty

Selitys: **Selitys:**

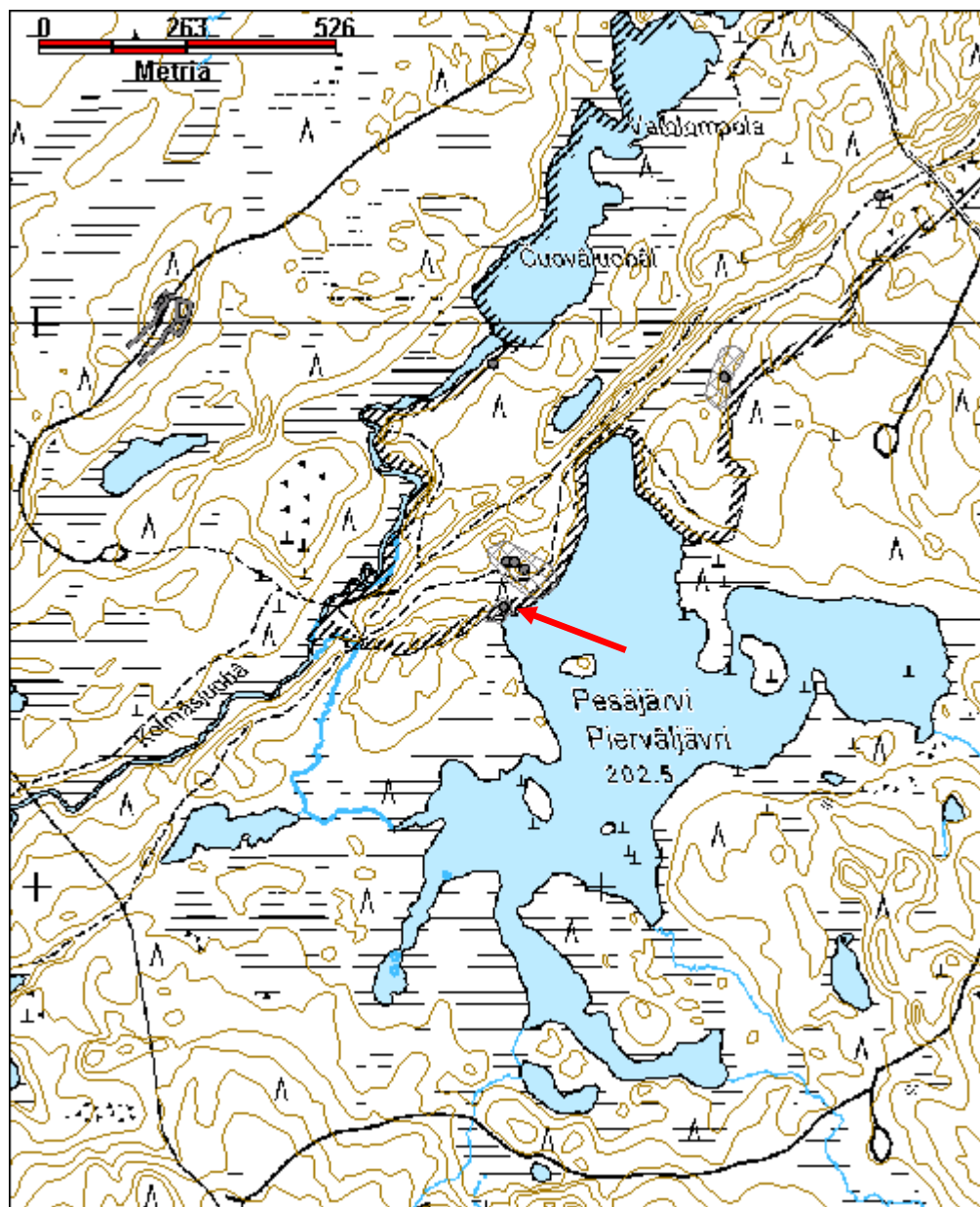
Ympäristön suo-
jelu: 99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

Kivikautinen asuinpaikka soistuneen Pesäjärven rannassa. Taustalla vasemmalla on soistunut lahti.
Kuva otettu itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7614487, Y 3551818, Z 204	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	3		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7614557, Y 3551862, Z 206	Löydöt:	KM 38552:1-2 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Pierväljävriin (Pesäjärvi) 2 esihistoriallinen asuinpaikka sijaitsee noin 30,5 km Ivalon kirkosta itäkaakkoon, Kippisjärvelle kulkevan Nangujärventien eteläpuolella, noin 1,1 km Valolompolan ja Ison Arttajärven ylittävästä sillasta etelälounaaseen, Pierväljävriin luoteisrannalla. Pierväljävri sijaitsee Kippisjärvelle kulkevan Nangujärventien eteläpuolella, Ison Arttajärven (Stuorrâ Árttáájärvi) ja Maikkumapään (Pánnááúáiváš) välissä. Järven alavat rannat ovat monin paikoin soistuneet, mutta luoteis- ja pohjoisosassa järveä on korkeita hiekkatörmä. Kohteesta noin 70 m etelälounaaseen, soistuneen lahden takana on pienialainen esihistoriallinen asuinpaikka Pierväljävri 1, joka löytyi myös vuoden 2010 inventoinnissa. Noin 500 m koilliseen sijaitsee myös esihistoriallinen asuinpaikka Pierväljävri 3 soistuneen lammen rannalla. Pierväljävriin luoteisrannalla kasvaa harvahkoa varttunutta mäntymetsää ja muutamia nuoria koivuja. Aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta, mustikkaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee Pierväljävriin luoteisosassa, järven pohjoispäästä noin 290 m lounaaseen ja Pierväljävriä Kolmosjokeen laskevan ojan ja Kolmosjoen yhtymäkohdasta noin 400 m koilliseen, lähes viisi metriä korkean hiekkatörmän päällä. Törmän eteläreunalla on kolme pientä tasannetta, joista kaikista löytyi merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta.

Luoteisin tasanne 1

Halkaisijaltaan noin 7 m kokoinen tasanne sijaitsee tasanteesta 2 15 m länteen. Tasanteelle tehtiin koepisto, josta löytyi kvartsi-iskoksia heti turvekerroksen alta. Iskokset jätettiin paikalleen, ja kaivaminen lopetettiin siihen. Tämän tasanteen pohjois-koillispuolella sijaitsevalle tasanteelle tehtiin myös koepistoja, mutta se oli löydötön.

Keskimmäinen tasanne 2

Halkaisijaltaan noin 10 m kokoisen tasanteen halki kulkee polku, missä turvekerros on rikkoutunut. Polulta löytyi runsaasti palanutta luuta ja lähes vuorikristallia muistuttavia kvartsi-iskoksia, jotka otettiin talteen. Tasanteen ulkopuolelle tehtiin pari koepistoa, mutta ne olivat löydöttömiä. Tasanteesta noin 16 m luoteeseen on pieni, halkaisijaltaan noin 1 m kokoinen ja noin 40 cm syvä kuoppa, josta maakairauksessa tuli hiiltä noin 30 cm:n syvyydeltä.

Tasanne 3

Alakohteesta noin 20 m kaakkoon sijaitsee halkaisijaltaan noin 5 m kokoinen tasanne, josta maakairauksessa löytyi palanutta luusilppua, jota ei otettu talteen. Muutoin tasanteelle tehdyt pari koepistoa olivat

löydöttömiä. Tämä tasanne sijaitsee rantaviivasta noin 60 m länteen

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöalueiden perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 10.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

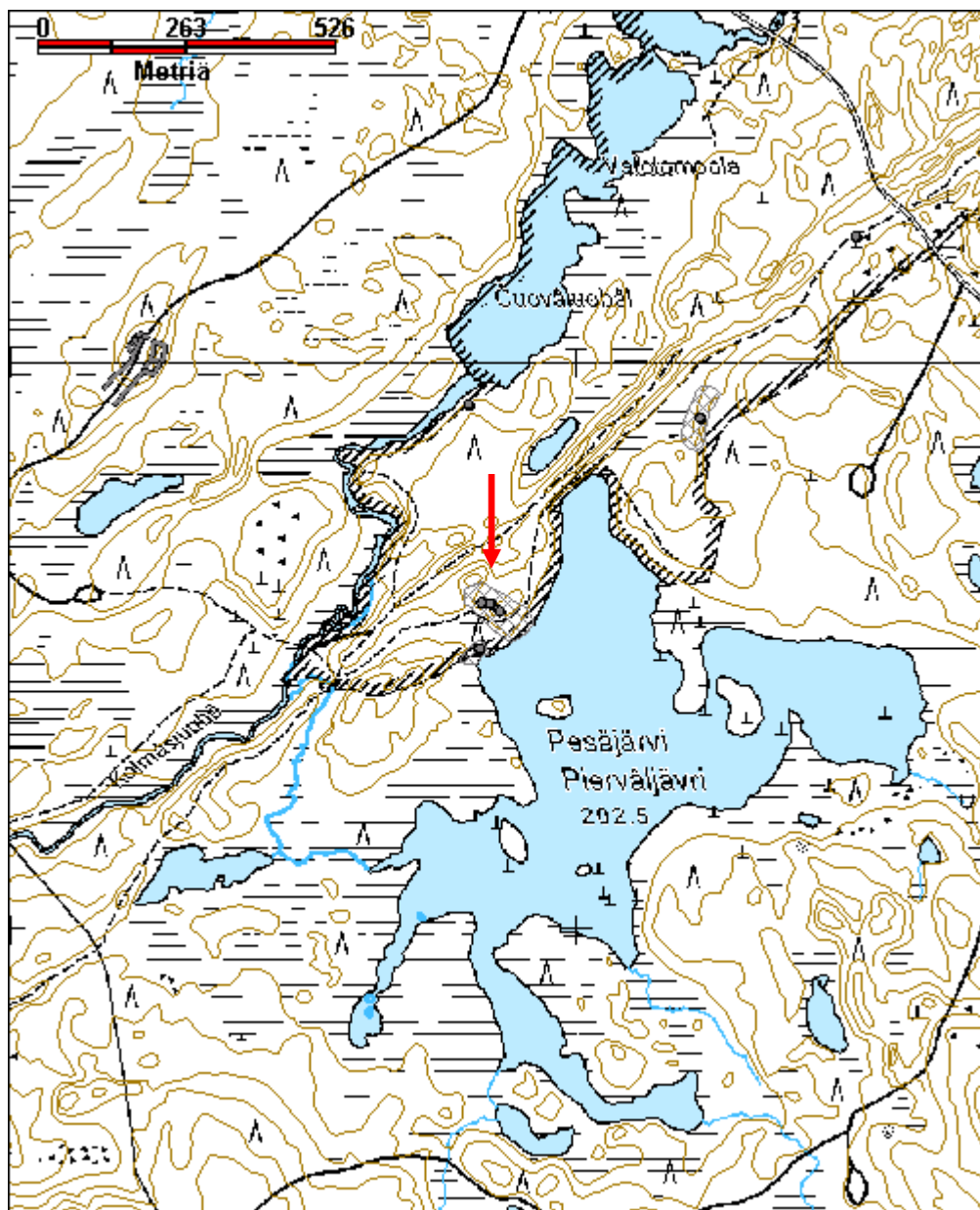
99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

Harjulla sijaitsevan asuinpaikan löytöpaikka 1 (129362) polulla. Kuva otettu itään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7614557, Y 3551862, Z 206	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7614900, Y 3552218, Z 206	Löydöt:	KM 38553:1-2 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 30,6 km Ivalon kirkosta itäkaakkoon, Pierväljävrin eli Pesäjärven pohjoisosassa. Pierväljäväri sijaitsee Kippisjärvelle kulkevan Nangujärventien eteläpuolella, Ison Arttajärven (Stuorrâ Árttáájävi) ja Maikkumapään (Pánnááúúiváš) välissä. Järven pohjoisimman lahden koillispuolella on koilliseen pistävä, soistunut, kapea ja lähes umpeutunut järven lahti. Kyseisen lahden länsipuolella on koillis-lounaissuuntainen, korkea harju ja sen itärannalla on terassi, jonka maaperä on soramoreenia. Paikalla kasvaa pääasiassa harvahkoa varttunutta mäntymetsää ja nuoria koivuja. Aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Asuinpaikka sijaitsee Pierväljävrin pohjoisosan koillispuolella sijaitsevan umpeutuneen lahden itäpuolisella terassilla, noin 190 m Pierväljävrin pohjoispäästä itäkoilliseen. Terassin poikki kulkee lähes pohjois-eteläsuunnassa polku, joka yhdistyy asuinpaikan pohjoispuolella, harjun alaosaan kulkevaan polkuun. Vuoden 2010 inventoinnissa poimittiin talteen kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta terassin halki kulkevalta polulta kolmesta eri paikasta (x=3552 209, y=7614 895, z=205; x=3552 218, y=7614 892, z=207 ja x=3552 220, y=7614 932, z=206). Asuinpaikkaa rajaa lännessä lampi ja idässä, pohjoisessa ja etelässä kivikko.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 10.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Kesinkertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys: **Selitys:**

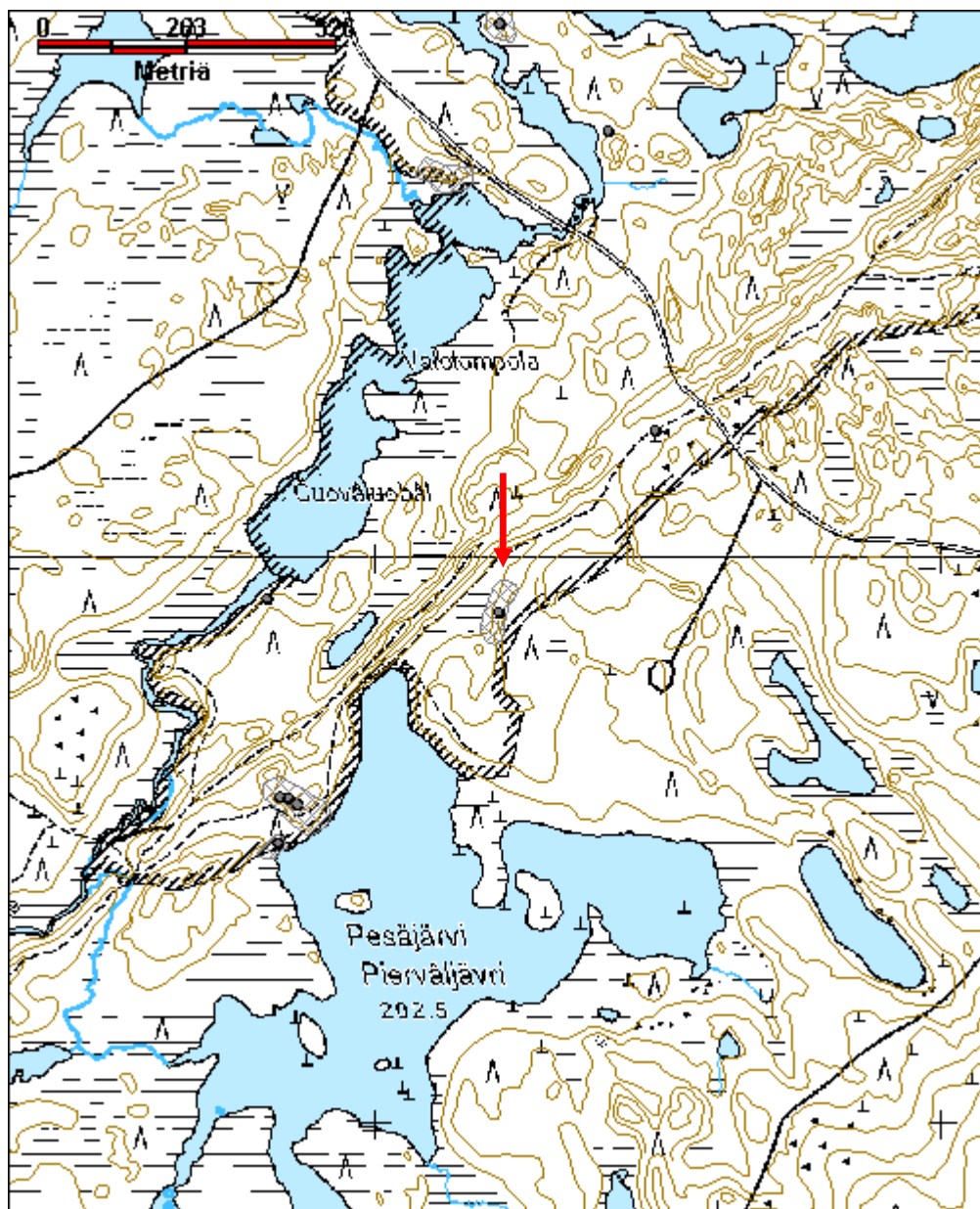
Ympäristön suo-
jelu: 99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

Lammen rannalla sijaitsevan asuinpaikan löytöjä tuli polulta, kairan kohdalta. Kuva otettu koilliseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7614900, Y 3552218, Z 206	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7600129, Y 3550047, Z 143	Löydöt:	KM 25455 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Kohteen on tarkastanut vuonna 1989 Aki Arponen (Inari 611 Pirtti-Kompsio). Arponen havaitsi kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä (kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta) harjun laelta ja etelärinteestä ilmeisesti harjun keskivaiheilta. Lisäksi näiden asuinpaikkalöytöjen länsipuolella todettiin olevan kaksi ja itäpuolelta neljä pyyntikuoppaa noin 200 metrin matkalla.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Inarin kirkosta noin 65 km kaakkoon, Luttojoen ja Rajajoosepintien välissä, Pirttikompsionimisen vaaran lounaispuolella ja noin 300 m Luton uomasta pohjoiseen. Rajajoosepintien eteläpuolella sijaitsee noin 500 m pitkä ja 10-20 m leveä hiekkaharju, jonka päältä ja etelärinteeltä on tehty kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä ja havaittu muutamia mahdollisia pyyntikuoppia. Alueen maaperän on hienoa hiekkaa. Paikalla kasvaa harvahkoa, eri-ikäistä kuivaa kangasmetsää. Aluskasvillisuus on paikoin hyvin kulunut. Aluskasvillisuutena on pääasiassa puolukkaa, variksenmarjaa ja jäkälää.

Kohteen kuvaus

Vuoden 2010 inventoinnissa havaittiin kaksi mahdollista pyyntikuoppaa välittömästi Pirtti-Kompsion lammesta laskevan ojan länsipuolella, harjun itäpäässä. Asuinpaikkalöytöjä, lähinnä kvartsi-iskoksia, havaittiin myös harjun keskivaiheilta pisteestä $x=3549981$, $y=7600100$, $z=144$. Iskoksia oli noin 5 m x 20 m kokoisella alueella, eikä niitä otettu talteen. Tästä pisteestä noin 35 m länsilounaaseen havaittiin vielä yksi mahdollinen pyyntikuoppa. Pyyntikuopissa todettiin maakairanäytteellä 2-5 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros. Vuoden 2010 inventoinnissa osa Arposen harjulla havaitsemista kuopista todettiin maakairanäytteillä suhteellisen nuoriksi, todennäköisesti tuulenkaadoiksi.

-Pyyntikuoppa 1 ($x=3550209$, $y=7600199$, $z=139$) sijaitsee harjun itäpäässä. Sen halkaisija on 2 m ja syvyys 40 cm.

-Pyyntikuoppa 2 ($x=3550159$, $y=7600183$, $z=143$) sijaitsee noin 52 m pyyntikuopasta 1 länsilounaaseen. Sen halkaisija on 3 m ja syvyys 50 cm.

-Pyyntikuoppa 3 ($x=3549948$, $y=7600099$, $z=144$) sijaitsee alueen länsipäässä, noin 35 m asuinpaikkalöydöistä länsilounaaseen. Sen halkaisija on 3,5 m ja syvyys 40 cm. Parissa kuopasta otetussa maakairanäytteessä todettiin kaksoismaannos.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien maarakenteiden ja löytöjen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka ja pyyntikuoppia.

Lisätietoja

Aki Arponen 1989, Inari 611 Pirtti-Kompsio, tarkastus.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 26.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:	148010611	Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

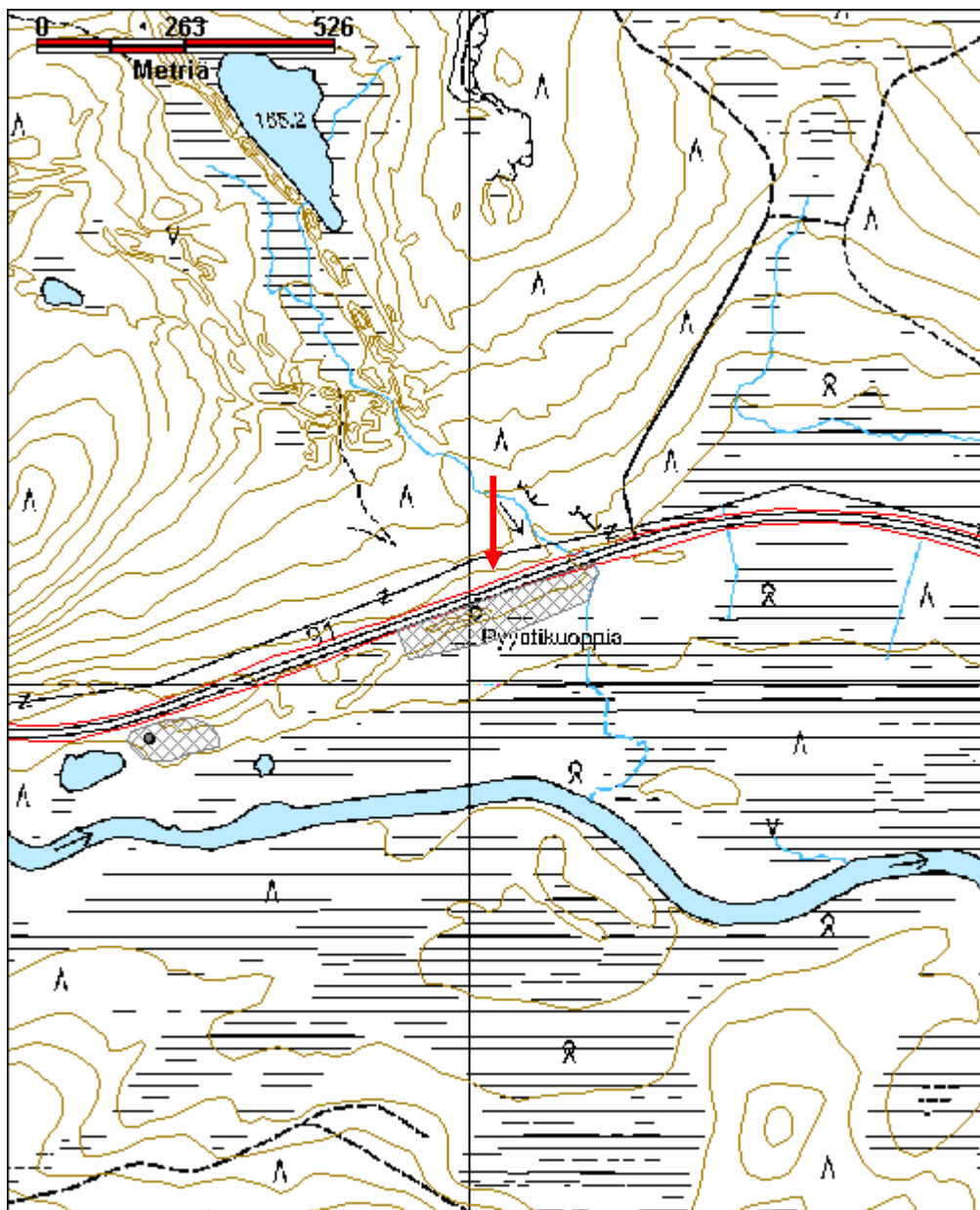
**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Pyyntikuoppa 2 kuvattuna kohti länttä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7600129, Y 3550047, Z 143	Mittakaava:	1:10000

Pirtti-Kompsio 2 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131002

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7599902, Y 3549473, Z 137	Löydöt:	KM 38561 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee noin 34,1 km Ivalon kirkosta kaakkoon, Pirttikompsion kaakkoisemman laen loivalla kaakkoisrinteellä, noin 60 m Rajajoosepintien eteläpuolella sijaitsevan pienen lammen itäpuolella Luttojoen osittain soistuneella pohjoisrannalla. Kohteelle kääntyy lammen koillisestä, Rajajoosepintieltä pistotie. Alueen maaperä on hienoa hiekkaa, ja asuinpaikan itäpuolella on matalia, koillis-lounaissauntaisia harjumuodostelmia. Lammen itäpuolen maaperä on ilmeisesti käännetty tai laikutettu. Noin 400 m kohteesta koilliseen sijaitsee muinaisjäännösryhmä, Pirtti-Kompsio (148010611). Alueella kasvaa uudistuskypsää mäntymetsää, ja aluskasvillisuutena on jäkälää, sammalta, variksenmarjaa, puolukkaa ja mustikkaa.

Kohteen kuvaus

Merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta havaittiin Rajajoosepintien ja Luttojoen välisen lammen koillispuolelta etelää kohti kulkevalta pistotieltä. Kuluneella hiekkatiellä ensimmäiset kvartsi-iskokset havaittiin noin 20 m Rajajoosepintiestä etelään, pisteestä X=3549431, Y=7599903, Z=137, ja löytöjä tuli tieltä tasaisin välein noin 30 m matkalta. Kohteen laajuutta yritettiin määrittää vielä koepistoin, mutta tien molemmin puolin kaivetut koepistot olivat löydöttömiä.

Sen sijaan metsätien koillispuolella sijaitsevan matalan hiekkaharjun etelärinteeltä, porojen makuupaikalta löytyi ulkopintainen kvartsi-iskos pisteestä X=3549508, Y=7599907, Z=137. Iskoksen löytöpaikasta noin 12 m luoteeseen, välittömästi harjun laen eteläpuolella sijaitsee lisäksi mahdollinen pyyntikuoppa. Sen halkaisija on 3 m ja syvyys noin 50 cm. Kuopassa oli turvekerroksen alla noin 20 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 26.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Kesinkertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen 0 Ei määritelty
suojelu:

Selitys: **Selitys:**

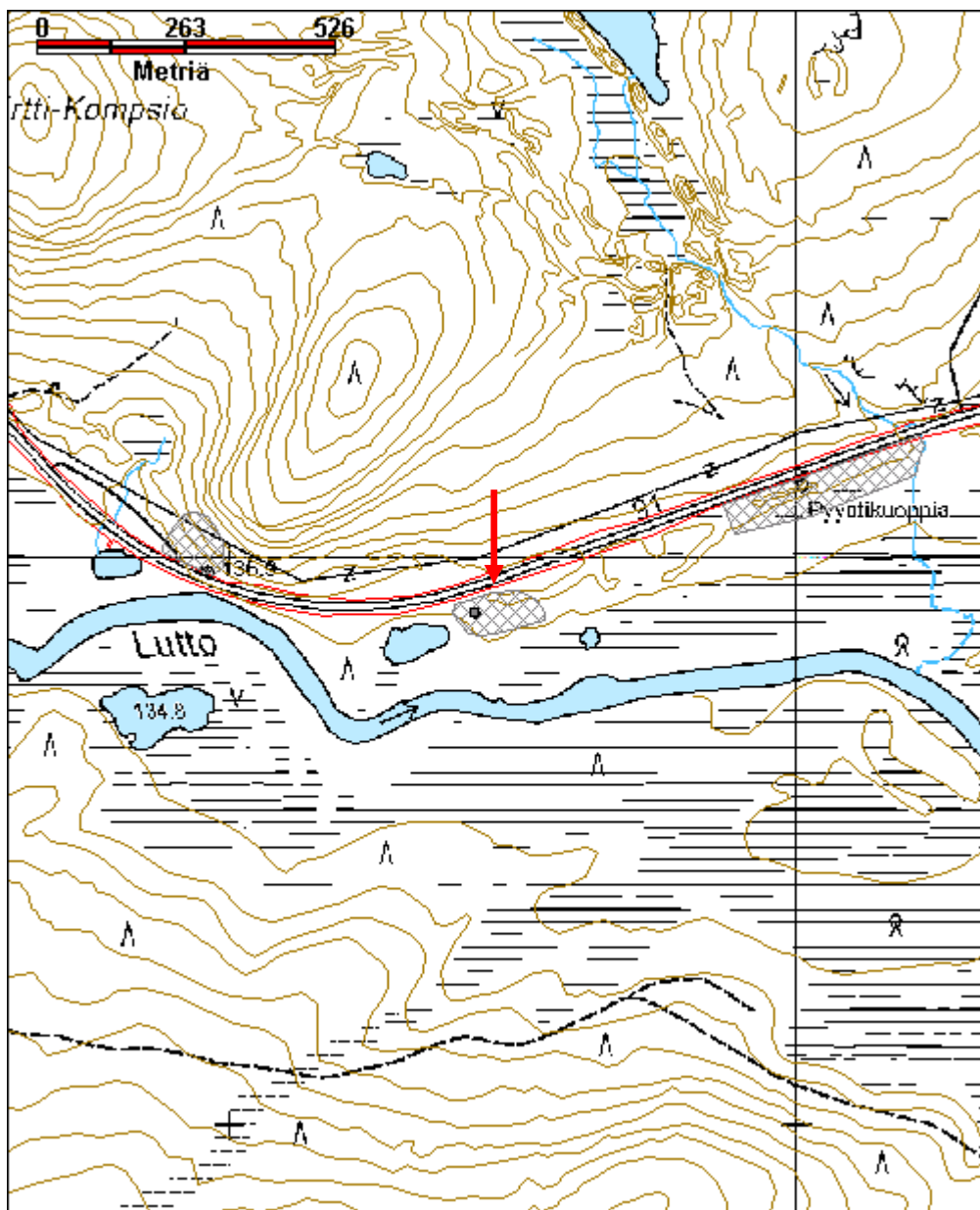
Ympäristön suo-
jelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Tieltä löytyi runsaasti kvartsi-iskoksia. Kuva otettu etelään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7599902, Y 3549473, Z 137	Mittakaava:	1:10000

Pitkäjärvi kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 112881

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7617421, Y 3527621, Z 153	Löydöt:	KM 25440:1-6 Kvartsia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Kohde on löytynyt vuoden 1989 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta noin 6,4 km kaakkoon, Aitavaaran ja Kaijanvaaran välissä, kaakko-luodesuuntaisen, 1 km pitkän Pitkäjärven itärannalla. Pohjoisesta, Kaijanvaaran eteläpuolelta laskee metsätieura järven itärantaan, järven puolen välin tienoille. Maasto on moreenipohjaista, hakattua mäntykan-gasta.

Kohteen kuvaus

Vuoden 1989 inventoinnissa kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä havaittiin järven rannassa kul-kevalta metsätieuralta kahdesta eri paikasta. Pohjoisempi löytöpaikka sijaitsee paikassa, missä tieura las-kee pohjoisesta järven itärantaan, rannassa sijaitsevan lähteen eteläpuolella. Eteläisempi löytöalue sijaitsee tästä noin 120 m etelään. Vuonna 1989 todettiin tien tuhonnetun tätä löytöaluetta pahoin.

Vuoden 2010 inventoinnissa ei kummaltakaan löytöalueelta voinut enää havaita jälkiä esihistoriallisesta asutuksesta. Ilmeisesti kivisen järven rannan asuinpaikat ovat olleet hyvin pienialaisia.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu edelleen vuoden 1989 löytöalueiden perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka, joka lienee suurelta osin tuhoutunut.

Lisätietoja

Aki Arponen 1989, Inari 594 Pitkäjärvi, inventointiraportti.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

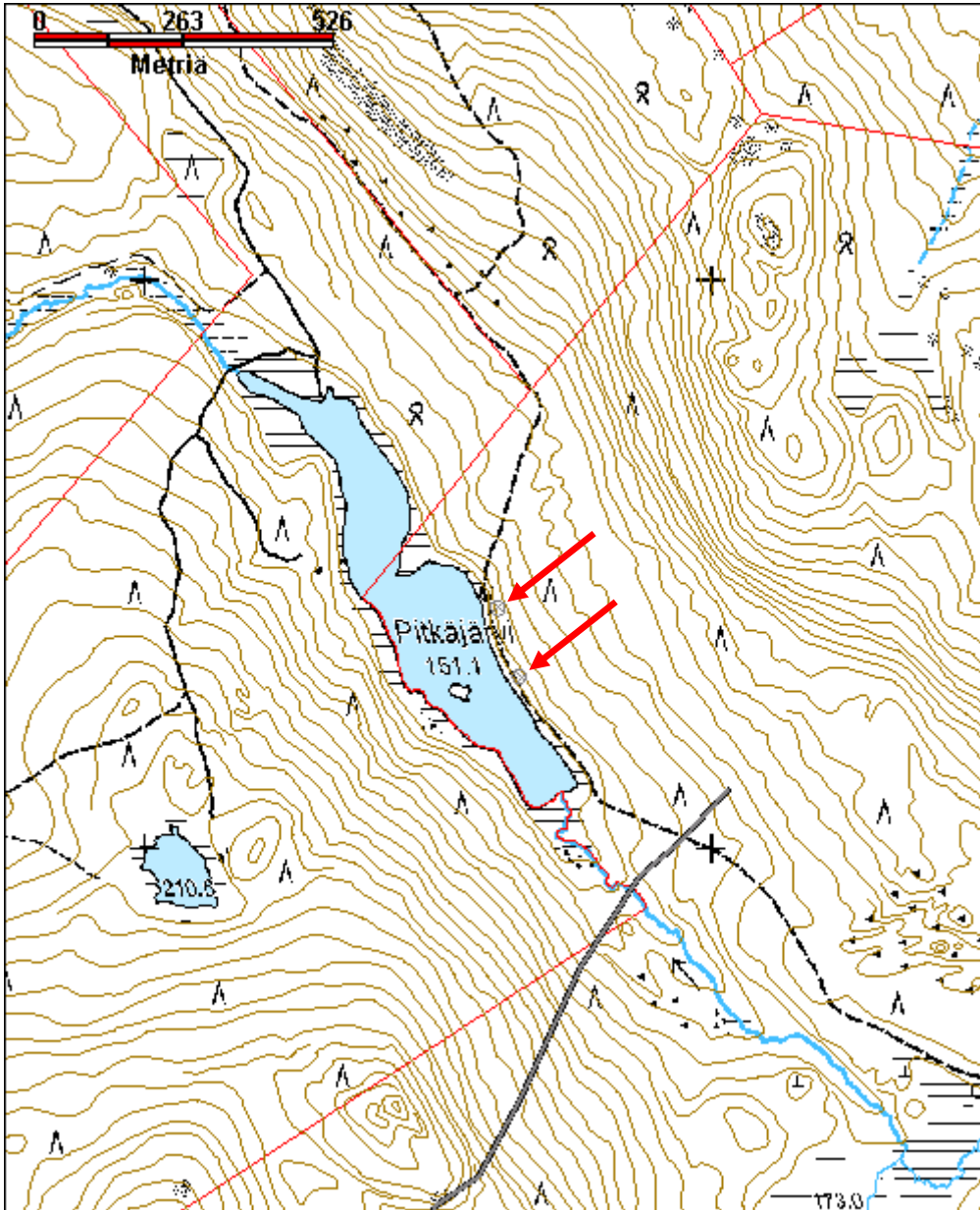
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 14.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus:
KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	148010594	Kunto:	3 Huono
Arvotus:	4 Esitys mj-luokka III	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Tieleikkauksesta on tehty asuinpaikkalöytöjä, mutta kohde on sittemmin tuhoutunut. Kuvaussuunta etelään.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7617421, Y 3527621, Z 153	Mittakaava:	1:10000

Ryssjärvenjätkä esihistoriallinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131342

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7598991, Y 3544933, Z 163	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta noin 31,2 km kaakkoon, noin 2,5 km Luttojoen ja Puolivälinojan yhtymäkohdasta etelälounaaseen, noin 160 m Kuutuantien pohjoispuolella Alimmaisen Ryssänpalon ja Riukselän välisen Ryssjärvenjätkän eteläreunalla. Asuinpaikan jäännöksiä havaittiin noin 90 m jätkän eteläpuolella, Kuutuantiestä koilliseen, jätkän reunaan kulkevan pistotien itäpuolelta harjun päältä. Koillis-lounaissauntaisella harjulla kasvaa nuorta mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, jätkälää ja variksenmarjaa.

Kohteen kuvaus

Koillis-lounaissauntaisen, vajaan 10 m leveän harjun päällä kulkevalta polulta, harjun koillispäästä löytyi kahden neliömetrin alueelta palanutta luumurskaa ja rikkipalaneita kiviä. Luuainesta ei otettu talteen. Alueen maanpinta on ilmeisesti 1960-luvulla käännetty hakkuiden yhteydessä, sillä harjulta ei löytynyt mitään selkeää huuhtoutuneen hiekan kerrosta. Pienialainen asuinpaikka tai pikemmin levähdyspaikka harjulla on tämän vuoksi suurelta osin tuhoutunut.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu topografian ja havaittujen löytöjen perusteella.

Tulkinta

Esihistoriallinen asuinpaikka, joka lienee suurelta osin tuhoutunut.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 28.6.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

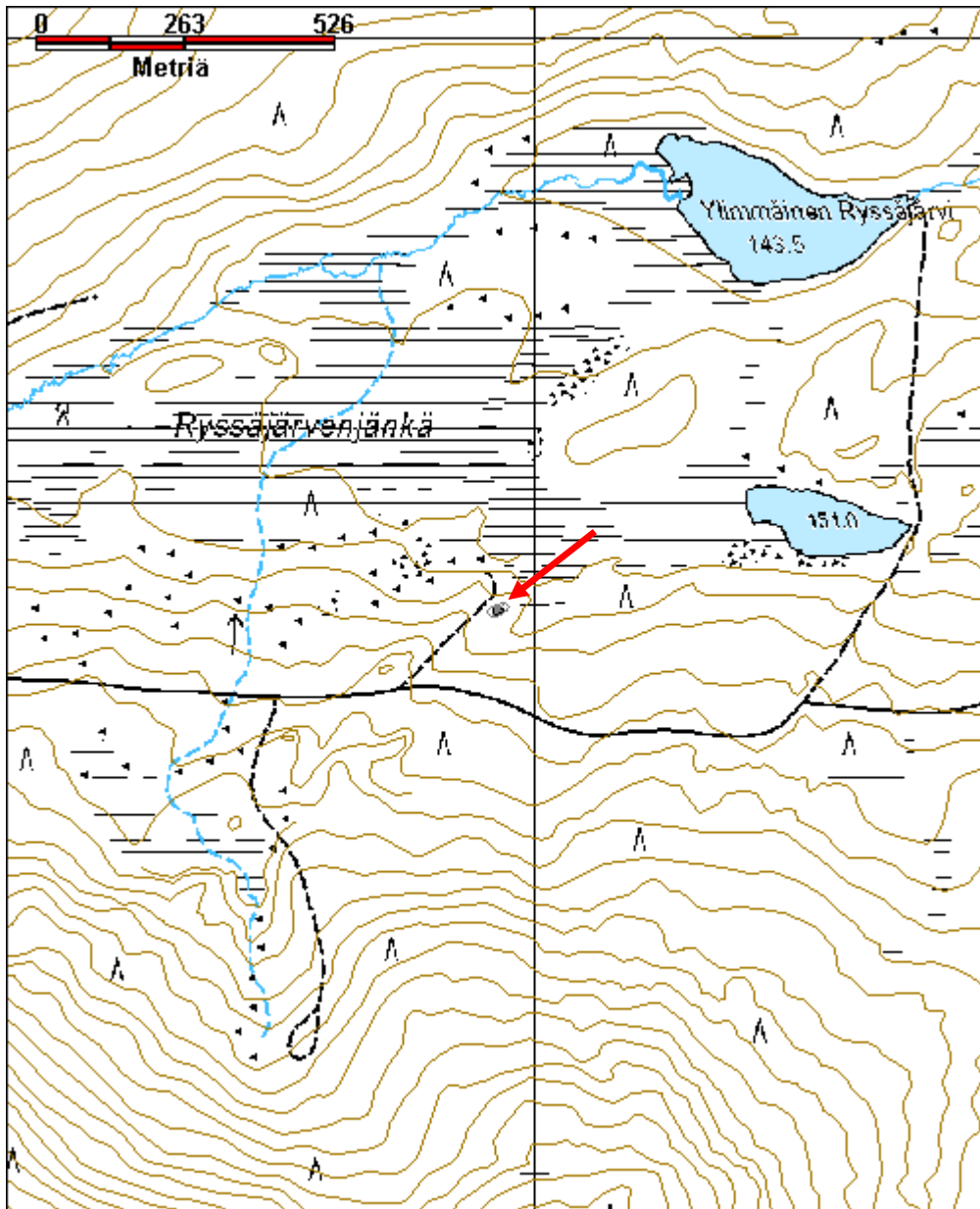
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Harjun päällä kulkevalta polulta löytyi palanutta luuta ja rikkipalaneita kiviä.
Kuva otettu kohti pohjoista.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7598991, Y 3544933, Z 163	Mittakaava:	1:10000

Saarineitämöjärvi itä irtolöytöpaikka

MH-tunnus: 112622

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7616450, Y 3523630, Z 142	Löydöt:	KM 23353 palanutta luuta

Taustatiedot

Palanutta luuta löytyi vuoden 1986 inventoinnissa Saarineitämöjärven rannalta. Kohde on luetteloitu alun perin inventointinumerolla Inari 378 Saarineitämöjärvi itä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta noin 4 km kaakkoon, Saarineitämöjärven itärannalla, metsäautotien ja järven välissä. Paikalla kasvaa koivu- ja mäntymetsää, aluskasvillisuutena on suopursua, puolukkaa ja juolukkaa.

Kohteen kuvaus

Tien ja rannan välissä on paikoin hiekkamaata, jossa on havaittu vuoden 1986 inventoinnissa muutamia palaneen luun keskittymiä. Vuoden 2010 inventoinnissa paikalta ei löytynyt enää mitään.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti löytöpaikan perusteella.

Tulkinta

Irtolöytöpaikka.

Lisätietoja

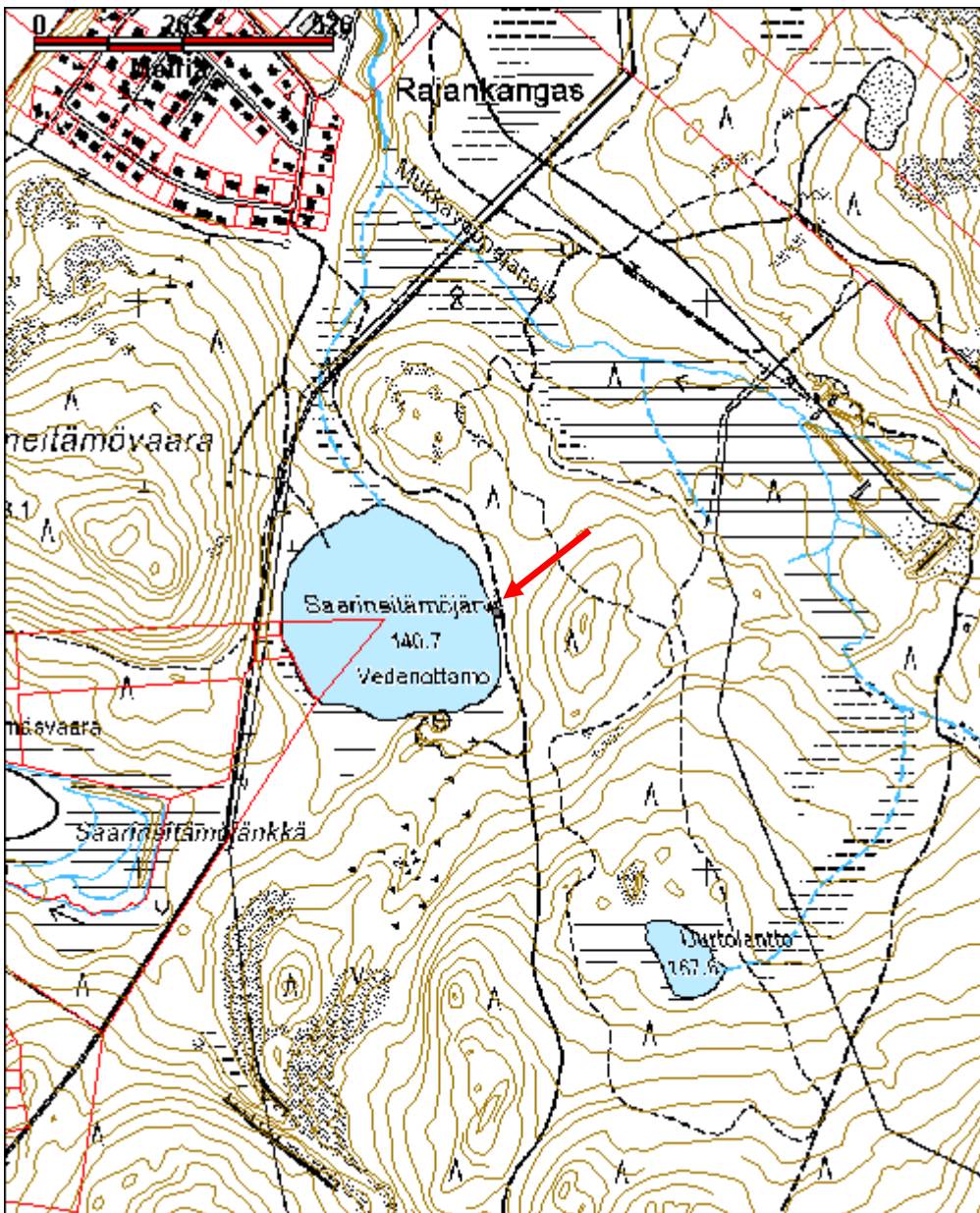
Hannu Kotivuori 1986, Inari 378 Saarineitämöjärvi itä, inventointiraportti.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 9.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	1000002813	Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	4 Esitys mj-luokka III	Kohteen suojele:	3 Muinaisjäännösrekisteri III

Selitys:	Selitys:		
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			
Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7616450, Y 3523630, Z 142	Mittakaava:	1:10000

Sovskamuvjáávrás pyyntikuoppa

MH-tunnus: 118323

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7616749, Y 3546412, Z 197	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Sovskamuvjáávráš eli Karvakenkajärvi sijaitsee Ivalon kirkosta noin 24,8 km itäkaakkoon, Nangujärventien eteläpuolella sijaitsevan Ylimmäisen Kettujärven eteläpuolella. Kohde sinänsä sijaitsee järvestä noin 375 m kaakkoon, noin 1 km Nangujärventien ja etelään haarautuvan metsäautotien risteyksestä etelään, aivan tien länsipuolella sijaitsevan hiekkakuopan länsilaidalla, metsäautotiestä 60 m länteen. Alueen maaperä on hienoa hiekkaa ja paikalla kasvaa nuorta mäntymetsää ja taimikkoa. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, sammalia ja jäkälää; paikoin aluskasvillisuus on hyvin kulunutta.

Kohteen kuvaus

Mahdollinen pyyntikuoppa sijaitsee noin 3 m sorakuopan reunasta länteen. Sen koko on 3 m x 2 m ja syvyys noin 50 cm. Maakairauksissa kuopassa todettiin ohuen turpeen alla noin 10 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros, minkä perusteella kuoppa ei liity ainakaan hiekanottoon. Mikäli paikalla on sijainnut useampia pyyntikuoppia, ne ovat tuhoutuneet hiekanotossa.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvän rakenteen perusteella.

Tulkinta

Pyyntikuoppa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

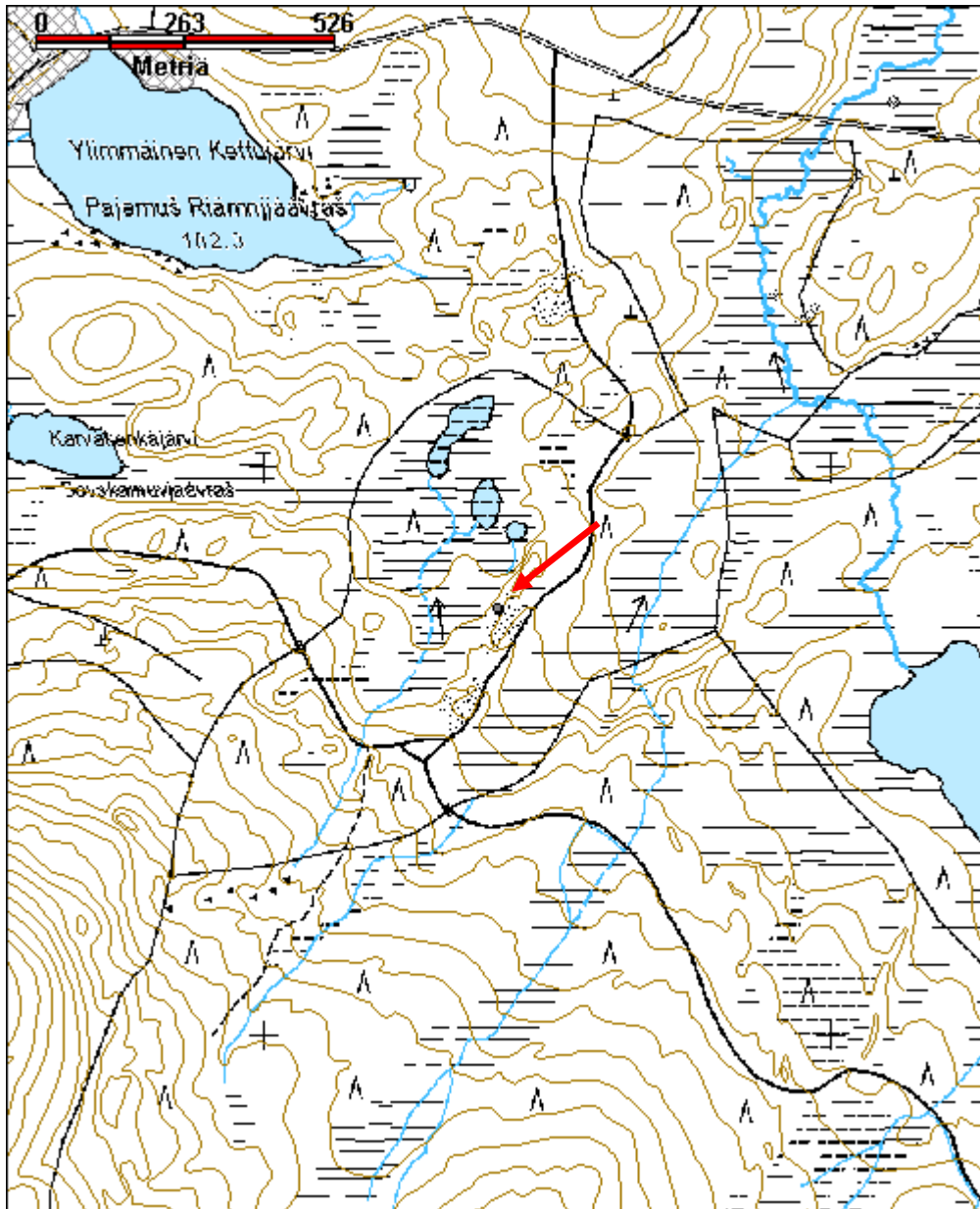
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 5.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Pyyntikuoppa hiekkakuopan reunalla kuvattuna eteläkaakkoon.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7616749, Y 3546412, Z 197	Mittakaava:	1:10000

Torkojoki kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131004

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7599376, Y 3551718, Z 135	Löydöt:	KM 38563 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee noin 36,2 km Ivalon kirkosta kaakkoon, 280 m Rajajoosepintien eteläpuolella, 250 m Luttojoen ja Torkojoen yhtymäkohdasta pohjoiskoilliseen, Torkojoen itäpuolelta Luttojoen Littoskoskelle kääntyvällä metsäautotiellä. Kohteen maaperä on hienoa hiekkaa, mutta Mäskivaaran rinteessä on myös paikoitellen laajoja kivikoita. Tien ympäristön maaperää on ilmeisesti laikutettu tai äestetty, sillä sieltä puuttuu täysin huuhtoutuneen hiekan kerros. Alueella kasvaa nuorta mäntymetsää, ja aluskasvillisuutena on jäkälää, kanervaa, puolukkaa ja mustikkaa.

Kohteen kuvaus

Mäskivaaran luoteislaidalla kulkevalla, koillis-luodesuuntaisella, mutkittelevalla hiekkatiellä havaittiin kvartsi-iskoksia, palanutta luuta ja palaneita kiviä punaiseksi palaneen hiekan ja likamaan seassa. Yksi lähes ehjä tulisija löytyi aivan keskeltä kulunutta tieuraa pisteestä (X=3551716, Y=7599372, z=135). Hiekkaterassilla sijaitsevaa asuinpaikkaa rajaa kaakossa noin 10 m etäisyydellä laaja kivikko. Terassille tehtiin koepistoja ja maakairauksia, mutta ne olivat löydöttömiä. Hiekkatiellä sijaitsevat asuinpaikan jäännökset tulevat katoamaan nopeasti lähivuosina eroosion vuoksi.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 26.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus:

KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
		Selitys:	

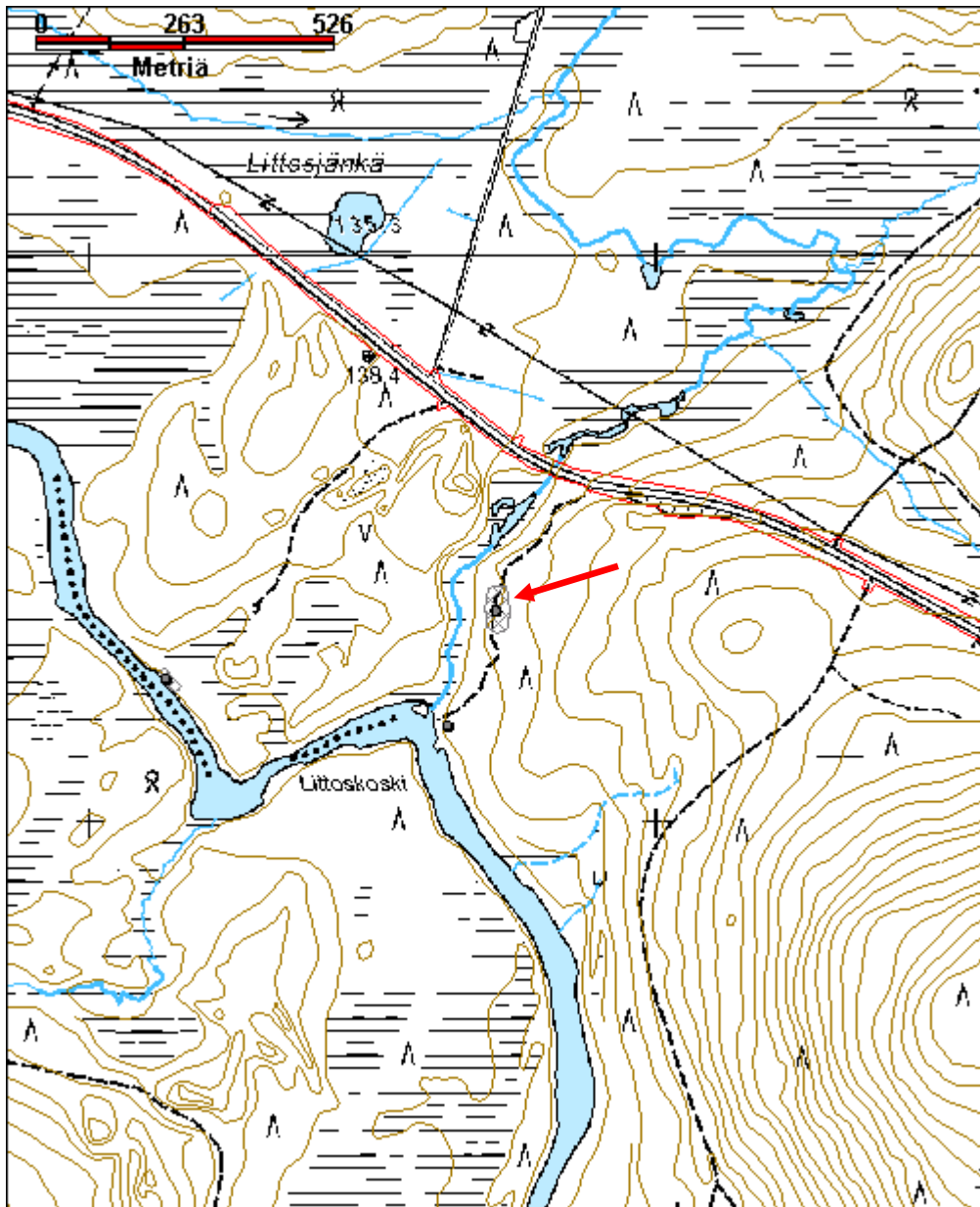
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kivikautinen asuinpaikka hiekkatörmässä kuvattuna pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7599376, Y 3551718, Z 135	Mittakaava:	1:10000

Uusijoki irtolöytöpaikka

MH-tunnus: 130201

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7607532, Y 3542675, Z 152	Löydöt:	KM 38555 kvartsiitti-iskos

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kvartsiitti-iskoksen löytöpaikka sijaitsee noin 24,3 km Ivalon kirkosta kaakkoon, Kattajärven pohjoispäätä noin 650 m suoraan pohjoiseen, noin 250 m Uusijoen varrella sijaitsevasta seurakunnan omistamasta leirikeskuksesta pohjoisluoteeseen, noin 20 m Uusijoen uomasta itään. Leirikeskuksesta lähtee Uusijoen itärantaa pitkin polku, joka noudattelee meanderoivan joen jyrkkää hiekkatörmää.

Alueen maaperä on hienoa hiekkaa, ja osa joen törmästä on aikojen kuluessa sortunut jokeen. Paikalla kasvaa pääasiassa harvahkoa varttunutta mäntymetsää. Jokiuoma on rehevämpi, siellä kasvaa nuoria koi-voja, varpuja ja heinää. Hiekkatörmän aluskasvillisuutena on jäkälää, mustikkaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kvartsiitti-iskos löytyi Uusijoen itäreunaa kulkevalta polulta, noin 20 m joen uomasta itään, vain 2,5 m sortuneen hiekkatörmän itäpuolella. Polun ja sen lähiympäristön turvekerros on paikoin kulunut pois, eikä huuhtoutuneen hiekan kerrostakaan ollut enää monin paikoin havaittavissa. Tasaiselle hiekkatörmälle tehdyissä koepistoissa ja maakairanäytteissä havaittiin ohuen turvekerroksen alla monin paikoin palaneen hiekan laikkuja, mutta muutoin tasanne oli löydötön.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu pistemäisesti löydön perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen irtolöytöpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

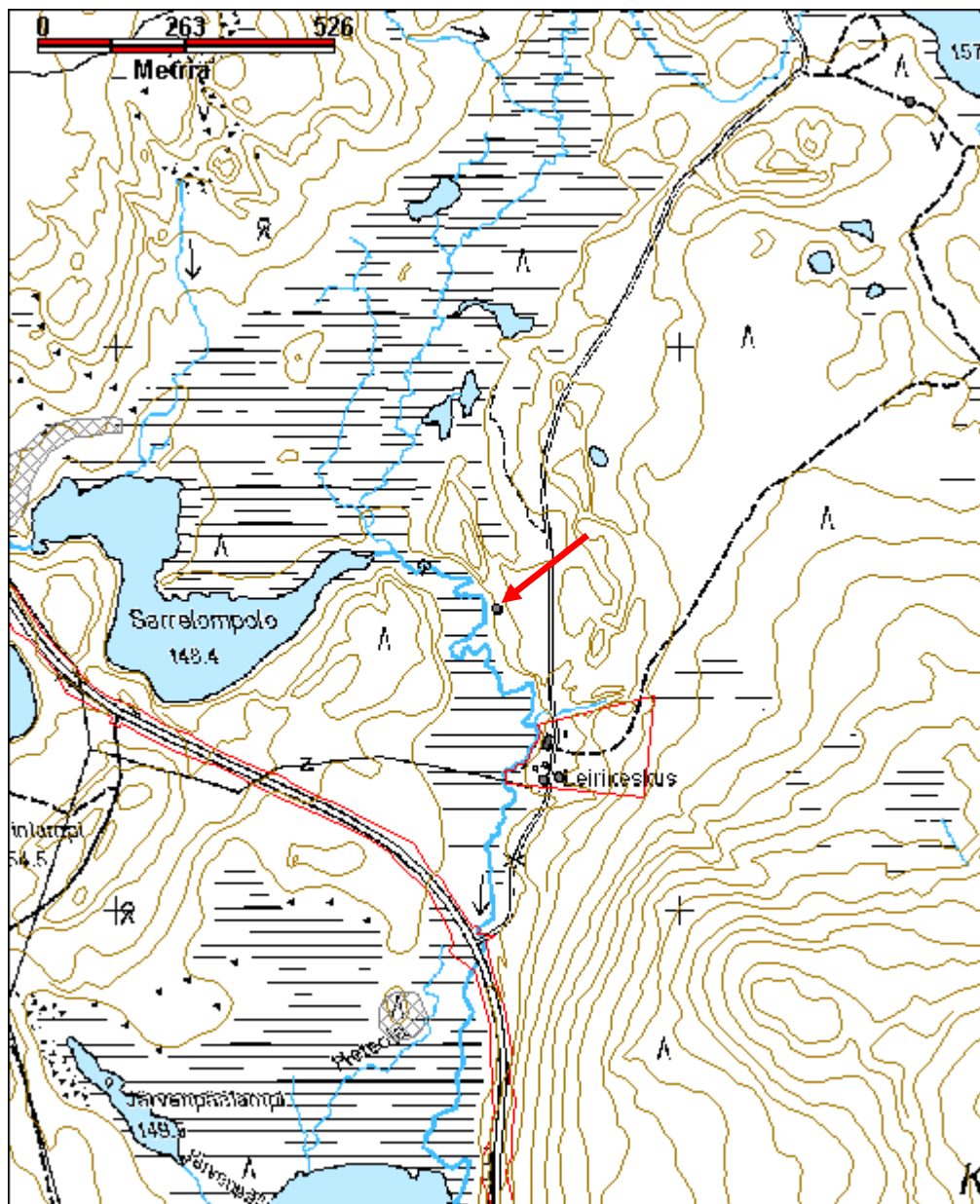
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 18.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kuva kvartsiitti-iskoksen löytöpaikalla hienolla hiekkaterassilla. Kuva otettu luoteeseen.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7607532, Y 3542675, Z 152	Mittakaava:	1:10000

Vuoksijoki 1 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131008

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7602092, Y 3552169, Z 167	Löydöt:	KM 38565 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Vuoksijoen kivikautinen asuinpaikka sijaitsee noin 35,4 km Ivalon kirkosta kaakkoon, noin 2,5 km Rajajoosepintien ja Vuoksijärvelle ja Torkoselkään kulkevan metsäautotien risteyksestä pohjoiskoilliseen, Torkoselän ja Näätämoroston välissä virtaavan Vuoksijoen länsipuolella. Kohde löytyi noin 190 m Vuoksijoen ja Näätämorostolta laskevan ojan risteyskohdasta pohjoisluoteeseen, aivan Vuoksijärvelle kääntyvän pistotien risteyksestä. Risteuksen pohjois- ja itäpuolelta on otettu hiekkaa metsäteiden pohjiin. Paikalla kasvaa männyntaimia. Hiekanottoalueella ja teiden pientareilla on aluskasvillisuutta vain laikkuina, muutoin paikalla kasvaa puolukkaa, kanervaa ja jäkälää.

Kohteen kuvaus

Vuoksijärvelle ja Torkoselkään kulkevan metsäautotien risteuksen pohjoispuolella, tieleikkauksen ja hiekanottoalueen välissä on säilynyt hiekanotolta noin 5 m leveydeltä kaakko-luodesuuntaista hiekkatörmää. Sen päältä löytyi vuoden 2010 inventoinnissa kaksi vierekkäistä, 60 cm syvää kuoppaa, joiden yhteispituus koillis-lounaissuunnassa on 5 m ja leveys kaakko-luodesuunnassa 2 m. Kuopissa oli 10 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros. Topografian perusteella nämä kuopat voivat hyvinkin olla hiekanotosta säilyneitä pyyntikuoppia.

Törmällä sijaitsevista kuopista 4 m eteläkaakkoon löytyi tieleikkauksen sortuvasta profiilista 5 kvartsi-iskosta. Samasta leikkauksesta löytyi kahdesta eri paikasta tulenpidon jälkiä, palanutta hiekkaa ja rikkilaneita kiviä. Törmän länsipuolinen hiekkakuopan leikkaus oli löydötön.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 7.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojaus:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	

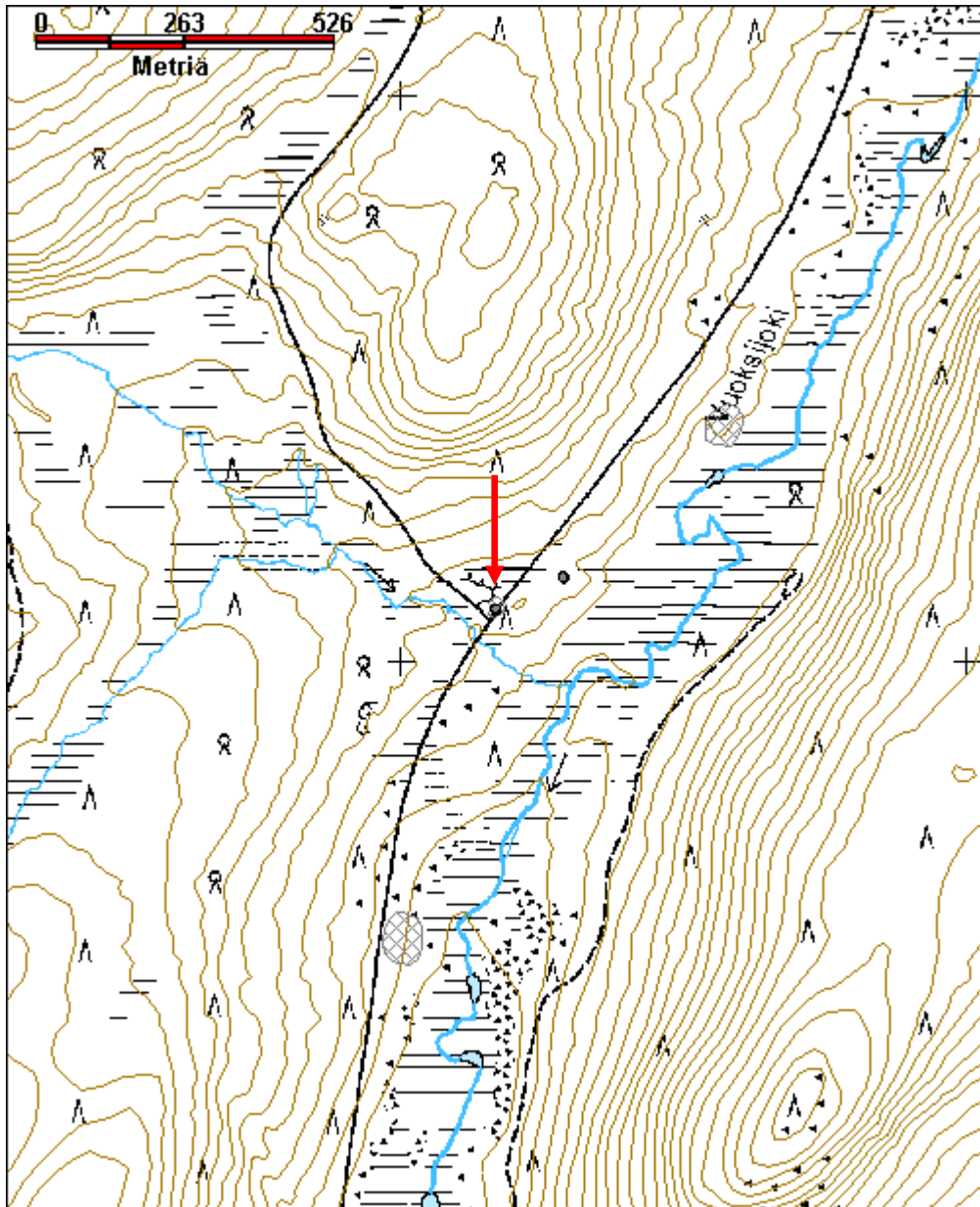
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
--	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Asuinpaikka sijaitsee pienellä tönkäreellä, joka on jäänyt sorakuopan ja tien väliin.
Kuva otettu länteen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7602092, Y 3552169, Z 167	Mittakaava:	1:10000

Vuoksijoki 2 irtolöytöpaikka

MH-tunnus: 131009

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7602146, Y 3552286, Z 167	Löydöt:	KM 38566 kvartsi-iskos

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Vuoksijoen irtolöytöpaikka sijaitsee noin 35,4 km Ivalon kirkosta kaakkoon, noin 2,5 km Rajajoosepintien ja Vuoksijärvelle kulkevan metsäautotien risteyksestä pohjoiskoilliseen, Torkoselän ja Näätämoroston välissä virtaavan Vuoksijoen länsipuolella. Kohde löytyi noin 230 m Vuoksijoen länsipuolelta, laajan hiekanottoalueen reunalta, mistä hiekkaa on otettu ainakin 50 vuotta sitten. Hiekanottoalue on maisemoitunut melko hyvin, ja paikalla kasvaa jo nuorta mäntymetsää. Puolukkaa ja jäkälää kasvaa hiekanottoalueen reunoilla, muutoin alueella on aluskasvillisuutta vain laikkuina.

Kohteen kuvaus

Kvartsi-iskos löytyi laajan hiekkakuopan koillisreunalta, 160 m Vuoksijoen ja Näätämorostolta laskevan ojan risteyskohdasta pohjoiseen. Hiekkatörmän reuna vaikutti koskemattomalta, ja monin paikoin sieltä löytyi ohuen turvekerroksen alta huuhtoutuneen hiekan kerros. Hiekanotto on tuhonnut asuinpaikan kokonaan.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu pistemäisesti löydön perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen irtolöytöpaikka.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 7.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

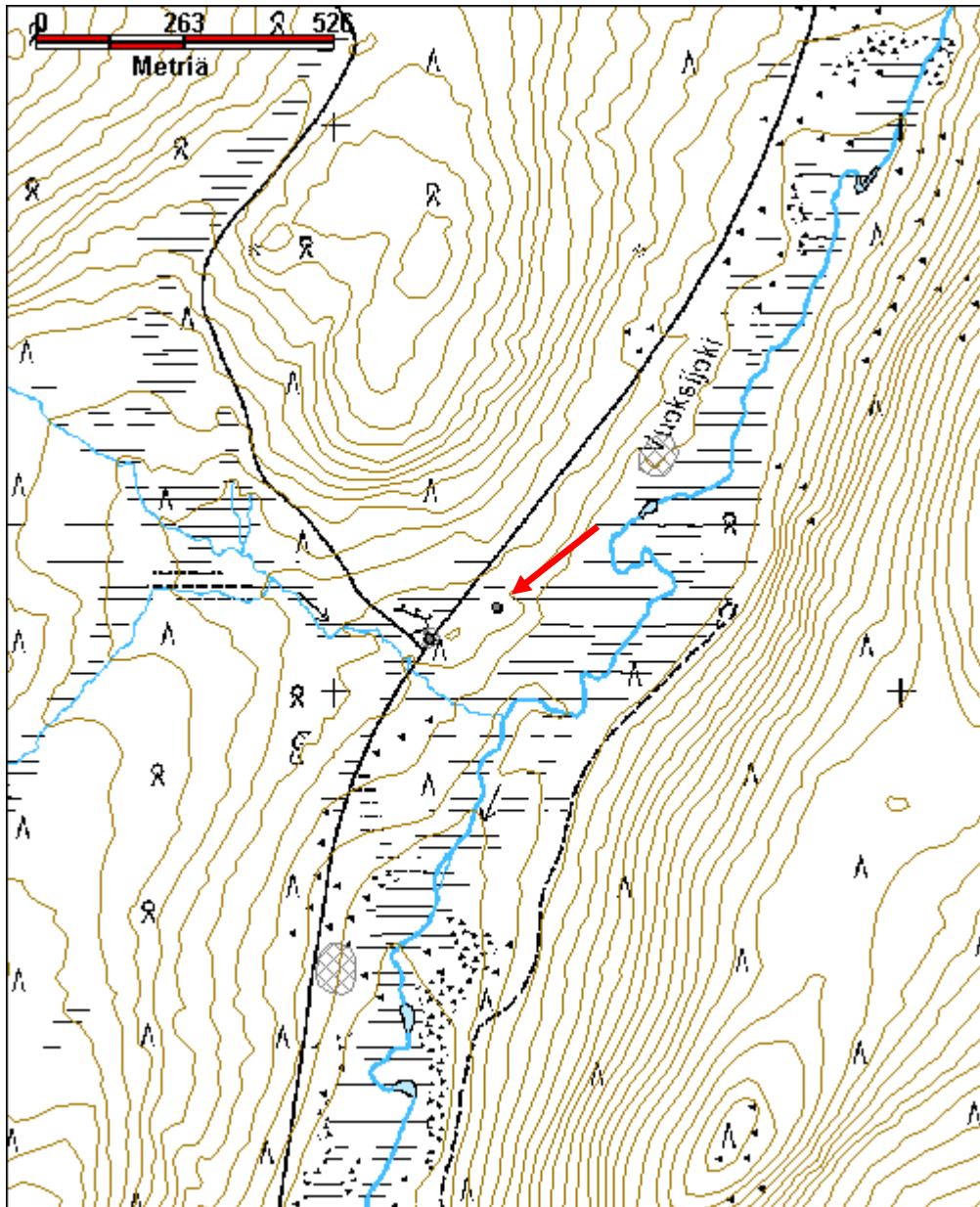

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	0 Ei määritelty	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kvartsi-iskoksen löytöpaikalla on kaira pystyssä. Kuva otettu itäkaakkoon.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7602146, Y 3552286, Z 167	Mittakaava:	1:10000

Vuoksijärvi 1 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 131007

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7605261, Y 3551341, Z 219	Löydöt:	KM 38564 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee noin 33 km Ivalon kirkosta kaakkoon, Vuoksiselän ja Risumoroston välillä sijaitsevan Vuoksijärven eteläpäässä, Vuoksijärvestä laskevan Vuoksijoen suun itäpuolella. Vuoksijärven rannat ovat soistuneet monin paikoin. Asuinpaikka sijaitseekin Kotamaan ja Luolamaan välissä, Vuoksijoen itärannalla sijaitsevalla kuivalla ja matalalla rantatörmällä. Alueen maaperä on soramoreenia. Paikalla kasvaa erirakenteista metsää. Aluskasvillisuutta törmällä on laikuittain, siellä kasvaa jäkälää, kannervaa, variksenmarjaa, puolukkaa ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Vuoksijoen suun itäpuolella sijaitsee uudehko nuotiokiveys, josta noin 5 m itään havaittiin polku-uralla kvartsi-iskoksia. Törmällä risteileviltä porojen poluilta löytyi lisää iskoksia, ja kaikkiaan löytöjä poimittiin talteen noin 10 m x 10 m kokoiselta alueelta (X=3551316, Y=7605287, z=219).

Lisäksi kvartsi-iskoksia havaittiin joen itäpuolella kulkevalta polulta, noin 55 m ensimmäisestä löytö pisteestä kaakkoon (X=3551346, Y=7605242, z=220). Asuinpaikan rajaus tehtiin alueen topografian ja löytöjen perusteella.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu löytöjen ja alueen topografian perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

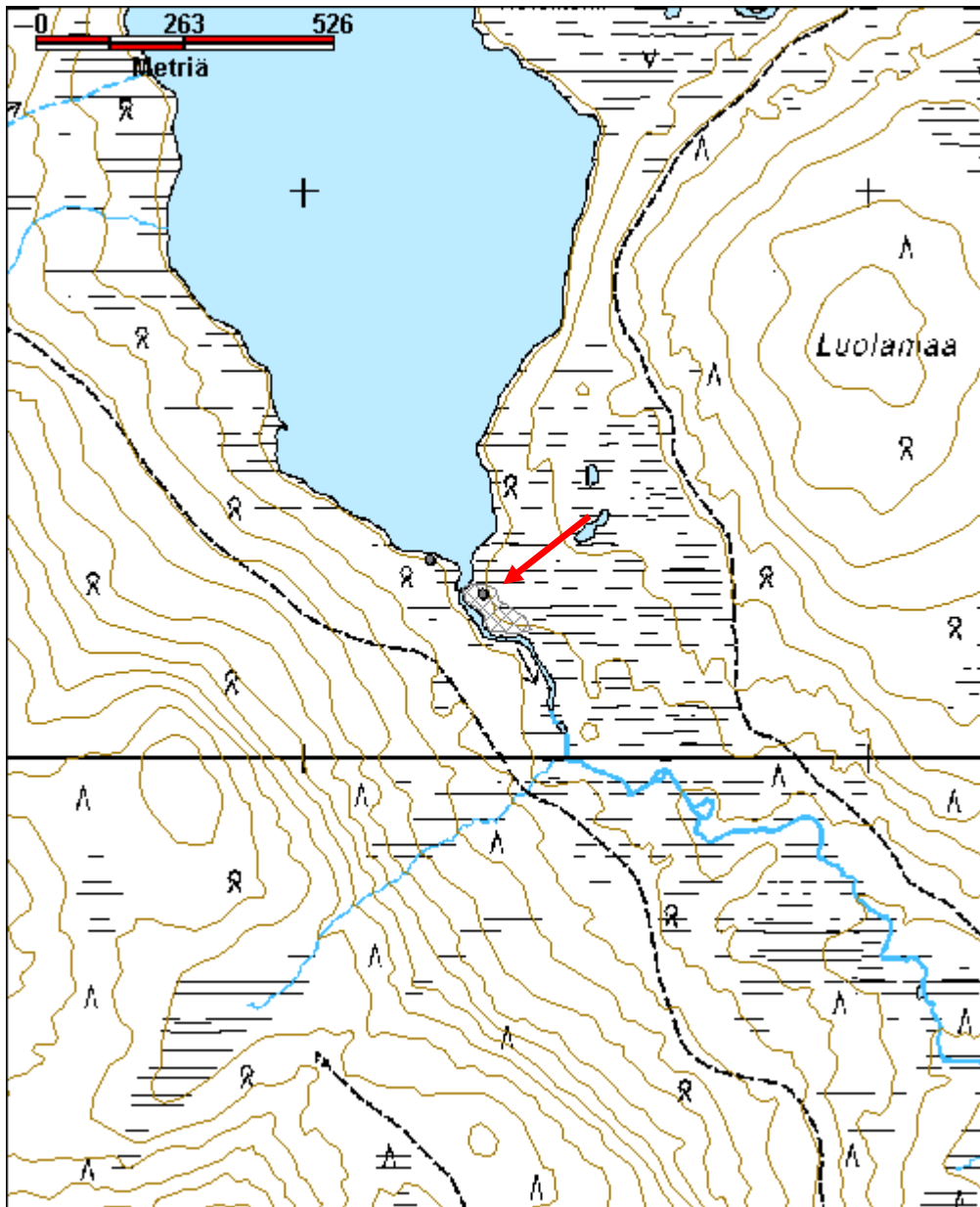
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 6.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Kvartsi-iskosten pohjoisempi löytöpaikka kairalla merkittynä. Kuva otettu lounaaseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7605261, Y 3551341, Z 219	Mittakaava:	1:10000

Ylimmäinen Kerttjärvi 1 irtolöytöpaikka

MH-tunnus: 112602

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7613791, Y 3525210, Z 139	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ivalon kirkosta noin 7 km kaakkoon, Ylimmäisen Kerttjärven soistuneella luoteisrannalla, Kerttuojan suussa, Kerttjärventien ja järven välissä. Kohteelle laskee pistotie Kerttjärventieltä, ja siinä säilytetään asuntovaunua. Alueella kasvaa mäntymetsää, ja aluskasvillisuutena on jäkälää, mustikkaa, sammalta ja puolukkaa. Kohteen kulunut maaperä on hienoa hiekkaa. Noin 15 m etelään irtolöytöpaikasta etelään alkaa järven mättäinen jänkäranta.

Kohteen kuvaus

Vuoden 2010 inventoinnissa havaittiin Ylimmäisen Kerttjärven luoteisrannalla noin 100 m järven ja siitä länteen laskevan Kerttuojan yhtymäkohdasta luoteeseen, asuntovaunun ja pressuvajan välisessä, kuluneessa hiekkamaassa muutamia palaneita luumurskakeskittymiä ja likamaata. Paikalle tehtiin muutama koepisto, mutta ne olivat löydöttömiä. Kohteen maaperä on hyvin kulunut ja monin paikoin turvekerros on kulunut pois. Luumurskaa ei otettu talteen.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti irtolöytöjen perusteella.

Tulkinta

Esihistoriallinen irtolöytöpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

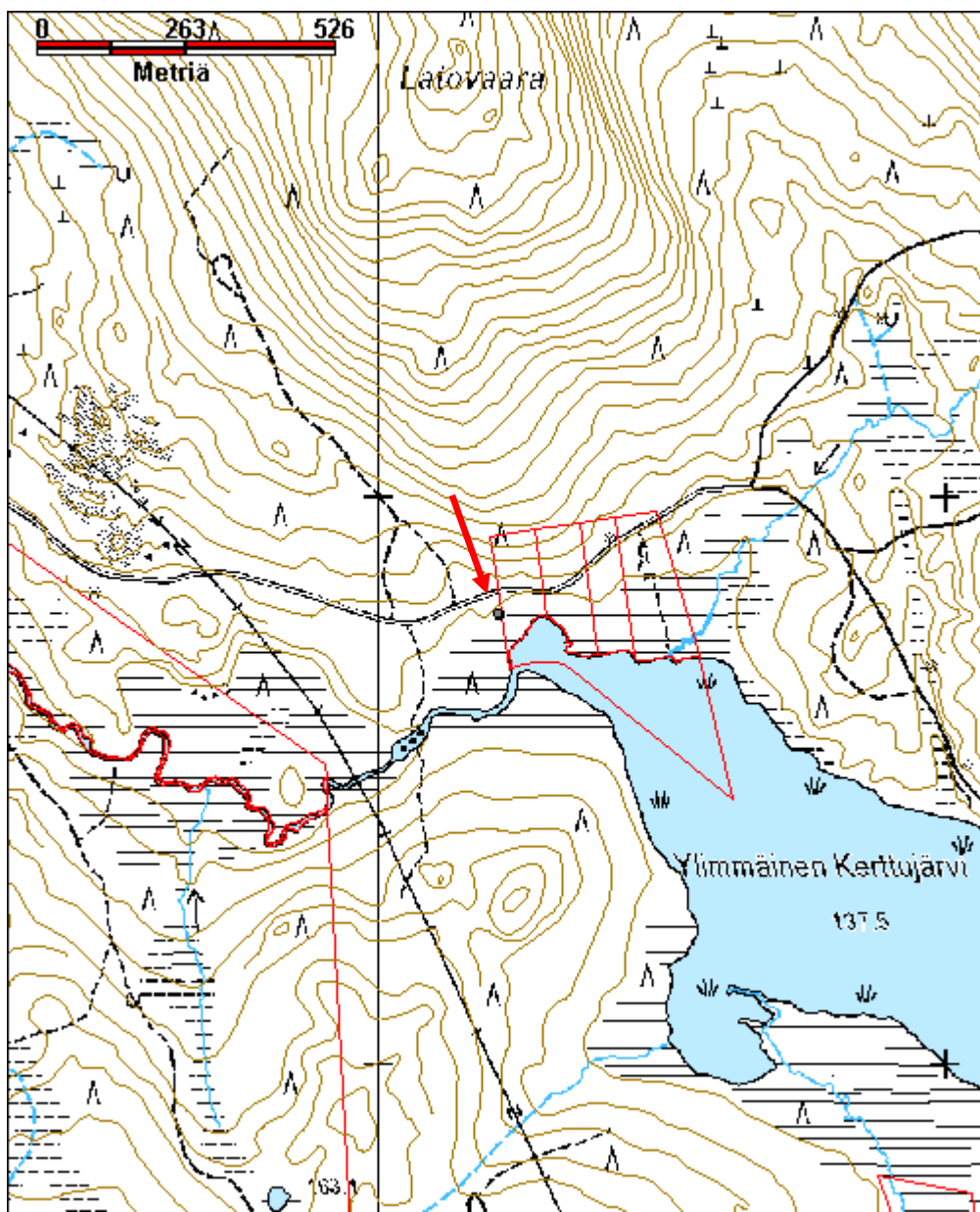
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 13.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	4 Esitys mj-luokka III	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty	Selitys:	

Palanutta luuta löydettiin asuntovaunun ja telttasaunan luota. Kuvaussuunta kaakkoon.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7613791, Y 3525210, Z 139	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	995 Yksityinen
Ajoitus:	7120 Moniperiodinen	Ylläpitäjä:	995 Yksityinen
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7605589, Y 3542116, Z 148	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde inventoitiin vuonna 2010. Kattajärven kentässä on asuttu jo muutamia vuosisatoja. Kenttä on säästynyt toisen maailmansodan melskeistä, ja paikalla on sodan aikana sijainnut myös saksalaisten asemapaikka. Kentän kaakkoisrannassa kulkee saksalaisten kaivama juoksuhauta, jonka erottaa heinikosta juuri ja juuri, sillä se on sotien jälkeen täytetty.

Kohde sijaitsee yksityismailla, mutta siihen kuuluva juoksuhauta on osa kohdetta 111970 Kattajärvi saksalaisten asemapaikka.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kattajärven länsiosassa, aivan järven rannalla. Kenttä on kahden yksityisen omistama siten, että laajan, kentän ulkopuolelle ulottuvan yksityismaan sisällä on pieni neliönmuotoinen alue, joka kuuluu toiselle omistajalle. Tämä pieni alue sijaitsee kentän keskellä, missä sijaitsevat vanha punainen päärakennus, kaivo, navetta, lato 2, juoksuhaudan pohjoispää, uusi ulkokäymälä ja mökki. Kenttä kuuluu Lapin arvokkaihin perinnemaisemiin.

Kohteen kuvaus

Kentän pohjoisosassa:

Tupa

Kentän pohjoisosassa sijaitsee vanha lohenpyrstösälvoksinen hirsitupa, joka lienee rakennettu heti sotien jälkeen. Rakennuksen koko on pohjois-eteläsuunnassa 4,3 m ja itä-länsisuunnassa 5,35 m. Siinä on 11 hirsikertaa, ja sen lattiataso on maanpintaa alempana eli perustus on maavaralla. Hirsien tilkkeenä on käytetty sammalta, kankaita ja jopa köyttä. Rakennus on aikoinaan maalattu punamullalla, mutta väri on monin paikoin kulunut pois. Länsipäädystä on poistettu pystylautoja, jotta siitä pääsee välikatolle tikkaita pitkin. Välikaton eristeenä on hiekkaa. Neliruutuiset ikkunat ovat etelä- ja länsiseinällä, ja ruutujen kiinnityksessä on käytetty valkoisenharmaata kittiä, listoja, metallilevyjä ja nauvoja. Rakennuksen savupiippu on muurattu tiilistä ja piipun sisällä on kamiinan metallipiippu. Katto on tehty limittäisistä laudoista, ja sen alla on kattohuopa. Pulpettikattoinen, 2 m x 2 m kokoinen kuisti on rakennettu itäseinustalle pystyrimasta. Kuistin eteläseinällä on kaksiruutuinen ikkuna, ja ovi aukeaa itään. (x=3542 173, y=7605 702, z=148)

Ulkokäymälä

Noin 1 m x 1 m kokoinen pystylaudasta tehty huussi sijaitsee kentän luoteisnurkassa ja kuuluu tuvan piha-piiriin. (x=3542 163, y=7605 724, z=148)

Liiteri

Ämmänkaulasälvoksinen liiteri sijaitsee kentän pohjoisosassa, ja se liittyy tupaan. Sen koko on 3,8 m x 4

m. Ovi on eteläseinällä ja sen molemmin puolin on rautalangalla kiinnitetyt tukipuut. Metallisaranat ovat tehdastekoa. Maavaraisessa liiterissä on 12 hirsikertaa, ja nurkkien päädyt on katkaistu kirveellä. Katto on tehty limittäisistä laudoista. Sisällä on itä- ja länsiseinustalla noin 1,2 m korkeudella yksi orsi. (x=3542 181, y=7605 721, z=148)

Kellari

Vanha kellarirakennus sijaitsee järven rannassa, kentän pohjoisosassa uuden saunarakennuksen pohjoispuolella. Kellarin pituus on pohjois-eteläsuunnassa 4 m ja leveys itä-länsisuunnassa 3 m. Se on kaivettu rantatörmään ja seinät on tehty kivistä ja halkaistuista hirsistä. Hajonnut katto on tehty kelleksistä tai losoista ja päädyt limittäisistä laudoista. Länsipäädyssä on tuuletusluukku. Lankuilla tuettu oviaukko on järvelle. (x=3542 208, y=7605 708, z=147)

Vajat 1 ja 2

Tuvan itäpuolella ja vanhan kellarin lounaispuolella sijaitsee kentän pohjoisosassa kaksi pystylosoista tehtyä vajaa. Pulpettikattoisen, pohjoisemman losovajan 1 koko on 4 m x 2,5 m ja se on maalattu punamullalla. Katto on tehty myös losoista ja losojen välissä on eristeenä tuohta. Eteläisempi losovaja 2 on tehty käsittelemättömistä losoista, ja sen koko on 5 m x 3 m. Vajan katto lienee uusittu, ja se on tehty ruskeasta pellistä. Molemmissa vajoissa on ovi kohti länttä. Vajan 2 oven yläpuolella on lisäksi kaksiruutuinen ikkuna. (vaja 1: x=3542 190, y=7605 697, z=148; vaja 2: x=3542 196, y=7605 691, z=148)

Mökki ja sauna

Edellä mainittujen rakennusten lisäksi järven rannassa on uudehko sauna ja kesämökki. Niitä ei inventoitu. (sauna: x=3542 208, y=7605 693, z=148; mökki: x=3542 207, y=7605 662, z=148)

Kentän eteläosa:

Piisikiveys

Vanhinta rakennuskantaa kentässä edustaa kentän kaakkoislaidalla sijaitseva piisikiveys, jonka halkaisija on 3 m ja korkeus 0,6 m. Kiveyksen seassa on myös hiiltä. Rakennuksen pohjan kokoa ei enää erota heinikon seasta. Paikalla on mitä ilmeisimmin sijainnut ennen sotia kaksiosainen tupa, joka näkyy 1900-luvun alussa otetussa valokuvassa. (x=3542 162, y=7605 529, z=148)

Päärakennus

Vanha päärakennus paloi 1946-47, minkä jälkeen uusi päärakennus on valmistunut. Muut vanhat rakennukset on tehty 1940-50-luvuilla. Päärakennuksen koko on itä-länsisuunnassa 7,4 m ja pohjois-eteläsuunnassa 10 m. Puolitoistakerroksisessa, punamullalla maalatussa rakennuksessa on 22 pelkkahirsi-kertaa. Nurkkien koteloinnit on maalattu valkoisiksi, kuten myös ikkunoiden ja oven pielet sekä etelä- ja itäseinän pystyt koristelaudat. Kaikissa muissa ikkunoissa on valkoiset tippalaudat, paitsi itä- ja länsiseinän räystäiden alla olevissa kaksiruutuisissa ikkunoissa. Päätykolmioissa on ulkovuorauksena pystyrimaa. Talon rossipohja on valettu betonista, ja talon sisällä, pohjoispäässä on pirtin alla kellari. Katon katteena on mustaa huopaa.

Länsiseinän keskellä olevan, puolitoistakerroksisen kuistin koko on itä-länsisuunnassa 2,6 m ja pohjois-eteläsuunnassa 4,3 m. Kuistin sisältä vie portaat yläkertaan. Kuisti on rakennettu pystystä rimalautoituksesta. Oviaukko on myös kohti länttä. Ovea, kuistin portaita ja kaidetta ei ole maalattu. Kuistin länsi- ja pohjoisseinällä on kuusiruutuiset ikkunat ja eteläseinällä pieni yksiruutuinen ikkuna. Kuistin yläkerrassa on länsiseinällä myös neliruutuinen ikkuna.

Kuistin molemmin puolin on länsiseinällä alakerrassa kaksi kuusiruutuista ikkunaa ja yläkerrassa vaakasuorassa kaksiruutuiset ikkunat. Pohjoiseinällä on alakerran seinällä vierekkäin kaksi kuusiruutuista ikkunaa tuomassa valoa pirttiin. Ikkuna-aukon molemmin puolin on ulkoseinään kiinnitetty pulteilla tukipelkkahirret. Yläkerrassa on neliruutuinen ikkuna.

Itäseinällä on alakerrassa kaksi kuusiruutuista ikkunaa ja yläkerrassa kaksiruutuiset ikkunat. Pohjoisem-

pien ikkunoiden molemmin puolin on ulkoseinälle kiinnitetty pulteilla tukipelkkahirret. Eteläseinällä on järven puolella yksi kuusiruutuinen ikkuna ja yläkerrassa keskellä taloa yksi neliruutuinen ikkuna. (x=3542 197, y=7605 615, z=148)

Navetta

Navetta on kaksiosainen rakennus, sen pohjoispäässä on puuvaja ja eteläpäässä navetta. Pohjois-eteläsuuntaisen rakennuksen koko pituus on 9,2 m ja leveys 5,2 m. Alun perin hirrestä tehdyn navetan pituus on ollut 6,2 m, jolloin pystyrimasta tehdyn puuvajan pituudeksi jää 3 m. Navetan seinälle on kirjoitettu, että sen hirret on hakattu kesä-heinäkuussa vuonna 1946. Navetassa on 12 punaiseksi maalattua hirsikertaa, ja nurkkasalvokset on tehty koirankaulalle. Itäseinällä on sivuun vedettävä, laudasta tehty luukku, ja sisäänkäynti navettaan tapahtuu puuvajan itäseinällä olevan oven kautta. Rakennuksen katto on uusittu ja tehty vihreästä pellistä. (x=3542 170, y=7605 700, z=148)

Kaivo

Kaivo sijaitsee navetan pohjoispään itäpuolella. Sen ympärillä on 2,5 m x 2,5 m kokoinen laudoilla peitetty puulava. (x=3542 178, y=7605 647, z=148)

Lato 1

Lato 1 sijaitsee kentän etelälaidalla, ja sen koko on itä-länsisuunnassa 3,7 m ja pohjois-eteläsuunnassa 3,5 m. Alkuperäinen katto on tehty kelleksistä ja uutta kattoa ollaan parhaillaan tekemässä höylätystä laudasta. Hirsikehikossa on 12 hirsikertaa, sen nurkkiin on tehty ämmänkaulasalvokset ja nurkkien päitä on katkaistu sahalla ja kirveellä. Kehikko levenee tyvestä kohti yläosaa. Ovi on kohti itää ja sen saranat on takorautaa. Eteläseinää vasten nojaa reki. (x=3542 138, y=7605 537, z=148)

Lato 2

Tyvestä ylöspäin levenevän, 13-kertaisen hirsikehikon koko on noin 6 m x 6 m, ja sen nurkat on tehty ämmänkaulasalvoksella. Katto on tehty alun perin limilaudoituksella, mutta sitä oltiin kesällä 2010 parhaillaan uusimassa peltikatteelle. Oviaukko on kohti itää, ja sen molemmin puolin on hirsikehikon tueksi kiinnitetty rautalangalla kaksi pystypuuta. Ladon lattia on tehty kuorituista puunrungoista ja se on säilynyt hyvin. Talon nurkat on nostettu maasta irti nurkkakivien avulla. (x=3542 130, y=7605 563, z=148)

Määlitsä

Alueen eteläpäässä, kentän ulkopuolella on hakkuuaukean laidalla vanha ja lahonnut, mutta pystyssä oleva määlitsä tai vinnari, joka on tarkoitettu nahan muokkaamiseen. Määlitsän kokoamiseen on käytetty pajanauloja, sen korkeus on noin 1,2 m ja vivun pituus 5 m. (x=3542 018, y=7605 450, z=148)

Juoksuhauta

Kentän keskeltä, päärakennuksen kaakkoispäädystä alkaa matala, paikoitellen täytetty, noin 130 metriä pitkä juoksuhauta, jonka eteläpää jatkuu aina kentän eteläreunalle saakka. Juoksuhaudan itäpuolella rannassa on kolme kiviröykkiötä, jotka ilmeisesti ovat syntyneet peltoa raivattaessa. (pohjoispää: x=3542 209, y=7605 612, z=148 ja eteläpää: x=3542 143, y=7605 503, z=148)

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kenttä ja saksalaisten asemapaikka.

Lisätietoja

Valokuva Kattajärven kentästä. Suomenmaa: maantieteellis-taloudellinen ja historiallinen tietokirja IX, osa 2, Oulun lääni, pohjoisosa, s. 337. Toim. J. E. Rosberg, Kaarlo Hilden, Erkki Mikkola. Porvoo 1931.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 29.6.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 1 Käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

Kattajärven kenttä kuvattuna päärakennukselle kulkevalta tieltä. Kuva otettu itäkoilliseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7625399, Y 3534046, Z 137	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta on kirjoitettu teoksessa Inari Aanaar - Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Kestikievari on valmistunut vuosina 1917-18 eli se liittyy Petsamon tien rakentamiseen. Sodan alettua rakennukset jäivät hoitamatta ja joutuivat huonoon kuntoon. Majatalonhoitajina kievarissa ovat olleet Pekka Tervo (1926-28) ja Anna Kukkola (1929-40).

Ympäristön kuvaus

Kiävnäsijäävräs eli Könkäänjärvi sijaitsee Ivalon kirkosta noin 13 km itäkoilliseen, Nellimintien pohjoispuolella. Itse kohde sijaitsee Könkäänjärven ja Könkänsuvannon välissä, aivan Nellimintien eteläpuolella ja järven ja suvannon yhdistävän ojan länsipuolella. Kohteen eteläpuolella on mm. Könkäänjärven saksalaisten tukikohta (115983) ja pohjoispuolella Könkäänjärven rannassa Könkäänjärven kivikautinen asuinpaikka (148010133). Paikalla kasvaa tiheää mänty- ja koivuvaltaista sekametsää ja paikoitellen kohteessa on myös heinää kasvavaa aukeaa; aluskasvillisuutena on mm. mustikkaa, hiirenvirnaa, pajua, poimulehteä, puolukkaa, niittyleinikkiä, sammalta ja heiniä. Maaperä vaihtelee hiekasta moreeniin.

Kohteen kuvaus

Rakennuksen pohja 1

Jäljellä olevan peruskiveyksen koko on pohjois-eteläsuunnassa 6,4 m ja itä-länsisuunnassa 12,5 m ja korkeus 0,5 m. Se sijaitsee Könkäänjärven ja -suvannon yhdistävästä ojasta noin 25 m länteen ja ojan varressa sijaitsevasta kellarista noin 20 m lounaaseen, pienen niittyaukean itäreunalla. Rakennus on kolmiosainen: itäpäädyssä on peruskiveys, keskellä kiveyksen sisäosa on täytetty hiekalla ja länsipäädyssä kiveystä ei ole eteläseinällä, piisikiveys on luoteisnurkassa ja eteläseinän läpi on kaivettu pitkä kuoppa. (x=3534 062, y=7625 393, z=137)

Rakennuksen pohja 2

Rakennuksen pohja 2 sijaitsee Nellimintiestä noin 25 m etelään ja rakennuksen pohjasta 1 noin 40 m länsiluoteeseen. Sen koko on pohjois-eteläsuunnassa 16,2 m ja itä-länsisuunnassa 7,8 m. Peruskiveyksen korkeus on 0,3-0,5 m. Pohjoisosassa on kellarikuoppa, joka on täytetty sota-ajan ja Tielaitoksen metalliromulla. Kiveyksen keskiosassa ja eteläpäädyn keskellä on ilmeisesti piisikiveysten jäännökset. (x=3534 027, y=7625 403, z=137)

Rakennuksen pohja 3

Kohde sijaitsee noin 15 m rakennuksen pohjasta 2 lounaaseen. Rakennuksesta on jäljellä noin 0,3 m korkea hiekkavalli, jonka koko on pohjois-eteläsuunnassa 9,5 m ja itä-länsisuunnassa 7 m. Vallin ulkopuolelle on kaivettu noin 0,2 m syvä ja 0,3 m leveä kaivanto. Kohteen luoteispuolella on 3 m x 1,5 m kokoinen kaivanto, jossa on rautaromua. (x=3534 017, y=7625 394, z=137)

Kellari

Kellarin jäännös sijaitsee Könkäänjärven ja -suvannon yhdistävästä ojasta noin 15 m länteen ja ojan varressa sijaitsevasta rakennuksen pohjasta 1 noin 20 m koilliseen. Vallillisen kaivannon koko on koillis-lounaissuunnassa 9 m ja kaakko-luodesuunnassa 5,5 m. Kellaria ympäröi noin 1 m korkea valli, missä oviaukko näkyy lounaisvallissa. Joen penkassa vallin korkeus on noin 1,8 m.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Könkäänjärven kestikievari.

Lisätietoja

Tarja Nahkiaisola 2003, s. 308. Inarilaisten elinkeinot 1920-1939. Teoksessa: Inari Aanaar - Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 16.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

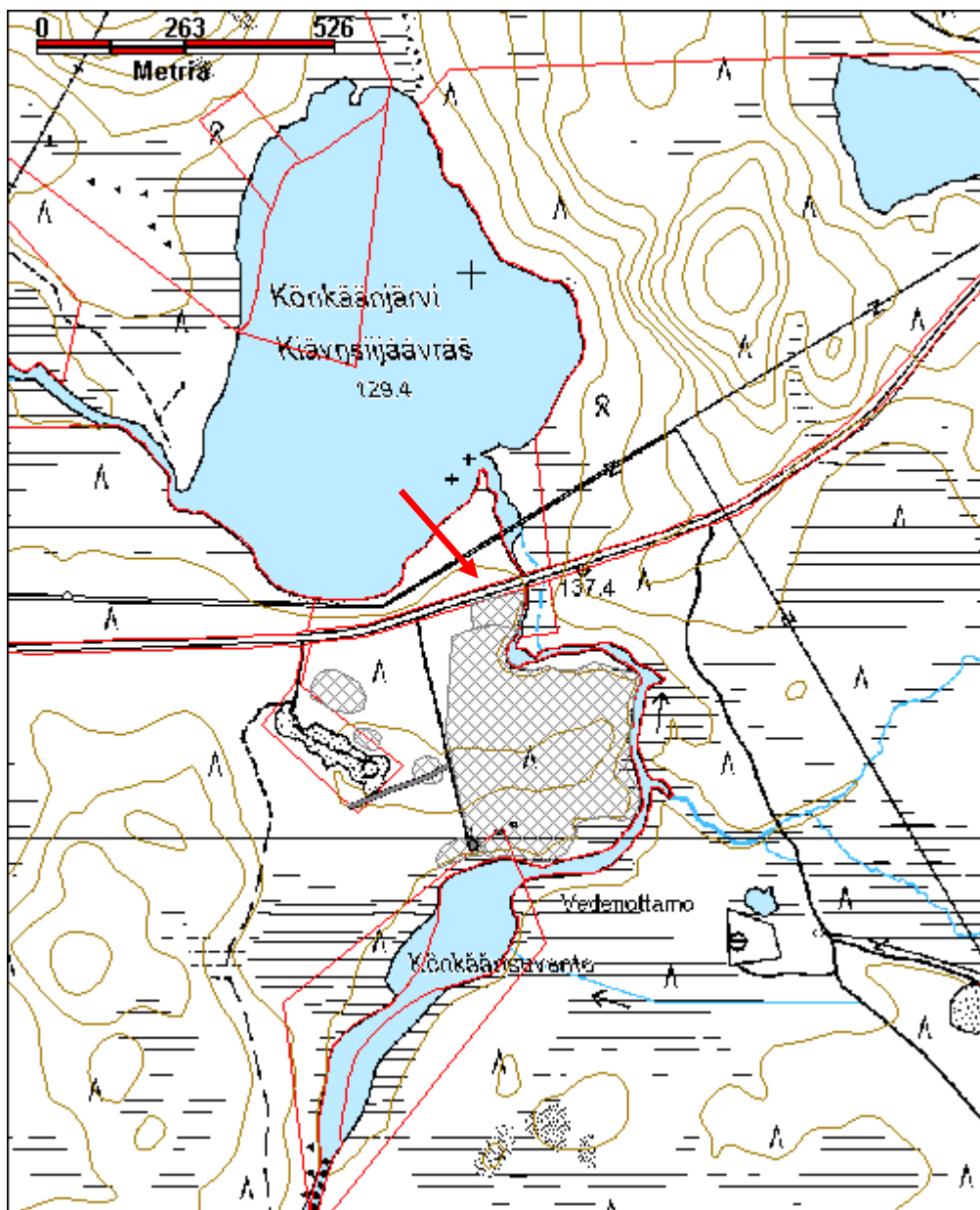
Rakennus 1 kivijalka erottuu maastosta selvästi, mutta hirsikerroksia ei ole säilynyt.
Kuvan suunta on länteen.

Kuvassa on rakennus 2 pohjoispäädyn kivijalkaa sekä sisäpuolella olevaa metalliromua.
Kuvaussuunta länteen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7625399, Y 3534046, Z 137	Mittakaava:	1:10000

Paljakainen 1 kestikievari

MH-tunnus: 106461

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	0 Ei tiedossa
Koordinaatit:	X 7600255, Y 3518605, Z 213	Löydöt:	

Taustatiedot

Paljakainen oli kruunun omistama kestikievari ja se perustettiin ilmeisesti 1920. Kievaria isännöi Evert Siivikko (1920-1925), Aukusti Tomperi (1926-1928), Albert Rajala (1929-1934) ja Hannes Tanhua (1935-1940). Veikko Rajala Palkisojalta on itse asunut Paljakaisessa 1930-luvulla. Paljakaisessa oli navetta ja kaksi lehmää, ja kuuden hevosen tallissa oli talon puolesta yksi hevonen. Navetan ja tallin lisäksi pihapiirissä oli aitta, heinälato ja sauna Paljakaisojan rannalla. Kaikki rakennukset poltettiin maan tasalle Lapin sodassa.

Ympäristön kuvaus

Paljakaisen kestikievari sijaitsee vanhan maantien ja uuden E4-tien välissä. Etelässä kenttä rajautuu Paljakaisojaan. Kievarin rakennusten jäännösten ympärillä on laaja ja tasainen, avoin kenttä. Aukealla porot käyvät syömässä heinää, joten kenttä ei umpeudu.

Kentässä kasvaa muutamia mäntyjä ja raitoja ja sen reunoilla pajua, katajaa, koivua ja mäntyä. Aluskasvilaisuus on pääasiassa heinää ja sammalia. Kentässä on maahan iskettyjä paalurivistöjä, jotka ovat peräisin ajalta, kun kenttä toimi Metlan koealueena.

Kohteen kuvaus**Päärakennus**

Lapin sodan aikana poltetusta päärakennuksesta ei ole jäljellä kuin noin 50 cm korkea kivijalka ja pohjois-päädyssä lautakannella peitetty kellari. Rakennuksen koko on ollut pohjois-eteläsuunnassa noin 12 m ja itä-länsisuunnassa 8 m. Talon länsiosassa, keskellä taloa on uunin jäännös, joka on valettu. Pohjoisosassa taloa on erittäin syvä kellari, joka on peitetty kannella. Kuisti on sijainnut talon kaakkoiskulmassa ja ovi auennut kohti itää. Kuistin kivijalka on tehty pienemmistä kivistä kuin talon ja se on myös hieman matalampi. (x=3518 573, y=7600 268, z=215)

Talli/navetta

Tallin tai navetan jäännös on pohjois-eteläsuunnassa 5 m leveä ja itä-länsisuunnassa 12 m pitkä. Itäpäädyssä on ollut 5 m x 5 m kokoisella alueella vain nurkkakivet, kun länsipäädyssä on selvä peruskiveys jäljellä. Porraskiveys on länsipäässä kohti etelää, ja kiveyksen koko on 2 m x 2 m. Rakennuksen jäännöksen luoteiskulmassa on ilmeisesti ollut lantaluukku. (x=3518 595, y=7600 216, z=214)

Sauna

Saunan jäännös sijaitsee lähellä ojaa. Sen hirsirakenteet ovat hyvin maatuneet, mutta se on ilmeisesti ollut pohjois-eteläsuunnassa 7 m leveä ja itä-länsisuunnassa 5 m pitkä. (x=3518 601, y=7600 241, z=215)

Silta

Sillan jäännös sijaitsee alueen etelälaidalla, ojan varrella. Sillasta on jäljellä muutamia hirsiä ja kiviä.

(x=3518 594, y=7600 221, z=214)

Lisäksi kentässä erottuu erikokoisia kuoppia ja painanteita, mutta on hyvin vaikea erottaa, ovatko ne olleet rakennusten jäännöksiä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden ja kasvillisuuden perusteella.

Tulkinta

Kestikievari, talli/navetta, sauna ja silta.

Lisätietoja

Inarilainen 15.9.2010, s.20-21. Paljakaisen majatalo majoitti herrat ja narrit.
V.-P. Lehtola 2003, s. 248-251, 308. Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 28.5.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöhanke, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 5 Purettu / palanut

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

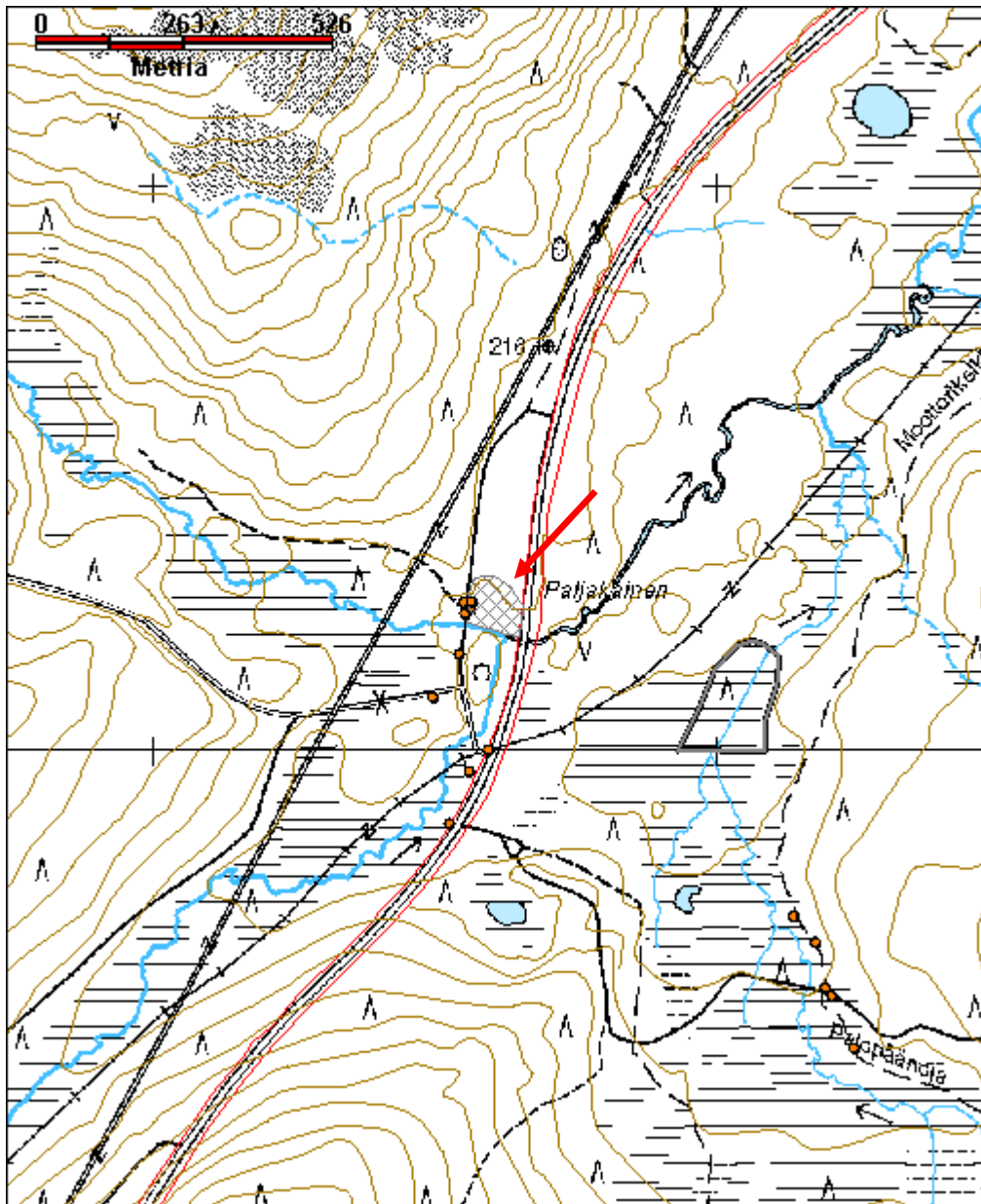

Kestikievarin päärakennus avoimen kentän länsilaidalla kuvattuna pohjoiseen.

Kestikievarin kentässä olevan ulkorakennuksen, ilmeisesti tallin/navetan kiveys kuvattuna pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7600255, Y 3518605, Z 213	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7614924, Y 3551809, Z 206	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 30,4 km Ivalon kirkosta itäkaakkoon, Kippisjärvelle kulkevan Nangujärven metsäautotien ja Ison Arttajärven eteläpuolella, Cuovâluobâlin (Valolompola) lounaisrannalla ja Kolmosjoen suun etelärannalla. Kohteen maaperä on hienoa hiekkaa. Paikalla kasvaa harvakseltaan vanhoja mäntyjä ja nuoria koivuja. Aluskasvillisuutena on jäkälää, mustikkaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee Cuovâluobâlin ja Kolmâsjuuhân (Kolmosjoki) itärantaa pitkin kulkevalla polulla, lompolan ja joen yhtymäkohdassa, noin 10 m vesirajasta eteläkaakkoon. Inventoinnissa polulla havaittiin rikkipalaneiden kivien kärkiä pistävän esiin hiekkamaasta. Polulle tehtiin koepisto, minkä perusteella liesikiveyksen voitiin todeta jatkuvan noin 20 cm syvyydelle saakka. Koepistossa havaittiin 5 cm paksu huuhtoutuneen hiekan kerros, minkä alla palaneita kiviä ja hiilenmuruja oli rikastuneen hiekan kerroksessa noin 20 cm:n syvyydelle saakka. Muutoin koepisto oli löydötön.

Koepiston profiilista voitiin todeta, että pienialainen, halkaisijaltaan noin 50 cm:n kokoinen liesikiveys jatkui kunnan alla luoteeseen. Terassille tehtiin neljä koepistoa ja maakairauksia, mutta ne olivat kaikki löydöttömiä. Liesikiveyksen ikää on vaikea määrittää, mutta maannoksen perustella sen voisi arvioida olevan reilusti yli sata vuotta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvän rakenteen perusteella.

Tulkinta

Ajoittamaton liesikiveys.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 10.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais-
rekisterinro: **Kunto:** 2 Kesinkertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II **Olotila:** 2 Ei käytössä
Kohteen
suojaus: 0 Ei määritelty

Selitys: **Selitys:**

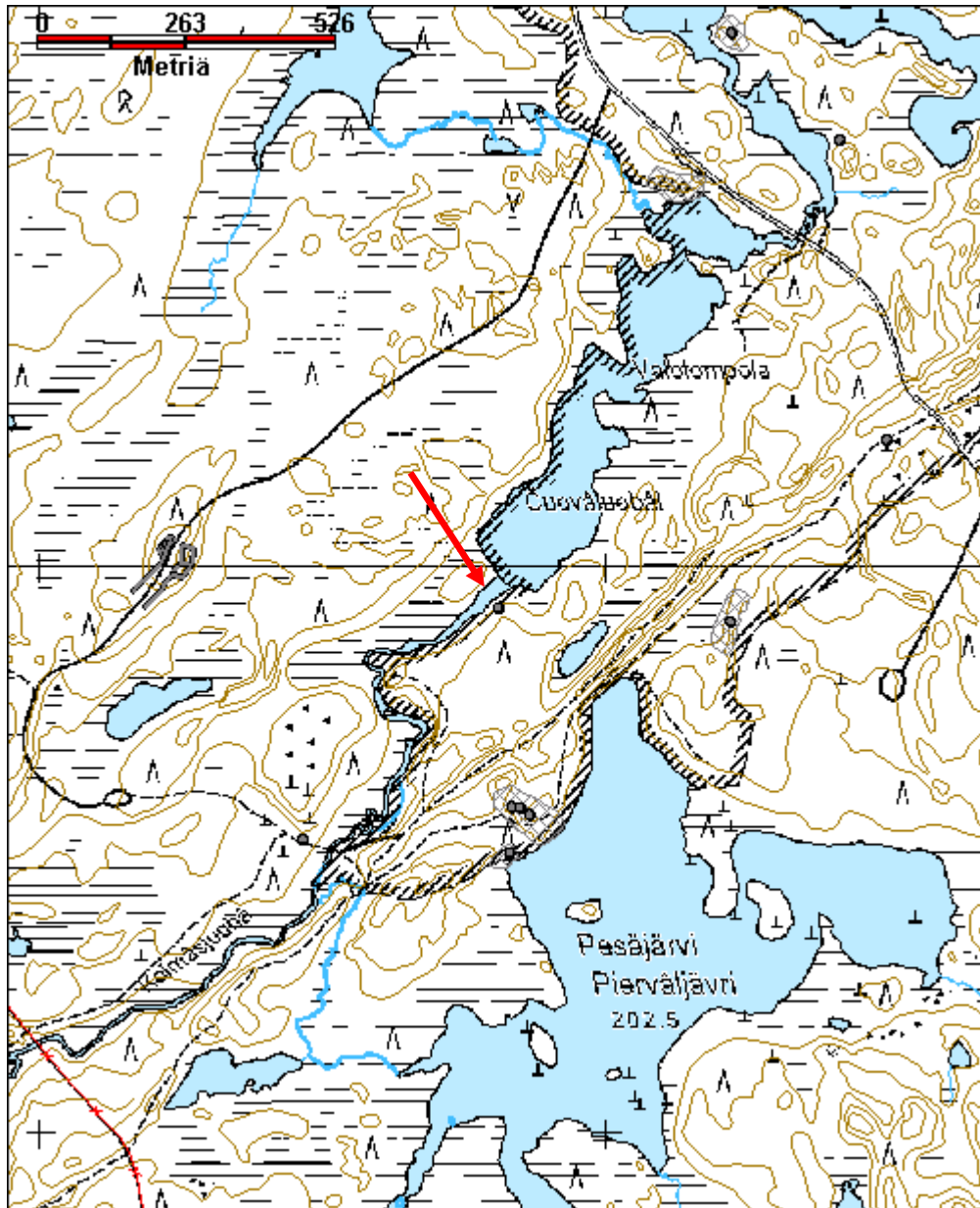
Ympäristön suo-
jelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Tulisijan jäännös sijaitsee kairan kohdalla järven rannassa. Kuva on otettu koilliseen.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7614924, Y 3551809, Z 206	Mittakaava:	1:10000

Harjujärvi 2 tulisija jäännös (Tsarmitunturin erämaa)

MH-tunnus: 118622

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7615685, Y 3554114, Z 207	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Puolžäjävi eli Harjujärvi sijaitsee Tsarmitunturin suojelualueella, Ison Arttajärven itäisen haaran, Siskeljärven eteläpuolella. Siskeljärven ja Puolžäjävriin erottaa koillis-lounaisuuntaisen noin 3,4 km pitkän harjun koillispää. Soramoreeniharjun ympäristö on monin paikoin hienoa hiekkaa, kuten myös Harjujärven itäranta, missä kohde sijaitsee.

Tulisijan jäännös sijaitsee noin 2 m itään eroosion kuluttamasta vesirajasta. Paikalla kasvaa varttunutta mäntymetsää ja aluskasvillisuutena on jäkälää, ja puolukkaa. Rannassa alkuperäinen turvekerros on paikoitellen peittynyt noin 5-10 cm hienon hiekan kerroksen alle.

Kohteen kuvaus

Kivistä tehdyn tulisijan jäännös rikkipalaneine kivineen sijaitsee noin 2 m rantaviivasta, hienon hiekan peittämällä ja kuluneella alueella, vanhan männyn juurien seassa. Tulisijan kivipakan päällimmäisten kivien kärkiä näkyy hiekkamaassa. Inventoinnissa niiden päältä poistettiin ohut kerros liikkunutta hiekkaa, minkä alta paljastui huuhtoutuneen hiekan kerros. Tulisijan viereen tehdyn koepiston perusteella kivien todettiin olevan noin 10 cm paksussa huuhtoutuneessa hiekkakerroksessa. Tämän kerroksen alla oli 1 cm paksu kerros palanutta hiekkaa, minkä jälkeen hiekka vaihtui rikastuneeksi. Koepisto ja tulisijan ympäristö oli muutoin löydötön. Tutkittu tulisija ei muistuta nykyaikaisia, pyöreitä nuotiokiveyksiä, ja huuhtoutuneen hiekkakerroksen paksuuden perusteella sen ajoittaa vähintään sadan vuoden ikäiseksi, ellei vanhemmaksikin.

Rantaa peittävä ja tuulen liikutteleva hienon hiekan kerros kätkee ko. tulisijan ympäristössä alleen useampiakin tulisijoja ja nuotiokiveyksiä, joiden iän määrittäminen on hyvin vaikeaa. Eroosion vuoksi osa tulisijoista on jo huuhtoutunut Puolžäjävriin.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvän rakenteen perusteella.

Tulkinta

Ajoittamaton tulisija.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 6.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

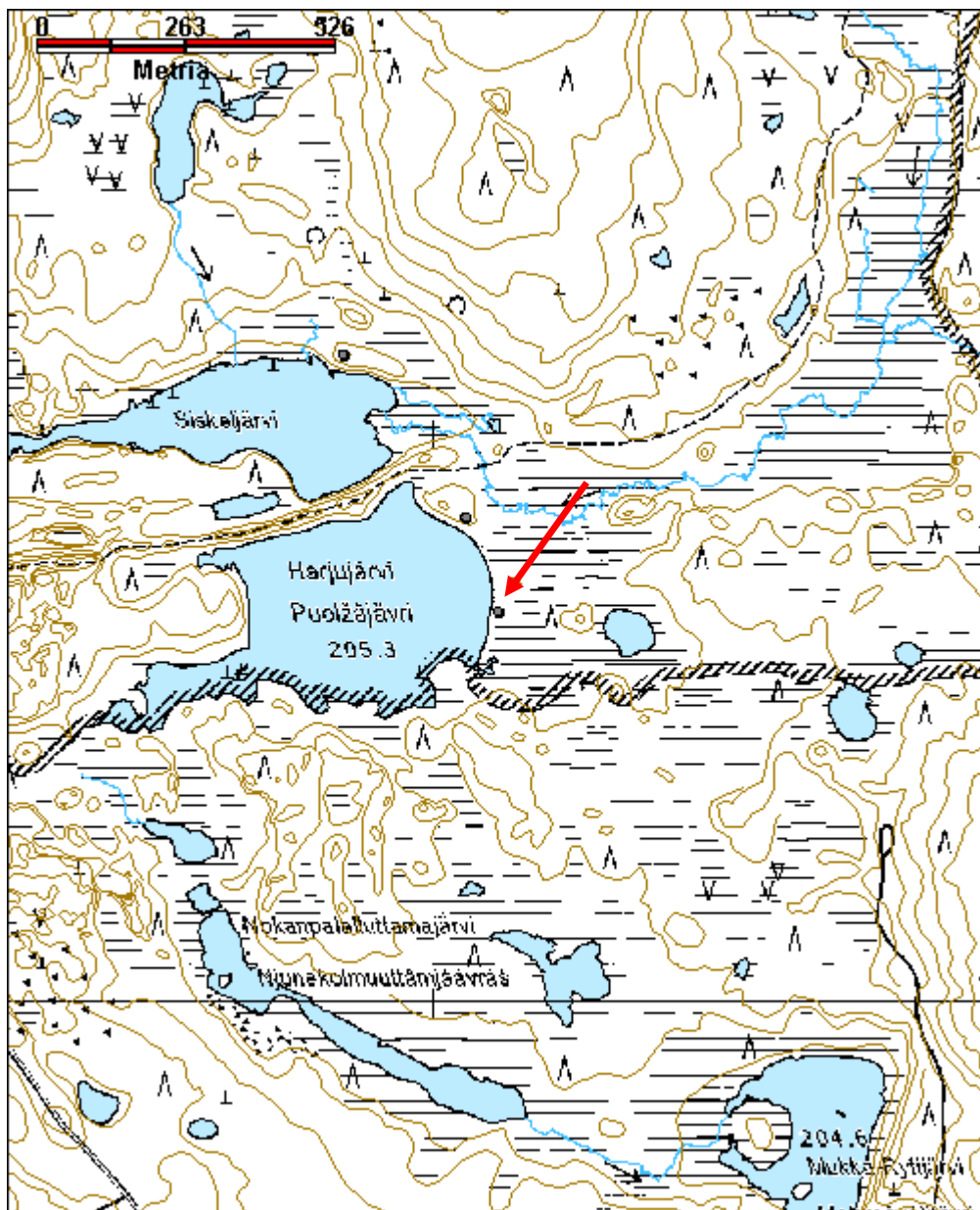
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Tulisijan jäännös sijaitsee kairan kohdalla järven rannassa. Kuva on otettu pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7615685, Y 3554114, Z 207	Mittakaava:	1:10000

Martin Haukijärvi purnu

MH-tunnus: 131568

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7611347, Y 3541808, Z 187	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Pohjois-eteläsuuntainen Martin Haukijärvi sijaitsee noin 3,5 km Rajajoosepintien ja Anninkadun risteyksestä koilliseen, Ison Ruohojärven itäpuolella, Välivaarana ja Vantuvaaran välissä. Purnu sijaitsee Martin Haukijärvestä etelään laskevan ojan länsipuolella. Kohteen maaperä on kivistä moreenia, jota peittävät sammalet, heinät, suopursu, puolukka, juolukka ja variksenmarja.

Kohteen kuvaus

Purnun eli säilytyskuopan halkaisija on 3,5 m ja syvyys 1,3 m. Se sijaitsee Martin Haukijärvestä laskevista ojasta noin 250m länteen ja noin 110 m ko. ojan ja Isosta Ruohojärvestä laskevan ojan yhtymäkohdasta pohjoiskoilliseen, loivasti etelään viettävällä rinteellä. Kuopan pohjalla oli ainakin sateisena kesänä vettä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvän rakenteen perusteella.

Tulkinta

Purnu.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 12.8.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	0 Ei määriteltä

Selitys:

Selitys:

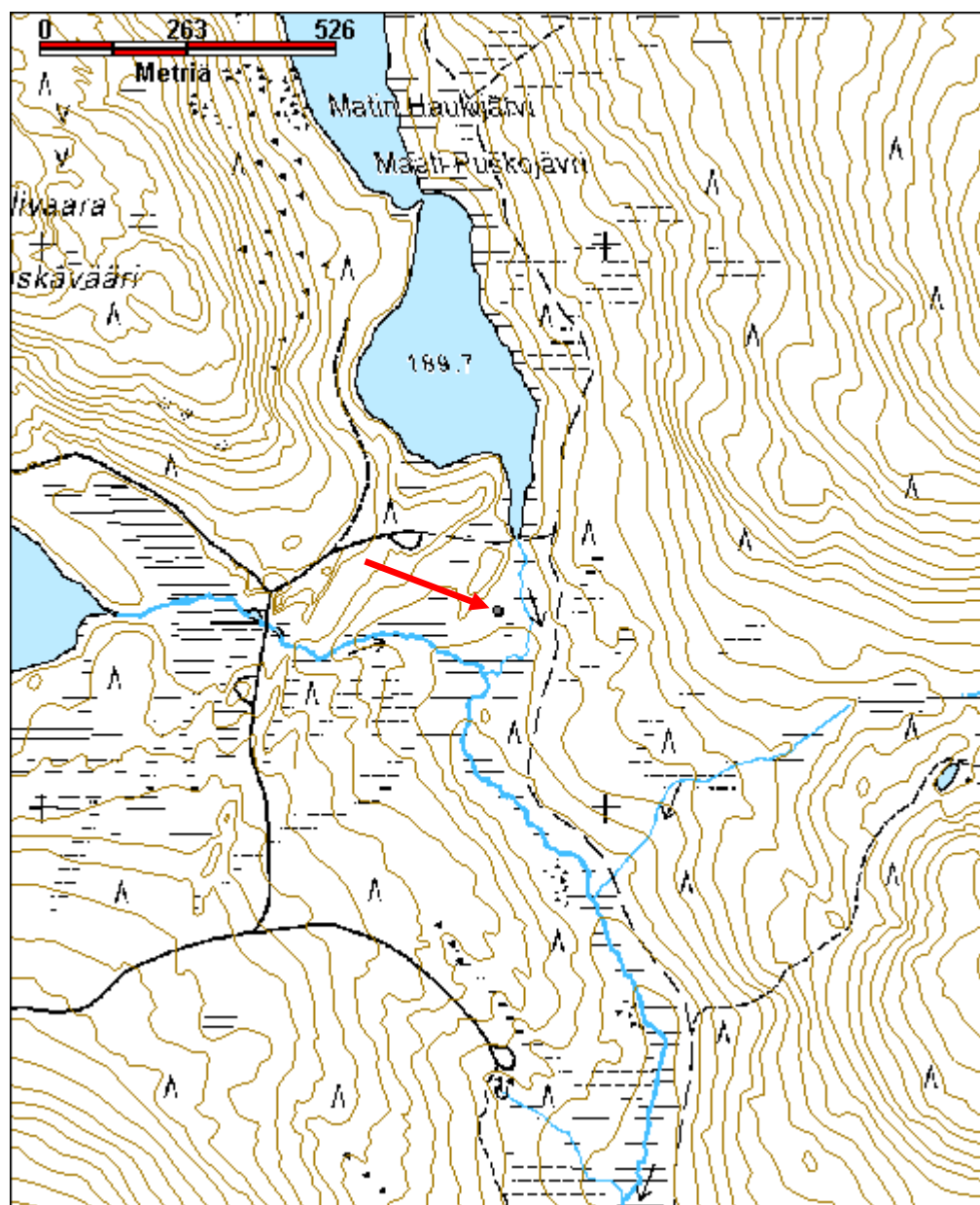
**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Purnu sijaitsee tasaisella, aluskasvillisuuden peittämällä kivikolla. Kuva otettu itään.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7611347, Y 3541808, Z 187	Mittakaava:	1:10000

Ristilompola 2 ajoittamaton tulisija

MH-tunnus: 117281

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7616877, Y 3535854, Z 148	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Ristilompola sijaitsee Rajajoosepintien itäpuolella, Mattojärven ja Katosselän välissä. Tulisija sijaitsee Ristilompolan itäosassa, pienen länteen päin pistävän niemen päällä, joka pistää lounaaseen. Rannalla kasvaa varttunutta kasvatusmetsää. Aluskasvillisuus on pääasiassa puolukkaa ja jäkälää.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee pienen niemekkeen korkeimmalla kohdalla. Turpeen peittämän tulisijan halkaisija on noin 0,8 m ja sen korkeus noin 15 cm. Tulisijassa kiviä oli ladottu tasaisesti myös sen sisäosaan, joten se ei muistuta uuden ajan pyöreitä nuotiokiveyksiä.

Tulisijassa ei havaittu ohuen turpeen alla lainkaan huuhtoutuneen hiekan kerrosta. Turpeen alla oli noin 10 cm punaiseksi palanutta hiekkaa/hienoa soraa, paikoitellen maakairanäytteessä oli hiiltä noin 20 cm paksuudelta. Tulisijan ympärys oli tasainen noin 1 m säteeltä, joten siitä otettiin maakairalla näytteitä. Koillispuolelle tehdyssä maakairauksessa turpeen alla oli 2 cm paksun huuhtoutuneen hiekkakerroksen alla tumma ja rasvainen, noin 1 cm paksu likamaata muistuttava hiekkakerros ennen rikastuneen hiekan kerrosta. Kohteen ajoittaminen on vaikeaa, sillä on mahdollista, että samaa tulisijaa ja tulipaikkaa on käytetty useita vuosikymmeniä, ellei vuosisatoja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvän rakenteen perusteella.

Tulkinta

Tulisija.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 29.7.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	0 Ei määritelty
		Selitys:	

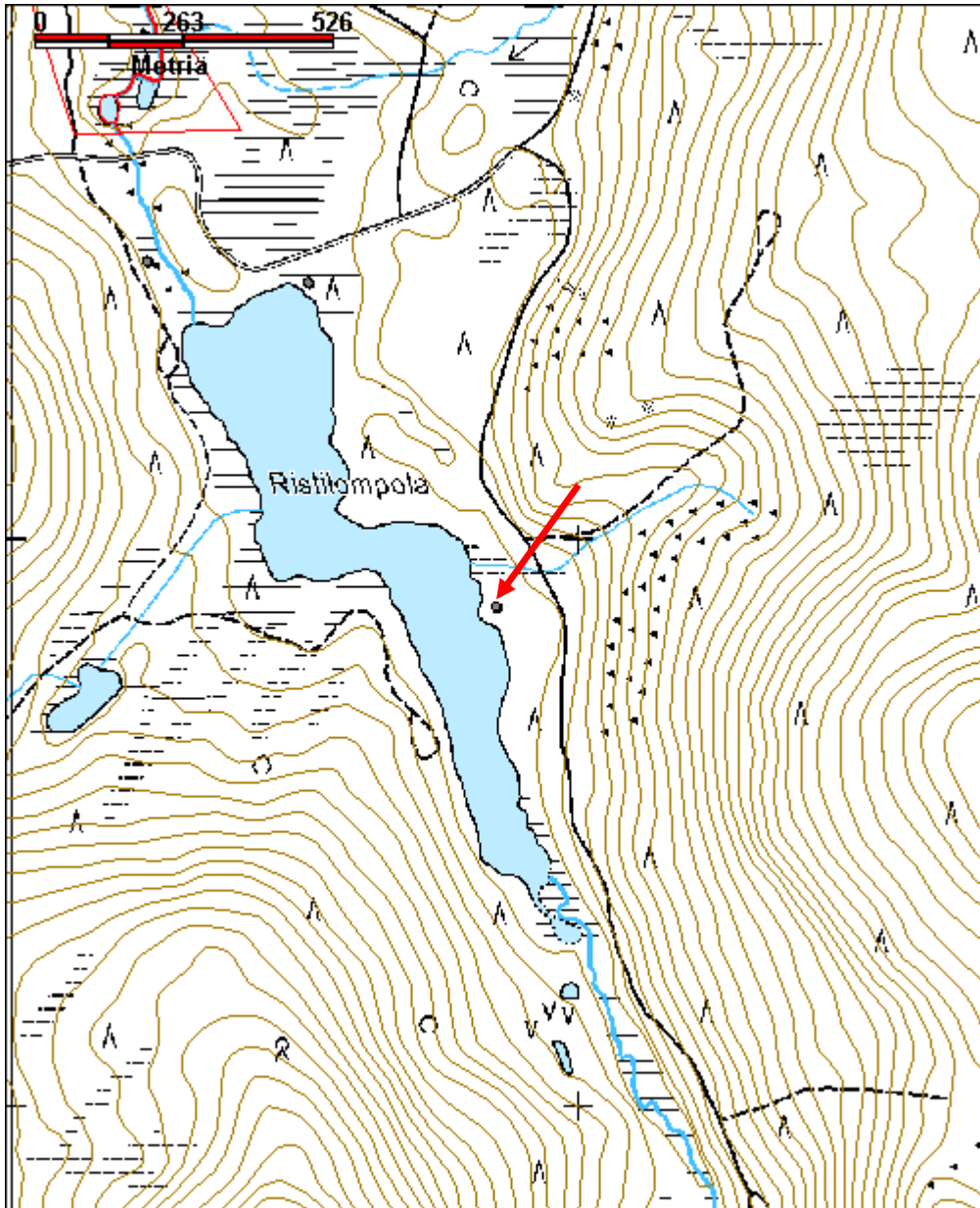
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Tulisijan jäännös pienellä niemellä kuvattuna länsiluoteeseen. Tulisija sijaitsee kuvassa kannon etupuolella.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7616877, Y 3535854, Z 148	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7617334, Y 3541592, Z 171	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta kertoi haastattelussa akujärveläinen Matti Huru.

Ympäristön kuvaus

Hangasvalkamajärven pohjoispää sijaitsee noin 260 m Nangujärven ja 50 m Nangujärventien eteläpuolella, ja järvi laskee Nangujärveen. Kohde sijaitsee noin 200 m Hangasvalkamajärven rannasta koilliseen, aivan Nangujärventien eteläpuolella. Alueen maaperä on paikoitellen multaa ja paikoitellen soraa. Heinikoisen aukean ympärillä kasvaa nuorta, mäntyvaltaista sekametsää. Aluskasvillisuutena on heiniä, sammalia, puolukkaa ja jäkälää.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on sijainnut toisen maailmansodanaikainen saksalaisten muulitalli. Tallista ei ole jäljellä muuta kuin heinää kasvava, noin 40 m² kokoinen aukea ja lantakasa, josta akujärveläiset ja ivalolaiset ovat sotien jälkeen käyneet hakemassa muulinlantaa.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu kasvillisuuden perusteella.

Tulkinta

Saksalaisten muulitallin jäännös.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:

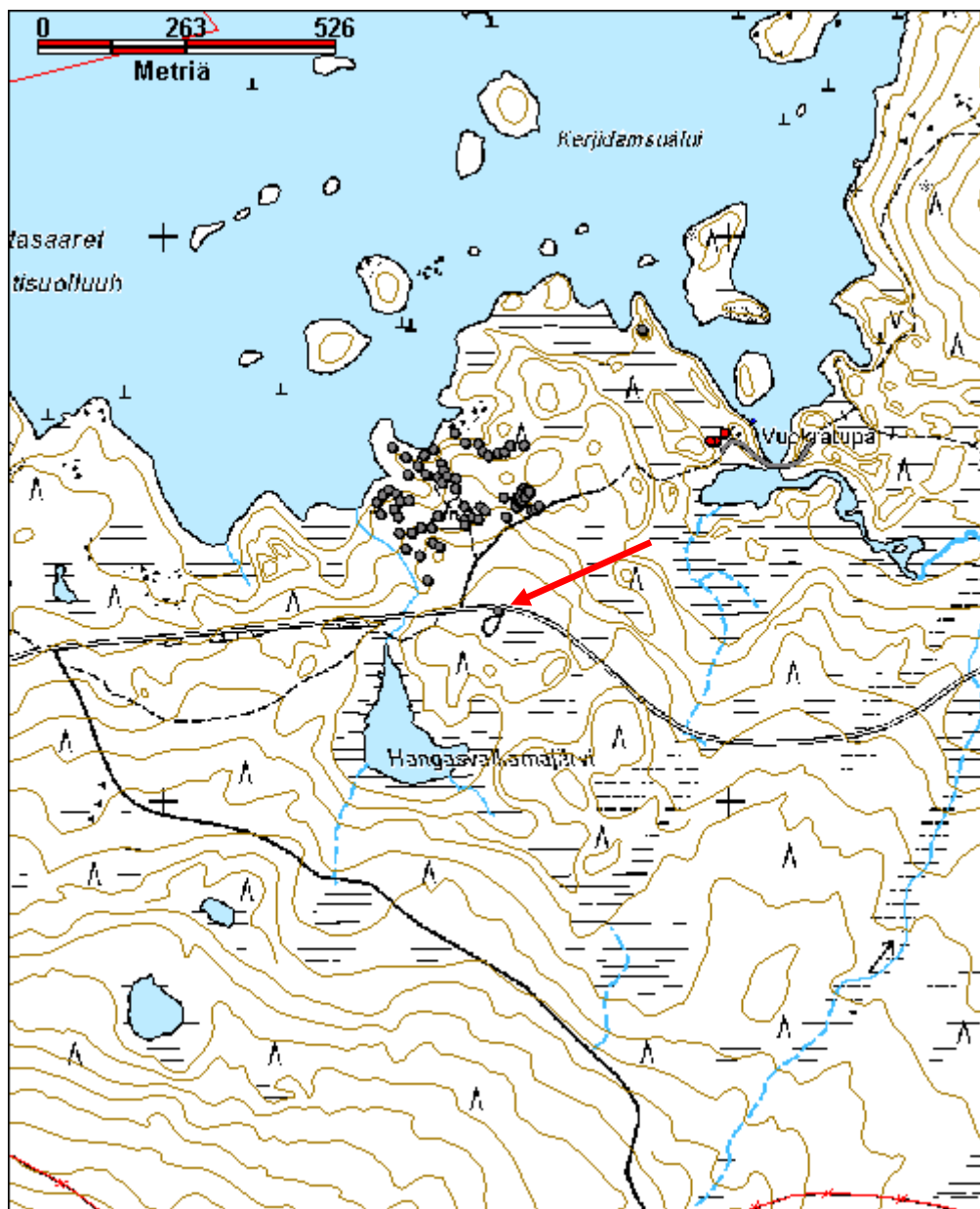
Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7617334, Y 3541592, Z 171	Mittakaava:	1:10000

Heteoja saksalaisten asemapaikka

MH-tunnus: 110687

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7606809, Y 3542510, Z 153	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kummulla, Kattajärven pohjoisosaan laskevan Heteojan länsipuolella, noin 175 m Rajajoosepintien ja Uusijoen leirikeskukseen kulkevan tien risteyksestä lounaaseen. Paikalta on hyvä näkyvyys alavan Heteojan ja Uusijoen soisen suiston yli Rajajoosepintielle. Maaperä on hiekkaa ja paikalla kasvaa mäntyä ja koivua. Aluskasvillisuus kummun päällä on pääasiassa puolukkaa ja sammalia, mutta tulipesäkkeen 2 kosteassa ympäristössä myös mustikkaa ja suopursua.

Kohteen kuvaus**1 Tulipesäke**

Maahan kaivettu tulipesäke sijaitsee kummun päällä, mistä on hyvä näkyvyys Rajajoosepintielle. Pesäkkeeseen johtaa lounaasta noin 4 m pitkä kaivanto. Pesäkkeen koko on 4,5 m x 1,5 m ja sen syvyys 1 m. (x=3542514, y=7606815, z=153)

2 Tulipesäke

U:n muotoinen tulipesäke sijaitsee kummun alaosassa, lähes jänkässä. Sen kolme seinämää on tehty hirsistä, joiden pituus on noin 4 m. Hirsikertoja on seinämissä jäljellä kaksi. Pesäke on suunnattu kaakkoon, Rajajoosepintielle. (x=3542507, y=7606799, z=150)

Kohteen rajaus

Kohde rajoittuu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Saksalaisten asemapaikka: kaksi tulipesäkettä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 24.6.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

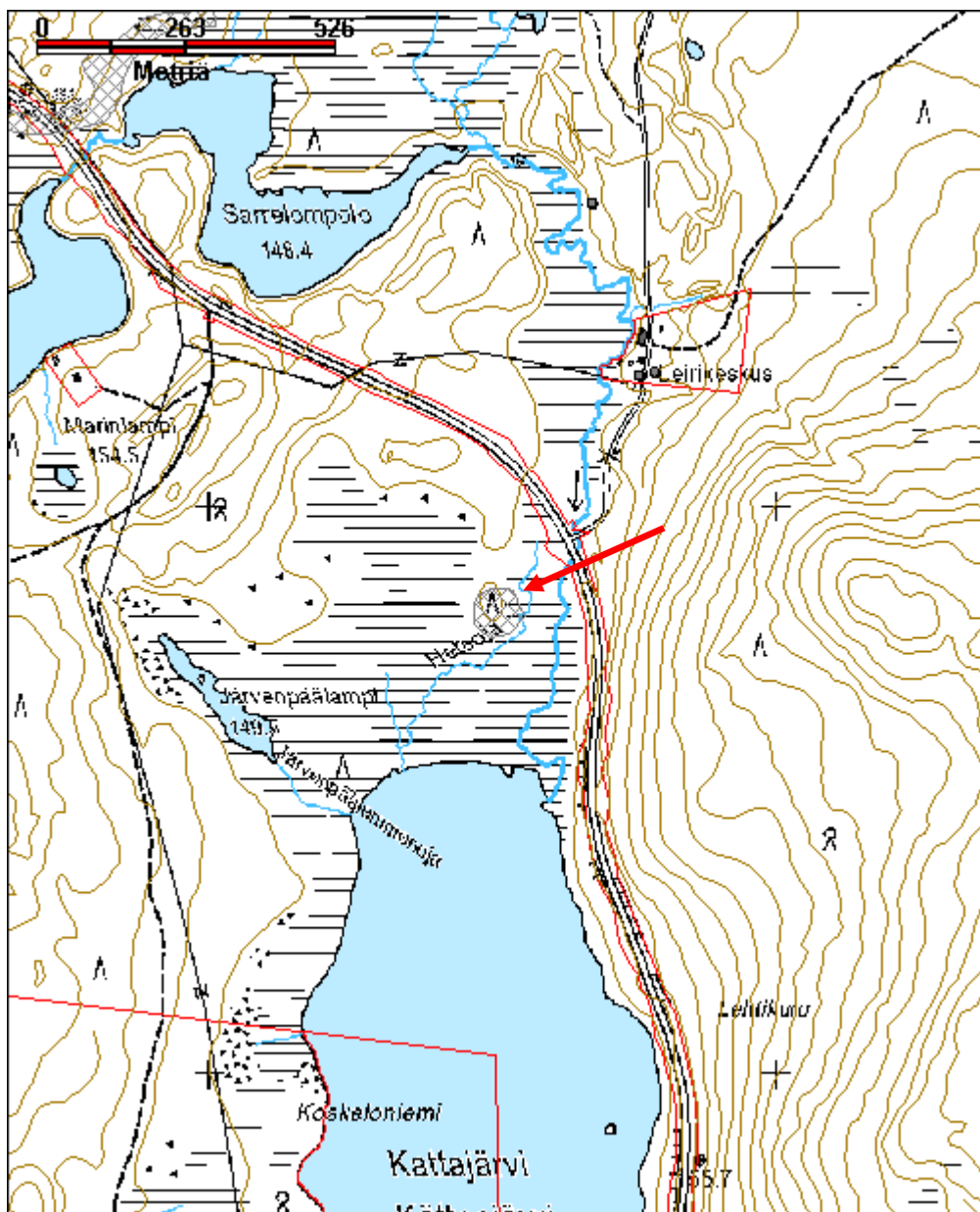

Maahan kaivettu tulipesäke kummun päällä kuvattuna luoteeseen.

Kummun alaosassa sijaitseva tulipesäke, jonka suuntaus on kaakkoon, on kuvattu kohti etelää.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7606809, Y 3542510, Z 153	Mittakaava:	1:10000

Houvinkotajärvi potero jäännös

MH-tunnus: 110943

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7610441, Y 3538328, Z 173	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Potero sijaitsee Houvinkotajärven koillispuolella, Rajajoosepintien ja järven välissä, jyrkässä ja louhikkoi-
sessa, lounaaseen viettävässä rinteessä. Kasvillisuus on rehevää mänty- ja koivumetsää.

Kohteen kuvaus

Poteron koko on noin 2,5 m x 1 m ja syvyys 1 m. Sen ympärillä on 0,5 m leveät kiviset vallit. kaivannon
päällä on ilmeisesti ollut puunrunkoja suojana. Poteroon on päässyt etelästä eli järven suunnalta käsin.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvän rakenteen perusteella.

Tulkinta

Potero.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

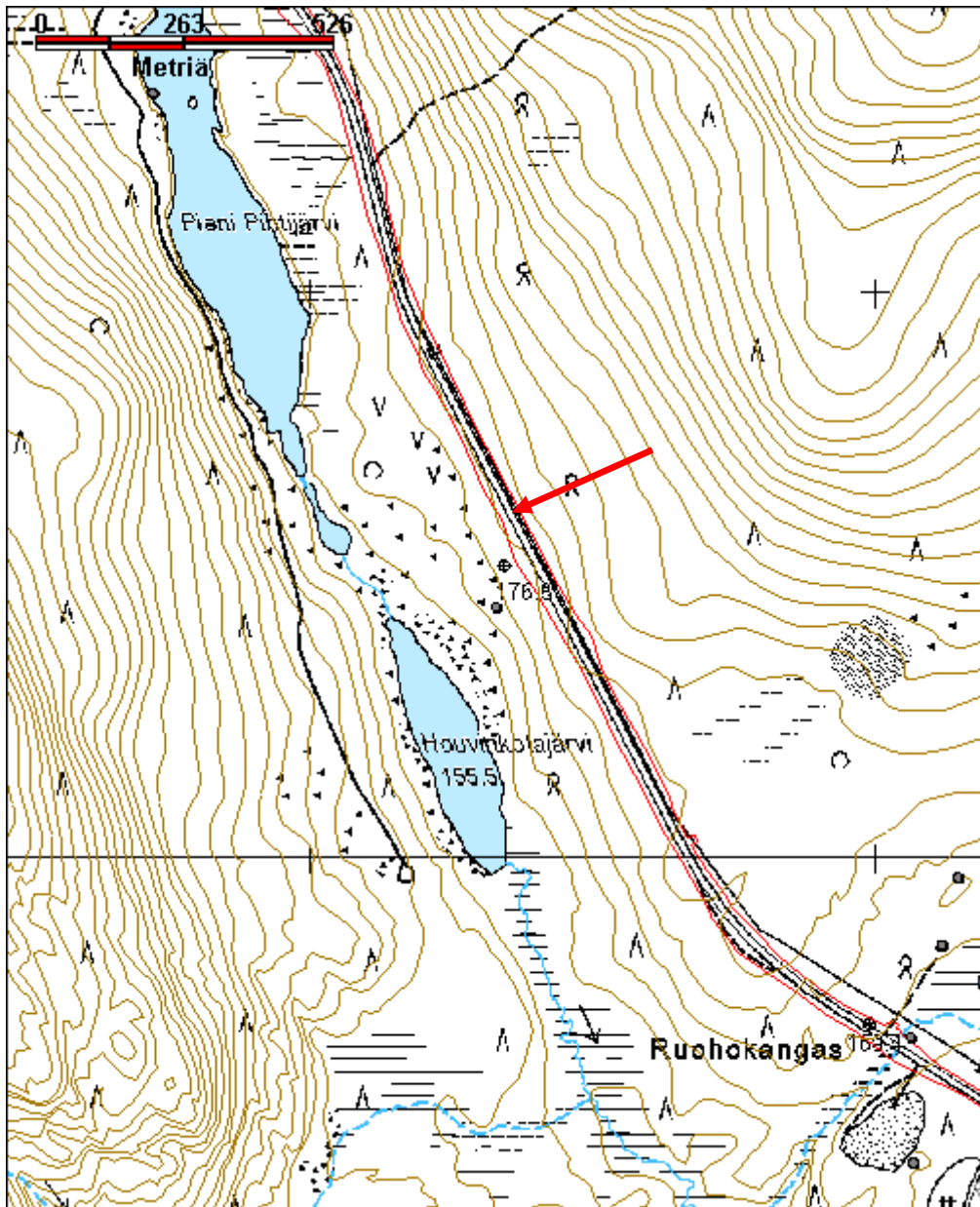
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010
Tarkastuspvm: 17.6.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suoje- lu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7610441, Y 3538328, Z 173	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7616527, Y 3534170, Z 185	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on yleisesti inarilaisten tiedossa, ja se inventoitiin vuonna 2010. Paikalla on toiminut saksalaisten saha toisen maailmansodan aikana.

Ympäristön kuvaus

Iso Kuivajärvi sijaitsee Rajajoosepintien itäpuolella, Laulumaan ja Isovaaran välissä. Järvestä laskee Kuivajärvenoja koilliseen, Mattojärveen. Kohde on laaja, se ulottuu Ison Kuivajärven pohjoisosasta itäkautta järven eteläosaan saakka. Järven itälaitaa kulkeva vanha Rajajoosepintie ja sähkölinja menevät kohteen halki kaakko-luodesuunnassa.

Kohteen pohjois- ja itäosa sekä Laulumaan laki ovat kuivahkoa mäntykangasta ja järven ranta kosteaa ja lehtipuuvaltaista metsää. Iso Kuivajärvi on täynnä toisen maailmansodan aikaista romua ja sahausjätettä. Sahauslansseja on useampia järven itärannalla.

Kohteen kuvaus

1 Rakennuksen jäännös 1

Rakennuksen jäännös sijaitsee alueen pohjoisosassa ja se erottuu maastossa tasaisena, heinittyneenä alueena. Sen koko on ollut itä-länsisuunnassa 4,8 m ja pohjois-eteläsuunnassa 3,2 m. Jäljellä on vielä kattohuopaa, pohjahirsiä, pahvia ja nauvoja. (x=3533 898, y=7616 843, z=186)

2 Rakennuksen jäännös 2

Rakennuksen jäännös sijaitsee alueen pohjoisosassa, hieman alempana rinteessä kuin rakennuksen jäännös 2. Se erottuu maastossa tasaisena, heinittyneenä alueena, jossa tulisijaista on jäljellä vain tiiltä ja muutamia kiviä. Sen koko on ollut koillis-lounaissuunnassa noin 7,3 m ja kaakko-luodesuunnassa 2,5 m. (x=3533 907, y=7616 831, z=184)

3 Tulisijan pohja

Valetun tulisijan pohjan koko on 1,5 m x 2,05 m. Valun korkeus on 15-20 cm. Valun päällä on tiiliä, joten koko rakennelman korkeus on noin 40 cm. Ympäriellä ei havaittu muita rakenteita. (x=3533 904, y=7616 831, z=182)

4 Rakennuksen jäännös 3

Koillis-lounaissuunnassa rakennuksen jäännös on 2,1m leveä ja kaakko-luodesuunnassa 3 m pitkä. Rakennuksen pohja on kaivettu maahan noin 50 cm syvyyteen ja pohjan ympärillä on jäljellä lautakehikko ja päällä lattianiskat. Jäännöksen ympäristössä on useita noin 1,5 m pitkiä ja 0,5 m kapeita kaivantoja. (x=3534 003, y=7616 776, z=183)

5 Rakennuksen jäännös 4

Maahan kaivetun rakennuksen jäännöksen koko on koillis-lounaissuunnassa 2,8 m ja kaakko-luodesuunnassa 2,2 m. Rakennuksesta on jäljellä muutamia alimpia hirsii ja metallin paljoja. Sen pohjois-nurkan ulkopuolella on kivi ja maakasa. (x=3534 123, y=7616 659, z=183)

6 Ulkokäymälän jäännös 1

Kaivanto on kaakko-luodesuunnassa 3,5 m pitkä ja koillis-lounaissuunnassa 1,5 m leveä. Mitään rakenteita ei ole säilynyt. Kaivannon syvyys on 80 cm. (x=3534 137, y=7616 645, z=183)

7 Ulkokäymälän jäännös 2

Kaivanto on kaakko-luodesuunnassa 3,2 m pitkä ja koillis-lounaissuunnassa 1,5 m leveä. Mitään rakenteita ei ole säilynyt. Kaivannon syvyys on noin 80 cm. (x=3534 122, y=7616 620, z=183)

8 Kaivanto 1

Suorakulmaisen kaivannon koko on pääilmansuunnissa 4,8 m x 3,5 m. Sen syvyys on 1,2 m. Mitään rakenteita ei ole säilynyt. (x=3534 121, y=7616 617, z=183)

9 Rakennuksen jäännös - betonivalut 1

Kaksi vierekkäistä, samansuuntaista ja 2,3 m pitkä "betoniporsasta", joista toinen on 2,3 m leveä ja 25 cm korkea ja toinen 0,6 m leveä ja 20 cm korkea. Valujen välissä on 20 cm tilaa. Molemmissa on kaksi kierteistä metallipulttia. (x=3534 046, y=7616 724, z=183)

10 Rakennuksen jäännös 5

Maahan kaivetun rakennuksen koko on koillis-lounaissuunnassa 28,6 m ja kaakko-luodesuunnassa 6,5 m. Luodeseinämän syvyys on 1,5 m, ja kattorakenne on ollut maan tasalla. Oviaukko on kohti luodetta ja sen leveys on 1,5 m. Rakennuksen keskellä on jäännöksiä tukipaaluista, jotka ovat kannatelleet kattoa. (x=3534 057, y=7616 732, z=182)

11 Rakennuksen jäännös - betonivalut 2

Kaksi betonista valettua rakennuksen perustusta, joista toisen koko on 2,6 m x 1,8 m ja korkeus 1 m ja toisen 4 m x 1,6 m. Molemmissa on kiinni pultteja. (x=3534 016, y=7616 655, z=183)

12 Kaivanto 2

Kaivannon koko on 2,5 m x 2,5 m ja syvyys 40 cm. Sen pohjalla on hirsii ja puujätettä. (x=3534 002, y=7616 662, z=182)

13 Tulipesäke 1

Kivistä, maavallista ja puusta tehty, U:n muotoisen tulipesäkkeen korkeus on 65 cm. Sen sisäosaa on kaivettu, ja kaivannon syvyys on 30 cm. Maavallien päälle on nostettu hirsii näköesteeksi ja kaakkoisvallissa on 6 kiveä. (x=3534 016, y=7616 604, z=182)

14 Rakennuksen jäännös 6

Osa rakennuksen pohjasta on valettu ja valun koko on kaakko-luodesuunnassa 6,5 m ja koillis-lounaissuunnassa 1,5 m. Siinä on pystyssä kierrepultteja. Valun kaakkoispuolella rakennus on jatkunut noin 6,5 m, sillä maassa näkyy 10 poikittaista hirsipalkkia. (x=3534 049, y=7616 602, z=181)

15 Rakennuksen jäännös 7

Rakennuksesta on säilynyt alin hirsikerta ja lattianiskat. Sen koko on kaakko-luodesuunnassa 21 m ja koillis-luoteissuunnassa 6,4 m. Piste on otettu rakennuksen kaakkoispäästä. Jäännöksen luoteispäästä noin 10 m koilliseen on betonipalkki. (x=3534 067, y=7616 562, z=180)

16 Rakennuksen jäännös 8

Rakennelmasta on jäljellä kymmenkunta betonista valettua palkkia. Sen laajuus on noin 10 m x 30 m.

(x=3534 063, y=7616 510, z=180)

17 Rakennuksen jäännös 9

Rakennuksesta on jäljellä ainakin 9 betonista valettua palkkia sekä yksi iso valettu palkki, jonka koko on 7m x 0,8 m. Kohteen laajuus noin 10 m x 30 m. (x=3534 094, y=7616 546, z=181)

18 Sillan jäännös

Saksalaisten tekemä puusilta on nykyisen Kuivajärvenojan ylittävän tien ja sähkölinjan välissä. Sillasta on jäljellä hirsiiä, mutta osa niistä lienee huuhtoutunut järveen kevättulvissa. (x=3534 143, y=7616 508, z=180)

19 Rakennuksen jäännös 10

Rakennus sijaitsee Kuivajärvenojan eteläpuolella. Sen koko on pohjois-eteläsuunnassa 18 m ja itä-länsisuunnassa 6 m. Hirsikehikko ja muutamia lattianiskahirsiiä erottuu tiheään heinikon alta. Jäännöksen keskellä kasvaa koivu ja mänty ja siinä on pystyssä myös muutama pystypaalu. Paaluissa on kiinni sepän tekemiä nauvoja. (x=3534 167, y=7616 500, z=183)

20 Rakennuksen jäännös 11

Rakennuksen koko on pohjois-eteläsuunnassa 7,2 m ja itä-länsisuunnassa 5,3 m. Siitä on jäljellä alinta hirsikertaa heinikon alla. Sen luoteispuolella on korkea lantakasa, joten mitä ilmeisimmin rakennus on ollut saksalaisten muulitalli. Lantakasalta pohjoiseen on kaivettu oja. (x=3534 202, y=7616 522, z=183)

21 Kaivanto 3, 4, 5 ja 6

Neljä suorakulmaista kaivantoa sijaitsee Kuivajärvenojan eteläpuolella. Niiden koko on 3 m x 2 m ja syvyys keskimäärin 1 m. (3: x=3534 215, y=7616 522 507, z=182; 4:x=3534 227, y=7616 543, z=178; 5:x=3534 232, y=7616 494, z=182 ja 6:x=3534 226, y=7616 490, z=182)

22 Lantakasa

Heinittynyt muulinlantakasa, jonka koko on 10m x 7m. Kasasta ovat akujärveläiset ja ivalolaisetkin hakenneet sotien jälkeen lantaa peltojen höysteeksi. Kasa sijaitsee Kuivajärven eteläpuolella, mutta sen koordinaatit eivät tallentuneet.

23 Korsu 1

Korsu sijaitsee aivan entisen Rajajoosepintien itäpuolella. Sen halkaisija on 5,5 m ja syvyys keskimäärin 1,2 m. Korsun pohjoisosan syvyys on vain 50 cm, ja se on ehkä peittynyt tietä rakennettaessa. Seinämissä havaittiin maakairanäytteessä melko hyväkuntoista hirsirakennetta. (x=3534 175, y=7616 452, z=178)

24 Korsu 2

Korsun jäännöksestä 1 luoteeseen on toinen mahdollinen korsun jäännös. Sen halkaisija on noin 5 m. Kaivannossa näkyy vielä hirsiiä, mutta tien rakennuksen yhteydessä kohde lienee osin tuhoutunut. (x=3534 167, y=7616 467, z=178)

25 Tulipesäke(?) 2

Maahan kaivetun pesäkkeen koko on 2,7 m x 2,7 m. Sen syvyys vaihtelee 50-110 cm välillä. Pesäkkeen ympäristössä on epämääräisiä pieniä kaivantoja. (x=3534 250, y=7616 402, z=178)

26 Korsu 3

Suuren, maahan kaivetun korsun halkaisija on 8 m, ja sen oviaukko on kohti pohjoista. Korsu on kaivettu sorarinteeseen, ja sen syvyys on eteläosassa noin 2 m ja pohjoisosassa noin 1 m. Rakenteen sisällä on metalliromua. Korsun suuaukolta lähtee noin 3 m päästä juoksuhauda kohti koillista. Juoksuhaudan pituus on noin 20 m. (x=3534 213, y=7616 435, z=178)

27 Tulipesäke 3

Tulipesäkkeen sivujen pituus on noin 5 m. Sen kolmella seinämällä on säilynyt hirsirakennetta. Suuaukko on luoteeseen, ja sen kohdalta lähtee juoksuhauta kohti lounasta. (x=3534 203, y=7616 475, z=178)

28 Juoksuhauta 1

Juoksuhaudan toinen pää lähtee tulipesäkkeen 3 luota lounaaseen. Sen pituus on noin 40 m. (x=3534 203/277, y=7616 475/484, z=180)

29 Juoksuhauta 2

Juoksuhaudan pituus on vajaat 20 m. (x=3534 188/201, y=7616 364/372, z=180)

30 Juoksuhauta 3

Juoksuhaudan pituus on noin 15 m. (x=3534 182/196, y=7616 435/439, z=180)

31 Rakennuksen jäännös 12

Rakennuksen koko on pohjois-eteläsuunnassa 13 m ja itä-länsisuunnassa 7 m. Se erottuu maastossa matalana, noin 20 cm syvyisenä painaumanä. Lisäksi sen keskellä on valetun tulisijan jäännös. (x=3534 194, y=7616 413, z=182)

32 Rakennuksen jäännös 13

Rakennuksesta on jäljellä vain valettua tulisijan pohjaa sekä säilykepurkkeja, lasia ja muuta jätettä. Sähkölinjan rakentaminen lienee tuhonnut kohteen täysin. (x=3534 186, y=7616 452, z=180)

33 Rakennuksen jäännös 14

Rakennuksen pohja on ollut kauttaaltaan valettu ja sen keskellä on tulisijan jäännös. Myös osa väliseinistä on valettu. Pohjan koko on pohjois-eteläsuunnassa 12m ja toiseen suuntaan 6,2 m. Perustuksen korkeus on 0,5 m. Perustuksen ympärillä on paljon metalliromua. (x=3534 099, y=7616 391, z=182)

34 Tulipesäke 4

Pesäkkeen koko on noin 4 m x 4 m, ja sen kolmessa vallissa on näkyvillä 5 hirsikertaa. Pesäke on suunnattu kohti etelää, Rajajoosepintietä. Pesäkkeen ympärillä on kaivantoja, joista on otettu soraa vallien ulkosaan tukemaan hirsikehikkoa. Vallin korkeus on 1,2 m. (x=3534 052, y=7616 313, z=186)

35 Rakennuksen jäännös 15

Rakennuksen pohja on valettu ja sen keskellä on ollut tulisija. Rakennuksen koko on koillis-lounaissa suunnassa ollut 10,7 m ja kaakko-luodesuunnassa 9 m. Perustuksen korkeus on 0,5 m. Rakennuksessa on ilmeisesti ollut järven puolella kivetty terassi koko talon pituudelta, ja sen leveys on ollut noin 2,5 m. Perustuksen ympärillä on runsaasti metalliromua, lasia ja posliinia. Perustuksesta löytyi tiili, jossa on leima: CU 563 T. (x=3534 048, y=7616 326, z=186)

36 Rakennuksen jäännös 16 - piippu 1

Rakennuksesta on jäljellä vain valetun piipun jäännös. Sen koko on 60 x 80 cm ja korkeus 80 cm. Ilmeisesti rakennus on räjäytetty saksalaisten lähtiessä. (x=3534 141, y=7616 313, z=187)

37 Rakennuksen jäännös 17 - piippu 2

Rakennuksesta on jäljellä vain valetun piipun räjäytetty jäännös. Purkkeja ja pullolasia sekä piipun palasia on runsaasti valun ympäristössä. (x=3534 158, y=7616 356, z=186)

38 Rakennuksen jäännös 18

Rakennuksen koko on itä-länsisuunnassa 15m ja pohjois-eteläsuunnassa 7 m. Siinä on ollut kaksi tulisijaa, joiden valujen jäännösten koko on 70 x 70 cm. Rakennus on ilmeisesti räjäytetty. (x=3534 129, y=7616

397, z=184)

39 Rakennuksen jäännös 19 - piippu 3

Rakennuksesta on jäljellä vain valetun piipun jäännös. Sen koko on 40 x 40 cm ja korkeus 40 cm. Ilmeisesti rakennus on räjäytetty saksalaisten lähtiessä. (x=3534 128, y=7616 411, z=183)

40 Rakennuksen jäännös 20

Rakennuksen perustus on osin valettu ja osin kivistä rivinteerattu tasaiseksi. Sen pituus on koillis-lounaissaunassa 30 m ja leveys toiseen suuntaan on 3 m. Järven puolella, luoteessa rakennuksessa on valettu reunuspalkki, jonka sisäosa on täytetty maalla. Metsän puolella eli kaakossa rakennuksen ulkoseinälle on kasattu kivivalli. Itäosassa rakennuksen pohjaa on tulisijan jäännös. (x=3534 150, y=7616 396, z=185)

41 Rakennuksen jäännös 21- piippu 4

Rakennuksesta on jäljellä vain valetun piipun jäännös. Sen koko on 1,2 m x 0,9 m ja korkeus 0,75 m. Sen läheisyydessä on kaksi valuharkkoa ja metalliuunin jäännös. (x=3534 145, y=7616 426, z=186)

42 Ulkokäymälä 3

Ulkokäymälästä on jäljellä kaivanto, jonka koko on 5 m x 1,5 m ja syvyys 0,7-1,3 m. (x=3534 211, y=7616 418, z=186)

43 Ulkokäymälä 4

Ulkokäymälästä on jäljellä kaivanto, jonka koko on 7 m x 2 m ja syvyys 1-1,5 m. (x=3534 277 y=7616 383, z=188)

44 Juoksuhauta 4

Juoksuhaudan pituus on luode-kaakkosuunnassa 20 m. (x=3534 208/222, y=7616 408/400, z=189)

45 Juoksuhauta 5

Juoksuhaudan pituus on itä-länsisuunnassa 15 m. (x=3534 190/202, y=7616 344/347, z=188)

46 Rakennuksen jäännös 22

Tasoitettujen rakennuksen perustuksen(?) koko on pohjois-eteläsuunnassa 7 m ja itä-länsisuunnassa 15 m. Paikalla ei ole merkkejä tulisijasta tai seinärakenteista, joten mahdollisesti rakennus on tuhouttu. Tasanne on pengerrytetty tien puolelta noin 1 m korkeaksi. (x=3534 193, y=7616 387, z=188)

47 Rakennuksen jäännös 23

Tasoitettujen rakennuksen perustuksen(?) koko on pohjois-eteläsuunnassa 14 m ja itä-länsisuunnassa 8 m. Paikalla ei ole merkkejä tulisijasta tai seinärakenteista, joten mahdollisesti rakennus on tuhouttu. (x=3534 188, y=7616 358, z=187)

48 Rakennuksen jäännös 24

Rakennuksesta on jäljellä kaksi räjäytetyn tulisijan jäännöstä. Valetun tulisijan ja piipun paloja on levinnyt ympäristöön. Rakennuksen arvioitu koko on itä-länsisuunnassa 5 m ja pohjois-eteläsuunnassa 12 m. (x=3534 214, y=7616 321, z=188)

49 Tulipesäke 5

Pesäkkeen kaivanto on kaareva, sen pituus on pohjois-eteläsuunnassa 4 m ja leveys vastaavasti 1 m. (x=3534 222, y=7616 333, z=189)

50 Tulipesäke 6

Tulipesäke on kaareva, L:n muotoinen kaivanto, ja siitä on hyvä näköala alas tielle. Kaivanto on 6 m pitkä,

jonka etelä- ja länsiseinämät on tuettu kivillä ja hirsillä. (x=3534 331, y=7616 279, z=203)

51 Tulipesäke 7

Tulipesäke on kaareva, V:n muotoinen kaivanto, josta on hyvä näköala alas tielle. Sen pituus on noin 6 m ja kaivannon itäreunalla on maavalli. (x=3534 419, y=7616 344, z=202)

52 Tulipesäke 8

Maahan kaivetun tulipesäkkeen koko on 3 m x 3 m ja syvyys 0,5 m. (x=3534 313, y=7616 230, z=196)

53 Tulipesäke 9

Maahan kaivetun tulipesäkkeen koko on 3 m x 3 m ja syvyys 1 m. (x=3534 299, y=7616 222, z=200)

Kohteen rajaus

Kohde rajoittuu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Saksalaisten asemapaikka ja saha.

Lisätietoja

Kohde tarkastettiin kahtena päivänä, 21.-22.6.2010.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010

Tarkastuspvm: 21.6.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:

Kunto: 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 5 Purettu / palanut

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

Ympäristön suo- jelu:

0 Ei määritelty

Selitys:

Rakennuksen pohjan jäännös 1 kuvattuna länteen.

Rannassa sijaitsevan rakennuksen betoniperustusta kuvattuna kaakkoon.

Betonivalut 1 kuvattuna itään.

Valettu rakennuksen perustus järven rannassa on kuvattu pohjoiseen.

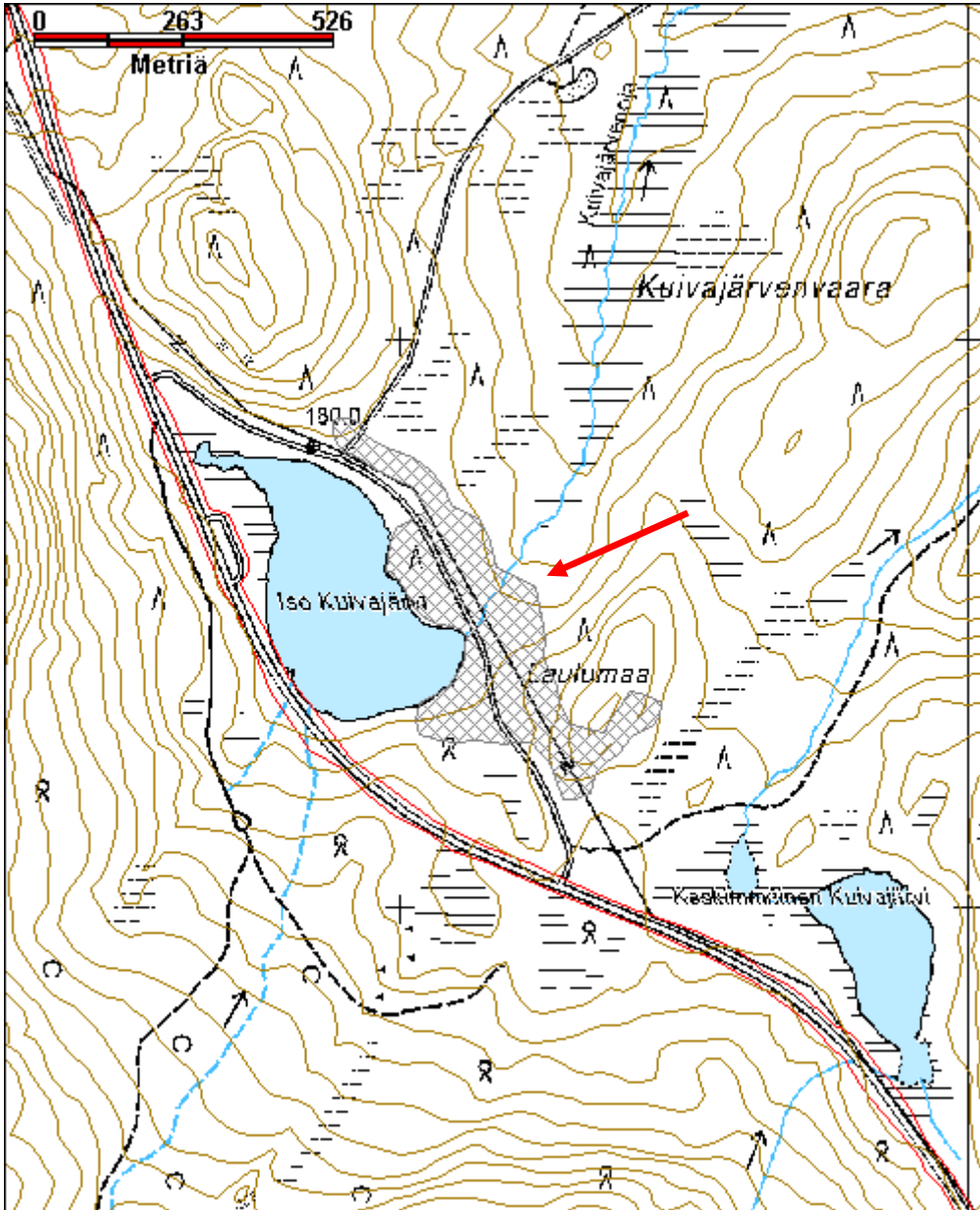

Hirrestä ja kivistä tehty suojavalli kuvattuna koilliseen.

Hirsirakenteinen tulipesäke on suunnattu kohti Raja-joosepintietä. Kuva otettu etelään.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7616527, Y 3534170, Z 185	Mittakaava:	1:10000

Iso Palovaara 1 saksalaisten asemapaikka

MH-tunnus: 131793

Kohdetyyppi:	6 Puolustusvarustukset?	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7601759, Y 3545490, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin vuoden 2010 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Iso Palovaaran eli Palo-Kompsiovaaran eteläosassa, Rajajoosepintien ja sen pohjoispuolella sijaitsevan pienen lammen ja siitä Puolivälinojaan laskevan ojan välissä, kaakko-luodesuuntaisella harjulla. Alueen maaperä on hiekkaa. Paikalla kasvaa kuivaa, hakattua mäntymetsää. Aluskasvillisuutena on jäkälää, puolukkaa ja variksenmarjaa.

Kohteen kuvaus

Harjun päällä tai sen koillisreunalla on harjuun kaivettuja pikkupoteroita. Viisi poteroa on selkeästi suunnattu kohti Rajajoosepintietä. Poteroiden koko on noin 1 m x 1 m ja syvyys noin 30-50 cm. Lisäksi poteroalueella on kruunuleimattuja keloja ja vanhoja mäntyjä.

Poteroiden koordinaatit ovat:

1 x=3545312, y=7601920, z=142

2 x=3545341, y=7601902, z=145

3 x=3545446, y=7601827, z=143

4 x=3545501, y=7601750, z=143

5 x=3545579, y=7601612, z=140

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Saksalaisten asemapaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi: 2010

Tarkastuspvm: 6.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva

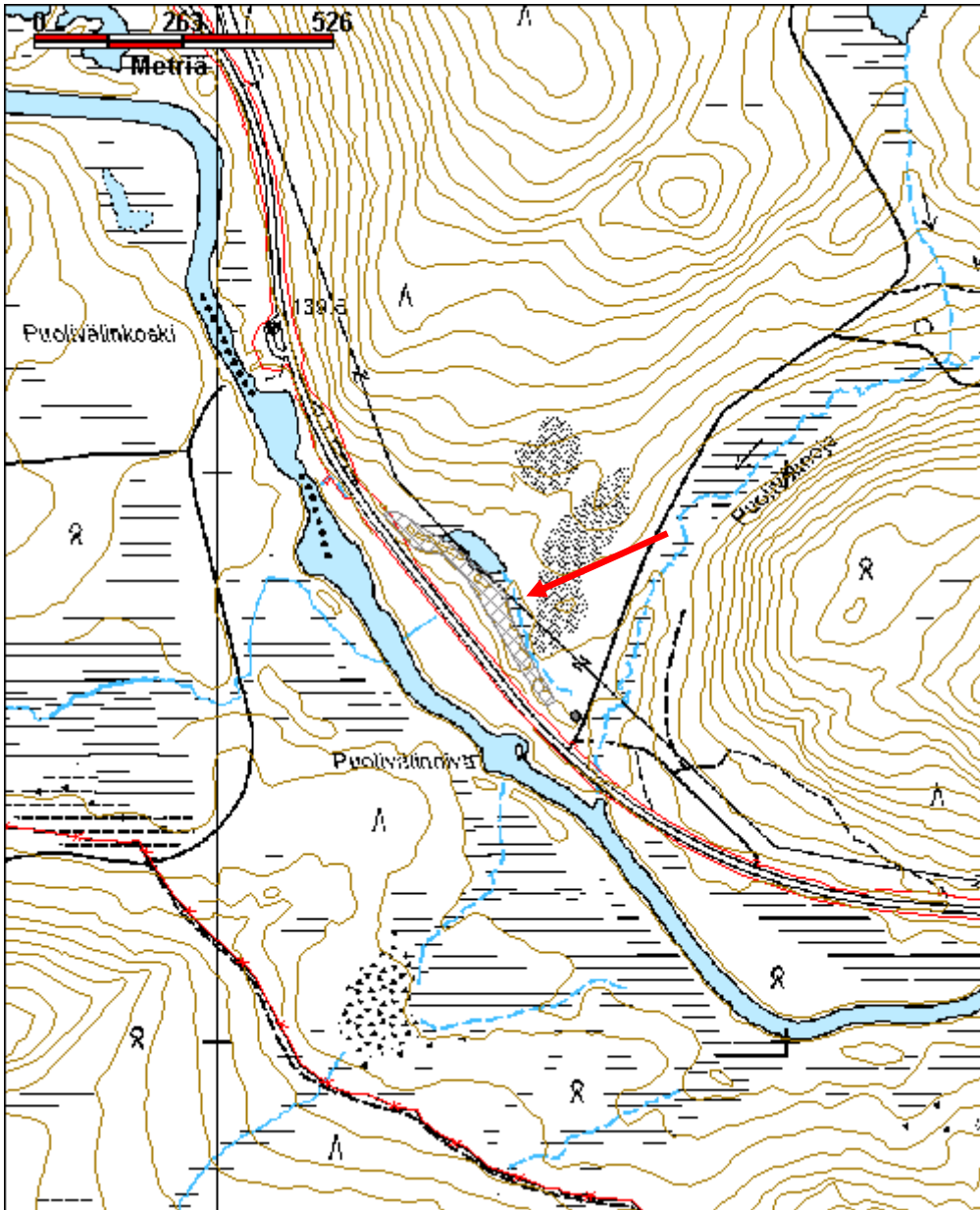
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Potero 1 kuvattuna etelään.

Kohdetyyppi:	6 Puolustusvarustukset?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7601759, Y 3545490, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7613887, Y 3536524, Z 180	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta saatiin useita ilmoituksia ennen vuoden 2010 inventointia.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Rajajoosepintien ja Nangujärventien risteyksen länsipuolella, Nangujärventien pohjois- ja eteläpuolella. Alueella kasvaa kuivaa kangasmetsää.

Kohteen kuvaus

Isolla Pihtijärvellä on ollut saksalaisten asemapaikka, jossa on mm. rakennuksen jäännöksiä, muulitalli ja erilaisia kaivantoja.

Nangujärventien eteläpuoli

Rakennuksen jäännös 1

Jäännös sijaitsee Nangujärventien eteläpuolella, noin 1 m etäisyydellä tieleikkauksesta. Rakennuksen koko on ollut noin 5 m x 5 m. Siitä on jäljellä lautoja ja kattohuopaa, ja sitä ympäröi noin 50 cm korkea turvevalli (x=3536545, y=7613809, z=184).

Rakennuksen jäännös 2

Rakennuksen jäännös erottuu maastossa noin 50 cm korkeina ja 1 m leveinä kivivalleina, joiden koko on 9,2 m x 7,2 m. Sen luoteispäässä on noin 3 m pitkä ja 1,5 m leveä kaivanto. Valli puuttuu kaakkoiskulmasta. Jäännöksen keskellä on hellan palasia (x=3536582, y=7613814, z=184).

Rakennuksen jäännös 3

Jäännös sijaitsee Nangujärventien eteläpuolella, aivan alueen eteläkärjessä. Siinä on jäljellä 9 koirankaulasalvoksista hirsikertaa, ja sen koko on noin 3,8 m x 5,3 m. Oviaukko on kohti itää ja ikkuna-aukot kohti länttä ja etelää. Piisi on sijainnut koillisnurkassa. Katto on romahtanut sisään ja rakennuksen tilkkeenä on käytetty sammalta ja turvetta. Kämpän ympäristö on täynnä metalliromua (x=3536593, y=7613669, z=186).

Rakennuksen jäännös 4

Jäännös sijaitsee Nangujärventien eteläpuolella, noin 75 m pohjoiseen rakennuksen jäännöksestä 3. Se näkyy maastossa noin 3,7 m x 7,4 m kokoisena, osin muusta maanpinnasta kohoavana, osin muuta maan pintaa alempana, sammalta ja heinää kasvavana alueena (x=3536585, y=7613747, z=184).

Tulipesäke 1

Maahan kaivetun pesäkkeen etelä- ja länsiseinämän hirsien ulkopuolella on matalat vallit. Kaivannon sy-

vyys on noin 1 m ($x=3536562$, $y=7613812$, $z=184$).

Tulipesäke 2

Kolmelta sivulta hirsikehikolla suojattu pesäke on suunnattu kaakkoon ($x=3536590$, $y=7613790$, $z=184$).

Juoksuhauta 1

Juoksuhaudan toinen pää päättyy soramonttuun. ($x=3536591$, $y=7613821$ - $x=3536591$, $y=7613831$).

Kaivannot 1-8

Nangujärventien molemmin puolin on useita kaivantoja, joiden käyttötarkoitus tasaisella kankaalla on epäselvä. Kaivannot 1-6 ovat tien eteläpuolella.

1 $x=3536572$, $y=7613768$, $z=184$

2 $x=3536568$, $y=7613765$, $z=184$

3 $x=3536563$, $y=7613776$, $z=184$

4 $x=3536560$, $y=7613775$, $z=184$

5 $x=3536556$, $y=7613771$, $z=184$

6 $x=3536531$, $y=7613779$, $z=184$

Piikkilanka

Piikkilankaa on maastossa Nangujärventien eteläpuolella pisteessä $x=3536585$, $y=7613775$, $z=184$.

Nangujärventien pohjoispuoli

Kaivannot 7-8

Nangujärventien molemmin puolin on useita kaivantoja, joiden käyttötarkoitus tasaisella kankaalla on epäselvä. Kaivannot 7-8 ovat tien pohjoispuolella.

7 $x=3536548$, $y=7613883$, $z=182$

8 $x=3536567$, $y=7613914$, $z=181$

Maahan kaivettu suoja

Nangujärventien pohjoispuolelle on tehty hiekkatörmään valtaisa kaivanto, jonka pituus on lähes itä-länsisuunnassa 30 m ja leveys 10 m. Kaivannon syvyys on noin 2 - 2,5 m. Kaksi oviaukkoa on kohti pohjoista (Keskipiste: $x=3536552$, $y=7613921$, $z=178$).

Rakennuksen jäännös 5

Välittömästi muulitallin luoteiskulmassa on rakennuksen pohja, jonka koko on noin 3 m x 2 m ($x=3536534$, $y=7613924$, $z=181$).

Rakennuksen jäännös 6

Muulitallista noin 20 m koilliseen sijaitsee mahdollisesti tuhotun rakennuksen pohja, jossa on runsaasti metalli-, fajanssi- ja lasiromua. Jäännöksen koko on noin 4,5 m x 4 m ($x=3536581$, $y=7613933$, $z=179$).

Rakennuksen jäännös 7

Alueen keskiosassa on kapean, pitkän rakennuksen jäännös, jonka koko on 11 m x 3 m. Se erottuu maastossa noin 20-30 cm korkeana vallina. Tämän jäännöksen länsipuolella on heinää kasvava alue, jossa on saattanut olla esim. rakennus ($x=3536564$, $y=7613953$, $z=178$).

Kaivanto 9

Maahan kaivetun rakennelman jäännös sijaitsee alueen keskiosassa. Sen pituus on 6 m ja leveys 1,5 m. Molemmin puolin kaivantoa on pystyssä hiiltyneitä tolppia ja keskellä metalliromua ($x=3536568$, $y=7613965$, $z=177$).

Tasoitettu alue

Alueen keskiosan länsilaidalla sijaitsee noin 24 m x 11 m kokoinen tasoitettu alue (keskipiste: $x=3536551$, $y=7613965$, $z=177$). Kaivanto 9 sijaitsee tämän alueen nurkasta noin 1,5 m itään. Välittömästi tämän alueen lounaisnurkan eteläpuolella sijaitsee halkaisijaltaan noin 4 m kokoinen, hieman ympäröivän maanpinnan alapuolelle kaivettu tasanne.

Silta

Alueen länsilaidalla, aivan Pitkäkankaanvaaralta laskevan puron itälaidalla sijaitsee sillan jäännös, joka ilmeisesti on siirretty pois puron päältä. Sillasta on säilynyt noin 8 m ($x=3536483$, $y=7613900$, $z=177$).

Rakennuksen jäännös 8

Jäännös on kaivettu Pienemmästä Kuivajärvestä laskevan puron etelärannalle, noin 15 m purouomasta etelään. Kaivannon koko on noin 8,5 m x 3,3, m ja syvyys 1,5 m. Kaivannossa on näkyvillä vielä seinien hirsirakennetta. Oviaukko on sijainnut länteen, ja siihen on johtanut noin 2 m pitkä ja 1,5 m leveä kaivanto. Rakennuksen keskellä on Hagan-ölylampun jäännös ja emalivati ($x=3536569$, $y=7614008$, $z=174$)

Kaivanto 10

Kaivanto sijaitsee rakennuksen jäännöksestä 8 noin 25 m itään. Mahdolliseen jätekuoppaan on kerätty tiiltä, luuta ja metallia. Sen koko on noin 1,5 m x 1,5 m ($x=3536593$, $y=7614011$, $z=174$).

Sirkkelilanssi

Alueen keskiosissa sijaitsee sirkkelilanssi, jossa on jäljellä losoja ja saksalaisten romua, mm. hellan luuku ja kahvimyllyn pyöritysvipu ($x=3536605$, $y=7613972$, $z=177$).

Ulkokäymälän jäännös(?)

Noin 30 m sirkkelilanssista koilliseen sijaitsee noin 4 m pitkä ja 1,5 m leveä kaivanto, joka mitä ilmeisimmin on ulkokäymälän jäännös ($x=3536621$, $y=7613998$, $z=176$).

Alueen koillisosa:

Korsu 1

Alueen koillisosan harjanteella sijaitsee maahan kaivetun korsun jäännös, jonka koko on noin 4 m x 4 m ja syvyys noin 1,6 m. Sen seinämiä tukee vielä hirsikehikko. Rakennelman ympärillä on matalat, 1 m leveät kivivallit, jotka ovat syntyneet varmasti korsua kaivettaessa. Oviaukko sijaitsee kaakkoisnurkassa ($x=3536704$, $y=7614058$, $z=177$).

Rakennuksen jäännös 9

Jäännös sijaitsee aivan Nangujärventien uran pohjoispuolella. Se erottuu maastossa tasoitettuna alueena, ja sen koko on 6 m x 7,6 m. Oviaukko on ollut kohti itää. Itäpuolella on rakennuksessa ollut ilmeisesti noin 2 m leveä terassi. Rakennus on aikoinaan poltettu, sillä hiiltyneitä hirsien jäännöksiä on oviaukon vieressä ($x=3536718$, $y=7614038$, $z=175$).

Rakennuksen jäännös 10

Pienen kopin jäännös sijaitsee noin 42 m rakennuksen jäännöksestä 9 pohjoiskoilliseen. Noin 1,5 m x 2 m kokoisien kopien pohja on kaivettu muuta maan pintaa alemmas. Sen vieressä on metalliastia, johon on lyöty veitsellä pohjaan reikiä. Inventoijat nimesivät tämän kohteen suihkukopiksi ($x=3536734$, $y=7614077$, $z=178$).

Korsu 2

Halkaisijaltaan noin 3 m kokoisesta korsun jäännöksestä on jäljellä enää kattolautaa ja nauvoja. Ympärillä on metalliromua ja tiiliä ($x=3536751$, $y=7614097$, $z=178$).

Korsu 3 (?)

Korsun koko on 2,5 m x 3 m, ja syvyys noin 1,2 m (x=3536736, y=7614110, z=178).

Kaivanto 11

Kaivanto sijaitsee korsusta 1 noin 10 m pohjoiseen. Sen koko on 2 m x 1,5 m (x=3536706, y=7614069, z=178).

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Saksalaisten asemapaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010

Tarkastuspvm: 17.6.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 5 Purettu / palanut

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Rakennelman 1 jäännös Nangujärventien eteläpuolella on ilmeisesti poltettu. Kuva otettu koilliseen.

Rakennuksen jäännös 4 saattaa olla muulitallin jäännös. Kuva otettu länsilounaaseen.

Juoksuhauda kuvattuna etelään.

Maahan kaivetun suojan jäännös kuvattuna länteen.

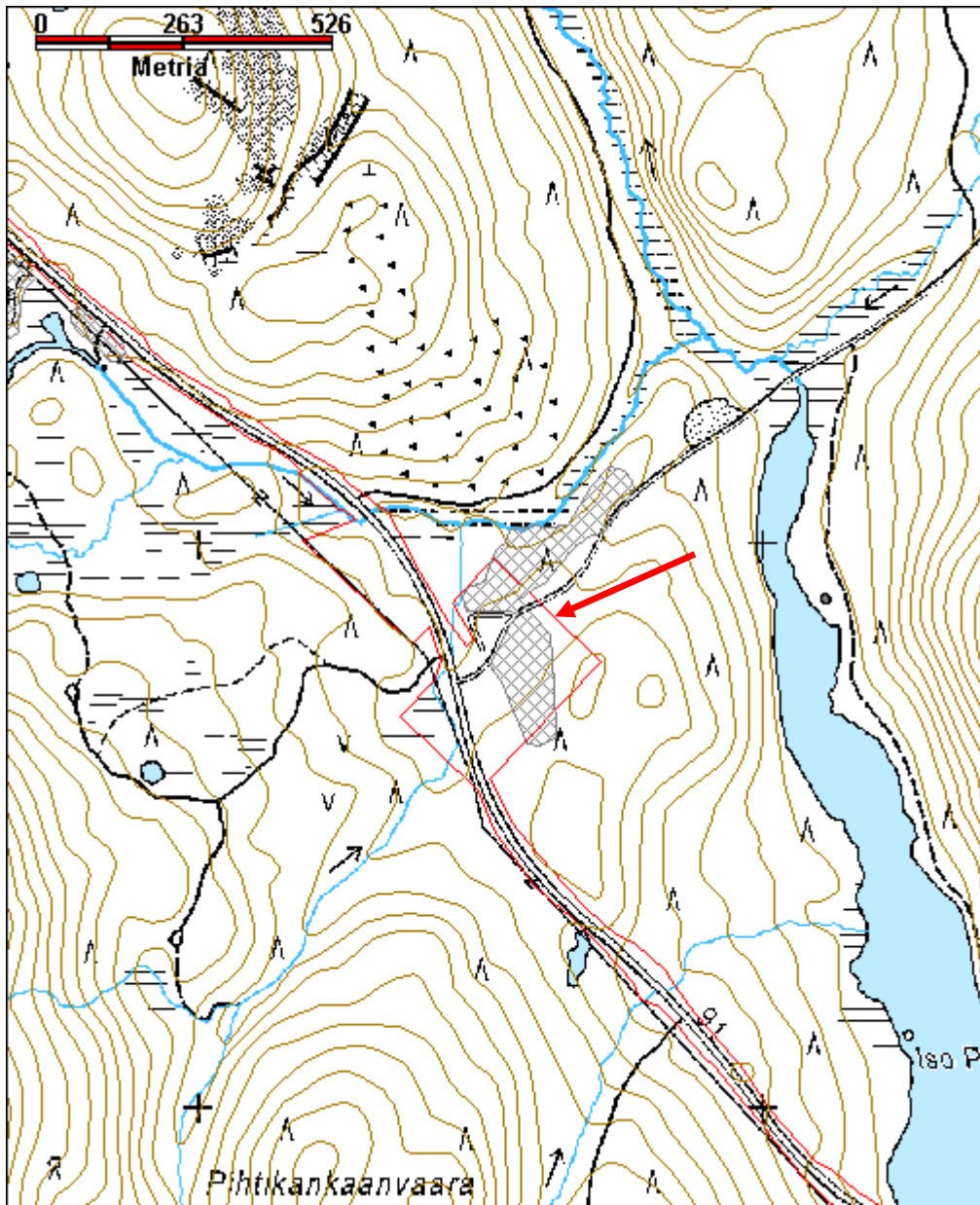

Kuva rakennuksen 3 jäännöksen oviaukosta ja etuosasta. Kuva otettu kohti länttä.

Korsu 1 hirsikehikko on hyvin säilynyt. Kuva otettu luoteeseen.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7613887, Y 3536524, Z 180	Mittakaava:	1:10000

Joutavanlahti saksalaisten asemapaikka ja venäläisten sotilaiden hautapaikka

MH-tunnus: 132024

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7619073, Y 3542953, Z 155	Löydöt:	

Taustatiedot

Matti Huru, Pertti Heikkuri ja Aki Romakkaniemi kertoivat kohteen sijainnin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Nangujärven itäosassa sijaitsevan, koilliseen pistävän Joutavanlahden (Jyevdilâsluhtâ) pohjukassa. Asemapaikan halki virtaa koillisesta Riämnejäjuuváš. Ojan varsi on vaikeakulkuista ja louhikkoista. Kohteen kaakkoispuolella kulkee saksalaisten tekemä tie, joka johtaa Nangujärven eteläosasta aina Isolle Saarijärvelle saakka. Alueen maaperä on kivistä sormoreenia ja paikalla kasvaa rehevää sekametsää.

Kohteen kuvaus

Saksalaisten asemapaikka on laaja, kaakko-luodesuunnassa noin 340 m pitkä ja koillis-lounaisuunnassa noin 110 m leveä. Kohde inventoitiin kahdessa osassa. Paikalla käytiin illalla 19.8. ja kohteelle oli palattava uudelleen 20.9.

Ojan eteläpuoli:

Venäläisten hautapaikka

Kaakkoisosassa sijaitsee venäläisten sotilaiden hautapaikka (x=3543102, y=7619023). Alue erottuu maastossa suipon hautakiven vuoksi selkeästi. Kiveen on kaiverrettu tähti ja sen alla on teksti: Tähän on haudattu 140 neuvostosotilasta. Lisäksi alue on rajattu puunrungoilla. Tasaisen, 6 m x 7,5 m kokoisen, hieman pengerretyn alueen lounaislaidalla on vanhan puuristin jäännös. Toinen risti löytyy hautakivestä noin 22 m länsiluoteeseen (x=3543081, y=7619029). Ilmeisesti alue on ollut aidattu, sillä toisesta rististä noin 22 m länteen on maassa punaiseksi maalatun aidan jäännöksiä. Samoin hautakivestä noin 10 m pohjoiseen on kasa punaisen aidan pätkiä, joiden pituus on noin 5 m. Ristien ja hautakiven ympäristössä on puissa loveuksia ja pilkkoja.

Kaivannot 1-3

Hautakivestä noin 15 m länteen sijaitsee kaivanto 1 (x=3543075, y=7619018) ja tästä noin 10 m länteen kaivanto 2 (x=3543087, y=7619020). Kaivannon 1 koko on 3 m x 2 m ja syvyys alle 2 m, ja sen pohjalla on laudanpätkiä, joissa on kiinni nauvoja. Kaivannon 2 koko on 2,5 m x 1,5 m ja syvyys 1,2 m. Kaivanto 3 sijaitsee hauta-alueen pohjoiskulmasta noin 4 m pohjoiseen (x=3543107, y=7619025). Sen koko on 1,5 m x 1,5 m, ja se on täytetty laudoilla. Kaivannon päälle on kaatunut ortodoksiristin alaosa.

Tuliasema 1-2

Tuliasema 1 on tehty kivistä ja puusta, ja sen koko on 1,5 m x 2 m (x=3543078, y=7619034). Tuliasema 2

on kylmämuurattu kivistä, mutta sen yläosassa on puuta (x=3543063, y=7619045). Asema on suunnattu kohti koillista ja oviaukko on lounaaseen. Sen koko on 2 m x 3 m.

Tuliasema 3

Tuliasema 3 sijaitsee alueen länsilaidalla (x=3542943, y=7619047), noin 1,5 m etäisyydellä rannasta. Kivistä tehty valli on suunnattu lounaaseen, järvelle päin. Vallin koko on noin 3m x 1 m.

Tuliasema 4

Aivan ojan eteläpuolella sijaitsee noin 4 m pitkä ja 1,5 m leveä, maahan kaivettu tuliasema, joka on suunnattu koilliseen (x=3542954, y=7619100). Kaivannon koillisreunalla on hirsirakennetta jäljellä.

Muulitali(?)

Mahdollisen muulitalin paikka sijaitsee alueen eteläosassa (x=3543042, y=7618978). Se sijaitsee välittömästi louhikkorinteen alla ja erottuu maastosta rehevän, heinikkoisen kasvillisuutensa perusteella. Alueen koko on noin 6 m x 10 m. Maakairanäytteessä todettiin paikalla olevan noin 30 cm multaa.

Rakennelman jäännös 1

Pieni, noin 1,5 m x 1,5 m kokoinen hirsisalvoksinen rakennelma sijaitsee alueen lounaislaidalla (x=3542982, y=7619007). Suurin osa hirsistä on maatunut, ja oviaukko on luoteeseen.

Rakennelman jäännös 2

Epämääräinen rakennelma sijaitsee alueen lounaisosan kivikossa, noin 8 m rannasta kulkevalta polulta etelään (x=3542972, y=7618958). Rakennelmasta on jäljellä paaluja ja lautoja. Rannassa on rakennelman kohdalla myös lautaa, hirsiiä ja ruostuneita metalliesineitä.

Piikkilanka-aitaa

Alueen eteläosasta havaittiin sammaleen alta piikkilanka-aidan jäännöksiä ja ilmeisesti aidan portinpielitolppa (x=3542997, y=7618973)

Kaivanto 4 ja tasanne

Alueen etelälaidalle, louhikon reunaan on kaivettu koillis-lounaissuuntainen 6 m pitkä ja noin 1 m leveä kaivanto. Sen lounaispäässä on pystyssä vajaan metrin mittainen paalu. Kaivannosta noin 3 m pohjoiseen on lohcareiden väliin tasoitettu noin 3 m x 3 m kokoinen alue (x=3543046, y=761990).

Riuku

Noin 3 m korkeudella on kahden puunhaaran väliin asetettu kolmimetrisen riuku (x=3542980, y=7619065).

Rakennuksen pohja 1

Alueen keskivaiheilla, vajaat 10 m riu'usta länsiluoteeseen sijaitsee 5 m x 10 m kokoinen rakennuksen pohja (x=3542972, y=7619068). Sen pohjoispäässä näkyy peruskiveystä.

Rakennuksen pohja 2

Ojan eteläpuolella, noin 15 m rakennuksen pohjasta 1 luoteeseen sijaitsee noin 6 m x 6 m kokoinen rakennuksen pohja 2 (x=3542962, y=7619081). Sen pohjoispäässä näkyy peruskiveystä.

Rakennuksen pohja 3

Ojan eteläpuolella, noin 15 m rakennuksen pohjasta 2 länteen sijaitsee noin 6 m x 10 m kokoinen rakennuksen pohja 3 (x=3542947, y=7619080). Se erottuu maastossa matalina valleina. Polku kulkee rakennuksen jäännöksen läpi.

Rakennuksen pohja 4

Rakennuksen pohja erottuu maastossa matalina valleina rakennuksen pohjan 2 kaakkoispuolella (x=3542970, y=7619078).

Ojan pohjoispuoli:

Rakennuksen pohja 5

Rakennuksen pohja, jonka koko on 6 m x 10 m, sijaitsee noin 25 m ojan suun pohjoispuolella (x=3542897, y=7619126).

Rakennuksen pohja 6

Rakennuksen pohja, jonka koko on 5 m x 5 m, sijaitsee noin 45 m ojan suusta luoteeseen (x=3542867, y=7619117).

Kaivanto 5

Noin 1,5 m x 1,5 m kokoinen, sammaloitunut kaivanto, jonka pohjalla on maatuneita puun pätkiä, sijaitsee rakennuksen pohjasta 6 noin 35 m pohjoisluoteeseen (x=3542851, y=7619148).

Kaivanto 6

Noin 4 m x 1 m kokoinen kaivanto sijaitsee alueen pohjoisosan rinteessä (x=3542801, y=7619156). Sen pohjois-, länsi- ja eteläsivulla on hirsiseinää pystyssä.

Tuliasema 5

Ojan pohjoispuolella, kaivannosta 5 noin 20 m koilliseen, sijaitsee kahden suuren maakiven välissä hirsivalli, joka on suunnattu ojalle päin (x=3542863, y=7619162).

Rakennelman jäännös 3

Alueen pohjoisosassa, noin 15 m tuliasemasta 5 luoteeseen on noin 4 m x 4 m kokoinen hirsirakennelman jäännös, josta on jäljellä viisi koirankaulasalvoksista hirsikertaa. Rakennelmassa on jäljellä itä-, pohjois- ja länsisivut (x=3542856, y=7619196).

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Saksalaisten asemapaikka ja venäläisten sotilaiden hautapaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010

Tarkastuspvm: 20.9.2010 Tarkastaja: E. Ojanlatva

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon kaakkoispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

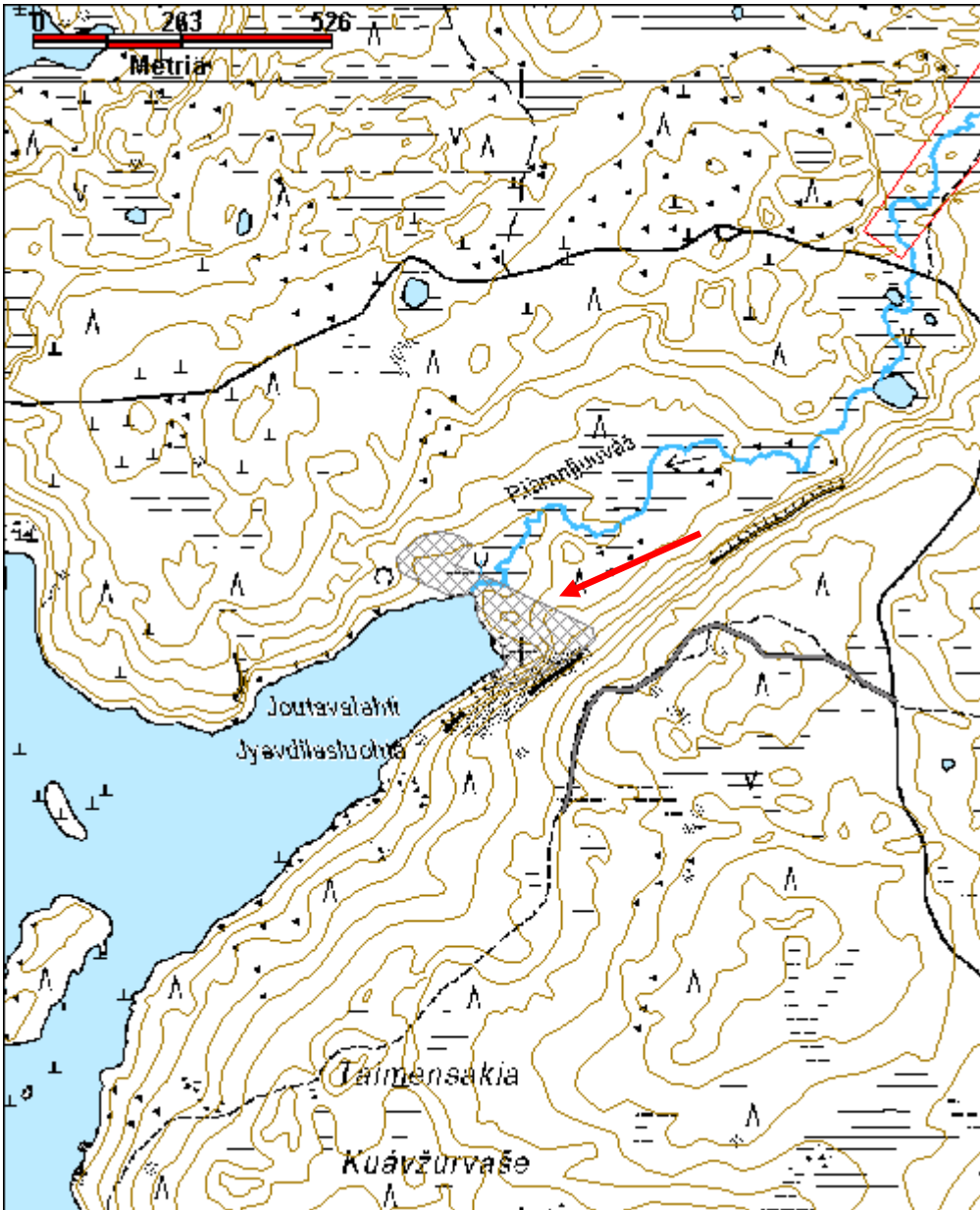

Hautapaikka on rajattu hongilla. Kuva otettu etelään.

Puusta ja kivistä tehty tulipesäke avautuu kohti kurua. Kuva otettu koilliseen.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7619073, Y 3542953, Z 155	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7605266, Y 3542031, Z 152	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2010 inventoinnissa. Sen pohjoisosa on yksityismaalla. Kohteeseen liittyy myös Kattajärven kentästä juoksuhauta (Reiska 111982).

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kattajärven lounaisosassa, aivan jängän ja kuivan maan reunassa olevalla hiekkakankaalla. Kankaan maaperä muuttuu alueen eteläosassa kiviseksi moreeniksi. Alueen pohjoisosa on yksityisen omistuksessa, mutta suurin osa kohteista on Metsätalouden omistamalla maalla. Pohjois-eteläsuuntainen sähkölinja ja sen alla oleva saksalaisten käyttämä polku-ura kulkee kohteesta noin 30 m itään, järven rannassa. Alueella kasvaa harvennettua mäntymetsää.

Kohteen kuvaus

Juoksuhauta

Kohteen pohjoispäästä alkaa paikoitellen yli metrin syvä, noin 270 metriä pitkä juoksuhauta, jonka eteläpää haarautuu länteen ja etelään. (pohjoispää: x=3542 050, y=7605 395, z=152, risteys: x=3542 010, y=7605 216, z=152, eteläpää: x=3541 945, y=7605 150, z=152 ja länsipää: x=3541 946, y=7605 232, z=152)

Tulipesäkkeet 1-3 ja potero

Kolme tulipesäkettä ja potero sijaitsevat suon pohjoisreunalla, hakkuuaukean eteläpuolella, kivisellä töyräällä. Tulipesäke 1 on tehty ison kivenlohkareen taakse, ja sen ympärillä on kivistä tehty, noin 20-30 cm korkea valli. Pesäkkeen koko on 3 m x 3 m, ja sen sisäosa on kaivettu noin 20 cm:n syvyiseksi. (x=3541 823, y=7605 141, z=152)

Tulipesäkkeen 2 halkaisija on 2,5 m ja syvyys 20 cm. Sitä ympäröi kivistä tehty valli, ja siihen johtaa pohjoisesta noin 2 m pitkä, maahan kaivettu loiva käytävä. (x=3541 791, y=7605 145, z=152)

Tulipesäkkeen 3 halkaisija on 2,5 m ja siinä kivistä ja maasta tehty matala valli. Vallissa on sisääntuloaukko pohjoisosassa. (x=3541 774, y=7605 141, z=150)

Potero

Potero sijaitsee tulipesäkkeiden 1 ja 2 välissä, pesäkkeestä 1 noin 15 m länteen ja pesäkkeestä 2 noin 20 m itäkaakkoon. Se on pieni maahan kaivettu kuoppa, jonka halkaisija on 1,5 m ja syvyys 50 cm. (x=3541 809, y=7605 138, z=152)